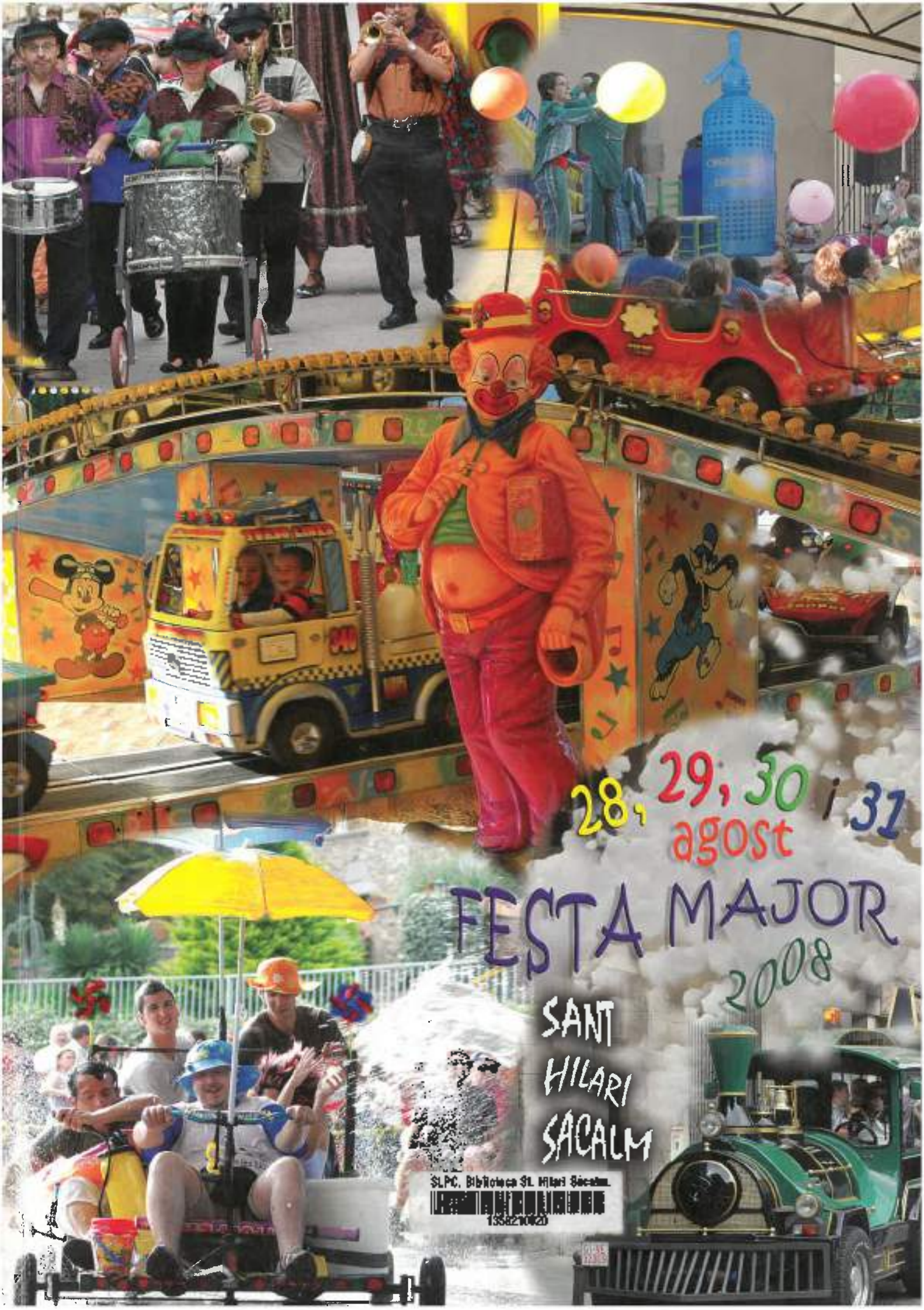

SLPC. Biblioteca St. Hilari Sacalm
1358210020

Font Vella

FONT D'OR

TRANSPORTS
Ricard Moragas i Fills, S.A.

MASÓ PASTISSER

Bonpreu
Us desitgem Bona Festa Major!
ens trobaràs a:
Passatge de la Font del Ferro, 01 - SANT HILARI SACALM
HORARI: de dilluns a dissabte: de 9 a 21 h.
Sempre a prop teu!

Font Vella
Hotel Balneari
Sant Hilari Sacalm - Girona
★★★★

Recuperacions
Marcel Navarro i Fills, S.L.

Diputació de Girona

Programa de la Festa Major de Sant Hilari Sacalm 2008

Editat per les àrees de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari.
La portada és d'Albert Bonvehí, guanyador del Concurs de fotografia.
De les fotografies antigues, se n'indica la procedència o són de l'arxiu A.S.V. Les que serveixen de fons són de Salvador Bosch.
L'Ajuntament ha convidat a participar totes les diferents entitats del poble i s'han publicat tots els escrits que han arribat.

L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels autors.
No és permesa la reproducció total o parcial dels escrits i de les fotografies sense el permís dels autors.
Coordinació: Àngel Serradesanferm i Valls.
Maquetació i disseny: Embalatges Salvador. Impressió: Gràfiques Montseny.
El dipòsit legal és: GI 1211-08

Salutació de l'Alcalde

Benvolguts hilariencs i hilarienques,

Encara no s'ha acabat l'estiu i, per tant, som a temps d'apurar les seves nits i els seus dies. La Festa Major és una bona ocasió per a redescobrir el poble, per a regalar-se un concert, un ball o una passejada. És una oportunitat per sortir a fer vida al carrer, per barrejar-se amb la gent del poble, amb la que ens visita, amb la que estiueja amb els seus amics i parents, i que hem convidat a divertir-se amb nosaltres. Aparquem per uns dies la rutina de les tasques diàries i aprofitem aquestes jornades de descans per retrobar-nos amb amics i família, tot absorbint els plaers de la taula i de la convivència que els maldecaps del dia a dia ens fan oblidar.

Gaudim, avui, d'aquesta festa que ens és tan pròpia amb la mateixa il·lusió que la visqueren, ahir, els nostres pares i avis. Evoquem vivències dels anys de joventut, renovem la tradició i fem que els nostres fills i néts aprenguin a estimar-la com un bé preuat. Si abans la Festa Major era una plataforma d'esbarjo i de vacances davant les limitacions, ara és un signe d'autoidentificació que cal refermar per poder seguir escrivint la història de Sant Hilari.

Desitjo que la festa sigui del grat de tothom. Fa poc una senyora gran em deia: "M'agrada molt la música d'abans. La d'ara no és dolenta, però la fan sonar massa forta". Seguirem el seu consell i tindrem música de la d'abans, música per als que els agrada que soni forta, activitats esportives, correfocs, barraques, jocs per a la mainada i una llarga llista d'actes programats que esperem que facin que, com cada any, hi hagi un públic entusiasta, alegre i cívic a tots els actes.

Hi ha molta feina darrere la preparació d'una Festa Major. Feina sovint intangible, que no es veu ni es toca. Moltes hores, esforços, maldecaps... Molt capital humà posat a sobre de la taula durant molts mesos per arribar a aquests dies de festa. I no sempre les coses surten com s'havia pensat ni tothom és capaç de veure i reconèixer aquest esforç i treball. I malgrat tot, la Festa Major tira endavant gràcies a la voluntat i la generositat de molta gent amb una actitud positiva i una entrega que sobrepassa de molt el compliment de la feina remunerada. Per això, cal felicitar molt efusivament la Comissió de Festes i donar les gràcies a les entitats per la seva col·laboració desinteressada i a les firmes comercials pel seu suport econòmic.

Hilariencs i hilarienques, la nostra festa és a les portes, us desitjo de tot cor que sigueu molt feliços, tant com pugueu, i feu que aquesta felicitat es mantingui al llarg de l'any.

En nom meu i de tot el Consistori, MOLT BONA FESTA MAJOR!

El vostre alcalde i vei
Joan Garriga i Crous

PREGÓ Festa Major 2007

A pocs anys els pregoners de la Festa Major acostumaven a ser persones grans, serioses, *tot encopetades*, portaven escrit un guió amb tot de dades i es podien limitar a llegir-lo perquè hi tenien tot el que volien dir. Darrerament és al revés. Tant en Pep Sala (06) com l'Amadeu Abril, el pregoner de l'any passat, varen fer un pregó força improvisat, la qual cosa no vol dir que no s'haguessin interessat pel tema...

L'Amadeu Abril coneix bé Sant Hilari perquè des de fa molts anys hi té estada periòdicament. Abans, amb els pares, hi passava un llarg estiu i pot explicar moltes coses que han canviat al nostre poble. Va comentar com era, què feien amb els amics, com es divertien i també com el veia ara, en aquests moments. Ens va fer passar una bona estona, amb llampegades al nostre passat i futur.

L'Amadeu Abril i Abril és advocat i internauta, promotor dels dominis .ct i .cat. Ha ampliat estudis a diferents universitats europees i és considerat un dels pioners de la xarxa Internet.

Ha format part de la Direcció General de la Competència de la Comissió Europea i més tard passà a la docència. Actualment forma part de diferents organismes vinculats a Internet, és professor d'ESADE i també és director del Centre de Documentació Europea i responsable dels Projectes de l'INISI.

Aquí veiem documents gràfics de l'Amadeu fent el Pregó des del balcó de l'antiga Cooperativa.

Correfoc

Premi de façanes

Baixada de carretons

Festa de l'escuma

Aspectes de la Festa del 2007

Sopar de colles

Campionat de botifarra

Les 3 bessones

A punt per a l'escuma

Cercavila

XXXIIè Concurs literari de narració curta

Categories, nombre de participants i obres guanyadores

CATEGORIA	EDAT	PARTICIPANTS	AUTOR	OBRA
A 1r premi	nascuts 94-95	30	Anna Serra Frigola	*L'illa de les tempestes*
B 1r premi	nascuts 92-93	30	Elisa Don Lapko	*Rainbow city*
C 1r premi	nascuts 90-91	3	Silvia Serra García	*T'estimo, M.M. i F.P.*
D 1r premi	nascuts abans del 90	33	Josep Massanés Nogués	*El soldat Hoffman, l'escriptor que no podia escriure*

TOTAL OBRES PRESENTADES: 96 PARTICIPANTS

El jurat estava format per les següents persones:

Raimon Artís Mercadet — Marta Clos — Lluís Puigdemont

L'illa de les tempestes

Era un capvespre d'agost. Els llamps, els trons i la pluja n'eren els protagonistes. La gent que habitava l'illa ja estava acostumada a aquelles fortes tempestes. A la vora del riu hi havia una casa pobra i humil on vivien uns pares i el seu fill, en Jack. Aquell dia, com a conseqüència del gran temporal, el nivell del mar va pujar i la platja va quedar coberta d'aigua. En Jack va anar a contemplar les destrosses que havia fet el mar i en aquell precís moment... Es va sentir un soroll dins de l'aigua. En Jack es va quedar bocabadat! Era una sirena!

No sabia què fer, si quedar-se a mirar l'espectacle d'aquella bellesa o bé marxar. Quan la sirena va veure que hi havia un nen que l'estava mirant, ella també es va quedar quieta i es va amagar a l'aigua. En Jack s'hi va acostar i va observar. L'aigua es va tornar a remoure i en va sortir la sirena. No es van dir res, però es van intercanviar unes mirades que no eren de comiat.

En Jack no podia parar de pensar en el que havia vist aquell capvespre i a la següent tempesta va tornar anar al mar disposat a conèixer-la. Feia poc que havia arribat a la platja quan l'aigua es va moure i en sortí la sirena. El nen va ser el primer de presentar-se. Quan ja es coneixien, la sirena li va explicar, amb la seva veu tendra, les meravelles que hi havia al fons marí, i en Jack, amb la seva innocència, li va comentar els encants de la terra ferma. Ara ja eren amics i van quedar que, cada vegada que hi hagués una tempesta, es trobarien allà i s'explicarien històries. Van haver-hi moltes turbulències, de manera que en Jack i la sirena es van poder veure bastant sovint. Cada un tenia noves històries per explicar a l'altre i tots dos junts s'ho passaven d'allò més bé.

Un dia que la tempesta va ser molt violenta, en Jack, amb moltes dificultats, va poder arribar a la platja per veure-la. Va arribar a allà i... Va trobar una pell de sirena que li recordava el mig cos de peix de la seva estimada amiga. A en Jack li van passar pel cap mil i una idees del que li podia haver succeït a la sirena i la veritat és que cap d'aquells pensaments era bo. Va reflexionar un moment i sense pensar-s'ho gaire es va posar la pell de sirena, que s'adaptava molt bé al seu cos. A l'instant es va convertir en un bonic i estrafolari peix i es va submergir en aquelles aigües fins a arribar al fons marí. Com que la sirena li havia indicat i descrit el lloc on vivia, ell hi va anar i la va trobar allà, asseguda en una roca. La sirena de seguida li va dir que l'havia posat a prova. Volia comprovar si es conformava a no veure-la mai més o si, per poder-la veure, faria el que fos. La sirena es va posar molt contenta i, com que tots dos podien nedar pels fons marins perquè tenien aquella cua, ella li va poder ensenyar les meravelles del seu hàbitat.

Els pares d'en Jack no sabien res d'ell i estaven preocupats però el seu fill, en aquells moments, era la persona més feliç del món, al costat de la seva millor amiga descobrint aquell paradís cobert d'aigua. El nen li va dir a la sirena:

– No t'agradaria conèixer el bosc? –va exclamar el nen tot amagant en un racó la pell de sirena per si un altre dia la necessitava.

– I tant que m'agradaria, som-hi!

Van quedar que aprofitarien un dia de força humitat per evitar l'excessiva pèrdua d'aigua. La sirena va tenir dificultats per a desplaçar-se però va poder arribar al bosc en bon estat. Al primer moment la sirena es va quedar parada. No havia vist mai una cosa tan bonica com era aquella! Tota sorpresa i emocionada li va dir a en Jack:

– Ostres, Jack, aquesta és la cosa més esplèndida que s'ha posat mai davant dels meus ulls!

El nen li va explicar unes quantes coses bàsiques sobre aquell bosc i li va ensenyar alguns tipus d'arbres, plantes i arbusts.

– M'agradaria venir bastant sovint aquí, és un lloc tranquil, on pots reflexionar i pensar, però jo tinc un problema: encara que ho desitgi molt, em suposa un gran esforç i sofriment desplaçar-me del mar fins aquí cada vegada que vulgui venir. Per això m'agradaria demanar-te un favor. Sé que també serà difícil per a tu poder-lo acceptar però m'encantaria complir-lo. Voldria que m'ensenyessis a caminar, no tan bé com tu, però que almenys pogués anar dreta. Així podria venir aquí sempre que volgués i sense cap problema ni patiment.

El noi va acceptar la proposta.

Van passar molts dies i en Jack ja havia aconseguit el somni de la sirena. Ara la cua de la sirena es dividia en dues extremitats, com si fossin dues cames i sabia caminar i desplaçar-se per terra i en Jack sabia nedar com un autèntic peix. Això ens indica que tots els éssers vius amb estimació i esforç poden aconseguir coses no gaire habituals en la vida quotidiana.

Anna Serra Frigola
Categoria A

Rainbow city

Pip-pip-pip!
– Albert!
– Pip-pip-pip!
– Albert! Aixeca't d'una vegada, si us plau! Albert!
– D'acord...

L'Albert s'aixecà, com cada matí, amb mandra, caminant a les palpentes i va engegar la ràdio, l'emissora de sempre, "RAIN.FM".

"Bon dia, habitants de Rainbow, bon dia! Aquí estem un altre matí. Un preciós dia comença, amb l'arc de Sant Martí ben brillant i bonic suspès a l'aire, com cada matí. Recordeu que només us queda un dia per poder comprar les entrades del Metròpolis, i afanyeu-vos, que demà a la mateixa hora segur que ja no n'hi hauran. I a continuació la cançó que..."

Quan ja estava vestit, el noi va apagar la ràdio i va mirar la llibreta que hi havia sobre la taula, també el que hi havia a sobre d'aquesta: les dues entrades per al concert, dues.

Després d'haver esmorzat, va agafar la motxilla i se'n va anar amb monopatí, tot pensant com li ho demanaria. Era un fet molt important per a ell i per això volia que tot sortís rodó, perfecte!

Pensant-t'ho bé... no podia sortir malament, impossible! Com podia una noia no voler anar a Metròpolis? El concert més esperat, el concert al que absolutament tothom volia anar! Impossible, segur que diria que sí. O no?

Va baixar del monopatí quan ja estava a l'entrada de l'institut. I, com sempre, va ser rebut amb l'esperat comentari dels alumnes pertanyents al "CAP" (Centre Autoritari Permès).

– Mira, si és l'Albert. Ja has descobert què ets capaç de fer? Perquè d'inútils ja en tenim molts a l'insti. Ai, perdona, si tu també ets un d'ells!

I tot això acompanyat del riure de tots i cadascun dels CAP's. El noi va passar de llarg, estava tan acostumat ja a aquelles burles diàries... Al seu col·le era molt freqüent això; si no tenies cap habilitat, no eres ningú.

Uns anys enrere, un dia va caure un meteorit a la ciutat. Va ser un fet insòlit, però alhora no va influir en la vida dels seus ciutadans, ja que ningú no en va fer massa cas, almenys, fins al cap d'un temps, en què es van començar a notar els seus efectes. Un gran arc de Sant Martí va aparèixer al cel, nit i dia, sense desaparèixer mai, independentment del temps que fes, sempre. També un arbre, però no com els dels parcs i boscos, un arbre màgic que creixia segons els somnis i la fe de la gent que l'envoltava. I, per acabar, les anomenades "skills", habilitats que adquirien certes persones depenent de la seva herència genètica. I, per tant, només en tenien els que havien adquirit aquests gens dels seus avantpassats, que havien estat afectats per la radioactivitat del meteorit.

CAP era igual a persones amb habilitats especials i, per tant, ell de cap manera hi podria entrar mai. Els seus pares no tenien cap mena de "poder", ni els seus avis tampoc, i per això ell no tindria cap mena d'habilitat, i, sí, seria un fracassat per sempre.

Va anar caminant, va entrar a l'edifici i va continuar fins a la seva taquilla.

De sobte, la va veure. Estava allà, tan guapa com sempre, tan feliç. Sens dubte li havia de dir, o ara o mai.

S'hi va acostar lentament.

– Hola, Aurora.

– Ah! Albert, bon dia! Com estàs?

– Aurora... una cosa, és que mira, tinc dues entrades per Metròpolis, ja saps, i... estava pensant... No voldries pas venir amb mi?

– Has arribat tard, m'acaben de demanar-m'ho els del CAP, l'Enric, i ja li he dit que sí... Ho sento, però no passa res, convida algú altre i ens veure'm allà. Adéu, vaig a català que tinc pressa!

I tot llençant un petó a l'aire se'n va anar corrents.

És clar, amb l'Enric... ho havia d'haver suposat. Com podia fer ombra a un noi que sabia controlar el foc i que alhora tenia la velocitat del vent? Com? I també era lògic que anessin junts. L'Aurora era realment fantàstica, encara que no tingués cap habilitat, igual que ell, i qualsevol noi amb un pam d'intel·ligència ho veia.

Després d'una matí, en el qual havia estat tan i tan absent, pensant en altres coses, preguntant-se per què ell no podia ser un CAP... per què? Doncs perquè no tenia cap habilitat i mai no seria ningú important, no trobaria cap feina interessant i seria un simple verdulaire com el seu pare.

No tenia ganes de tornar a casa, per tant, va anar a donar un vol, va anar fins a l'arbre màgic, tenia ganes de veure les seves brillants i precioses fulles, la seva frondosa copa i aquelles petites llumetes que representaven diferents desitjos. Quan hi va arribar, efectivament, va veure tot allò, i encara més, es va topar amb un cas que li va fer obrir els ulls, que li va fer adonar d'una cosa molt important.

Allà, en un banc hi havia un nen de la seva edat, mig plorant, enfadat, balancejant-se d'un costat a l'altre.

– Ei! Què tens? Algun problema? No fas gaire bona cara!

– Doncs sí, molts! I el primer és que tinc la jaqueta enganxada en aquella branca de l'arbre i no la puc desenganxar, no sé grimpar!

– Ah! I no tens cap "skill" que et permeti fer-ho?

– Doncs no, tinc la de veure el futur en certes ocasions, però en què em pot ajudar això, eh?

– Espera't un moment, ara vinc.

L'Albert, sense cap mena de dificultat, va grimpar per l'arbre. Des de petit que ho feia. Va agafar la jaqueta i la va tornar al seu petit propietari.

– Quina passada! Tens l'habilitat de grimpar pels arbres? Quina sort!

– No, no la tinc.

– Ah! Així deus tenir l'habilitat de...

– De fet, no en tinc cap, tot això ho he fet sense...

En aquell moment se'n va adonar. Ho havia fet pel seu propi compte, sense cap mena d'habilitat estúpida. Era la seva voluntat i la seva força les que li havien permès fer allò. I és el que realment té més mèrit. No necessitava cap "skill" per ser com els membres del CAP, només havia de creure en ell mateix, aquella era la clau de tot. Va sentir una escalfor càlida al cor i es va adonar que en l'arbre dels desitjos havia crescut un nou brot: el seu desig ho havia permès, la seva fe en si mateix. Ara sabia què era el que havia de fer a continuació.

A Metròpolis la música estava molt alta, tothom ballava, fins i tot l'Albert, al costat de l'Aurora, ben agafats. Era feliç. Al matí havia plantat cara als del CAP, havia demostrat amb la seva valentia que qualsevol, tothom, era especial encara que no es tingués cap habilitat. Això els havia parat molt; mai ningú no havia tingut valor d'enfrontar-s'hi, la seva dictadura havia acabat. S'ho mereixien i, per això, estaven allà, asseguts en un racó, sense que ningú volgués ballar amb ells, sense sentir l'escalfor que notava l'Albert dintre seu.

Per fi s'havia demostrat la igualtat entre tots els estudiants i els habitants en general, i tot gràcies a una persona.

– Albert...

– Digues.

– Jo també sóc especial?

– Per mi o en general?

– Les dues coses.

– Molt, Aurora. Molt!

I es van abraçar il·luminats per la llum de la lluna que s'imposava per sobre de l'arc de Sant Martí. A l'arbre li havia nascut un altre brot. Aquest era de tots dos.

"RAIN.FM els informa que aquesta nit hi podria haver una pluja d'estels fugaços, per això siguin prudents i no s'oblidin d'agafar el paraigües, però, de moment, ... frueixin de la vetllada. I a continuació, la cançó que..."

Elisa Don Lapko
Categoria B

T'estimo, M.M. i F.P.

Fins aquell moment havia estat un dia fosc, compartint l'espai amb la resta de companyes. No sé si la sort, el destí o el meu aspecte van fer que aquell dia em toqués a mi. Vaig tornar a sentir la teva pell contra la meva.

Tu i la teva bellesa, tu i el teu caràcter, simplement tu, únic.

Però sí que sé que en aquell moment, totes aquelles companyes que em miraven amb bona cara i em desitjaven sort, s'estaven consumint d'enveja perquè sempre que hi era m'escollies a mi i perquè tens tot el que es pot desitjar. Si més no, ets una persona perfecte per a mi. Ja diuen que... per gustos, colors!

A les onze i tres minuts d'aquell matí assolellat, em vas venir a buscar, però vaig haver d'esperar una estona a tornar-te a veure. Tu t'estaves dutxant i jo podia observar la teva silueta darrere d'aquell tros de plàstic translúcid. Primer el cap i després cada part del teu cos, van ser ensabonats per aquelles meravelloses mans que tenien alguna esgarrapada de treballar. Aquella dutxa es feia molt llarga. No em passaven els minuts, ja sabia què passaria quan tu obrissis aquella porta corredissa. Aquell moment que tant desitjava va arribar a les onze i vint-i-sis minuts del matí, ho recordo perfectament. Em vas agafar i em vas fer un petó i seguidament un "Jo també t'estimo" va sortir dels teus llavis amb gust de mel. Jo eixugava cada part del teu cos, però sempre amb la teva ajuda. Gotes que lliscaven avall sobre aquella pell fina i suau, com la d'un nadó acabat de néixer. Jo podia eixugar aquell cos tan musculat, tot un honor per a mi.

Quan vas acabar d'eixugar-te, em vas aixecar i vas mirar aquella paraula escrita al meu cos. Tot seguit vas tornar a dir: "Jo t'estimaré sempre, Marta."

Llavors els teus ulls verds de ciència-ficció es van omplir de llàgrimes, no suportava veure't així i per tant et vaig eixugar les llàgrimes amb gust a sal.

Sí, i per què enganyar-me? Tu no m'estimaves, ni m'estimes, ni m'estimaràs mai. Simplement sóc un record de la noia que més vas estimar en aquest món.

Recordo el dia que vaig ser lliurada a tu, em vas mirar, olorar, acariciar... Va ser el millor dia de la meva vida. Li vas dir que jo era molt bonica i que cada cop que m'utilitzessis el cor et batejaria més de pressa. És veritat, cada cop que em poses sobre el teu pit ho noto. Però no li vas dir que cada vegada que em fessis servir els teus ulls s'omplirien de llàgrimes. Sabies que la greu malaltia ja no tenia cura i que li quedava poc temps de vida. Ella també ho sabia. Sobre mi va gravar un t'estimo i les vostres inicials. L'endemà, va tancar els ulls per no tornar-los a obrir mai més.

No estic gelosa perquè no sentis el mateix amor per mi, sé que gràcies a ella puc estar dia a dia al teu costat. Gràcies a la Marta existeixo.

Quan vas acabar de plorar, de vestir-te i pentinar-te em vas tornar a agafar i com que vols que no em passi res, em vas rentar tu, manualment, com es feia antigament. Llavors em vaig assecar al sol (el temps just, per no descolorir-me). Ara torno a ser aquí barrejada dins l'armari amb les altres, esperant una altra ocasió.

Sé que sempre seré molt especial per a tu.

Tornes a obrir l'armari, no; espera, aquest no ets tu! Qui és? Un home alt, gros i reforçat. Va vestit de negre. No li veig la cara, la porta tapada. Les seves mans són molt més desagradables que les teves.

No em puc creure el que estic veient. Tu, a terra amb un bassal de sang al costat. Mort, ets mort!

L'home em col·loca sobre la teva sang i sense voler m'esquinça per la meitat. La ferida em fa molt de mal. Morirem junts. Tu, jo i el record de la Marta. Només queda esperar que el dolor acabi amb mi, per poder reunir-nos un altre cop tots tres, en un món millor.

Adéu, vida.

Sílvia Serra García
Categoria C

El soldat Hoffman, l'escriptor que no podia escriure

El front de Galitzia fou una mena d'escorxador per a milers de soldats austríacs, sobretot, com sempre, per la incompetència dels oficials i l'alt comandament de les tropes, empesos per la premsa i la societat benestant vienesa, que a milers de quilòmetres de les trinxeres i les tanques de filferro, analitzaven i debatien les estratègies del teatre de la guerra, empesos dic, per una mena de triomfalisme ingenu que els duia a llençar una ofensiva rere l'altra sense cap mena de seny i no diguem tàctica, estratègia o pla.

A la tristament famosa batalla per la defensa del castell de Lemberg, prop del riu Dniester, vaig ser ferit per la metralla d'una granada russa. El capità Schintzler, la companyia del qual havia de prendre la bateria des d'on ens disparaven els russos, es va fer enrere i es quedà a resguard del búnquer. Naturalment, quan li van demanar explicacions de per què no havia avançat, al·legà una justa causa, en el seu cas, que no havia rebut l'ordre d'atacar la bateria russa. El projectil de l'exèrcit rus em deixà cec, temporalment cec. Vaig tenir, dins de la desgràcia, molta sort, puix m'enviaren a un hospital servit per metges civils i, des d'allí, vaig aconseguir posar-me en contacte amb la meva protectora, la comtessa Schloss-Schewing, que s'encarregà de fer les gestions necessàries per tal que jo, el prometedor autor teatral, artífex de *Capvespres de tarongina*, un cant líric a la

infantesa, l'amor platònic i la bonhomia, fos enviat a un nou destí a aixopluc de les bales.

Poc em podia esperar que allí on m'enviaven seria una nova mena d'amenaça de mort àdhuc més aterridora que la d'un front eriçat de trinxeres, filferros i gasos tòxics. Una mort de l'ànima: això era el que em tenien reservat.

Em destinaren al Quarter General d'Informació de la Guerra, on, junt amb escriptors tan reconeguts com Zweig, Bachmann o Walser, havia de servir a la pàtria com a redactor i editor de notícies bèl·liques. La nostra feina consistia a rebre les comunicacions oficials que els distints regiments enviaven des dels diferents fronts de guerra de les seves accions militars i donar-los la forma adequada per aparèixer en públic. D'això en dèiem pentinar els herois. Però, com que només érem perruquers, els nostres texts encara havien de passar per les mans del censor militar, no fos que desvetlléssim algun secret vital per la marxa de les operacions militars en curs. En realitat, no fos que deixéssim caure entre aquells munts de paraules ampul·loses i desmesurades alguna consigna derrotista, pacifista, malaltissa, en definitiva, contrària, de qualsevol manera, als interessos d'Àustria.

La nostra era una feina pesada, fatigosa, interminable pel que tenia d'indecent, amoral i manipuladora, car empenyia, a través de la mentida, hiperbòlica i desmesurada, altres homes, altres joves tan semblants a nosaltres mateixos, els que escrivíem, a la mort, l'amputació d'un membre o la bogeria més irreversible. I jo no em veia amb esma, no podia, fer-los això a aquells joves a qui es cridava a la mobilització entusiasta, a l'allistament voluntari. Quan agafava la ploma per transcriure aquells enfarfegosos texts administratius, burocràtics, militaritzats, les mans se'm posaven a tremolar. No podia canviar ni una coma d'aquells despatxos oficials. M'havia convertit en una mena de Bartleby, un empestat que no es relacionava amb ningú. I en aquells temps i en el lloc en què em trobava, emmalaltir de mudesa podia ser la diferència entre viure i morir.

El capità Gregöry, l'oficial encarregat de la nostra secció, fou comprensiu, extraordinàriament comprensiu. Detectada la meva incapacitat per escriure, m'allotjà en un despatx petit, amb una sola taula, ple d'arxius, amb altes prestatgeries als dos costats del buró, i m'encarregà de facilitar documentació de contextualització, antecedents, fonaments legals, als meus companys. Allí, sol, rodejat de pols, corcs i paper, vaig tornar a gaudir de certa tranquil·litat, de certa puresa espiritual. Ja ningú m'obligava a escriure mentides assassines.

Però les mentides acreixeren. Cada cop els nostres herois anaven més ben pentinats, ja duien postissos, i laca, i brillantina, i es tenyien els cabells. Fins i tot el capità Schintzler arribà a ser el protagonista d'una d'aquestes històries impreses només reals sobre el paper. La seva companyia –deia el mecanoscrit– havia atacat una posició enemiga fortament defensada d'acord amb unes ordres que el capità no subscrivia, mentre ell, casualment indisposat, havia quedat al búnquer. Fins aquí la història em semblava versemblant i familiar, massa familiar. Però, al migdia –continuava l'escrit–, els seus homes no sols no havien pres la posició, com el capità Schintzler havia advertit als seus superiors que succeiria, sinó que estaven rodejats i a punt de caure presoners dels russos, quan ell sol, el capità Schintzler, partí del búnquer, arribà fins on era la seva companyia, i només amb la seva sola presència, els seus homes, esgotats i abatuts per l'esforç de tantes hores de lluita, redoblaren els seus afanys i venceren l'enemic.

Ningú que hagués conegut al capità Schintzler podia creure que ell sol hagués anat fins a una posició avançada entre mig del bombardeig de l'artilleria enemiga.

El cert és que aquesta gran mentida ens havia d'haver fet veure que ens trobàvem davant del preludi del final de la guerra. Pocs dies després d'aquestos fets, l'Estat Major de l'Exèrcit Austrohongarès resolgué que el Quarter General d'Informació de la Guerra passava a tenir categoria de Ministeri, el Ministeri d'Informació, i que les seves activitats ja no serien per més temps executades per pocs patriòtics civils, sinó per militars.

La comtessa Schloss-Schewing em salvà un cop més. A través dels seus contactes aconseguí enviar-me a uns magatzems d'intendència situats al sud de Viena amb l'inversemblant raonament que com a dramaturg era un gran valor per a la pàtria, i que aquesta no podia córrer el risc de perdre'm. I allí vaig restar, mig amagat, fins que acabà, poc després, la guerra. I és que la guerra llanguia. La guerra arribava a la seva fi. Malgrat les mentides esbombades pel Ministeri d'Informació i les nostres "grans victòries" en tots els fronts, la guerra s'acabava. La comtessa, en una de les seves nombroses cartes, es sincerà amb mi: m'adverti que l'emperador anunciaria en pocs dies la sortida de la guerra d'Àustria. Així fou, i jo, a la fi, vaig poder tornar al meu apartament vienès de la Heinestrasse. Vaig poder tornar a seure a la meva cadira al costat de la finestra que dóna al carrer, agafar la ploma, el paper blanc, tornar a escriure. El primer que sortí d'aquelles mans que poc temps enrere tremolaven, fou una obra de teatre en tres actes que tardà catorze llargs anys en poder estrenar-se a la nova Àustria: *Les desventures del soldat Hoffman*.

Josep Massanés Nogués
Categoria D

L'Amethysta:
De la poesia a l'havanera

Per a qualsevol entitat, en general, però per la Coral Amethysta, en particular, assumir reptes és essencial. Suposa un revulsiu per als que en formem part i ens fa créixer com a cantaires i també com a persones.

Aquest ha estat l'esperit de l'Amethysta al llarg de les seves dues dècades d'història. Va ser l'esperit que ens va fer viatjar a la República Txeca l'any 2005, mostrant per diferents ciutats del país la nostra música, i el que ens va fer embarcar el curs passat en la música del Renaixement, amb un muntatge on compartien el protagonisme les veus i els instruments d'època.

Després, doncs, d'uns últims cursos atapeïts de projectes estimulants, calia buscar per enguany algun repte similar, ja que també se sap que després de les etapes més fèrtils és relativament fàcil caure en l'estancament. I al final, hem tancat el curs portant a terme no UN, sinó DOS grans reptes.

El primer d'aquests reptes ha ocupat bona part d'aquest curs. Es tracta de la producció pròpia *Poesies en un pentagrama*, basada en una selecció de poemes, alguns de poetes reconeguts com Antonio Machado, Federico García Lorca o Joan Salvat-Papasseit i d'altres de no tant renom, però tots ells musicats de forma magistral per compositors com Manuel Oltra o Francesc Vila i cantants com Joan Manuel Serrat. Un projecte que vàrem tenir l'ocasió d'estrenar en un imponent escenari, el de l'Església de San Juan de Dios de Granada, el 2 de maig passat.

Animats per l'èxit de públic i de crítica obtinguda en l'aventura andalusa, vàrem acceptar la invitació de l'Ajuntament de Totana (Múrcia) per a participar en el XXVIIIè Certamen Nacional d'Havaneres durant el cap de setmana del 12 i 13 de juliol. Per a nosaltres, ha estat complex, però molt gratificant a l'hora d'enfrontar-nos a un gènere com el de l'havanera, amb el que no estem gens familiaritzats. El resultat: el tercer premi d'aquest concurs, dotat amb 1.300 euros.

En definitiva, l'esforç dipositat en tots aquests mesos s'ha transformat en una gran satisfacció, de la que hem volgut fer-vos partícips en aquestes pàgines. Ara queda continuar compartint la nostra música amb tots vosaltres.

Anna Felipe
Membre de la Coral Amethysta

Fotos que fan història

Campions de torneig de primavera de 1957. Drets, d'esquerra a dreta: Fc. Ripoll, A. Casas, J. Raset, J. Brugués, X. Rossell, A. Porta, J. Güell, M. Puigderrajols, Auceller, J. Puigderrajols, J. Ridaura, A. Querol. Ajupits: J. Molas, A. Masó, J. M. Tarrés, J. Permañer, Martí, J. Vilabella, J. Boix. Foto cedida per J. Raset.

A dalt: Joan Moragas, Jaume Brugarola, Joan Vilarnala, J. Tarrés, Joaquim Morera, Emili Bosch, Antonio Pujol. A baix: Joan Vernedas, Joan Clopés, Francesc Llinares, Raimon Brugarola, Francesc Güell. Any 1948, Club de Futbol "Els Ràpids". Foto cedida per E. Bosch.

Racó poètic

Lluís Serrano

Salvem el lloc

La mar de verda
la florida de l'orografia
neta de pluja a la banyera,

la banyera amb solera
antiga d'un poble de la Guilleria.

La mar de groga
la pinzellada a l'orografia
punyent sota una pluja fina,

la fina tonalitat de lliroia
trencant el verd, quasi anònima.

La mar maragda al costat
de casa, a la Costa Brava,
pintada de colors en barreig,

el barreig del blau i del groc
creant tota una orografia
donant sentit al verd
en presagi d'esperança.

Font del Pic

Qui m'havia de dir, en anys d'estudiant,
quan el pare engegà el manantial
(on hi treballàrem tota la família)
que ara tindria tribuna residencial
per viure l'enderroc, mentre em faig gran.

Encara tinc un petó prement-me els llavis,
des de l'altre costat d'un vidre trencat,
talment com si l'edat s'hagués parat
en una pura adolescència de savis.

El demà esdevé sempre incertesa,
mes quan albirem un camí llarg
no ens cap cap límit de represa
per seguir avançant l'etern instant.

Tot fou silenci, a l'esplanada,
compartit amb una natura plàcida
amb tan sols el remoreig de l'aigua,
tot brollant de la font, regalada.

La sentor de l'estiu configurava l'ànim
com un adéu definitiu a la ciutat fràgil,
però el somni és un espai tan fugaç
que només en trepitjar-lo hom perd el pas.

Font del Pic, qui et veu i qui t'ha vist
desmembrant-te ara sota un cel trist
de primavera plujosa, sempre amb el risc
de l'avarícia desmesurada de l'home.

Per a molts, plou dins de casa i plou a fora.
Amb màquines de ferro estem matant la terra.
Ens unten les mans amb l'oli de la guerra,
i ningú no s'adona del poble que plora.

De la vida en fem tan mal ús
que només val el dany de l'abús.

Inici de cant per a Jorgina

T'empasses el sanglot viu
de jovenesa serena
en versos de lluna plena
tot empaitant la perdiu.

La teva sincera ofrena,
captiva perquè no desdiu
la ingenuïtat del poema
tractat amb mots molt subtils.

L'amor esdevé el centre
de rodalies del cor
matisat en al·legories
d'una finesa precoç.

La llum que ara t'empenta
a obrir una edat d'or
és l'inici d'un tresor
nascut a la placenta.

Quin goig treballar els mots
precisos per dir-ho tot,
poder expandir el brot
cap a l'univers ignot!

Aquest reialme és un joc
de tots. Només ens cal
retornar-lo a lloc.

Racó poètic

Oscar Sanabria

Manitas de Almendra

Simpática y tierna
me miras risueña
me miras paloma
y juegas pequeña.

Te digo que entonces
los años no cuentan
y me voy contingo,
manitas de almendra.

Ojitos absortos
de interrogación
que no entienden nada
de mi decepción.

Decepción de no ver
un mundo mejor
de ser libre un día
y atrapar el sol.

No sabes aún
y es mejor que sea,
pues afuera es duda
y lágrimas ruedan.

Por eso te digo;
los años no cuentan,
me quedo en tu risa,
manitas de almendra.

Raíces del alma

Raíz que se hace callo, en algún rincón del alma,
para aguantar a las penas que se agigantan.

Nudo que se retuerce y se amarra
ahogando angustias que aún sangran.

Sueños que, de haber sido, raíces no precisaran
porque las heridas son fracasos y no esperanzas.

Dolor de encontrar las penas, gigantes como montañas,
cansancio de no poder, de ellas tomar distancia.

Piedras que, por el camino, encontré y no buscaba
hoy las llevo a mis espaldas, pero nunca he dicho nada.

Porque las raíces son mudos testigos del alma,
y no salen hacia afuera donde está la luz del alba.

A Catalunya

Estar aquí,
los pies descalzos,
escuchando pasar el viento
sobre los pastos.

Mojarme de lluvia buena
de este cielo encapotado
escuchando una milonga
que es casi un tango.

Estar aquí,
con la esperanza partida
en mil pedazos,
sabiendo que hay un mañana
que está empezando.

Mirar en la inmensidad
soledades del pasado
creyendo que aún se puede
entrelazando las manos
con el sudor de la frente,
roturar la tierra fértil
con el arado.

Estar aquí
soñando soles,
armando esperanzas nuevas
con los retazos,
es estar amándote
de pies descalzos.

Paisaje otoñal

Llueve,
se mojan los pastos,
se mojan los nidos,
en el aire llueve,
llueve adentro mío.

Llueve
sobre las veredas,
sobre los baldíos,
sobre las mejillas
tiernas de los niños.

La melancolía
avanzó despacio,
se adueñó de todo,
y el camino al parque
se llenó de lodo.

Llueve,
y el agua recorre
llorando en los vidrios,
llorando en las hojas
sus gotas de frío.

Llueve,
y el repiqueteo
de agua al caer
tragó los sonidos
que pudiera haber.

La melancolía
me golpeó a la puerta,
me extendió su mano,
y junto a la lluvia
me marché con ella.

Racó poètic

Manel Ruiz

Viaje

Yo quisiera hacer viaje
al interior de los hombres
y volar como una estrella
por sus grandes extensiones.
¡Qué lindo sería, amiga,
viajar por esas regiones
y borrar las cosas vanas
y contar mis convicciones.
Explorar su oscura selva,
abrir cielos y portones,
sumergirme en lagos turbios,
llenarlos de resplandores.
Desempolvar los desiertos,
inundarlos de verdores,
secar el mar las ansias
donde caen tantos amores!
¡Qué lindo sería, amiga,
aprender de los errores
y despertar la conciencia
que duerme por los rincones!
Yo quisiera hacer viaje
para unir los corazones
y mirar el firmamento
con juiciosas ambiciones.
Y, en fin, yo quisiera el hombre
que no hable de destrucciones,
que viaje por la galaxia
y cuente años por millones.

Isard

M'agrada mirar el mar des de la terra
com un isard entre els matolls perdut
i un cop més de grandesa ser vençut
i sentir que sóc part d'aquesta terra.

No em plau discurs si no ve de l'esquerra.
No m'agrada la llança ni l'escut;
perquè sóc un entusiasta convençut
d'allò de fer l'amor i no la guerra.

Sóc més riu encalmat que remolí
i faig d'aquesta vida el meu camí
devot de la bellesa i no dels déus.

Sóc amic de la gent que m'aprecia
i em parla sense embuts ni hipocresia:
a terra, sempre la il·lusió i els peus.

Carrusel

Los ojos siempre vuelven
al punto de partida,
cuando completa la vuelta
el carrusel de la vida.
Nuestra historia es un poema
que al terminar nos convida
a releer esos versos
que leímos por encima.
¡Quién pudiera retomar
ese libro de la vida
y mirar aquellas hojas
que pasaron tan deprisa.
Pero esas páginas pasan,
pues sólo adelante giran,
y se cierran y ya nunca
vuelven a la estantería!
De verso en verso van siendo
todas las vidas escritas
con su poquito de gracia,
con su pena y su alegría.
Y nadie acierta a entender
ni una frase, ni una línea,
ni el amor con que se escribe,
ni la mano que los firma.

El Alba

El alba con sus luces nos renueva
el odio, el beso, el pan, las ilusiones...
Cualquier sentir en nuestros corazones
adquiere nuevo brío, vida nueva.

Y como ayer nos hunde o nos eleva,
nos desconcierta o llena de razones
para abrir un día más nuestros balcones
al viento de la vida que nos lleva.

Y aunque muy juntos, siempre en solitario,
vela incipiente, remo octogenario,
bogamos nuestro mar a la deriva.

Navegantes perdidos, desvelados,
soñamos ser de sombras rescatados
por un alba de luz definitiva.

.....

Me duele ver a una mujer llorando
si no es por la emoción de ser querida;
me araña el alma y una vieja herida
que lejos de sanar sigue sangrando.

Me rompe el corazón verla temblando
bajo la acción violenta y repetida
de aquél que fuera el hombre de su vida
y a golpes sin piedad la está matando.

El hombre infausto olvida con frecuencia
que una mujer lo trajo a su existencia
y que le dio su amor sin condiciones.

¡Qué ingratitud, obrar de esa manera!
No merece ser hombre sino fiera
y que otra fiera arranque sus... blasones.

Racó poètic

La minina i la sardina

Pel cel passa una gavina
que al bec porta una sardina
i de sobte li patina
cau a prop d'una minina
que s'ha cruspit la sardina
se li ha clavat una espina
encara que era molt fina
a dessota del ganyot.

Ha tingut molt mala sort,
li ha quedat el coll tort,
pobrissona, ja s'ha mort
l'han enterrat en un sot
al capdavall de l'hort.

Si un dia mengeu sardina
aneu amb compte amb l'espina
no us passi com a la minina
i teniu la mala sort
que se us clavi al ganyot.

En Terris

L'hortet

Al darrere a casa meva
hi tinc un hortet petit.

Hi ha quatre tomagueres
i cinc mates de fesols
un parell de carbasseres
tres enciams i tres cols.

Una merla que hi fa estada
va regirant el fullac
procurant-se una becada
d'una eruga endormiscada
o d'un cuc mal endreçat.

Refregant-se pel sorral
els pardals hi fan dissabte
refiats no fan cabal
del gat que vol fer un queixal
tindran sort que és un sapastre.

La puput empolainada
amb barret de manscal
picoteja atrafegada
amb la teca no s'hi bada
i la vianda s'ho val.

Canta el gall de la veina
amb espinguet baladrer
canta fort sense sordina
recordant-li a la gallina
qui mana en el galliner.

La sargantana escuada
carrega piles al sol
i l'oreneta endolada
surt del niu per fer una ullada
i fer un mos mentre fa el vol.

És la garsa cridanera
qui esvera tot l'ocellam
però l'aranya punyetera
el xivarri no l'altera
va teixint el seu parany.

Com l'hortet de casa meva
no n'hi ha cap de més bonic
però just quan el dia es lleva
per la gana no hi ha treva
i el gros es menja el petit.

Llegendes i mites de les flors

Llorer (Glòria, victòria)

Segons la mitologia grega, Pitó era una serp que assolava les contrades de Tessàlia, un monstre de cent caps i cent boques que vomitaven foc i flama, i destruïa, tant com passava, homes, bèsties i sembrats. Conta Ovidi que Apol·lo, orgullós d'haver donat mort a Pitó, va gosar desafiar Cupido, fill de Venus i de Mart. Cupido, per tal de castigar aquell atreviment, va escollir dues fletxes del seu buirac. Una, amb la punta d'or, infonia amor. L'altra, amb la punta de plom, inspirava desdeny. Cupido engegà la primera fletxa contra Apol·lo. Reservà la segona per a Dafne, filla del riu Peneu i de la Terra. Aleshores s'empara d'Apol·lo una violenta passió per aquella bella nimfa. Ella, però, ferida per la fletxa del desdeny, en lloc de correspondre a l'amor del déu, en va fugir a corre-cuita i va intentar d'amagar-se. Apol·lo va córrer a l'encalç de Dafne, però ella, quan es va veure perduda, sol·licità l'ajut patern. A penes s'apagaren els seus crits demanant auxili, una escorça flexible va empresonar-li el pit, la cabellera se li transformà en verdes fulles, els seus braços esdevingueren branques, es fixaren els peus arrelant a terra: Dafne va quedar convertida en llorer. Apol·lo, no disposat encara a donar-se per vençut, va estrènyer l'arbre entre els seus braços i va cobrir-lo de besades ardents. Però, fins i tot les branques es decantaven, com esverades, dels seus llavis. "Si no pots ser la meva amant" –va jurar aleshores el déu–, "si que has de ser l'arbre consagrat a mi per sempre. Les teves fulles seran sempre verdes, perquè tot l'any me'n pugui teixir corones". D'aquella feta ençà, el llorer és símbol d'Apol·lo, i amb ell són guardonats vencedors, artistes i poetes.

****

Morera (Amor etern)

Segons les Metamorfosis d'Ovidi, la morera està lligada amb una història d'amor. En temps de Semíramis, reina d'Assíria, Tisbe, la més formosa de les donzelles, era estimada per Píram, un príncep fort i de bon veure, que vivia a la casa veïna. Els pares d'un i d'altra, enemistats per antigues desavinences, van oposar-se a l'amor dels joves, cosa que encara va abrandar més llur passió. Al capdavall, van resoldre fugir, i, amb aquest propòsit, van citar-se sota la morera que hi havia vora el mausoleu de Ninus. En aquell temps, la morera tenia encara blanc el seu fruit. Tisbe hi va arribar primer. Portava el rostre cobert amb un vel. De sobte, va acostar-se una lleona. Tisbe va córrer, esverada, i va perdre el vel mentre fugia. La lleona, que acabava de devorar un bou, va esquinçar aquell vel amb ullals encara sagnosos. Píram va trobar el vel esquinçat i tacat de sang, i va creure que Tisbe havia mort entre les urpes d'una fera. Ple d'angoixa i dolor, sentint-se responsable d'aquella dissort, va donar-se mort amb la seva pròpia espasa. Tisbe, ja recuperada del seu esglai, va tornar al lloc de la cita, i va trobar el cos inert del seu estimat Píram, vora el vel fet a trossos, causa de la seva mort. "No t'abandonaré mai més!" –va cridar Tisbe–. "No vull sobreviure a tu!". I enfonsà en el seu pit l'espasa de Píram. La sang dels dos enamorats va tenyir la morera sota la qual acabaven de morir. És d'aleshores ençà que el fruit de la morera va agafar un fosc color de porpra.

Text **del llibre *Llegendes i mites de les flors*, de Rita Schnitzer, Ellos Editorial, 1983**

1958 Fa cinquanta anys

***A**questes pàgines volen ser un recordatori per a aquelles persones d'edat "madura" que no tindran dificultats per a rememorar uns esdeveniments que han anat marcant pausadament, any rere any, la nostra manera de ser i de fer com a hilariencs.*

Haig de dir que un dels motius de publicar aquestes pàgines amb el lema de "Fa cinquanta anys" és el d'obligar l'amic i gran fotògraf Salvador Bosch, per a nosaltres en "Vadó Cisteller", que ordeni una mínima part del seu immens arxiu fotogràfic, element imprescindible per a l'estudi i coneixement de la història gràfica de Sant Hilari. També hi afegim dades de fets ocorreguts cent anys enrere i aquí sí que ens hem de refiar més de la documentació escrita i gràfica perquè no hi ha massa persones que ens en puguin informar...

De totes maneres, el primer objectiu d'aquestes pàgines és refrescar la memòria de molta gent del poble, homes i dones que, amb el seu esforç i treball, han confeccionat el poble que avui tenim; és el treball de tots.

Principals esdeveniments al món

Segueix una línia d'enfrontament entre el que són les dues grans potències, EUA i l'URSS, de molt diferents tendències polítiques, socials i econòmiques. Aquesta divisió es fa palesa al continent europeu on veiem l'Europa Occidental sota la influència nord-americana i l'Europa de l'Est que segueix l'estela comunista russa.

- ✓ EUA llença, sense massa èxit, un primer satèl·lit a la Lluna, l'*Explorer I*.
- ✓ Fundació de la República Àrab Unida (RAU).
- ✓ Charles de Gaulle, nou president de la República Francesa. Segueix el conflicte d'Algèria i la crisi per la independència i la guerra al nord d'Àfrica.
- ✓ Fracassa un intent de cop d'estat a Veneçuela i Fidel Castro i altres rebels s'enfronten al règim de Fulgencio Batista, a Cuba, fins que l'enderrocaran.
- ✓ Enorme violència entre grecs i turcs a l'illa de Xipre.
- ✓ Nikita Kruschev és el nou líder de l'URSS, mentre Mao Tse Tung abandona la presidència de la República de Xina.
- ✓ Els estats africans de Mali, Congo-Brazaville, Mauritània, Senegal, Gabon i Txad aconsegueixen la independència; la majoria són antigues colònies franceses.
- ✓ Primera fusió nuclear controlada angloamericana.
- ✓ Brasil, campiona del món de futbol en derrotar a Suècia. L'avió que portava els jugadors del Manchester United s'estavella a Munic i en moren nou.
- ✓ S'inventa la màquina de respiració artificial.
- ✓ Mor el Papa Pius XII i és elegit nou Papa el cardenal Roncalli, amb el nom de Joan XXIII.
- ✓ L'escriptor rus Boris Pasternak rebutja el Nobel de Literatura dominat per la política.

Principals esdeveniments a Espanya

- ✓ Espanya segueix amb un sistema polític dictatorial i les "Cortes" aproven "los Principios Generales del Movimiento Nacional". Espanya s'integra a organismes internacionals com l'FMI (Fons Monetari Internacional).
- ✓ Vagues a diferents universitats i a fàbriques de Barcelona i d'Astúries.
- ✓ Guerra "desconeguda" (no explicada al poble) al territori d'Ifni, que juntament amb el territori del Sàhara passaran a ser províncies espanyoles. El govern d'en Franco calla, però hi moren soldats espanyols. La part sud del Sàhara se cedeix al Marroc.
- ✓ Gran dèficit d'habitatges a Barcelona, on arriben 30.000 immigrants cada any.
- ✓ Comença el "boom" de la televisió. Espanya ja té 30.000 receptors. Conchita Velasco debuta al cinema i mor Tirone Power, mentre filmava *Salomón i la reina de Saba*.
- ✓ Es matricula el SEAT 600 número 200.000. Amb cinc anys se n'han venut cent mil.
- ✓ S'inaugura el primer supermercat a Barcelona, el cinquè d'Espanya.
- ✓ Mor el poeta Juan Ramón Jiménez (Nobel-1956), es casen Gala i Dalí, i Antoni Tàpies té un gran èxit a la Biennal de Venècia.
- ✓ Franco inaugura el Centro de Energía Nuclear "Juan Vigón".
- ✓ El Reial Madrid, campió d'Europa. Gran èxit del gimnasta català Joaquim Blume i Manuel Santana es proclama campió d'Espanya de tennis.
- ✓ Gran plaga de llagostes al sud de l'illa de Gran Canària.

Fets d'àmbit local

Bàsicament, la font d'informació per a aquestes pàgines surt dels llibres d'actes dels plens municipals, però aquest és un any tranquil des del punt de vista polític. L'Enric "Serras", o Enric Rossell va ser un alcalde estable i l'acompanyen els regidors Ramon Muntalt, el metge Alejandro Figueras, Josep Fàbregas, Jaume Fàbrega, Joan Casanovas, Ferran Porta, Mariano Brugués, Honest Masnou, Joaquim Serrat i Joan Solergibert.

A principi d'any, aquest consistori es proposa, entre altres objectius, aquestes prioritats: retolació del nom dels carrers i places, arreglar el camí del Serrat, sanejar el camí de l'Hospital, fer les clavegueres del carrer de l'Hospital, del Verge dels Dolors i del Santa Margarida, i també un procés de desratització de tot el poble...

L'economia a Sant Hilari viu uns bons moments perquè les torneries treballen cada vegada més i es comencen a projectar i fer les grans fàbriques. Els pagesos venen bé les patates i les plantes embotelladores demanen gent per emplenar garrafes, feina que solen fer els primers immigrants d'Andalusia, ja que els d'aquí no hi volen treballar per la humitat. Molta gent de pagès ve a viure al poble i això dinamitza encara més el sector de la construcció.

Com que Sant Hilari continua essent un gran centre d'estiueig, molta gent en treu benefici, sigui per noves feines o per llogar i rellogar pisos i dependències.

✓ Segueixen creixent lentament zones com la del camp de futbol, ca l'Úrsula, zona entre el passeig de la F. Vella i barri del Petrinxo i alguna casa al carrer de la Piscina.

✓ Es morirà el secretari de l'Ajuntament, Joan Vila Fransa. Havia vingut a Sant Hilari l'any 1925, de la Vall de Bianya. Feia de corresponsal del diari *Los Sitios*. Vindrà un secretari interí, però actuarà com a secretari accidental Francesc Fauria, amb en Francesc Brugués d'auxiliar.

✓ S'aprova un pressupost de 646.000 ptes. per a l'any 1959.

✓ Cada any es feia una llista de famílies pobres, que s'exposava durant quinze dies. Era per tenir preferència als centres de beneficència. També rebien ajuts de la colònia estiuenca, que organitzava actes per a recaptar diners.

✓ S'aprova millorar l'enllumenat públic del barri del Serrat i es posen tres fanals davant el cinema Tívoli.

✓ L'Emili Muntal segueix essent l'escombriaire, l'enterramorts i el repartidor de la cam; en Quim Mir, l'agutzil; en Josep Mollfulleda, el sereno, i en Quim Puigderrajols, el jardiner.

Homenatge a La Vellesa a la sortida de missa.

Molta gent a la revetlla de Sta. Maria al Solterra.

1958
Fa cinquanta anys

Actuació en la mateixa revetlla. En Salvador Bosch, autor de la fotografia, la tenia exposada a l'aparador de la seva botiga al C/ Montsolís i el senyor rector li va fer treure perquè la considerava indecent...

✓ Molta afluència de familiars i amics de les nenes dels "Campaments" (Albergue Isabel Clara Eugenia de la Sección Femenina del Movimiento). En aquest any hi havia grups de nenes de 13 a 17 anys, de Barcelona i de Saragossa. Aportaven molts diners al poble.

✓ Com que cada vegada hi ha més estiuejants, la Comissió de Festes organitza diverses activitats, com el Primer Concurs de Talla de Troncs a la Placeta. Guanyen en Pere Valls, en Ramon Roura, en Jaume Valls, en Manel Roura i en Valentí Busquets.

✓ Al juliol hi ha la presència del governador civil, Sr. Pagés Costart, que visita el castell de Saleta i dina a l'Hotel Solterra.

✓ L'Albert Sabadell guanya el Primer Concurs de Fotografia Artística. També obtenen premis en Joan Carriga i l'Enric Sabadell. El premi local l'obté mossèn Ramon Tió.

✓ La societat de caça local "El Gamo" organitza la Primera Jornada de Tir al Plat, al camp de tir de Villaret. En J. Corbera guanya la tirada general i l'Àngel Roura, la local.

Equip del C.D. Hilariense.

Les primeres imatges de televisió a Sant Hilari; Can Botella.

✓ Exposició de pintura de l'artista Joan Lahosa, a la sala d'actes de l'Ajuntament.

✓ A l'agost, a la piscina Villaret, hi ha un festival de natació i una exhibició de salts de trampolí, ballet aquàtic i salts còmics i una desfilada de models esportius per a camp i platja.

✓ Va ser famosa una revetlla en la qual es va representar *Una casita en Canadá*.

✓ Es fa un concert en honor de la nombrosa colònia estiuenca hispanoamericana i els estiuejants de Sabadell i Terrassa fan una tradicional missa en la que recullen 6.000 ptes. per a la beneficència local.

✓ El Dr. Masnou, bisbe de Vic, inaugura l'oratori de la residència de les Germanes Missioneres de la Immaculada Concepció (on avui hi ha el balneari).

✓ Com a mostra d'aquesta important afluència d'estiuejants, el *Diario de Barcelona* del 5 de setembre dedica la portada i dues pàgines interiors a l'estiueig a Sant Hilari. També la coral "Els Nois Alegres" oferiren un brillant concert.

✓ Per la Festa Major hi ha la Principal de la Bisbal i de Girona i el ball era a la Piscina. Les sardanes eren per a la cobla Amerense. Al cinema Tívoli: *Sissi, Desirée* i *La guerra empieza en Cuba*. El Rex Condal, les barques d'en Foro, el tir d'en Paco, la xurreria i el "Carrusel Marciano" alegraven la Festa. Al darrer dia va ploure i no es van poder fer ni el partit de futbol ni els focs artificials.

✓ A l'agost hi hagué un triangular de futbol entre el Breda, l'Hostalric i el C.D Hilariense, que va guanyar. Hi foren homenatjats els jugadors Adolf Casas i en Pep Brugués.

✓ Es concedeixen dues llicències de taxi, a Jaume Pararedа, amb un Plymonth, M-68329, i a J. Fauria (Hispano) amb un Seat, B-158.844.

1958
Fa cinquanta anys

✓ Moviment demogràfic. Sant Hilari tenia 2.823 habitants i hi hagueren 52 naixements (24 nens i 28 nenes), 34 casaments i només 23 defuncions (13 homes i 10 dones).

✓ En Josep M. Vila Bassols substituirà el seu pare com a corresponsal del diari *Los Sitios*, de Girona, i a partir d'aquest moment es disposarà de molta més informació perquè sempre que hi havia qualsevol cosa publicable la feia sortir. És important el seu recull de notícies d'aquells anys i que es conserva a l'Ajuntament.

L'any 1958, la Comissió de Festes va reeditar un fullet de propaganda del poble en el qual hi havia els hotels i les fondes següents:

Equip de "més grans" del C.D. Hilariense.

Alojamientos

Hoteles de lujo:

"Solterra" - Avenida Generalísimo, núm. 22 - Teléfono 37

HOTEL MARTIN (en construcción) - BALNEARIO - Teléfono 8

HOTEL SUIZO - 1.ª «B»	Plaza Verdaguer, 8	Teléfono 10
Hostal del GREVOL - 2.ª	Avenida Generalísimo, 5	Teléfono 57
Hotel FAURÍA	Calle Vich, 7	Teléfono 16
Hotel ORIENTAL	Calle Monsolís, 1	Teléfono 13
Hotel PARÍS	Calle Puente, 3	Teléfono 19
Hotel RIPOLL	Calle Vich, 26	Teléfono 27
Hotel SACALM	Calle Dr. Morales, 11	Teléfono 21
Fonda BRUGUÉS	Calle Valls, 4	Teléfono 18
Fonda FUGAROLAS	Calle Monsolís, 29	Teléfono 39
Fonda MIMÓ	Calle Vich, 9 y 11	Teléfono 28
Fonda RITA	Calle Dr. Morales, 17	Teléfono 8
Fonda VERNEDAS	Calle F. y J. Ciubau, 15	Teléfono 49

Existen infinidad de alojamientos más modestos, también limpios y aseados.
Chalets y pisos para alquilar, desde los más lujosos a los más económicos.

Aquí cal afegir-hi cases d'allotjament com ca l'Artola, Ca la Sisa (Muntal) can Camas, ca l'Olla i hi podrien sortir molts llocs que llogaven habitacions als hotels i a particulars.

A la contraportada hi ha un mapa curiós, d'aquells tan detallats que feia en Josep M. Vila. També destaca que hi ha una pàgina dedicada a donar la informació en anglès i en francès...

Diuen que una imatge val més que mil paraules

És una fotografia aèria molt significativa d'aquells moments. En el paisatge en general no hi dominen els boscos com ara, sinó els camps de conreu, les feixes escalonades que produïen el que la gent del poble havia de menester i venien el que podien, en especial patates. La foto no és de 1958, sinó que és d'uns anys abans, perquè el Solterra s'inaugura el 1952 i aquí es mostra com estan fent la piscina i els jardins.

En primer terme es veu un enrenou urbanístic, amb la torre "dels alemanys" o "de l'alemany", l'Hotel Solterra, la torre dels "boigs" (Vila Josefina-avui balneari) al costat, la teularia de can Jové i el camí a la font Vella.

Al fons i amb arbres, la Roca d'en Pla i la casa de Villaret sola i envoltada de camps. Es veu el camp de futbol i quatre cases del carrer Sta. Margarida. Més a l'esquerra, els Campaments i, de través, un petit carrer, el Gaudí. S'estava fent el carrer Joan Serras i el de la Piscina eren quatre cases davant la piscina, prop de la font del Fuster.

Es veu molt bé el pla del Campaner i algunes cases de l'actual 14 d'Abril. Es distingeixen bé can Crous i el garatge Catalunya, el passeig de la font del Cirerer i la riera sense tapar... Amb cinquanta anys el poble ha canviat una mica...

1958
Fa cinquanta anys

Les autoritats eclesiàstiques presideixen la processó de Diumenge de Rams. Hi ha el Sr. Rector Pere Portell, Mn. Tió i, al mig, Mn. Parés.

Homenatge als jugadors A.Casas i J. Brugués.

Algunes coses de 1908, ara fa cent anys

És un any important per a diferents temes de caire local. El pressupost és de 3.246,74 pessetes i poca cosa es podia fer amb aquesta quantitat.

S'aprova que Sant Hilari tingui línia telefònica connectada amb Santa Coloma i una oficina de telèfon. L'Ajuntament hi ha de posar els pals de la línia, la instal·lació, el despatx, el mobiliari i també la persona que en tingui cura.

Es demana permís per a construir la casa de ca l'Elias, d'Elias Noguera, que s'ubicarà on la majoria de gent coneix (ara hi ha la botiga dels xinesos) i que s'afegirà a una altra que ja hi havia, a can Puntí, que arribava a la riera de Vallicrosa pel darrera. És un tema important perquè el 1908 els veïns del poble no reclamen ja la cobertura de la riera de Vallicrosa, sinó que demanen que un cop tapada la riera s'hi faci una plaça al damunt... Aquests edificis delimitaran la carretera de l'Estat, el camí cap al barri de l'Hospital i l'alineació de la futura Placeta.

També els veïns reclamen que es dediqui un carrer o una plaça a l'eminent metge Josep Cravalosa. Es compra una placa de marbre amb el seu nom, però es tardarà a posar.

A causa de la febre catalanista i el moment polític que es vivia, l'Ajuntament compra 15 gramàtiques catalanes per oferir com a premi als millors exàmens dels alumnes. Ho fan els senyors Ruiz i Feliu, que devien ser mestres de l'escola pública.

L'alcalde era en Tomàs Culí i Verdaguer i els regidors: Joan Puig Jover, Pere Fauria Soler, Jaume Parareda Parcet, Florenci Ridaura Torrent, Amadeu Duran Bosch, Remigi Guasch Masó, Carles Pla Huix, Josep Fàbrega Thos i Dalmau Boada Formiga.

També aquest any s'inauguren les obres de l'Ajuntament actual, en especial la part del davant, la

Els acompanyants amb rams i palmes.

Exhibició de salts de trampolí a la piscina Villaret.

1958
Fa cinquanta anys

Festa de St. Antoni Abat.

Festa de St. Cristòfol i un bon cotxe.

Els torners de Can Ripoll en plena feina...

i les dones acaben les peces.

En "Vado" Bosch i família amb el seu descapotable PTB.

Les noies d'Acció Catòlica en la visita del Sr. Bisbe de Vic.

1958
Fa cinquanta anys

La recepció al Sr. Bisbe en el passeig de la Font Vella.

la benedicció d'un "600" a la plaça.

façana principal és obra de l'arquitecte Ildefons Casamor. Recordem que abans era l'antic hospital i residència de les Germanes. Havia d'albergar habitatges per al secretari i els mestres i les oficines, però tot això es va fer molt més tard.

De la Festa Major, que es feia per Sant Joan, se'n cuidava en Josep Argila, que rebia 100 pessetes de l'Ajuntament. Gràcies a l'augment de població de l'estiu es decideix llogar un guàrdia urbà, en Josep Rodó.

Es posa una multa al camisser N. Boada per vendre carn clandestina i se li confisca. Pagarà 75 ptes., el doble de l'import de la carn...

El dia 26 de juny de 1908 surt el primer número, en edició extraordinària, del periòdic d'informació comarcal *L'Estiuada*, que sortirà cada dimecres d'estiu i tindrà la redacció i l'administració al carrer de Vic, núm. 9 (a can Culí). Es publicarà durant quatre estius i és un document sobre el poble important i més que interessant.

L'Ajuntament compra a la Sra. Teresa Saleta i Noguer l'hort que dóna al darrere de la Casa Consistorial i que arriba a la riera. N'ha de pagar 1.250 ptes. en tres anualitats (dos anys 400 i un any 450) i com a garantia, la venedora es quedarà l'import dels diners i arbitris que es paguin durant els mateixos tres anys pel sacrifici d'animals a l'escorxador...

En aquells anys les eleccions no eren democràtiques com avui i només podien anar a votar els majors contribuents. A l'any 1908 eren: en Florenci Serras Planas, en Fèlix Pons Villaret, en Josep Rovira Ros, en Josep Casbosca Ros, en Miquel Borrell Morera, en Benito Culí Verneda, en Ramon Pernau Brossosa... i trenta-tres senyors més. Només aquests tenien dret a vot.

Guanyadors del I concurs de Tallada de Troncs.

El primer classificat, en Pere Valls.

Artística copa de torneria per al campió de Tir al Plat.

Recull d'Àngel Serradesanferm
Fotografies de l'Arxiu d'en Salvador Bosch

El mapa municipal a la segona meitat del segle XIX

La configuració del mapa modern de Catalunya no és un fet que es produeixi de cop, en el pas de l'Antic règim a l'estat liberal. El tema ha estat estudiat pel professor de Geografia de la Universitat de Lleida Jesús Burgueño des de fa temps i ha cristal·litzat en diverses publicacions seves, singularment *Història del mapa municipal de Catalunya* (escrit amb Ferran Lasso de la Vega; Barcelona, 2002).

Un seguit de normes legals determinen el procés de successives modificacions fins arribar a la configuració actual. Un decret reial de 23 de juliol de 1835 titulat "Arreglo provisional de los Ayuntamientos y supresión de los regidores perpetuos" creava municipis d'un mínim de 100 veïns. Amb tot, gairebé totes les parròquies o comunitats rurals passaren a ser municipis. Entre 1835 i 1845, a la Selva, van ser municipi, posem per cas, l'Esparra, Castanyet o Querós; més endavant aquests pobles i parròquies van quedar agregats a altres pobles tot configurant municipis o districtes municipals compostos que, en el cas de la Selva, mai no inclouen en el nom la designació dels components del nou municipi, sinó únicament la del poble que fa de cap del districte.

La Llei Municipal de 8 de gener de 1845, al seu article 70, establia que s'havien de suprimir tots els ajuntaments que comptessin amb menys de 30 veïns o cases, cosa que suposava un mínim de 120 a 160 habitants. L'Esparra i Vallcanera, per exemple, s'integraren de nou a Riudarenes, població gran propera i referent de l'antiga batllia medieval i moderna (Veg. Madoz, *Diccionario geográfico...*). Sant Dalmai, el 1845, passà a dependre de Brunyola (però el 1904 fou agregat a Vilobí d'Onyar). Salitja igualment quedà integrat a Vilobí el 1845.

Pel que fa a la província de Girona, un segon procés d'agregacions (amb la idea de suprimir municipis petits que no es podien sostenir pel seu compte) es perfila el 1867. Hi ha documentació a l'Arxiu Històric de Girona (AHG) sobre aquest procés. El Butlletí provincial publicà unes propostes d'agregacions sobre les quals els municipis s'hagueren de pronunciar. El lligall 4100 de l'AHG conté aquestes al·legacions formant expedients per pobles i partits judicials.

Hi trobem les al·legacions presentades per l'Ajuntament de Sant Martí de Querós que es mostra contrari a ser agregat al de Susqueda pel fet de "Hallarse este pueblo incomunicado a causa de ser intersectado el puente de Carós para atravesar el rio Ter". Per això havien de desplaçar-se al pont de Sau ("provincia de Barcelona") o bé al de Susqueda, tots dos distants 3 hores de camí del poble. La solució dràstica que proposen és que agregui 9 veïns que viuen a la part del terme dellà del Ter a Susqueda i la resta de 41 veïns a Sant Hilari Sacalm.

Espinelves. Dibuix de finals del s. XIX

Església de Sant Martí de Querós, municipi que el 1899 s'agregà a Sant Hilari. (Foto: S. Bosch)

Contràriament al que podria pensar-se, l'administració provincial no s'hi mostra favorable i és sensible a certs aspectes que té interès remarcar: considera que no s'han de separar veïns d'un poble del qual sempre han format part, on tenen l'església i el capellà, "su cuna y origen y naturales afecciones". L'agregació no es va dur a terme en aquell moment ni en un sentit ni en l'altre.

Sabem, però, per la premsa gironina de més endavant, que el 22 de juliol de 1899, el ple de la Diputació de Girona va aprovar "la supresión del municipio de San Martín de Carós y su agregación a San Hilario Sacalm" (*la Lucha*, 2/8/1899). Aquest fou el desenllaç del procés que va dur Querós a pertànyer a Sant Hilari Sacalm. La data fins ara no apareixia a la bibliografia més corrent sobre el poble. La documentació esmentada pot oferir més detalls dels arguments adduïts i dels informes emesos per les institucions provincials.

Igualment, el projecte de 1867 agregava el poble d'Espinelves al de Viladrau. Els d'Espinelves hi reaccionen en contra. Pot tenir interès per als lectors d'aquest opuscle saber que l'Ajuntament i els veïns d'Espinelves, atès que saben que no poden subsistir com a municipi per manca de població suficient, presenten al·legacions a favor de la seva agregació a Sant Hilari. Entre aquestes addueixen el fet que els propietaris de terres en tenen a tots dos llocs (Espinelves i Sant Hilari), que Espivelves es troba a menys distància de Sant Hilari que no de Viladrau i per més bon camí, que no cal travessar cap riu per anar d'Espinelves a Sant Hilari (com sí que cal per anar a Viladrau) ni les crescudes habituals serien impediment, i finalment que a Sant Hilari hi ha bones escoles, sobretot de noies i que, sent com és un deure legal dels pares oferir educació als fills, l'administració no pot deixar de ser sensible a l'interès de les famílies per la formació, sobretot de les filles. El desenllaç de la proposta va ser la no consideració de l'agregació en cap sentit, atès que, com ens indica la realitat actual, Espinelves va mantenir la condició de municipi propi i independent.

En tot cas, cal saber que si es vol aprofundir en el procés de configuració del mapa municipal en aquesta zona, cal consultar el lligall 4100 de l'AHG i resseguir les pàgines del *Butlletí Oficial de la Provincia*, on es publicaven les decisions sobre les agregacions. La premsa de l'època sovint en dóna notícia i avui es pot consultar des de casa mateix, si un té un ordinador connectat a la xarxa, cosa que facilita molt les coses. És el cas de la premsa gironina digitalitzada per l'Arxiu Municipal de Girona. Representa, doncs, combinada a la recerca documental en arxius, una nova oportunitat, més còmoda ara, per a l'aclariment de detalls relatius a la història dels nostres pobles.

Narcís Figueras
Centre d'Estudis Selvatans

Dos grans oblits!

M'he entretingut a mirar i voltar pels carrers del nostre poble, com ho faria qualsevol turista o qualsevol persona desvagada. I m'han sorprès un parell de coses que, possiblement, a simple vista, o com a comentari dit de passada, no tenen pas la més mínima importància. Però, al meu entendre, em sembla que, fins a cert punt, la té. I veureu perquè.

M'explico. Després d'uns primers passejos i de contemplar la trama urbana, he intentat, de memòria, fer un llistat de tots els carrers de Sant Hilari. M'hi he entretingut per veure si recordava com es diuen o com són coneguts. Com aquell qui fa un exercici mental, tan de moda avui en dia. I ho he fet per veure si realment els coneixia, és a dir, si els havia vistos i trepitjat tots i cada un d'ells. Si veritablement sabia com eren i què hi havia que els diferenciés en cada un d'ells. Possiblement n'hi haurà que no hi hem anat mai, o que només el coneixem pel motiu d'alguna casa, o bé, perquè alguna amistat hi viu.

Veient que no me'n sortia, perquè no recordava fil per randa què hi havia i si hi havia passat, em va semblar més efectiu fer, com us deia més amunt, el badoc i tornar a passar per aquells carrers que no n'estava segur o no recordava l'última vegada que hi vaig passar. No content de com m'ho estava plantejant, em vaig parar a rumiar com ho podia fer per ser més eficient en la meva tasca.

Per fer-ho ras i curt, i no deixar-me cap carrer, carreró, plaça, camí, passeig, passatge o avinguda, podia començar per un cap i acabar per l'altre. I a mesura que els anava trepitjant i analitzant què els distingia de la resta de carrers, anar-los marcant com a fets i anotant què em cridava l'atenció en el mateix plànol del poble. Hagués estat més un exercici de carnes, i no pas de cap, de memòria i d'anàlisi, que és realment el que pretenia.

Vaig prendre la determinació de fer-ho seguint un ordre lògic. Ho podria haver fet per ordre alfabètic, segons les seves dimensions, per la proximitat de casa meva, començant per un punt cardinal, però al capdavall, em semblava molt més complicat que fer-ho sense ordre ni concert. Al final, em vaig decidir per la temàtica, tot i que ha estat un garbuix a l'hora de complimentar cada una de les llistes que em vaig veure obligat a fer, afegint-hi les coordenades per ubicar cada carrer en el lloc del plànol que corresponia, per tal de no deixar-me'n cap, i reservant un apartat per anotar els aspectes a destacar.

Hi vaig trobar un grup de noms d'arbres i de fonts, mai millor dit, font de riquesa natural de la nostra contrada, que hi eren molt ben representats; que no ens havíem oblidat dels doctors, que tan bé corporal i turístic han fet al nostre poble; que els personatges il·lustres de l'art, les lletres, el pensament i la història de Catalunya, per descomptat, hi havien de ser; que les figures cabdals del nostre passat més llunyà i recent, com a poble, també hi eren ben presents; que els punts i referents geogràfics més emblemàtics dels voltants de Sant Hilari, també hi tenien un bon testimoniatge entre els carrers; que el santoral més popular i fervorós hi tenia un espai prou destacat. I així, no em voldria fer pesat, fins a esgotar totes les diferents variables.

En fi, que les llistes em van fer adonar que hi havia un apartat que quedava totalment buit. Una tipologia que no s'havia tingut en compte, que no se li havia donat la mateixa importància i categoria, tal com d'altres l'havien rebut. Sí que hi havia una petita presència, però en el moment de fer la classificació es va optar per incloure-les en altres apartats: santoral i/o punt geogràfic.

Plaça i carrer del centre de la població.

Verges que tenen carrers dedicats al poble: Verge del Pedró i Verge de Vallclara.

Em refereixo, entre els noms dels nostres carrers, a la presència femenina. Podríem considerar quasi bé nul, per no dir totalment absent, el reconeixement de l'aportació de la dona, en el camp que sigui i en el moment històric o del Planeta que vulgueu. Ni un nom d'una dona entre els carrers de Sant Hilari!

Només n'hi vaig reconèixer sis, amb certa reserva: carrer Nostra Senyora de Vallclara, carrer Verge dels Dolors, carrer Verge del Pedró, carrer Verge de Montserrat, carrer Santa Margarida i avinguda Santa Coloma de Farners. No voldria treure cap mèrit al que van fer, per tal de ser reconegudes per aquests títols, però em va semblar que la seva tria havia estat feta, com a noms de carrers, més com un reconeixement a uns espais emblemàtics de les Guilleries o per la direcció d'un dels carrers de sortida del poble.

De seguida em van venir al cap personatges, de tot temps, que han estat rellevants per la història, tant de Catalunya, com de casa nostra, que podrien haver tingut un carrer dedicat a Sant Hilari. I alhora, em vaig enutjar, recordant el fet que tothom ara s'apunta a parlar de la igualtat home-dona; de la paritat en totes aquelles llistes on cal presentar persones d'ambdós sexes; del llenguatge políticament correcte que usen les dues variables per adreçar-se al públic; del reclam en la igualtat d'oportunitats, en el món laboral, educatiu... En definitiva, vaig trobar que era un primer gran oblit!

I l'altra qüestió que em va cridar l'atenció, i que no hi vaig parar esment fins que anava resseguint cada un dels carrers, i l'apartat d'aspectes a destacar quedava quasi bé sense omplir, és la poca diferència que hi ha entre un carrer i un altre. Què vull dir? Que la diferència només la trobem en la inclinació del carrer; l'amplada entre les voreres; l'orientació cardinal del tram; l'origen que el va causar; establiments que hi podem trobar; o la font que hi ha; per l'ombra que ofereixen les capçades dels arbres... per mil coses, però per qüestions diferencials, no eren massa abundants.

I com deia, no va ser fins que m'hi vaig passejar que realment vaig passar a l'acció i a gastar sola de sabata, que no me'n vaig adonar i ser conscient de la poca diferència que hi havia entre els espais públics de Sant Hilari.

Hi vaig notar que aquells elements que donen un caràcter especial, un fet diferencial, un aire més singular, o un aspecte més particular, només hi eren presents a les places, a les rotondes i en alguna paret, en aquest cas particular.

Em refereixo a la presència de més objectes artístics que donin un caire de distinció a un carrer, a un barri, a tot un poble. Només els trobem en els espais oberts com les places i les rotondes, aquells que configuren un espai que no es pot trepitjar, que sembla que amb la vegetació que hi ha no és suficient per ressaltar-lo, que són l'espai on faran menys nosa... són els llocs que contenen alguna obra d'art.

Per descomptat, vaig trobar que era el segon gran oblit!

Lluís Puigdemont i Reverter

L'aigua a la Bíblia

«Es necessita ser poeta i fins i tot místic, tenir una sensibilitat atenta als misteris de la naturalesa, al llenguatge dels símbols, als missatges de l'amor, per tractar aquest tema.

D'alguna manera participar del poder creador de Déu». L'aigua, a les narracions bíbliques, és més que un element material. Ens fa arribar al cor de les persones i ens descobreix les emocions que han sentit homes i dones de tots els temps, que no han endurit el seu esperit i l'han mantingut receptiu a totes les experiències humanes.

Fa uns anys, el poeta Salvador Espriu parlava amb uns joves principiants en l'art de la literatura i la poesia i aquests li donaren a entendre que «passaven» de les formes i imatges bíbliques; ell els respongué, clar i net: «El qui no hagi llegit la Bíblia, que no intenti fer poesia, ni literatura.»

Tots som sensibles al tema de l'aigua: la necessitat que en tenim per viure, la seva abundància o escassetat, el tractament i la cura que cal tenir-ne, com és vital per a la nostra vida, etc. L'ONU va dedicar un any a l'aigua; ara hi ha l'Exposició Internacional a Saragossa també dedicada a l'aigua i, suara, a casa nostra, hem viscut uns mesos angoixosos per l'amenaça de manca d'aigua en algunes zones del país.

Aquestes ratlles no intenten altra cosa que subratllar, amb poca traça, un dels elements importants de la Bíblia. La Paraula de Déu es va inculturar en un poble ben concret i en unes determinades circumstàncies. Ho saben prou bé les regions mediterrànies que, en general, són seques i les pluges hi són molt irregulars. D'aquí que l'aigua sigui esperada, pregada, agraïda, vital per als homes, ramats i camps. Els israelites en la seva entrada a la Terra Promesa ho trobaren com un jardí.

Jesús i la samaritana.

Bateig de Jesús.

Conversió de l'aigua en vi a les noces de Canà.

Jesús calma les aigües del mar.

La paraula aigua apareix 582 vegades a l'Antic Testament i unes 80 vegades al Nou. Però el vocabulari no s'esgota aquí. El tema hi apareix en molts altres termes: mar (395 en hebreu i 92 en grec); es parla de pluja (de tardor, hivern, primavera); també de rosada, gebre, neu...; des d'un punt de vista geogràfic, d'oceà, abisme, mar, font, riu, torrent, i d'altres com pou, cisterna, canal... o bé d'usos com ara abeurar, beure, submergir, batejar, rentar, purificar, vessar...

El tema de l'aigua a la Bíblia no és sols important pel nombre de vegades que s'hi troba, sinó pel ric simbolisme que aquest element conté. Ens ajuda a entendre realitats profundes que altrament no podríem copsar. Exemples: la fertilitat que dóna la pluja; el mar –imatge del mal– és dominat per Jesús caminant sobre les aigües; l'aigua entra al desert i el converteix en un jardí; l'aigua és signe de vida, en contrast amb el desert que és signe de mort; Elies extenuat, al peu del Sinaí; en el Baptisme és signe de vida nova...

A la Bíblia, l'aigua és un dels elements vitals; l'home no pot viure sense aigua. Però també hi apareix com a element a compartir en moltes escenes de la vida pastoril. Pastors de diferents procedències i famílies abeuren junts els ramats de camells i altres animals; es dóna aigua al vianant i al visitant...

Evidentment, el Jordà juga un paper important en la vida del poble d'Israel. Altres referències a l'aigua la trobem en els pous que tenen una importància cabdal per als pobles del desert i en un país mediterrani. Al voltant d'ells s'hi organitza la vida, ja que sense aigua fóra impossible. A l'ocasió de l'obertura d'un nou pou feien festa i cantaven aquest cant popular: *D'allà van partir cap a Beer* (que vol dir pou). *Llavors els israelites van cantar aquesta cançó: Broll, pou! Canteu-li! / Pou excavat per senyors, / Obert pels nobles del poble / Amb els seus ceptres i les seves vares"* (Nm 21, 16-18).

ALGUNS POUS A LA BÍBLIA

Intentem aturar-nos uns moments en els brocals d'uns quants pous importants a la Bíblia. Si els seus noms són coneguts és gràcies a esdeveniments que han tingut lloc prop d'ells. Val a dir que pou és un nom femení. La vida de la comunitat girava al voltant del pou i la dona era la que hi anava a treure'n l'aigua. També al voltant del pou –aigua– s'hi fan amistats i relacions. Aquests relats són bonics i poètics. Moisès ajuda les filles de Raguel a abeurar el ramat del seu pare i una d'elles, Séfora, serà la seva esposa (Ex. 2, 16-21).

Prop d'un pou, Agar, repudiada i abandonada al desert, rep la promesa que serà font d'una raça forta i nombrosa. El pou s'anomena Ber Lahai Roi, «pou del qui viu i em veu» (Gn. 16,13-14).

Quan Abraham vol trobar una esposa per al seu fill Isaac envia el seu criat Eliezer, el més vell dels seus servents, a una regió llunyana. El text descriu d'una manera idíl·lica com va trobar l'esposa per al fill del seu amo, el va enviar a la ciutat d'Aram-Naharaim (Entre-rius –Alta Mesopotàmia– Tigris i Eufrates):

"En arribar vora el pou que hi ha a la sortida de la ciutat, va fer ajeure els camells sobre els genolls. Era cap al tard, quan les dones venien a treure aigua. I va pregar així: –Senyor, Déu del meu amo Abraham, sigues bondadós amb ell: fes que jo trobi avui la persona encertada. Jo m'estaré al costat del pou quan vindran a treure aigua les noies de la ciutat. La noia a qui diré "Deixa'm beure de la teva gerra" i que em respongui: "Beu i abeuraré també els teus camells, sabré que és la que has destinat per al teu servent Isaac... No havia acabat de pregar, quan sortia Rebeca, filla de Batuel, amb la gerra a l'espatlla. Era una noia molt bonica que encara no havia tingut relacions amb cap home. Va baixar vora el pou, va omplir la gerra i se'n tornava amunt. Llavors l'administrador d'Abraham va córrer a trobar-la i li digué: deixa'm beure, si et plau, una mica d'aigua de la teva gerra: beu, senyor meu i en donà també als camells" (Gn 24,11-17). Prop del pou es comença a teixir aquesta cançó d'amor. L'aigua va ser el vincle de la unió de dos cors. Rebeca comparteix generosament l'aigua amb un foraster i, servicial, en dóna als camells. Abraham podia morir en pau: havia trobat una muller generosa per al seu fill.

Una escena semblant la trobem en aquest mateix llibre del Gènesis (Gn 29,23) quan anys més tard Iacob, fill d'Isaac, trobà esposa també prop d'un pou, en la persona de Raquel. Són tres històries paral·leles com per mostrar-nos que a través dels temps la vida discorre sempre igual i té les mateixes arrels profundes. Tres fonts de les quals a més de l'aigua hi brollà l'amor que permeté que la promesa de descendència no es quedés en el buit. Déu, deixant actuar les causes segones, va lligant els fils de la història sempre fecunda, mai interrompuda i de la qual nosaltres encara en vivim. L'element comú a aquestes tres històries és l'aigua amb el seu simbolisme mai esgotat i sempre evocador.

També en el Nou Testament trobem un home i una dona que dialoguen prop d'un pou. Jesús que està assegut al brocal reviu la història d'Israel i, la samaritana, l'aigua que calma la set. En el diàleg, el simbolisme de l'aigua assoleix la màxima expressió; no és sols aigua

natural, sinó una aigua que salta fins a la vida eterna. La samaritana representa l'Israel de tots els temps que endebades ha buscat assadollar la set en diversos pous, –en déus falsos– i mai no ho ha obtingut. El diàleg és viu i avança en dos nivells fins al moment que Jesús li diu amb tota claredat: *El Messies sóc jo, el qui et parla*. S'ho val de llegir-lo íntegrament (Jn 4, 1-42). Quan la dona reconeix Jesús com el que porta el do de Déu deixa el càntir allà mateix i va a buscar els veïns per comunicar-los la bona nova. La seva vida canvia radicalment. Ha trobat Algú que li ha calmat la set per sempre.

Com podeu veure, aquest tema de l'aigua a la Bíblia pot donar molt de si; només demana temps i traça per tractar-lo. Permeteu-me citar encara el Salm 42,2: *"Com la cérvola es deleix per les fonts d'aigua, també em deleixo jo per vós Déu meu"*. La pintura de la nostra Capella del Santíssim ens ho expressa artísticament.

I somiem una mica: l'aigua que estem bevent ara, vés a saber d'on ve... Potser era al mar Roig en temps de Moisès; o els núvols l'han treta del gran oceà; o ha regat camps d'arròs de camperols pobres; o ha format gelera al cim de les muntanyes i ha conegut les profunditats del mar; o un dia era clara i diàfana i en altres moments ha causat destrosses i mort; aquesta aigua ha estat neu, cala marsa, oceà, rierol... Ha fet reviure infants i ancians asse degats, rics i pobres, ha passat fred i s'ha glaçat i, en altres moments, bull a les nostres llars. A voltes canta suau en una font perduda en el bosc...

L'aigua és un element de comunió universal, no coneix fronteres, ni races, ni llengües, ni religions; és d'ara i és del passat; era al Jordà quan Jesús fou batejat... I ens podem preguntar per quan temps està assegurada l'existència d'aquesta gota d'aigua? Acabarà contaminada, adulterada de tal manera que ja no serveixi per a la vida? Si volem continuar vivint, cal que ella també sigui viva. L'aigua és tan feble! Tractem-la com ho feia sant Francesc d'Assís que l'anomenava **Germana aigua**.

Mn. Carles M. Giol
Sant Hilari Sacalm, juliol 2008

Notes: BCI, Bíblia Catalana Interconfessional.
Citacions: Vocabulaire Théologie Biblique i Humberto Jiménez G.

Associació de Donants de Sang

381 DONACIONS

Sant Hilari Sacalm

Gràcies, Sant Hilari!

Com a representants que som de l'Associació de Donants de Sang, volem agrair la vostra solidaritat en la marató de sang que es va celebrar el dia 29 de març d'enguany.

Va ser una marató, en què tothom qui va voler va col·laborar desinteressadament, en un acte tan important com és la donació de sang. Gràcies a aquestes extraccions es podran dur a terme tractaments de malalties, intervencions quirúrgiques, transfusions en casos d'accidents amb molta pèrdua de sang, elaboració de medicaments i moltíssimes coses més.

El més bonic és que aquí no hi ha discriminacions, tothom qui sigui apte, sigui ric o pobre, jove o més vell, d'un color polític o altre, de diferents nacionalitats, tots són benvinguts.

Hi ha una dita catalana que diu: "el qui no sembra no recull", i és ben cert.

És molt important construir una bona base i s'està aconseguint. Tots els nens i les nenes, els nois i les noies del poble, van col·laborar en aquesta marató dibuixant una gota de sang i fent escrits que ens ajuden a reflexionar, a aturar-nos a pensar i a veure com n'és de gratificant ajudar els altres.

Una petita mostra d'aquests escrits són:

- LA SANG ÉS VIDA, REGALA-LA
- CADA GOTA VAL
- AQUESTA GOTA PODRIA SALVAR ALGÚ A QUI ESTIMES
- EN NECESSITES? JO TE'N DONARÉ
- DONAR SANG ÉS GRATIS
- SI TOT FOS TAN FÀCIL!
- ÉS POCA COSA PERÒ IMPORTANT! DÓNA SANG!
- SI VIDES VOLS SALVAR, A LA MARATÓ HAS D'ANAR
- NO CAL TENIR SUPERPODERS PER SALVAR VIDES. DONANT SANG POTS SER UN HEROI

Per acabar, només volem dir que Sant Hilari és un poble molt solidari. Recordem que en un sol dia hi va haver 381 donacions, 91 de les quals van ésser nous donants; poblacions com Girona i Palafrugell amb un índex de població molt més elevat que el nostre, no ens van poder superar.

Endavant i continuem per aquest camí; la sang no es pot fabricar.

Gràcies,

Josep Llopis i Núria Navarro

Els conflictes entre liberals i carlins a les Guilleries

L'any 1997, el gran historiador i amic Antoni Pladevall va fer un article al programa de Festa Major, amb el títol de "Notícies sobre les guerres carlines a Sant Hilari i les Guilleries segons una crònica del segle XIX". Era un document molt interessant per a conèixer el conflicte de les guerres entre carlins i liberals al nostre país.

Ell deia: *"Sota l'excusa d'un problema dinàstic, s'hi debatia una realitat més profunda, un canvi d'idees. En realitat era un enfrontament entre un sistema de vida tradicional basat en la família, la religió, els costums ancestrals i els furs o drets i de cada regió o nacionalitat, davant d'un liberalisme centralista i absolutista, que ideològicament pretenia ésser molt democràtic, però que ho volia canviar tot sense dialogar amb ningú i no es tenien unes idees pròpies massa definides ni engrescadores"*.

Al llarg del segle XIX hi hagueren tres guerres entre carlins i liberals o isabelins. La primera entre 1833 i 1840, la guerra dels set anys, la segona entre 1846 i 1849 o guerra dels matiners i, finalment, la tercera entre 1872 i 1876, la de més impacte, violència, ressò i vivències a les Guilleries. També és la que tenim més documentada i és un tema atractiu per a qualsevol historiador que li interessin els conflictes civils durant un llarg període de la història contemporània de casa nostra.

Aquestes ratlles no són pas per aprofundir en el tema, només pretenen mostrar un parell de documents gràfics, una fotografia i un mapa del nostre poble, Sant Hilari.

Retrat d'un grup de cabdills carlins a Sant Hilari Sacalm. Al centre, carregat de medalles, Savalls, i, a la seva dreta, Francesc Huguet. (Foto extreta del llibre: Carlinades el "Far West" a la catalana *de Jaume Grau)*

Mapa de Sant Hilari de 1836. Aquesta mena de quadre amb el número 2 és Can Rovira.

A la zona de les Guilleries hi dominava el carlisme o tradicionalisme perquè era una zona de la Catalunya profunda, amb grans propietaris o terratinents tradicionalistes i aferrats a la terra, però a Sant Hilari també es varen organitzar milícies de voluntaris per impedir el progrés dels carlistes. D'aquí les nombroses lluites que s'hi produïren.

La configuració del poble de Sant Hilari va permetre construir unes defenses materials que permetien tancar el poble davant les escomeses dels carlins. Es feien unes construccions, torres, murs i portes al capdamunt del carrer de Vic, també en la conjuntura dels carrers Vernis i Montsolís. També es prenien mesures en altres llocs. A can Rovira hi havien fortificacions.

Tot això es pot veure de manera molt detallada en el plànol que s'exposa en aquest article, amb l'explicació dels números que hi surten.

Són moltes les notícies que tenim i que fan referència a la tercera guerra carlina a les Guilleries. Solen ser conflictes en zones properes al poble i que sovint acaben amb víctimes mortals.

L'any 1872 i 1873 hi hagueren diferents conflictes armats. El 26 d'abril de 1873 hi ha la "Guerra dels Cortals". *"El combate que hubo en el lugar o cerca de la casa, vulgo llanada Cortals del Mig, entre las tropas republicanas y los legitimistas. Murió Teresa Puig, de 36 años (...)"*.

El 1872 tres homes moriren en un combat prop del Castell de Mascarbó i durant el 1873 cinc combatents més. El mes de juny de 1873 els carlistes vingueren i demanaren voluntaris entre els seus habitants. Va anar-hi *"el cabecilla Luís, acompanyado de algunos individuos"*.

No és d'estranyar, per tant, que a Sant Hilari en aquest mateix anys s'hi aplegués la flor i nata del carlisme, amb la seva màxima figura, el molt condecorat, en la foto, Francesc Savalls. Això és el que veiem en la fotografia, en un lloc que no hem pogut documentar. Possiblement anava acompanyat d'altres líders com Castells, Tristany, el brigadier Huguet, Clements, Vila del Prat i d'altres.

El document gràfic ens mostra que les Guilleries era un reducte carlista, principalment a causa de les condicions econòmiques i socials que s'hi havia establert, origen d'una enorme desigualtat social que generaria conflictes de tot tipus.

Acabat el conflicte veiem com el 6-12-1876, en un ple de l'Ajuntament, *"s'acorda fer caure els tres tambors flanquejants (com una mena de torres) que formen part de la fortificació construïda durant la darrera guerra civil, amb la condició de tornar-los a aixecar si les circumstàncies ho exigeixen"*. Això no es fa immediatament, perquè el 29-4-1878 l'alcalde diu que *"a l'entrada de la població hi ha problemes per a l'entrada de carruatges pel carrer de Vic degut a que encara hi ha una porta molt petita a causa de les fortificacions de la vila que va ser construïda en la guerra carlista en l'extrem final de l'esmentat carrer"*. Es parla de fortificació, de reducte. L'edificació devia estar molt malament i oferia perill per a les persones.

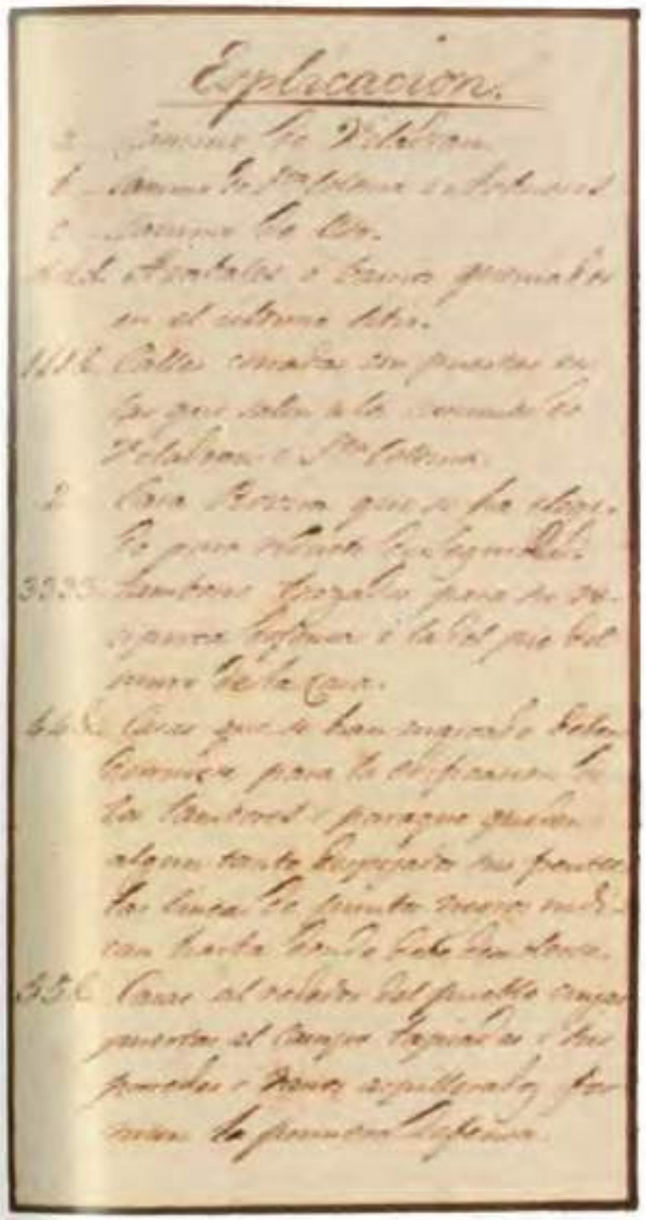

Explicació del mapa de la pàgina anterior.

S'aprovà tirar-lo a terra i així quedava el poble obert i lliure d'obstacles per a poder circular bé els carruatges.

Aprofito el text per publicar aquest mapa de Sant Hilari, de l'any 1836, elaborat per interessos militars, per a poder tenir una idea del que era el nostre poble en aquells moments i anys en què es produïa la primera guerra carlina (1833-40). Aquí es mostra el que es demana que faci el poble per poder estar protegit dels atacs de les partides de carlins en el futur més immediat.

Ens mostra, i queda molt clar, que la riera encara queda lluny del que és el nucli de població i que el poble es pot tancar en aquells llocs on s'acaben les cases dels carrers. En el mapa s'identifiquen amb el número 1: al capdamunt del carrer de Vic, carrer de la Rectoria, abans d'arribar al pont de can Matamala, entre els carrers Montsolís i Vernis (can Folguerolas) i al carrer d'Arbúcies (J. Ximeno).

El número dos del mapa, aquest requadre del centre, és can Rovira, que s'ha de fortificar com a reducte de seguretat, d'aquí aquests afegits a les cantonades. Es veu molt bé el que era l'hort de can Rovira. Els números cinc indiquen les cases al voltant del poble que han de tenir les portes tancades, potser tapiades, i s'hi han d'obrir espitlleres perquè són la primera línia de defensa del poble.

Com es pot veure, és un mapa que presenta què era Sant Hilari el 1836 i la importància i el dramatisme que per a la seva gent tenien els conflictes entre carlins i liberals, una guerra civil difícil d'entendre i de justificar per a la majoria d'hilariencs. Anotem en un requadre l'explicació del mapa, perquè en facilita la interpretació.

Aquests conflictes són dignes d'estudiar a casa nostra.

Àngel Serradesanferm i Valls

NOTA. En un treballat i profund article sobre la destrossa del patrimoni artístic religiós, abans i durant la Guerra, l'historiador Francesc Miralpeix reclama, de manera clara, que dins l'àmbit del poble es creï una publicació que sigui portaveu de la història i de la cultura del nostre poble. Que estigui finançada amb fons públics, perquè normalment aquest tipus de publicacions no aporten beneficis. Disposaríem d'una eina que ajudaria a conèixer-nos més com a poble. Seria bonic intentar-ho! M'hi adhereixo totalment. Dic això, perquè les pàgines que heu llegit hi tindrien cabuda, però com que encara no la tenim, s'aprofita el programa de Festa Major per donar-ho a conèixer.

Sant Hilari contra el Càncer

(AECC/Catalunya contra el Càncer

El 20 de juliol, com cada estiu, les voluntàries de l'Associació emprengueren una nova cursa pels carrers de Sant Hilari per tal de dur a terme la col·lecta anual. Aquest 2008 es recollí la quantitat de 3.164 euros.

Refresquem la memòria: el mes de setembre passat, la "Passarel·la solidària" posà de manifest que Sant Hilari és un poble participatiu i es posa d'acord a l'hora d'organitzar actes altruistes. Recordem de nou la xifra que es pogué ingressar en el compte de l'AECC: 15.550 euros. Gràcies de nou, Sant Hilari!

Però què és l'AECC? Com i per què va néixer? Quins són els seus objectius?

L'AECC va néixer com a resposta a les limitacions de l'Administració pública i de les polítiques sanitàries en la lluita contra el càncer. Aquesta responsabilitat va portar l'AECC a crear i articular recursos humans i materials per donar resposta a les necessitats no cobertes per la sanitat pública i per dur a terme tasques d'ordre assistencial que completessin la tasca de l'Administració. Així, en una primera fase, va ser necessari destinar tots els recursos que s'obtenien a complementar l'assistència hospitalària, l'atenció al malalt i la dotació tècnica de centres hospitalaris.

Actualment, la sanitat pública continua sense poder donar resposta a algunes de les necessitats importants

que presenten els malalts i les seves famílies i l'AECC continua destinant gran part dels seus recursos a cobrir-les. Alhora, fent una contínua revisió dels seus objectius de les necessitats de la ciutadania i dels avenços en la lluita contra el càncer, ha anat destinant recursos a la prevenció de la malaltia, fent divulgació de la informació rellevant i duent a terme campanyes de conscienciació social i per incentivar la recerca i la investigació en oncologia i psicooncologia.

Així, la Fundació Científica de l'AECC atorga cada any ajudes per a la investigació oncològica. L'any 2008 va concedir set ajudes per desenvolupar l'activitat investigadora durant tres anys, dotades de 770.000 euros en total.

El tipus d'ajuda econòmica que ofereix l'*AECC Catalunya contra el Càncer de Girona* va des d'ajudes a la dieta alimentària per al malalt, dietes per hospitalització, ajuda econòmica alternativa a una possible pensió, medicació i assistència mèdica, fins a les ajudes al domicili del malalt. Quan el Departament de Serveis Socials rep una sol·licitud d'ajuda, s'utilitzen tots els recursos existents als quals pot tenir dret el sol·licitant i s'estudia cada cas de forma individual.

De totes les activitats que s'han descrit anteriorment volem destacar especialment la labor realitzada per l'*AECC-Catalunya contra el Càncer de Girona* en el programa "Molt per viure" per a dones diagnosticades de càncer de mama; el Programa d'atenció a nens i adolescents amb càncer i a les seves famílies i el Departament de Voluntariat. Aquests tres programes són exemples d'eficàcia, de professionalitat, d'atenció global al malalt i a la família.

Es vol destacar que diàriament a l'*AECC-Catalunya contra el Càncer de Girona* les famílies i els malalts oncològics poden rebre una atenció integral i especialitzada d'aspectes que en aquest moment no estan coberts per l'Administració pública, per tal d'oferir-los un espai de suport, orientació i esperança.

Sant Hilari contra el Càncer

PASSAREL·LA SOLIDÀRIA

Contra el Càncer

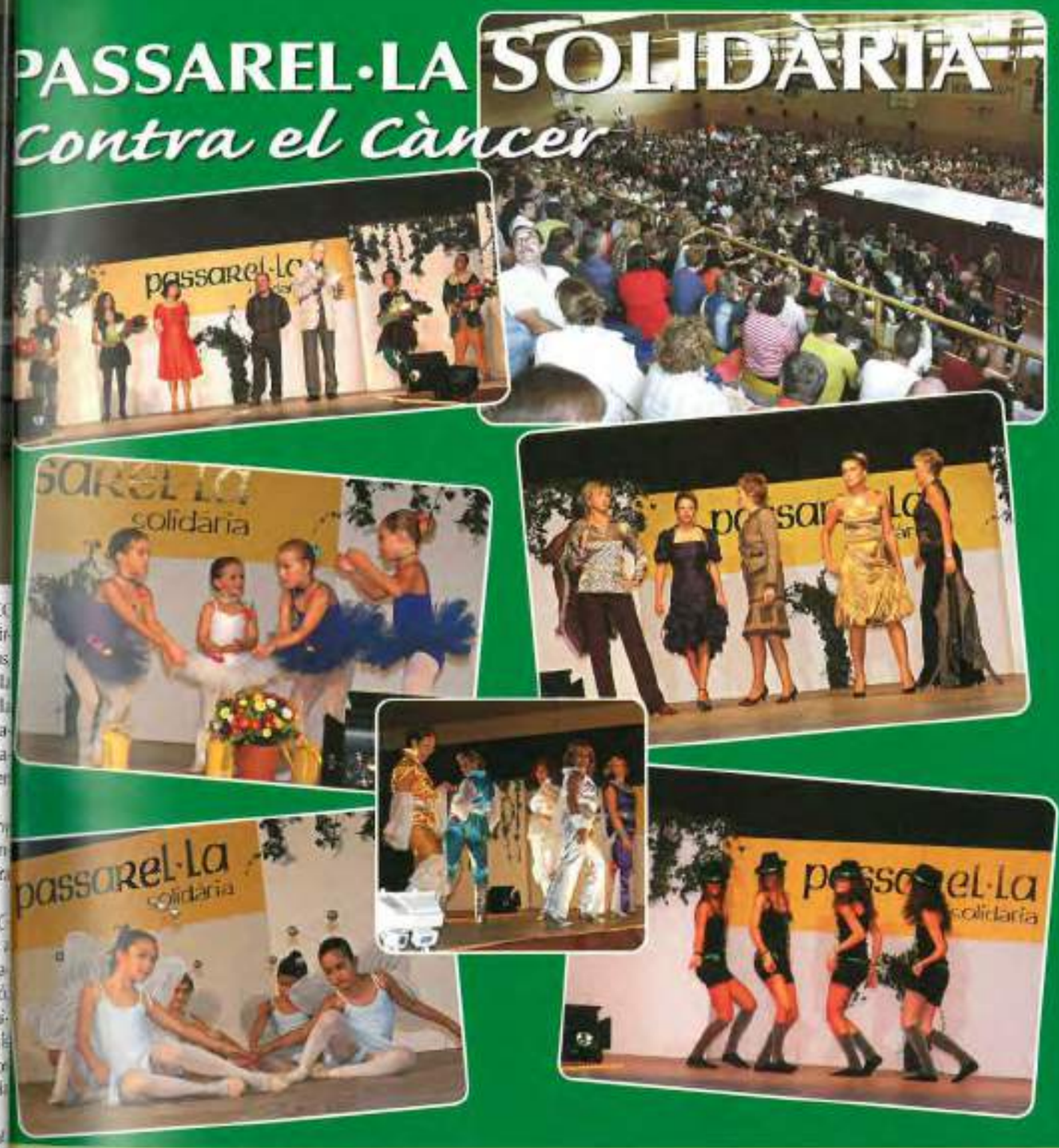

Un cop més, ens trobem en el moment clau per adreçar-nos a tots els hilariencs i fer una recapitulació de l'any. Com a organització política que som, val a dir que les activitats que hem de destacar van relacionades amb la preocupació constant de vetllar per un país lliure i es desenvolupa dins del marc de trobades i reunions que busquen bàsicament enfortir els lligams entre totes les persones de les terres catalanes que lideren o acompanyen aquest projecte polític que és Convergència. Així, com a fet rellevant, val a dir que enguany s'ha complert

el primer aniversari de la fundació del col·lectiu de la **Joventut Nacionalista de Catalunya** de Sant Hilari i per celebrar-ho vàrem dur a terme un seguit d'actes entre els quals podem remarcar la taula rodona on participaren membres destacats de les joventuts dels tres partits juvenils catalanistes: les JERC, la UJ i la JNC. A aquest acte hi assistiren una cinquantena de militants de la **JNC** d'arreu de **Catalunya** per tal de tractar un dels temes més preocupants de la nació: el seu futur com a país. **Catalunya** està passant per un dels pitjors moments de la seva història, ja que l'expansió de la llengua i la cultura castellana, a la nostra població, va en detriment de la llengua i la cultura catalana. Els principals enemics del nostre país som nosaltres mateixos, perquè no aconseguim fer del catalanisme un projecte atractiu que sigui fàcilment assumible per la nova i la vella immigració. És per això, que **Catalunya** necessita que els catalans no ens relaxem pensant que ja està tot fet, sinó que necessita que assumim la nostra responsabilitat i que actuem adequadament per tal que tota la feina que s'ha dut a terme des que ens fundàrem com a nació fins ara no quedi en un bell record. Quan haguem sigut capaços de solucionar els nostres problemes interns, aleshores, i tan sols aleshores, estarem capacitats per afrontar els obstacles externs que a hores d'ara resten impacients observant com la **nació catalana** comença a desmuntar-se sense l'ajuda de ningú.

A més, la JNC de Sant Hilari també hem estat involucrats dins l'àmbit nacional; de tal manera que, juntament amb els nostres companys, treballem per a construir el país que tant desitgem. Hem contribuït al desenvolupament dels Consells Nacionals de la JNC, actes cada vegada més rellevants dins la política catalana, i també estem presents al Congrés de Convergència Democràtica de Catalunya, fet que ens permet tenir marge de maniobra per portar a terme els nostres objectius.

Dit això, a la **JNC** de Sant Hilari només ens queda desitjar-vos a tots els hilariencs una molt bona Festa Major!

Visca Sant Hilari i visca **Catalunya** lliure!

Col·lectiu de la JNC de Sant Hilari Sacalm

Casal de la gent gran Can Blat

Homenatge a la Vellesa

Ja em direu què és ser vell

A questa és una frase que cada any ens recorda Mn. Josep Mas en el dia d'Homenatge a la Vellesa, per la Festa Major de Sant Joan, en l'homilia que sol fer en l'ofici de la festa.

Després d'analitzar-ho molt bé, hem arribat a la conclusió que avui dia de vells ja no n'hi ha. O més ben dit, només ho és aquell que ho vol ser; si no, només falta que us feu soci del nostre Casal Can Blat, on la paraula "vell" ja no existeix. Allò és un casal de Gent Gran, on es poden fer moltes coses com manualitats, punta al coixí, gimnàstica, ballar, fer excursions, jugar a cartes, fer un dinar cada mes, berenars cada setmana, escoltar les xerrades de grans oradors, que normalment ens proporciona la Caixa, i celebrar-hi totes les festes de l'any, com Any Nou, Dijous gras, Festa de l'Estiuejant, amb berenar i cantada d'havaneres, i totes aquelles altres que qualsevol grup de socis vulgui organitzar.

Recordem aquella frase que diu: "No estiguis segur que l'edat et faci savi, però sí et torna tonto si no segueixes el ritme i no t'actualitzes". Per això cal assistir a les conferències i inscriure's a alguna de les activitats que s'estan fent.

Com també ja tots els socis sabeu, a cada festa hi ha un ball força lluït, amb molts bons músics que fan que els homes i les dones s'ho passin molt bé. Aquí podem recordar l'eslògan o rodolí que diu: "Qui mou el cos mou el cor". És bo ballar i riure, ja que si arribem a casa contents i alegres farem molt més agradable la vida de tots els que ens envolten.

Crec que no ens queda res més per dir-vos, a no ser que sigui aconsellar-vos que us feu socis del Casal els que encara no ho sou. Es passa molt bé, és molt divertit i engrescador i la petita quantitat que es paga no pot fer anar malament ningú, ja que només suposa un petit ajut econòmic davant l'ampli repertori d'activitats que ofereix l'Associació.

Us desitgem una molt feliç Festa Major, en companyia de tota la família i de les persones més estimades. Que domini la salut, l'alegria i el benestar i fins a una altra ocasió.

La junta

LA PLACETA
en els seus orígens

1895. Els arbres del fons a l'esquerra indiquen l'avui carrer J. Ximeno. El pont és el de can Fuguet i el camí del mig és l'actual carrer Rocosa. Entre aquest camí i els arbres s'hi farà la Placeta.

Pocs racons del poble de Sant Hilari tenen tanta estima com el de la Placeta. A Barcelona en dirien el pulmó de la ciutat i aquí en podem dir un centre de trobada, d'activitats, de tertúlia, de distracció i de relació entre els hilariencs. Difícilment sabríem veure el poble sense l'espai d'arbres i de tranquil·litat que suposa la plaça Gravalosa.

Faig aquest escrit per a donar a conèixer quin va ser el procés que va permetre que es fes aquest espai avui tan apreciat.

En un ple del 4-11 de 1908, farà cent anys, es deia el següent: *"Dióse cuenta de la solicitud presentada por varios vecinos de esta villa en la que se pide la construcción de una plaza en la calle de Arbucias y cubrir el torrente de Vallicrosa desde el puente de la Riberada hasta la propiedad de los Srs. Riera i Punti, ofreciendo para su realización cuatro mil novecientas veinticinco pesetas, algunos a construir a su costa los metros de muro para cubrir el citado torrente que linden con su propiedad y por Dª Teresa Safeta i Noguer la cesión gratuita de un trozo de terreno para la plaza, acordándose que teniendo en cuenta la cooperación voluntaria de los vecinos que suscriben la instancia y el beneficio que dé su ejecución ha de reportar a esta villa aceptar los ofrecimientos hechos por los citados vecinos y proceder a su ejecución y que se tenga en cuenta este acuerdo al confeccionar los presupuestos"*. L'alcalde era Tomàs Culí i Verdaguer.

La intenció de la gent de Sant Hilari era molt clara i generosa: volia una plaça!

En una altra pàgina d'aquest programa es veu un plànol del poble de l'any 1836 en què la riera de Vallicrosa queda relativament lluny del centre del poble. En la segona meitat del segle XIX, es configuren i construeixen zones del poble, com és el de l'actual carrer Josep Ximeno (abans carrer d'Arbúcies) en el seu cantó esquerre (Tívoli) que fan que la riera quedi més a prop i es pot travessar gràcies al pont de la Riberada. Posteriorment s'aniran alineant cases en el que avui són carrers que envolten la Placeta, que en són el marc físic, com pot ser la carretera.

L'any 1886, l'Ajuntament aprova la iniciativa de l'enginyer Luis de Mas i Poudevida de fer un plànol de Sant Hilari i el seu "eixamplement". El fa de manera gratuïta. Si fem un volt pel poble veurem encara, per les llindes dels portals, la quantitat d'importants edificis que es fan en aquests anys, entre 1880 i 1910.

Tot té la seva explicació. Es construeix molt perquè la inauguració del primer Balneari de la font Picant, el 1881, ha portat molta gent a Sant Hilari per prendre les aigües mineromedicinals. Aquest primer edifici no satisfarà les expectatives creades i se'n farà l'actual reedificació, l'any 1896. També s'hi ha d'afegir que es milloren molt les comunicacions amb centres com Vic, Santa Coloma i Anglès, que permeten el pas de vehicles, de cotxes. També el 1907 ja hi ha La Hispano Hilarienca, que facilita l'arribada de gent al poble, en connexió amb el ferrocarril d'Hostalric o de Breda.

La presència de molts estiuejants o persones que vénen a prendre les aigües, a més d'aportar canvis econòmics, implica que el poble es vagi estenent i resulta que al mig o ben a prop hi tenim una riera que és un entrebanc i també un lloc poc sanejat. Aquesta situació mou la gent del poble i el consistori a prendre decisions.

L'any 1890 es fan els plànols del que avui en diem el carrer Gravalosa, que uniria el pont de la Riberada amb

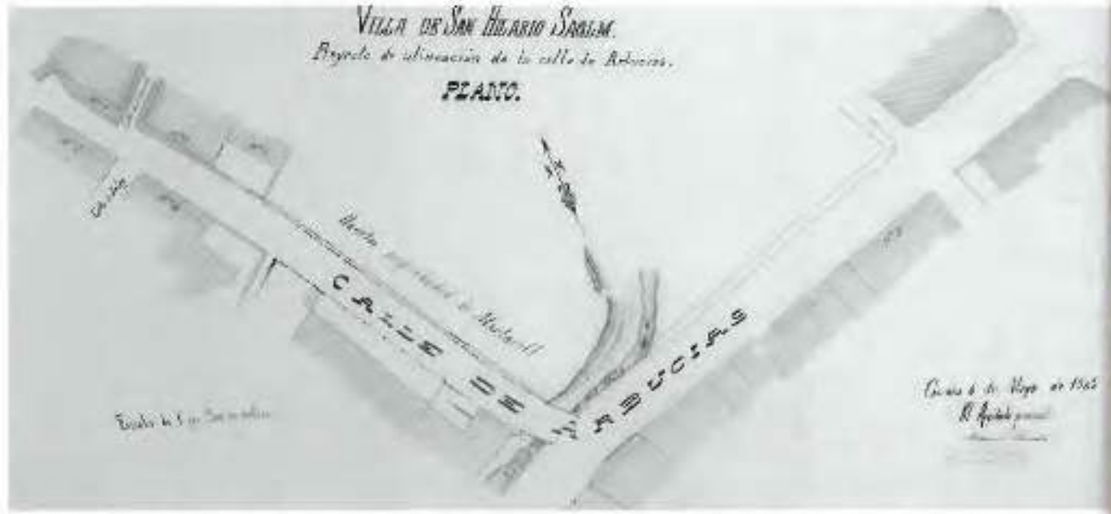

Projecte d'alineació del carrer Arbúcies (J. Ximeno). La riera passa per sota el pont de la Riberada. Encara no s'ha tapat res de la riera. El que hi ha marcat són solars, no edificis. 1905.

la carretera de l'Estat (seria més o menys el cantó on ara hi ha la Casa de Cultura, que enllaçaria amb el que era la carretera a la font Picant). Això no implica que s'hi fessin edificacions en aquells moments, eren estudis de previsió.

Els terrenys que quedaven entre aquests esmentats i la carretera actual (Hostal Torras) eren de can Rovira, d'en Josep Rovira i Ros, que l'any 1900 cedeix tres metres més de terreny del carrer d'Arbúcies, des del pont de la Riberada fins a ca l'Elias. A canvi rebrà un terreny en un altre indret. Com es pot veure, s'estan prenent decisions per anar acotant aquest espai que tothom considerava d'importància per al poble.

És evident que Sant Hilari tenia reclam per atreure estiuejants: les aigües medicinals de la font Picant, el marc natural, el servilisme de la seva gent, el món de relació per la molta i influent gent que hi venia i les aigües en general. Però Sant Hilari no era un poble dedicat en cos i ànima als estiuejants, perquè les famílies seguien vivint bàsicament del bosc i del camp amb el complement de la ramaderia. Sí que hi havia gent dedicada a servir a l'estiu, però no la majoria. Això suposa que Sant Hilari no és una població que visqui únicament dels estiuejants.

Per tant, el nucli de població presenta femers a molts indrets, aigües no controlades o sense clavegueram, carrers amb dificultats per a circular i amb una riera que passava molt a prop i que venia a ser la claveguera més gran. A final del segle XIX es pot encara dir que la riera estava als afores perquè no hi havia cap casa al carrer Sagrat Cor ni al que avui és l'entorn de la Placeta. Tres o quatre passarel·les ajudaven a travessar-la.

Els problemes vindran quan hi ha ganes d'edificar can Puntí, ca l'Elias, o el que seria el Tívoli i es necessitarà una remodelació de tot l'espai (el pont de la Riberada estaria ubicat prop d'on hi ha la gàbia de turisme), però resulta que hi ha una riera amb aigües brutes al mig d'una zona que serà important en un futur. El poble havia de créixer per aquell sector i calia una planificació. D'aquí els primers intents de remodelar aquella zona perquè serà l'arribada al poble i l'Ajuntament ha d'actuar.

Aspectes cronològics

1901.- Es fa el traçat definitiu, l'alineació del que avui és el tros que va de can Pau Torner (Peixos Pere) a can Puntí (can Vernet), fins al que havia de ser l'actual passeig de la font del Cirerer, vial que en aquell moments no existia i que obrir-lo suposaria com una ronda per no haver de passar pel mig del poble.

1903.- Es fa una paret de tanca al pont de la Riberada sobre la riera de Vallcrosa i permet un ampliació de l'espai. La farà en Pere Gol Bayer. Aquesta zona cada vegada crida més l'atenció perquè els hilariencs hi veuen la possibilitat d'un espai que pot ser important pel futur creixement urbanístic del poble.

1907.- L'Ajuntament demana el projecte d'alineació del carrer d'Arbúcies (J. Ximeno) a l'arquitecte provincial. La riera és un obstacle però es van prenent mesures i es fan obres. Aquest any hi ha un projecte per tapar una part de la riera, en el tram que avui seria al mig de la Placeta. Aquest mateix any es cobreix el tros de riera entre el carrer Rocosa i el pont de can Fuguet (entre la Nova i Fotos Irene). Molt sovint era per iniciativa particular.

Davant els resultats, el poble comença a exigir que es tapin els trossos que queden. L'enginyer F. Rosich ha fet un projecte de cobertura que els veïns poden anar veure i el fet genera moltes expectatives.

Només hi ha un problema: l'econòmic. No hi ha recursos públics per a fer-ho. L'Ajuntament no pot afrontar-ho i decideix fer-ho de mica en mica, per etapes. Es fa per bé el pont de can Fuguet, que s'eixampla tres metre cedits per la família Riera-Puntí.

Hi ha un altre projecte de cobertura en el pont de la Coma, al mig del que serà la Placeta i tot plegat devia ser com una sèrie de pegats. Però tothom hi veia ja la plaça al darrunt i fins i tot ja discutien el nom que li posarien.

1908.- Al començament de l'escrit ja comentàvem els passos dels veïns, que aportaven recursos de la seva butxaca per a fer obres i reclamen la plaça.

A l'esquerra, pujada J. Ximeno i, al llarg de peu de foto, el carrer on ara hi ha la Casa de Cultura. 1906.

Encara s'hi coneix l'Espelma. Cap a la dreta, riera i carretera de la F. Picant; a l'esquerra, el que hi havia abans de la Placeta: arbres i horts. 1907.

Aquí, a l'esquerra, es veu bé el que avui és la Placeta. 1907.

La riera està tapada i la plaça ni té forma, però no està programada ni urbanitzada. 1921.

Riera ja està coberta i es va emplenant per serà la plaça. 1919.

La Placeta és una realitat. S'ha seguit el projecte de M. Almeda. Vista des de ca l'Elias. 1924.

Tal com queda la Placeta des de l'altre cantó. Al fons ca l'Elias. 1925.

L'any 1929 es fa el primer sortidor.

Amb un llum al mig i els arbres més grossos. 1957.

1909.- Al gener s'aprova formar una comissió per adquirir els terrenys de la futura plaça Gravalosa a Josep Rovira i Ros. L'esforç té èxit perquè el 13 d'abril el Sr. Rovira els ven 1.400 m² per la nova plaça: se'n pagarien 160 ptes en moneda de plata, 1.000 d'entrada i 400 més tard. La finca estava hipotecada a favor de J. Ribas de Sta. Coloma i J. Huix d'Arbúcies.

Al maig ja s'acorda formular el plec de condicions per anar a la subhasta de les obres de la Placeta. S'adjudicaren a Francesc Francís Jordà i en Dalmau Boada, que en faria el control per a ser el regidor d'obres.

1910.- L'alcalde Tomàs Culí signa les escriptures de la major part dels terrenys que donaran lloc al nou espai sobre la riera.

1911.- Són anys de desgavell en la política municipal i les obres queden encallades (al consistori a vegades hi ha decisions que es prenen a sorts, perquè ningú vol afluixar). Les obres no progressen tal com es voldria. Amb tot i això al juliol, en un esplai planer de l'indret, s'hi va muntar un envelat per a les festes.

1912.- Al setembre es pressuposta la construcció de 30 m de cobertura de riera. La subhasta queda deserta i s'adjudiquen a D. Boada, a 26,75 ptes m² i a 9,75 el metre de paret. A causa d'una epidèmia de còlera es tapen les clavegueres del carrer Hort Nou i de les de la Placeta.

1913.- En Dalmau Boada cobra 1.228 ptes per una paret de les obres de tapar la riera. Les baralles entre els membres del consistori en aquests anys dificulten qualsevol avenç en temes importants del poble. Hi havia reunions en què l'alcalde era sol...

1914.- En Ramon Pernau és designat alcalde del poble per sorteig, perquè no hi havia manera d'arribar a acords.

1916.- És alcalde en Pere Moner Obiols. Mentre, el que havia de ser la plaça era un munt de terres i runes perquè no hi havia cap projecte d'acció comunitària.

1917.- Es fa el partionament dels terrenys del que serà la plaça per part de la família Saleta. El mes de juliol se subhasten encara 46 m de mur i 29 de volta de la construcció de cobertura. Era com l'obra de la seu. Ho farà en Francesc Suñé Inglés. Amb aquestes obres es pot donar per acabat el cobriment de la riera de Vallicrosa.

1919.- Es demana a la Diputació un projecte per urbanitzar la nova plaça, que s'anirà emplenant amb sorra que ve de la carretera d'Hostalric.

1920.- Queden obres de poca importància per acabar. El problema és pagar i per això en Joan Serras anticipa 1.340 ptes. Ja està configurada l'actual plaça seguint un projecte de l'arquitecte Manuel Almeda, amb molts arbres i un senzill monument al mig.

1922.- Que encara queda un petit tros per cobrir prop del carrer Rocosa que acaben de fer els Riera Puntí. Ells avancen els diners i el consistori els ho pagarà.

A final d'any podem afirmar que des del pont de la Riberada-carrer d'Arbúcies fins a la carretera està tot tapat. Al damunt hi ha nascut una plaça que es dedicaria al doctor que va donar a conèixer les propietats de les aigües medicinals de la font Picant, el metge de Villanova de Sau, Josep Gravalosa.

1927.- Ja s'han de reparar fonaments de la volta.

1928.- S'hi afegeixen quatre bancs de fusta i s'hi instal·len quatre fanals.

1929.- Hi ha un senzill sortidor...

I amb el temps s'han anat fent moltes i diferents obres fins donar-li la configuració actual. Només fa uns mesos es posà una tanca i s'enjardinà. L'estètica de l'espai pot agradar més o menys, però el lloc continua essent un punt neuràlgic de la vida del nostre poble i més ara a l'estiu sota el fullam dels seus arbres.

Podríem explicar moltes coses més, però l'objectiu era parlar dels inicis, de quan una colla de veïns reclamaven una plaça en aquell indret, allà per 1908, encara que fos amb el seu esforç personal...

Àngel Serradesanferm i Valls

El seu estat actual.

grup sardanista Sant Hilari

Tres dosos, un tres i... visca!

Ha tornat a passar un altre any i el programa de Festa Major ens torna a donar l'oportunitat de dirigir-nos a tots els nostres convilatans per explicar-los l'activitat que hem desenvolupat i també per desitjar-los una magnífica festa.

Malauradament, l'activitat del Grup Sardanista Sant Hilari en aquest darrer any ha vingut condicionada per un fet trist: el nostre president, en Ramon Rosquellas, ens va deixar el mes de setembre passat. Va ser un cop dur, sobretot per a la seva família, però també per a tots aquells que havíem pogut gaudir de la seva amistat i del seu afecte, perquè en Ramon, amb els seus defectes i amb les seves virtuts, com qualsevol altre mortal, era una persona entranyable, una persona que no deixava indiferent ningú i, en el cas que ens ocupa, era, sobretot, una persona que estimava la sardana i que la defensava per damunt de tot. La sardana va ser en tot moment el veritable pal de paller d'una bona amistat que es va anar consolidant al llarg dels anys. De tot el que ha passat en aquest temps en podríem contar un munt d'anècdotes de tot tipus que no cabrien en l'espai que disposem. *"Ramon, et trobarem a faltar, però la vida no es detura, cal tirar endavant i procurar que la tasca en favor de la nostra dansa tingui continuïtat durant molts anys. Estem convençuts que és el que tu voldries i, alhora, pensem que és la millor manera de retre't homenatge."*

A partir d'aquest moment s'inicia una renovació de la Junta del Grup Sardanista Sant Hilari que, després de l'Assemblea Extraordinària, queda configurada de la manera següent: Consol Cors (presidenta), Núria Miralpeix (vicepresidenta), Ester Masó (secretària), Quim Gallifa i Jacint Faurla (tresorers), Lluís Turon, Olga Raset, Jaume Cuadres, Joan Comas, Nitu Güell i Xavier Colon (vocals). Una junta molt renovada, amb gent entusiasta que ha assumit la responsabilitat de fer caminar la sardana cap al futur. Una tasca que serà difícil, per no dir impossible, sense la complicitat de tots els hilariencs i molt en particular, de tots els socis del Grup Sardanista.

Tenim clar que la Sardana ha de ser un referent de catalanitat davant d'aquesta allau de multiculturalitat moltes vegades aclaparadora, que ens està caient a damunt i que ens està enriquint, sens dubte, però només si valorem en la seva justa mesura el pes específic que ha de tenir. Hem de procurar en tot moment que les nostres tradicions no siguin engolides per les tradicions foranes, i que això seria el principi de la fi del nostre país. La sardana és tot un símbol d'integració, és una anella que s'obre inexcusablement quan qualsevol persona manifesta la seva intenció d'entrar-hi. Una anella que, amb les mans agafades suaument, però alhora amb una gran fermesa manifesta l'esperit i el tarannà d'un poble que no es resigna a perdre les seves arrels i que camina cap al futur amb aquest convenciment. I en aquesta tasca tots hi tenim el nostre paper i la nostra responsabilitat. Cal no defugir-la.

Si parlem d'activitats, hem d'esmentar la participació en la campanya de "La Sardana a l'Escola" i la col·laboració en els aplecs de Joanet i del Pedró i en la Festa de Sant Cristòfol. També l'organització del Concert de Sant Jordi, del viatge al Concert de Peralada, de l'Aplec de la Sardana Sant Hilari - Font Vella i de la Diada del Socis. Per altra banda, l'Ester Masó ha estat la monitora del curset de sardanes, organitzat per l'Ajuntament.

Acabarem, com cada any, desitjant a tots els hilariencs i als sardanistes de manera molt particular, que tinguem una Festa Major d'allò més alegre i balladora.

TRES DOSOS, UN TRES I... VISCA LA FESTA MAJOR!

Xavier Colon i Augu
Grup Sardanista Sant Hila

L'Estiuada

Quatre coses sobre L'Estiuada, *publicació local del 1908*

El mes de juny passat va fer 100 anys que a Sant Hilari sortia una important publicació, "periòdic d'informació comarcal" que s'editava durant l'estiu i era dirigit per en Josep Ximeno Planas. Tenia la redacció i l'administració al carrer de Vic, número 9, a Can Culí i era imprès per Vídua D. Casanovas, ronda Sant Pau 67, de Barcelona.

No és la meva intenció fer una anàlisi de la publicació, això requeriria molt de temps. N'he fet ja un estudi però no per publicar aquí, i realment és apassionant per a conèixer la història del nostre poble en un període concret de temps.

L'any 1901 ja es publicà *La Veu de la Cutlleria com a portaveu de Sant Hilari i son comarca*. Es creu que en sortiren uns 10 números, el darrer l'onze d'agost de 1901.

El primer número de *L'Estiuada* sortí el 25 de juny, era extraordinari i tenia vuit pàgines. Els altres números en tindrien quatre i no sempre oferirien el mateix format. El darrer exemplar sortí el dia 12 de setembre de 1914; en total, 82 números.

Per què va néixer?

Com que era una publicació estiuenca venia a manifestar les inquietuds de la gent d'un poble que es transformava a l'estiu, amb una quantitat d'estiuejants que convertien el poble en un esdeveniment cada dia. La flor i nata de la burgesia catalana i del món de la cultura s'arribava a Sant Hilari perquè, com a Sitges a la platja, era el rovell de l'ou de l'estiu.

S'hi ha d'afegir, evidentment, les ganes i la voluntat de treballar per al poble i per Catalunya d'una sèrie d'hilariencs joves que vivien el moment històric de la revifalla del catalanisme. L'any 1907, amb la configuració de l'agrupació electoral de Solidaritat Catalana i el seu triomf en les eleccions inflamaren molts cors d'un abrandament nacionalista. Aspecte que la realitat es cuidà de desfer quan els interessos polítics i socials s'anteposaren als d'una Catalunya unitària.

Hem de destacar la figura del mai prou valorat Josep Ximeno Planas, director de la publicació, dels germans Frederic i Tomàs Culí, A. Busquets i Punset, Mn. Lluís G. Pons, els mestres d'escola Antoni Muntañola i Ferran Cid, els clergues Mn. M. Rovira, Ignasi Rovira, Adj. Muntalt, Ripoll, el metge del poble Joan Estil·les, el veterinari Ramon Bosch i altres. Hi tenia un paper rellevant el polític J. Ventosa i Calvell, molt lligat a Sant Hilari.

He fet un estudi de les persones que hi escrivien i seria molt llarg citar-lo, però hi havia metges, polítics, savis, historiadors, poetes, escriptors, científics, professors. Aquí es publicà a trossos el llibre *Notes Històriques de Sant Hilari Ça-calm*, el 1911, de l'historiador F. Carreras i Candi.

Aquests personatges intentaven donar i reflectir una idea del Sant Hilari d'aquells moments, però com que s'editava a l'estiu i es distribuïa a Barcelona, normalment tenia una dimensió que escapava a la realitat local. Porques persones del poble l'adquirien, evidentment, i per tant el que allà s'escrivia tenia enorme ressò ben lluny. A partir de l'any 1909 quan s'hi publicaran temes d'àmbit comarcal, principalment d'Arbúcies, Sta. Coloma i Viladrau. Pel que fa al poble és interessant l'apartat que en diuen "Noves", on es recullen fets i situacions que fan referència al poble i la seva gent i dóna molta informació sobre els aspectes més rellevants en general.

Per què deixà de sortir?

Aquest tipus de publicacions no solien durar massa. Se'n publicaren 82 números i el fet demostra gran vitalitat. És estrany que no s'acabi de publicar fins a final de setembre de 1914 (el darrer és del dia 12). Les causes poden ser diferents. Per qüestions econòmiques, per cansament dels col·laboradors davant el compromís setmanal d'escriure, per discrepàncies internes, per la situació política que es vivia a Catalunya malgrat la creació de la Mancomunitat l'any 1914. Tampoc hi afavoreix gens el desgavell que hi havia en la política municipal. El poble està dividit políticament en dos bàndols en uns moments en què es necessitava quelcom més que unitat. El canvi d'alcalde era freqüent i el poble va restar uns anys sense massa iniciativa. De totes maneres, els darrers números no presagiaven pas aquest desenllaç. Alguna cosa o altra devia passar. L'any 1921, altra vegada en J. Ximeno Planas dirigirà una nova publicació, *La Illroia*, que només durà dos estius.

Hem posat aquí el primer número de *L'Estiuada* perquè tothom el pugui tenir. Fullejar-lo és un record cap al passat.

Àngel Serradesanferm i Valls

L'Estiuada

PERIODICH D' INFORMACIO COMARCAL

Sortirá cada divendres durant l' istiu ✻ Redacció y Administració: Carrer de Vich num .()

Any I | **Sant Hilari Sacalm, 26 Juny de 1908** | **Núm. 1** *(Extraordinari)*

SANT HILARI SACALM

VISTA GENERAL *Fot. Marcos Pinatxo*

L'esperit s' estremeix de goig al contemplar la florida esplendorosa de la nostra vila.

¡Mireula indolentment recolzada en las vessants del altissim y venerable Montseny! Quina ornamentació més hermosa de boscuries y afraus ahont al remor de mil fontanellas y regarols, cantan els ocells en aquestos temps de joya en que a corrua feta venen els forasters, els uns a recrear sa vista ab tanta hermosor, y altres a cercar remey per ses malures en aquestes salutíferas ayguas que no tenen parió.

En el clos reduit de la calma riolera ja no hi cabia y s' ha eixamplat Coll del Boix amunt y en vers l' indret de la Font Vella, quan no pel cantó del Hort nou, riolers eixamplis que trencan el cinturó que la oprimia. Bon lloch pera reposar de les fadigues del hivern els que venen a saturar sos pulmons del ayre sa de les bosquetanes encontradas perfumat per mils de flors y d' herves. Si 'ns decantém vers la Font Picant, tan miraculosa y estimada, seguint el rieral murmurador arrivarém fins a un nú de montanyes y serralades interminables de grat encís y que fan de nostra comarca la verdaderà Suissa catalana.

La vila nostra obra 'ls braços als forasters que la honran, oferintlos un aplech de cors franchs y generosos que bé ho som els fills de Sant Hilari, encar que sembli vanitat el dirho.

Es cert que montanyes geguntines oprimeixen la població, pro que pintoresca será la vila quan s' escalonin els caserius per les vertents de las verdoses serralades!

¡Contemplemla ab goig la creixensa!

CREDO PATRIOTICH

En bona hora Catalunya ha obert de bat a bat les seves portes als aires renovadors, a les belles activitats humanes, pro, te per ideal, primordial, mes noble, la seva redempció total, el conqueriment del seu dret com a entitat viva y natural. Perquè sols ab una existencia autónoma, podrá enfortir la seva vida a plena llum mondial, figurant en el concert armonich de la civilisació verdadera.

Tendim primer avans que tot a la propia sobirania com a organisme capacitat ab poderosa vida, portant inerent l' impulsió a noves reivindicacions progresives.

Aquet es l'ideal suprem de tot un poble; l'ideal de consagració de nostra personalitat ben manifesta vibra en tota l' amplada de la terra catalana, arrelantse cada dia mes en els dintres de la multitut concienta, unint els cors en un mateix esclat patriotich. Aquesta es l'obra verdaderament catalana.

Estém fermament convensuts d' assolir nostres ideals de llivertat, de fer efectiva l' autonomia de la Patria ab el nostre entusiasme, per les nostres abnegades convicccions lleal y severament exposades. Perque tenim a la nostre banda le armes de la rahó y Catalunya tota, s' atansa a la clara concepció del seu esser.

Creyem, senzillament, que tard o d' hora te d' imperar el gloriós regnat de la rahó per els pobles oprimits, que per alguna cosa som homes.

A "L' ESTIUADA"

Sant Hilari es un dels baluarts mes ferms de la causa de Catalunya. En son seti enlayrat es un centre natural d' irradiació per aquestes hermoses encontrades montanyenques, del amor a Catalunya y de le fe en les doctrines nacionalistes.

Desde avuy, aquest amor y aquesta fe tenen un orgue d' expressió en les planes d' aquest setmanari, que porta per nom *L' Estiuada*.

Heroós y expresiu es aquest titol. En ell venen a condensarse les fasses del successiu desenrotllo del catalanisme en aquesta població.

Segurament foren els estiuejants, els que han vingut sempre a cercar en les explendides belleses naturals de Sant Hilari 'l repos y en les seves aigües miraculoses la salut, els primers que predicaren d' una manera conseqüent y entusiasta les doctrines nacionalistes. Ells venian de les ciutats, els grans centres condensadors de cultura, oberts a tota acció renovadora, y portaven d' allí l' entusiasme en l'ideal nom de la Renaixense catalana.

Trovaren aquí un terrer abonat. L' abrusadora ponentada espiritual que amenassá en altre temps desnaturalisar la nostra terra, no havia arribat aquí a assecar l'antiga saba que 's conservava posada entre les arrels vigoroses. Als fills d' aquestes montanyes, degueren semblarshi, les noves doctrines traducció del seu propi pensament y ressó de la seva conciencia. Per això han encarnat tan fondament en la seua anima.

S' ha repetit el fenomen general de propagació del catalanisme. Comensa per les ciutats y per les capes superiors; pero en unes y altres no si arrella tan fort com en el poble de les nostres montanyes y des nostres camps y de les nostres masies. Passa com ab la pluja: les capes superiors son les primeras que la reben: pero les mes fondes son les que conserven mes temps la seva acció benefactora.

Per això avuy aquells estiuejants, primers propagadors de la doctrina autonomista, podrán rebre, desde les planes d' aquest periodich, el contacte d' un ardent y pur amor a Catalunya. Durant l' estiuada, no será sols la ciutat la que portará a la montanya les noves ansies de sliura dores; sino que la montanya li retornará, com en una corrent circulatoria, la forsa y l' energia del entusiasme d' un esperit catalá jamay adulterat a través de les centuries.

Benvinguda sigui, donchs, *L' Estiuada*. Ella representa l' unió feconda de la ciutat y del camp: de la ciutat que cerca l' energia reparadora de la seva fadiga, del camp que reb la commoció espiritual de la vida ciutadana. Fruit d' aquesta unió deu esser el periodich que avuy comensa la seva vida. ¡Que pugui, durant molts anys, realisar bona y patriótica tasca!

J. Ventosa y Calvell.

DESENGANY

Dessota d' un desmay, s' es adormida
com goja somniaire dels amors:
encatifa llurs peus l' herva floridu
qu' escampa en l' aire sos més richs olors:
del erroteig de l' aigua cristallina
que joguinant devalla an el torrent,
ompla l' espay d' una remor divina
que pendrhi part hi vol d' enveja 'l vent...
y aixis en el seu bes l' arbre brandeja
com barqueta que l' ona fa bressar
y el rossinyol sota aquell cel, barreja
entre 'l murmuri ab pler son refilar.

Y somia... somia la donzella
que gosa les delicies del amor.
Un carmesí rosat la fá més bella
quan l' ilusió li arriba de plé al cor.
Més, volejant prop seu la papellona
per infundirli encar més hermosor,
suau, un cop d' aleta 'l front li dona
deixánt imprés en ell son polsim d' or
creyent ser del gojat una besada
els ulls frisosa obría a la claror;
a son entorn ftava la mirada,
més... desengany! No hi troba l' aymador.

MANEL ROVIRA Y COLL

St. Hilari Sacalm.

COMENÇANT

¡Un periodich nou! Quina impresió la meua cada vegada que omplo qualque quartilla pera una publicació que va a veurer la llum! Are conteu com será tractantse del que sortirá a la meva població nadiua, quin recort en aquestos moments ve a matisar el meu entorn caldejat per un sol estival...! Les meves feses s' han afeblides pera la lluyta foguejant de la idea reivindicadora. Per aquell que 'm recordés en l' época dels encalabrinaments, anant de poble en poble predicant l' avençadá innovadora, o bé assetjant frets, indiferents desde les columnes dels portantveus del Catalanisme militant, quina desilusió sofriría veurem atascat a mitj cami, ab qualque nafra de desengany, en el jardí de les belles lletres, açi de dins de ma cambra de treball voltar de llibres, mos bons amichs, la ploma corrent sempre apunt de soptar la flor del pensament, y l' esperit despert vers un altre mon mes gran, mes bonich y tot!

A n' aquí 'm soptá, 'l bon amich y capdevanter de *L' Estiuada*, al anarme a cercar pera que contribuis a la seva obra que aplaudeixo de tot cor. Jo no sé quin efecte li produhiria l' encontre: era cap al tart d' un dia d' hivern: la penombra cobría 'ls quadros de les parets y 'ls llibres de 'ls prestatjes de la biblioteca. L' amich anava parlant fogós, entusiasta, ple d' esperança pel començ de la seva obra. Jo mitj fret, torcent a posta 'l viarany qu' ell ovirava sembrat de flors. No desistí pas: aquí 'l teniu oferintvos la xamosa publicació, a la que so posat força afecte, dispost a ajudarlo.

Es un jove, ple de fé y de delit; acompanyemlo en la seva obra. De primer sols el tindrém al estiu; després segóns com agrahin sos esforsos perdurará la tasca.

La seva joventut daurada m'ha fet naixer una mena de llubissor esperançadora. Jo m'hi he sentit rejovenit.

Ell encar era infant quan jo pelegrinava per aquestos carrers, per aquestos soleys, per aquestas bagas en cerca d' una llum que 'm feya endevinar certa frisança. Jo espargia pels ayres els cants primerenchs de la meva joventut curta y setmesona, quan ell arrivava entre festes y alegroys a la vida. Jo no sé com me mira ó ab quins ulls me veu, pro no puch negarli 'l concurs. - Parla de Sant Hilari, de sos boscos, de ses fonts, tu que 'n sabs.... tira flors a les noyes per que 's decantin cap a *L' Estiuada*.....

Parlar de Sant Hilari, de sos boscos y de ses fonts, sí: ho taré d' en tant en tant.... Tirar flors a les noyes... no ho sé. Are sols m'acút parlar d' ell.

ANTÓN BUSQUETS Y PONSET

* * *

¡Qui pogués contemplar desde 'l turonell de la Roca d' en Plá l' esplanada de Sant Hilari avuy qu' es Sant Joan! avuy qu' es la festa de la llum esplendenta!

Benehides costums de la terra: perseveréu eternament; vosaltres portéu la gaubansa al cor y la esperança a l' ánima.

ASSUMPTA DE VALLORS

EL PUEBLO DE SAN HILARIO SACALM COMO ESTACIÓN VERANIEGA

Pocas comarcas existen en Cataluña que reunan las condiciones benéficas para los convalescientes y enfermedades litiásicas como la de San Hilario Sacalm. A unos 800 metros sobre el nivel del mar; sobre elevada meseta, rodeada de bosques; con aguas abundantes, cristalinas y sin sedimentos calcáreos; con capas geológicas permeables que no permiten retenciones de productos para la infección; con aire purísimo y oxigenado; á poca distancia del pueblo, hermosísimos sitios, en los que la Naturaleza ha extremado el concurso de todas las bellezas, y en donde el filósofo encuentra motivo para hondas meditaciones, el botánico y el geólogo base para sus estudios é inmenso material para sus enseñanzas, el poeta para las inspiraciones más sublimes, el excursionista, amplios horizontes, y, finalmente, el enfermo una terapéutica, hija de la Naturaleza, que despierta energías y lleva alientos de vida á los órganos más decadentes, y en los litiásicos, salutíferas aguas sin rival, en donde se obtienen curaciones verdaderamente maravillosas.

Bajo estos múltiples aspectos el clima de San Hilario—á muy pocas horas de Barcelona—merece la admiración más profunda y justificada, hoy desconocida en Cataluña, desde que la invasión de lo *exótico* invade por completo á ciertos individuos, que consideran superior á todo lo de nuestro país, lo extrangero, casi siempre hijo de una perversión del criterio, á impulso de *reclamos* bien calculados en la esfera puramente mercantil.

Hay que confesar ingenuamente que por apatía y desidia, no se dan á conocer en nuestras regiones lo mucho y bueno que atesoran, dejando el *campo libre* á los que con *mano maestra* saben exponer sus pomposas descripciones de aguas y lugares, que en último análisis no tienen sino una mediana importancia.

Las aguas de San Hilario tienen una gloriosa tradición terapéutica. Conocidas primeramente por el médico Gravalosa, recomendadas por Castelló, médico de cámara, para combatir la litiasis de Fernando VII, y empleadas con éxito creciente en millares de enfermos por médicos catalanes y de otros provincias españolas, si dicha estación estuviere en otro país, menos apático que el nuestro, tendría seguramente una fama universal.

Dada la índole del periódico, para el que van dedicadas estas líneas, voy á ocuparme con preferencia de los sitios próximos á San Hilario, que son objeto de interesantes excursiones. Una de las más próximas es á la ermita de San Miguel de Solterra, desde cuya elevada cúspide—1,300 metros sobre el nivel del mar—se descubre un extenso y variado horizonte: desde la costa hasta las estribaciones de los Pirineos, el llano de Gerona, la inmortal ciudad, el Montseny y la Cruz de Matagalls.

Otra excursión es la del Llano de las Arenas: elevada meseta con hermosas fuentes y frondosas arboledas como la del Mas-Carbó y Tortadés.

Pasando la Riera Mayor por el puente de Malafogassa y entrando en la jurisdicción de Sau, á orillas del rumoroso Ter, hay sitios hermosísimos, acrecentándose la admiración al subir á Tavertet. En el Avench encontré numerosos fósiles, y allí pude contemplar tres sepulturas celtas, y un dolmen en una finca del Sr. Fontcuberta, cuya heredad se extiende hacia Oriente, en donde existe un delicioso bosque de hayas seculares, de lo más hermoso de Cataluña.

Sería muy extenso si me ocupase de San Juan de Fábregas, Mondoys, de Carós, Serrallonga, Susqueda, Sta. María del Fae, la ermita de Nuestra Sra. de la Salud y el pintoresco pueblo de Rupit, emplazado sobre rocas. Circunscribiéndome á una excursión muy frecuente entre los veraneantes de San Hilario que toman como objetivo de predilección el Montseny, haré la reseña de una que llevé á cabo hace algunos años.

He ido varias veces á tan hermosos sitios por Viladrau y por Arbucias. Al objeto de presenciar la salida del Sol, desde lo alto del Turó del Home, salimos de San Hilario una tarde para pernoctar en el Santuario de Santa Fé—entonces muy abandonado—dos amigos: uno músico y el otro algo poeta. Muy de madrugada subimos al Turó—1669 metros—y la salida del *Astro Rey* nos pareció salida de *Emperador*. ¡Qué hermosa manifestación de la Naturaleza! Cuando doraba las cumbres—como dicen los poetas—todavía había obscuridades en el fondo de los profundos valles de Palautordera. Poco á poco aquellos hermosos luminares disiparon las tinieblas llevando luz, diafanidades, energías y vida á toda la comarca, que parecía despertar de un letárgico sueño.

Desde allí nos fuimos á las Agudas, cuya cúspide mide nueve metros menos que el Turó. Cerca de aquella existe una hermosa fuente, llamada del Briançó, cuya agua fresca y cristalina, resulta, por su elevada situación, un problema geológico.

Emprendimos la vuelta á San Hilario por San Marçal, Viladrau, Llano de las Arenas, pero al pasar por la base del picacho de la Aguda, nos paramos á contemplar una cascada y extáticos ante aquel hermoso espectáculo, me pidió mi amigo el lápiz y la cartera, en donde apuntaba mis impresiones, y contemplando aquel picacho, y el torrente de agua que, por sus faldas, saltaba en busca de la riera que cruzaba por el fondo, escribió dos quintillas, que conservo, y no puedo resistir á la tentación de transcribirlas, aunque rompa con ello el secreto profesional de mi amigo y se dé por ofendido con esta indiscreción mía, justificada por haber prescrito, dado el tiempo transcurrido.

A LA AGUDA DEL MONTSENY

En tu purísimo ambiente
Cuando tu cúspide sube
Por la escarpada pendiente,

¡Que no pasará una nube
Sin que te bese la frente!

—

Y saltan por tus cañadas
Los cristalinos raudales
Entre abruptos peñascales
Con las gotas irisadas
Salpicando matorrales.

Descansamos en San Marçal, y alaturdecer nos encaminamos á San Hilario contemplando á la poética cordillera del Montseny, que debiera estar poblada de hermosos bosques, pero la codicia, los apremios económicos y otras mil causas han talado árboles, sin regla fija, y ni siquiera obedeciendo al interés propio de los dueños, que no comprenden que por dicho sistema fraguan su propia ruina y la desolación del país.

Antes se miraba más á las generaciones futuras, hoy la actual es más egoista y procura vivir al dia, aunque los que vengan detrás se encuentren con la desolación y la miseria, que despertarán amargos recuerdos respecto á los que miraron más por sí que por sus hijos.

Antonio Morales

CAMÍ FET

Si n'hem fet de camí!

Els que diguin que 'l catalanisme no ha fet res, que cap resultat s' es obtingut de les doctrines nacionalistes, jo 'ls convido a meditar sobre un punt: punt gran, d' inefable importancia: en el fet de l' expendiment de l' esperit català a Catalunya.

Jo 'm recordo dels primers temps de *Joventut* de ses campanyes ardides, que no eren llavors secundades per un poble, fits sos ulls en un esdevenir fecond pera la terra: jo recordo en els trevalls y engunies que sortejaren els de *La Renaixensa*: en l' escás caliu que les idees de quatre *exaltats* trobavan en el cor del poble. Jo recordo que la bandera barrada onejava al vent contades vegades, y en mitj d' una indiferencia glacial d' un poble de masélls, xorchs d' idealitat.

Y jo comparo aquells temps, no molt llunyans, pera que no podém secundarles tots, amb altres temps que se succehiren, d' un entusiasme barroer, d' un neguit que feya cridar y esvalotar, d' un exacerbament histórich d' amor y entusiasme platónich... Aquells temps, dolents abdós, revetiladors abdós d' un poble feble, son passats.

Y me plau veurer la Catalunya d' avuy; conscienta de son valer: amb una serietat gran, am una fredor saxona pera fer front als obstacles que s' oposen al desenrotllament de ses nombroses manifestacións. Formant Museus pera afirmar sa personalitat histórica; reunint Congressos pera estudiar ses necessitats agrícoles y económiques; fent obras de pau, d' amor, de cultura.

Cridant menys ¡Visca Catalunya! y estimant más a la terra de Catalunya, se 's avensat molt de camí: que no es cridant com avansen els pobles: sinó posanthi cada hú el seu granet de sorra pera enlayrar el nivell de cultura: pera orientar el poble: pera ferli sentir les ansies d'una vida nova y plena, ahont els ciutadáns sien conscients y respectin y sien respectats.

Per mi, aquest es el gran pas del catalanisme: Fer a Catalunya culta, feria apta pera que, una volta assolida l' Autonomia, tots els cataláns se sentin prou ciutadáns pera feria feconda en be de la terra.

Si no 's logrés res més, la generació present n' hauría tret ja molt del catalanisme, n' hauría tret aquesta orientació europea que 's respira arréu, y l' acabament d' un estat deplorable de histerisme patriótic-nacional.

Joaquim Plà.

TASTA OLLETES

Nostres llegidors trovarán en aquesta secció veritable delicia. La formará una serie de notes d' actualitat y d' especial interés per la població y estiuejants, traçades ab un estil planer, clar y de fina sátira. Tant aviat hi campejará la riquesa de color en la descripció de paysatjes com l' enfilay de rioleras frases d' humorisme sa tustigant costums y ridiculisant tipus que veyém cada dia.

Aquestes notes son les primicies d' un llibre en que va trevallant el respectable escriptor y delicat poeta N' Eveli Doria y Bonaplata. Son les seves impresions d' estada en la nostra vila. Estém segurs de que agradarán, y la nota d' una setmana fará esperar la de l' altre despertant interés y curiositat, resultant la secció pintoresca del periodich.

Avúy s' hi té acostumat al llegidor a la secció quotidiana, breu concisa y clara: pro no sempre hi resulta aixís. Seccions se veuhen que pretenen ésser d' aytal esturalesa y sovint cauhen en la vulgaritat y en la pedanteria. Costa tant condensar ab justesa determinats pensaments! La nostra

secció de Tasta olletes sera un model. N' es garantia la pericia del autor, qui ademés conta ab la fama de faulista únich dins la veritable originalitat y destresa. No ho dihém nosaltres: l' éminent novelista Narcís Oller qui feu la presentació de son llibre *Música Vella*, ho remarcava: la prempsa ho confirmá, y fins al Estranger s' han traduhit obres seves. Are darrerament ab son llibre *Moneda Curia*, continuador de *Música Vella*, 'ns adverteix que la font va rajantencara.

Mercés a sa gentilesa y bona amistat podém contar ab la seua valiosa colaboració que 'ls llegidors han d' agrahirnos.

FESTA MAJOR

Un dels actes en que un poble posa més de manifest la seva cultura en general, y l' esperit de germanor dominant entre els seus vehins, es sens dubte la diada de la festa Major.

Es una de les modalitats en que 'ls pobles mostren sense adonarsen, d' una manera espontánea, el seu desenrotllo moral y social.

Evidentment, qu' es una senyal de morbositat ó de vida sana y robusta.

Desgraciadament succeeix molt sovint qu' en lloch d' esser d' alegria y de satisfacció en els cors, es de tristesa produida per antagonismes polítichs rastrers y rivalitats de poble que a res conduheixen si no es a perjudicar y desnaturalisar la manifestació més sagrada de un poble.

La manca de bon sentir y de patriotisme per una part y el caciquisme per altra, son sempre la causa de vergonyosos epilechs en moltes festes majors, reproduhintse ab tot el calor de les baixes passions verdaderes y empenyades lluites polítiques y de bandería.

L' esperit patriótich que cada dia s' arrela més en els cors dels catalans, indubtablement se trasluirá en aquestes apoteosis de la vida dels pobles.

La nostra festa deu esser festa d' amor, de satisfacció y d' alegría; d' aquella alegria feconda que transforma 'ls esperits impulsantlos cap a les accions nobles y enlairades. Deu esser la Solidaritat de cors per embellir y realsar lo nostre, aixis com la sardana, la dança sencera «d' un poble qu' estima y avansa donantse les mans.»

Tomás Aulecia

CAP VESPRAL

Del cel van davallant les ombres qu' enfosquexen
lo dia va fugint lliscant per l' occident
a dalt del firmament tantost dos punts lluexen
quan l' hora del amor sens brinda galantment

En mitx del boscli ombrís que 'm dú ma fantasia
en l' hora mes sublim una remor m' atrau;
es un cant divinal, un cant de poesia
que surt cadenciós del pregon de l' atrau

Abatret y fascinat camino, a l' arribada
del pau del gorg frondós me sobta hermosa fada
extesa en llur matell d' argent y corall

Les goges a l' entorn li canten melodies
Y jo li vey cantar mes tristes elegias ..
pro feig tot murmurant: no els pas d' Eros divi

Joseph Vilá

TORNABODA A LA FONT VELLA

Han transcorregut els dias de la Festa Major. Les funcions religiosas han acabat son comés; les llars han sigut honoradas per tots els que l' amor els hi crida; las salas y cafés han omplenat diferentas vegadas els seus espays: las Plassas s' han vist alegrarse per la multitut que s' ha esplayat ab la bella dansa tot desgranant el programa de las coblas. Per demunt l' espay sembla hagin quedat repercutint notas de la tenora, las més sentidas, aquellas que 'ns duyan al cor vibracions de altres moments felissos, mes encare que 'ls presents perque els pasats sempre ho sigueren més...

Hi haurá tornaboda. La cobla s' ha quedat. Aquesta tarde tothom a la Font Vella.....

¡Que n 'es d' hermosa aquella ubaga y poetich el quadro d' aquells moments!

S' hi han aplegat las familias y collas de bons companys. Formant rotllos, ab dalit brenan en improvisats menjadors decorat ab tot el lucso y gala d' hermosa natura. Tots tenen alfombra d' herbas y flors bosquetanas, y per fantasiosos cortinatges els avellaners, quinas puntas y randas son brancas y fulias, aclivilladas per raigs de sol formant enteixinats trevallats per mans de fadas.

La cobla ja destria una sardana; Así y allá se 'n forman anellas que gronxan l' ayrós compás. Después de l' una l' altre. Sembla que las notas que fa sentir la cobla, sota aquell brancatge, son més hermosas, el músich al compondrelas hi degué pensarhi ab un bell recó de mon com aquell.

La festa está al seu moment culminant. Va la radera sardana. Tothom la punteja, qui no hi posa el cos la segueix assadollantehi el cor.

Ja n'hi ha prou. El sol es a la posta. Cal no retornar massa tart.

Tothom en marxa. La gentada serpenteja tot el Passeig cap a la Vila. L' alegria omple els cors. La cobla entona una marxa comperola que 'l jovent la segueix cantant. Las brancas d'avellaners que com recort de festa porten molts en sas mans, son las senyeres d' aquell exercit de l' alegria.

Cantant fan sa entrada á la Vila. Els que hi havian restat com guardas custodis, s' hi ajuntan. Ja son a Plassa. Va la despedida... altra sardana... la última de la Tornaboda... l' adeussiau final....

¡Oh bellas costums de la terra catalana! ¡Qu' en sou d' hermosas perque os desarrolleu plácivolas y majestuosas per vostra armoniosa senzillés!

Si os hi troveu alguna volta a la Festa Major de Sant Hilari y os plau conservar un dols recort d' una impressió viscuda, aneuhi, aneuhi que no us doldrá a celebrar la Tornaboda a la Font-Vella.

J. Ximeno Planas

NOVES

L' ESTIUADA complint un dever de companyerisme y d' amistat saluda efectuosament, en son primer número, a la prempsa en general y especialment la escrita en catalá.

Estém en plena festa major. Pera amenisar tots els actes hi ha dues reputades coples, entre elles la *Principal* de la Bisbal. Els balls al café de Catalunya son lluidissims, contribuinthi poderosament, l' ornamentació del local.

No cal dir que les sardanes, com sempre, son puntejades, per nombroses colles de sardanistes, ab gust y veritable fruició.

En aquest número publiquém un article, degut al sabi catedratich de la Facultat de Medicina, Dr. Antoni Morales, fill adoptiu d' aquesta.

Es ja crescut el nombre d' estiuejants que actualment se troben entre nosaltres. Sense temor d' equivocarnos podém afirmar que la present temporada d' istiu será de les mes concorregudes. Poques vegades s' havia vist en el temps que som tan grossa demanda de pisos y habitacions per hostatjarse; aixó, y el gran moviment que arréu de la població s' hi observa, assegura la nostre afirmació.

Se fan actives gestions, per dotar a la nostra vila d' una estació telégrafica.

En dos camps situats al peu mateix del passeig de la Font-Vella, s' hi acaban d' instalar tots els útils necessaris pera verificarshi bon nombre de jochs esportius, figuranthi el font-ball, lawtenis, botees, tir, etc. Es una bona millora que diu molt en favor de nostra població.

El dia 20 del que som degueren fer la subasta de les obres per la reparació de la carretera d' Hostalrich a n' aquesta. El tipo de la subasta era de cent-mil y pico de pessetes, obtingudes y fetes afectives, mercés a les gestions de nostre infadigable diputat Dn. Joan Ventosa y Calvell.

S' ha publicat un bando per l' exacte cumpliment de les ordenances municipals per bon gobern de l' higiene de la població. Ara lo que convé es que aquestes disposicions no 's converteixin en lletra morta, com ha succehit moltes vegades y, sobretot, es necessari qu' els vehins tinguin molt mes empenyo del que tenen en aliviar a les autoritats procurant tots y cada un d' ells no infringir aquestes disposicions rudimentaries en tota població regularment organisada.

Dies pasats els nos s que concorren a l' escola pública, feren una excursio a Espinelves ahont visitaren un petit museu que s' hi guarda. També 'l dia de la festa onomástica del seu laboriós mestre Dn. Antoni Muntañola, emprengueren una caminada a Arbucias, essent amablement rebuts y acompanyats pel mestre d' aquet poble y visitant tot lo mes noteble d' Arbucias.

Aplaudim de tot cor la labor pedagógica del Sr. Muntañola.

El dilluns prop-passat va tenir lloch a Santa Coloma l' anunciada reunió de regidors del districte. Va presidirla el Sr. Ventosa qu' explicá detingudament els motius que obligaren a nostres diputats a deixar el Parlament, indicant seguidament les diverses conductes que podrien observar en conseqüencia.

L' impressió general fou la de que 'ls diputats tornessin a Madrid.

Els reunits manifestaren son agrahiment al Sr. Ventosa, per les gestions que fa continuament en pro del districte, felicitantlo calurosament.

Hi estigueren representats tots els pobles del districte.

A Santa Coloma de Farnés se fan els travalls preparatoris pera constituir un *Sindicat Agricol* de la comarca. S' ha elegit la junta, resultant esser president, el digne propietari y ferm catalanista D. Joaquim Yglesias.

Imp. Vda. D. Casanovas, Ronda Sant Pau, 67, Barcelona.

AGUAS DE S. HILARIO

RIÑONES, ESTÓMAGO É HÍGADO

HOTEL MARTIN ABIERTO EN 1.º DE JULIO

AUTOMÓVILES

Informes: - Restaurant Martin - Barcelona

HOTEL SUIS
DE
NARCIS POUDEVIDA
Situat devant la parada de les diligencies.
Obert desde 'l 1.er de Juny

HOTEL ORIENTAL
DE
Francisco Perich
QUARTO DE BANYS
Habitacions primer pis, 8 y 8'50 pessetes
Segón, 7'50; Tercer, 7; Quart, 6
Plassa de Mn. Verdaguer

HOTEL D' ESPANYA
DE
MIQUEL MARTÍ
Confort inmellorable
Habitacions espayoses
Plassa de Mn. Verdaguer y de la Iglesia

LA MODERNISTA
*
RECORTS
DE
Sant Hilari Sacalm
*
PLASSA DE L' IGLESIA, NÚM. 2

La Fonda de
Pascual Portabella
ha sigut objecte d' importants
reformes
Preus per dia 5'50 y 6 pessetes
CARRER DE VICH, NÚM, 8

Fotos que fan història

Damunt la resclosa de la font Picant (el llac); d'esquerra a dreta: Antònia Vila, Carme Casas, Josep M. Xandri, Carme Masó, Montserrat Camprodon, Roser Gubau, Conxita Güell, Salvador Bosch, Carme Duran, Dolors Güell i Carme Güell. Foto cedida per Carme Güell.

Bonics moments a la Placeta d'abans.
Foto cedida per M. Dolors Fauria.

Fotos que fan història

La mainada del barri del Petrinxo. Darrere i d'esquerra a dreta: M. Donadeu, Natl Rotllant, M. Timoneda, C. Marimon, D. Rovira, C. Rotllant, C. Timoneda, X. Miralpeix, R. Miralpeix, M. Miralpeix i M. Donadeu. Asseguts: N. Rotllant, H. Rovira, R. Donadeu, D. Güell, Fc. Miralpeix, D. Pallarols, R. Padrós.
Foto cedida per D. Pallarols.

Primera Comunió. Processó de Corpus a la plaça Verdaguer. En primer terme i d'esquerra a dreta: D. Pallarols, D. Rovira, M. Miralpeix i T. Pujol.
Foto cedida per D. Pallarols.

Fotos que fan història

Ens hem mudat per fer una foto...
Drets: 1, la Rosita de can Mingo; 2, la Mercè de Can Terris; 3, la Teresa de Can Feliu; 4, la Dolors de can Caseta i el seu xicot; 5, en Joan de Can Manel-mort. Assegudes: 6, la Teresa de can Pansé; 7, la Maria de cal Xato i 8, la Marianna de can Fogona. Any 1925: la més jove tindria uns cent anys. Foto cedida per en Terris.

Hilarienques passejant pel pont de Pedra de Girona. Carme Güell, Dolors Güell, Maria Rovira i Carme Duran.
Foto cedida per Carme Güell.

Els informes dels ajuntaments per a la Diputació de Girona sobre els béns destruïts durant la Guerra Civil espanyola:

Sant Hilari Sacalm, Santa Margarida de Vallors, Sant Miquel de Cladells i Susqueda

Aquest paràgraf l'he escrit després d'acabar l'article que ve a continuació, pensant-lo com una mena d'apèndix. No obstant això, sóc conscient que no tothom té el mateix interès per aquests temes, amb el perill que això comporta que no s'arribi al final de la lectura. No vull pas dir, però, que tot plegat sigui una excusa o un entreteniment per acabar donant importància a aquesta crida. Ben al contrari, posant-lo a l'encapçalament he pretès buscar-ne la màxima difusió. Així doncs, no voldria començar aquestes ratlles dedicades a la història de Sant Hilari sense aprofitar l'ocasió per a subratllar la necessitat de tirar endavant, tots plegats, un programa ambiciós de recuperació de la nostra memòria col·lectiva. Estudiar el nostre passat, recuperar-ne els testimonis documentals, gràfics, visuals, audiovisuals, etc, és una tasca urgentíssima. Som un poble, malgrat els esforços que determinades persones hi han dedicat des de fa anys, molt mancat d'una línia d'estudis regulars. Queden molts aspectes per conèixer de la nostra història com per no badar: només així, per exemple, hauríem evitat que edificis d'interès històric haguessin desaparegut en temps ben recents; o que intervencions en el nostre patrimoni s'haguessin fet amb criteris de conservació tan poc adequats. Som dels pocs pobles de la província que no disposem d'una publicació que faci d'altaveu del nostre patrimoni cultural –històric, etnològic, artístic, natural, etc. A aquestes alçades ja no val a dir allò que no hi ha gent que se'n cuidi. Cal suport institucional i ganes d'invertir –i fixin-se que no dic gastar– en cultura per activar les iniciatives individuals. Ja és hora que siguem capaços de canalitzar els esforços de tots plegats en una publicació periòdica quadrimestral o semestral, on càpiguen estudis de demografia, d'història, d'art, d'activitats, de crítica literària, de literatura, de comentari de paisatges singulars, d'història de masos, d'etimologia, de memòria oral, de toponímia, d'imatges antigues, d'història del nostre esport, etc. Ens cal, en definitiva, tirar endavant un projecte en comú. I és igual si és deficitari i no se'n ven cap número: ha de ser una publicació que serveixi per a nosaltres mateixos i per a donar-nos a conèixer en biblioteques i arxius d'arreu de la nostra província, servint també com a material d'intercanvi. Així funcionen el 99 % de la publicacions locals. Proposo, fins i tot, un títol en homenatge a anteriors intents: Lliroia. Revista hilarienca de patrimoni cultural. *Ja és hora que ens hi posem, no troben?*

Bona Festa Major

La recent aparició del llibre de Miquel Mir *Diari d'un pistoler anarquista* –crònica "real" de la novel·la *Entre el roig i el negre*, del mateix autor–, que explica la història de Josep Serra, un "pistoler" del tot poderós sindicat de la FAI, encarregat de la detenció i execució d'individus considerats traïdors de la revolució i de la incautació de béns, se suma a un seguit d'estudis centrats en la investigació i divulgació d'un dels episodis més foscos de la nostra història. No em refereixo pas al marc general de la Guerra Civil espanyola i sí, en canvi, a una de les seves conseqüències més desafortunades: la destrucció del patrimoni historicoartístic servat a les esglésies i convents d'arreu del nostre país. En aquest sentit, poden ser els vindran a la memòria documentals televisius com *El setè camió*, basat en el llibre homònim de la investigadora Assumpta Montellà, que narra la peripècia de l'or de la República; la mostra presentada a Barcelona i Olot *Viatge a Olot. La salvaguarda del patrimoni artístic durant la Guerra Civil* (1994); l'exposició del Museo del Prado *Arte protegido. Memoria de la junta del Tesoro Artístico durante la Guerra Civil* (2003), o l'exquisit documental d'Alberto Porlan *Las cajas españolas* (2004), en aquest cas sobre el trasllat dels fons del Museu del Prado a Ginebra. Per a molts dels que ens dediquem a l'estudi de la història de l'art català, no obstant, no és un tema gens nou: són molts els treballs i articles que han centrat l'atenció en aquesta circumstància, si em permeten dir-ne així, ja sigui per a narrar-ne els successos o per a reconstruir l'herència d'un llegat dràsticament interromput. Se m'acuden textos com els de Jaume Massó Carvallido (*Patrimoni en perill*), de Bonaventura Bassegoda (*La arquitectura profanada*), valuós i al mateix temps ben explícit del seu posicionament ideològic, de Xavier Sitjes (*Retaules desapareguts, inèdits*) o dels incomptables del professor Joan Bosch Ballbona, alguns amb títols tan gràfics com *Cendres de la pintura*.

La recerca en aquest camp de la història i de la història de l'art no és gens fàcil. Són incomptables els condicionants que a hores d'ara encara fan d'aquesta tasca una feina gens gratificant: a la voluntat explícita d'oblidar d'alguns dels protagonistes encara vius, d'altra banda per raons òbvies, s'hi ha de sumar la dificultat de trobar materials –especialment gràfics– que permetin a l'historiador fer-se'n una idea aproximada –ja no dic exacta– dels tresors que guardaven moltes de les nostres esglésies. I fixin-se que en dic tresors

d'allò que per als comitès *faistes* del 36 veien com a pura i simple imatgeria. Sants i imatges de tota mena que sotmeteren, en paraules de Joaquim Maria Puigvert, a un foc purificador de "(...) la representació de l'opressió multisecular de les classes privilegiades i de l'Església (que identificaven amb les classes propietàries i riques, així com amb els militars revoltats el 18 de juliol)."[1] No és pas la meva intenció posar etiquetes a l'anticlericalisme dels anys trenta i les seva expressió incendiària, però sí, almenys, fer notar que allò que servaven les esglésies era el llegat de generacions d'artesans i artistes responsables d'esculpir o pintar els instruments religiosos –però també artístics– que servien per vehicular les inquietuds i les necessitats religioses de la comunitat. Els grans retaules, les petites talles, els *santcristos* o els passos processionals eren la pell més exterior de l'església, però també el producte de l'esforç econòmic d'unes societats que les havien pagat i mantingut fins i tot en temps de penúries (Il·lustracions 2-3-4).

Alguns dels episodis d'aquesta acció contra el patrimoni són sorprenents: no es pot titllar de cap altra manera l'acció planificada dels comitès que en menys d'una setmana van actuar –llegeixin en la majoria dels casos cremar– el 90% dels edificis religiosos, arribant fins i tot a indrets tan remots com les ermites. A la diòcesi de Girona, Josep Maria Marquès (*Per les esglésies*) comptabilitzà 52 temples enderrocats i 271 derruits parcialment. Són esfereïdores les històries de persones anònimes que es jugaren la vida per arrencar de les flames un tros de retaule o una imatge amb intenció d'amagar-la i retornar-la passada la guerra; o el testimoni de la tasca ingent portada a terme per personalitats com el conseller Ventura Gassol, l'arquitecte Puig i Cadafalch –que no aconseguí frenar la crema del retaule major d'Argentona tot i explicar als milicians armats el valor històric i artístic d'aquelles imatges– de Josep Gudiol a Vic, de Francesc Riuró a Girona, Eduard Toda a Poblet, etc.

Tot plegat ve a compte d'una documentació que m'ha massa vaig localitzar a l'Arxiu Històric de Girona remenant entre els lligalls de la documentació històrica de la Diputació. Entremig de papers de tota mena vaig topar amb un seguit de cartes enviades a la Secció de Cultura de la Diputació de Girona pels ajuntaments gironins entre el desembre de 1940 i els primers mesos de 1941. Totes responien a una crida feta per la mateixa Diputació, que deia així:

Con el fin de reunir todos los datos que precisan nuestros servicios de catalogación de Monumentos, ruego a V. se sirva remitir a esta Jefatura de Servicios Culturales de esta Diputación Provincial, una relación de Monumentos y Objetos Artísticos que existían en esa localidad y han sido sustraídos o destruídos por la Revolución marxista a partir del 18 de Julio de 1936.

La relación que interesa a esta Jefatura alcanza no sólo Monumentos de tipo arquitectónico, como iglesias, cruces de término y otras construcciones de carácter histórico y religioso, sí que también toda clase de objetos que integraban nuestro tesoro artístico, como Imágenes, Pinturas, Ornamentos, Objetos Sagrados, etc., etc. (...)

Dios guarde a Vd . muchos años.
Gerona, 7 diciembre de 1940.
El Jefe de la Sección[2]

Hi contestaren, atenent-me a les cartes conservades, els ajuntaments de Banyoles, la Bisbal, Sant Joan de les Abadesses, Cadaqués, Palafrugell, Puigcerdà, Tortellà i els que més ens poden interessar ara: els de Sant Hilari Sacalm, Santa Margarida de Vallors (com a parròquial, Sant Miquel de Cladells i Susqueda. D'informacions d'aquest tipus, valuosíssimes per saber d'una manera més concisa –tot i que ja veurem que cal anar en compte a l'hora d'interpretar-les–, en tenim per mitjà d'altres fonts. Em refereixo, sobretot, a un qüestionari publicat al *Boletín Oficial Eclesiástico del Obispado* en què es demanava a les parròquies que contestessin, mitjançant informes, qüestions referents a aspectes generals, com ara "*¿Qué efecto ha producido en la estimación del pueblo el cambio de régimen marxista por el de Gobierno Nacional?*", preguntes sobre persones, sobre coses sagrades, sobre altres béns de l'església i sobre el culte. El qüestionari del bisbat de Vic, que és el que ens pertoca, fou publicat el 12 d'abril de 1939 i ha estat estudiat per Ignasi Roviró.[4] Val la pena refrescar-ne el contingut de les referències que més ens poden interessar perquè servirà per contrastar-ne les informacions i les dades que més endavant aportaré.

No es conserven els informes de Santa Creu d'Horta, Queròs, Sant Martí Sacalm o Vilanova de Sau, però sí els de Sant Vicenç d'Espinelves, Sant Mateu de Joanet, Sant Hilari Sacalm, Sant Romà de Sau, Sant Vicenç de Susqueda i Santa Margarida de Vallors. Així, a grans trets, s'indica que a Sant Hilari hi hagué llistes negres amb noms, assaltants guiats per gent del poble –de Joanet es diu que la gent del poble no tingué cap interès per salvar el capellà–, que la reacció de la gent al nou règim fou excel·lent, que foren assassinats 9 religiosos i 9 seglars –una xifra altíssima en comparació a la resta de poblacions, només superada per ciutats grans com Ripoll, Igualada o Manlleu–, o que els edificis religiosos foren destinats a altres usos –a mercat l'església i a hospital l'església de les Carmelites. En un intent de valorar els danys, la parroquial de Sant Hilari aportava la suma de 38.900 pessetes, tot indicant que havien estat saquejades les capelles de les germanes carmelites, del Nen Jesús de Praga (Il·lustració 5), dels Dolors, del Castell de

Il·lustració 2. Milicià davant el retaule de l'església d'Arenys de Munt. Juliol de 1936.

Il·lustració 3: Crema d'obres d'art a la plaça Major de Vic. Juliol de 1936. Fotografia de Miquel Illa.

Il·lustració 4a: Església de Betlem. Vista de l'interior. Barcelona, 1919.

Il·lustració 4b: Església de Betlem. Barcelona, 1936.

1. Josep M. Puigvert "Salvar el Patrimoni artístic en Temps de Guerra. L'exemple de la ciutat de Girona (1636-1639)" dins *Segona República i Guerra Civil a Girona (1931-1939)*. Consulteu-lo a www.ajuntament.gi/sgdap/docs/conferencies_amgi/puigvert_salvarpatrimoni.pdf.
2. Trobareu una crònica detallada dels fets a Margarida Colomer i Rovira, *Guerra civil i revolució a Argentona (1936-1939). La problemàtica de la reraguarda*, Argentona, L'alxerrador edicions, 1990.
3. AHG (Arxiu Històric de Girona), *Fons Diputació-1824-1971, Secció de Cultura*, ref. D 2800/012. Expedient de les respostes dels ajuntaments sobre la destrucció del patrimoni artístic durant el període 1936-39/ [Full solt] Circular de la Secció de Cultura de la Diputació de Girona als ajuntaments de la provincia reclamant informes sobre la destrucció del patrimoni historicoartístic sofert durant la Guerra Civil.
4. Ignasi Roviró, "Art i cultura a les parròquies del bisbat de Vic (1936-1939)"a *Ausa*, núm. 150 (2002), p. 583-637. Es pot consultar en línia a l'adreça www. raco.cat /index.php/Ausa/article/viewPDFInterstitial/164715/1635

Il·lustració 5: Imatge del Nen Jesús de Praga abans de 1936. Cliché Ximeno.

Montsolís, de Vilavecchia, de can Rovira, de la Fàbrega i de la Talleda. Santa Margarida de Vallors, en canvi, inflava la xifra –no se m'acut cap altra manera d'expressar-ho–, fins a 300.000 pessetes, indicant a més que l'església havia estat destinada a escola. L'informe dirigit al bisbat de Vic també ens permet saber amb més exactitud quins béns mobles van ser destruïts o saquejats: a Sant Hilari es destrueix el retaule major, el del Santíssim i el de la Mare de Déu del Roser, del qual es diu que era "barroc". S'assenyalen, a més, la destrucció de les imatges del Sagrat Cor, de Jesús Crucificat, de la Mare de Déu del Carme, de la Mare de Déu dels Dolors, de la Mare de Déu de Montserrat, de sant Antoni, de sant Hilari, de sant Isidre, de sant Joan, de sant Josep i de sant Llibori. S'hi ha de sumar també l'orgue, quatre campanes i la creu gòtica processional. La resta són objectes per al culte (calzes, copons, custòdies, etc). A la petició d'un càlcul global de les pèrdues, sumant-hi la parroquial i les sufragànies, Sant Hilari aporta la xifra de 111.500 pessetes. A altres preguntes del qüestionari, com ara si se celebrà el culte clandestinament, Sant Hilari hi respon afirmativament.

Sens dubte, els informes demanats per la Secció de Cultura s'inspiren en els del Bisbat, realitzats –val la pena fer-ho notar– quan la Guerra encara no era acabada. Potser moguts per la sana intenció de catalogar el patrimoni existent –a hores d'ara encara no es disposa d'un catàleg integral...– o bé empesos, com en realitat sembla que s'ha d'interpretar, per tenir informes més detallats de la magnitud de la destrossa, els informes dels ajuntaments són una font de gran valor documental en tant que aporten noves informacions i en tant qu els redactors són uns altres; és dir, que en alguns cas no són els mateixos rectors, malgrat no sigui el cas d Sant Hilari. Aquesta precisió és important: alguns de nous rectors que ocuparen les parròquies difícilmen podien saber amb exactitud allò que hi havia a le seves noves seus si no és que es refiaven del testimon de terceres persones. Al mateix temps, el ressentimen lògic d'unes persones que havien sofert persecució, e pot portar a tergiversar o magnificar la quantificació d les accions. És el cas del rector de Santa Margarida d Vallors, que no dubta en fer notar el grandíssim valo material dels objectes perduts i la suposada riquesa d la petita parròquia, a banda de fer constar la seva con dició d'expresoner i d'acomiadar-se amb un efusi "Viva Franco". Ara que, el rector de Vallors potser pen sava que als informes seguiria una compensació ecu nòmica en funció de la destrossa, que és evident qu mai no arribà. En canvi, les cròniques de l'alcalde d Susqueda i del de Sant Miquel de Cladells són m lacòniques, menys tenyides d'emotivitat.

La carta de resposta de Sant Hilari, com pas sovint, es confia al mateix rector, que en fa una de cripció sumària, segurament un resum d'allò que j havia contestat en detall un any abans per al bisba Llegim-la:

ARCIPRESTAZGO DE S. HILARIO SACALM

22 diciembre 1940

Sr. Jefe Sección Servicios Culturales.
Dip.[Diputación]
Pval.[Provincial] Gerona

Directísimo Señor: Recibida su comunicación pidiendo relación Monumentos y objetos artísticos destruidos o sustraídos por la Revolución Marxista, con mucho gusto vengo a contestar lo siguiente:

Destruida la capilla del SSmo. [Santísimo] que toda ella era una preciosa obra de arte, con molduras y relieves dorados, y pinturas sobre todo en la bóveda de paisajes bíblicos con una artística cena al fondo. Pudimos salvar 4 tapices de tela.

El altar del Rosario con cuadritos al óleo de los misterios del Rosario de un barroco sencillo pero clásico.

L'església passà a ser el mercat i sense campanes (1937).

En cuanto a imágenes (aunque todas destruidas junto con los altares), como muy interesante la del Cristo agónico.

Objetos sagrados, interesantes y de valor artístico: la cruz parroquial gótica con esmaltes de los 12 apóstoles, los 4 evangelistas, la Virgen y San Hilario, toda de plata y de un metro 5 cms. Alto

Una custodia muy artística en forma de templete también de plata de 80 cms. Alto

Una imagen de Ntra. Sra. del Rosario id. de plata.

2 ternos, blanco y encarnado, notables y 2 capas id.

Esto es lo principal y de valor artístico. Carecemos de fotografías. Doy fe y dibujos.

Agustín Casademunt Pbro. Párroco.

És interessant fer notar que aquí no s'hi subratlla la desaparició de l'altar major. De fet, la crònica d'Alfons Torrent, capellà fill de Sant Hilari, autor de la petita publicació *L'església parroquial de Sant Hilari. Monografia i història* (Santa Coloma de Farners, 1921), narra en detall la remo-

Il·lustració 6: Retaule Major de Rubí (fragment). Obra dels escultors Francesc i Jaume, artífexs del desaparegut retaule major de l'església de Sant Hilari Sacalm.

Il·lustració 7: Antic retaule major de l'església parroquial de Sant Hilari Sacalm. Francesc i Jaume Rubió (1924).

delació de l'antic retaule major abans de la Guerra: el 1856, amb les reformes de l'església, el retaule s'arraconà, es portà més tard a l'església de les Carmelites i es reposà al presbiteri actual el 1871, canviant-ne l'àtic per ajustar-lo –suposo– a la major alçada de la nau. No disposo de prou espai per deturar-m'hi a fons i, en qualsevol cas, seria matèria d'un altre article, però aquest altar que desaparegué el 1936 ha de ser el mateix que es contractà el 30 de setembre de l'any 1598 amb els escultors de Moià, Francesc i Jaume Rubió, pare i fill respectivament, representants d'un dels tallers d'escultura catalans més actius dels primers decennis del segle XVII (Apèndix Documental).

Els Rubió són autors dels retaules del Roser d'Esparraguera, del major de Cervera, el major de Rubí, el major de Sant Pere de Ripoll o del retaule major de Castellbisbal, entre altres (Il·lustració 6).[2] Ara, gràcies a una fotografia antiga de l'església de Sant Hilari (Il·lustració 7), l'única que conec de l'interior d'abans de la Guerra Civil, podem fer-nos una idea de com era aquest retaule cinccentista que presidia l'altar major –almenys

[2] Sobre els Rubió podeu saber-ne més a Joan Bosch Ballbona, *Els tallers d'escultura al Bages del segle XVII*, Manresa, Caixa de Manresa, 1986, p. 87-90. L'autor va facilitar-me la notícia i el contracte del retaule que ara esmento i transcric. El document del contracte es troba a ACF (Arxiu de la Cúria Formada, Vic), Notari Onofre Calvet, Concòrdies de 1568-1609, sf. 30 de setembre de 1598.

de la part arquitectònica, ja que la foto és probable que estigui presa durant l'exposició del Santíssim Sagrament el Dijous Sant, moment durant una celebració dedicada a la Verge Maria.

L'altre retaule citat, el del Roser, té tant o més interès que el major, ja que és un retaule que, si fem cas de F. Carreras Candi, fou pintat el 1599 pel gironí Gabriel Rovira.[6] La data de realització del retaule del Roser s'emmarca en el moment de gran impuls d'aquesta advocació, entre els anys 1570 i 1610. El Roser solien ser un tipus de retaules en els quals es narraven –escultòricament o en pintura– els quinze misteris de Goig, de Dolor i de Glòria de la Verge –malgrat és provable que la modèstia del retaulet condicionés una tipologia rosariana més sumària, potser dels Set Goigs de Maria, una prefiguració dels cicles del Roser postconciliars. Pel que fa a l'autor, Gabriel Rovira, del qual se'n tenen notícies des de 1572 i fins 1610, any del seu traspàs, de mica en mica es va conceixent la seva intensíssima activitat. Les darreres investigacions el situen formant-se en el taller del totpoderós mestre Pere de la Rocha, un pintor vingut d'Orleans que acaparà el mercat gironí de la fi del Cinccents. Gabriel Rovira és autor de la policromia del retaule d'alabastre de Sant Jaume de Campdorà (Il·lustració), conservat al Museu d'Art de Girona, del retaule de sant Pere de l'antiga col·legiata de Sant Feliu de Girona, del retaule de sant Narcís de la mateixa església, del de sant Joan de l'església de Pont Major o del retaule del Roser de Sant Quintí de Mediona.[7]

"Els carnissers a les dependències de l'església" (1937).

6. Francesc Carreras Candi, *Notes Històriques de Sant Hilari Ça-Calm*, Barcelona, 1911, p.13.
7. Per a una biografia acurada sobre el pintor vegeu Joan Bosch, "Gabriel Rovira", dins *De Flandes a Itàlia. El canvi de model en la pintura catalana del segle XVI: el bisbat de Girona*, J. Garriga-J. Bosch ed., Girona, Museu d'Art de Girona, 1998, p. 222-223.

L'informe de Sant Miquel de Cladells, que fou munic pi independent fins al 1972, quan passà a dependre d Santa Coloma de Farners, és molt minso. Ni tan so esmenta l'efímera pèrdua del patronímic del terme dedic a l'arcàngel pel bonic nom de Cladells de Vallors, el 193 L'informe, redactat per l'alcalde, només esmenta saqueig de la capella de can Huix i passa de puntetes p la parroquial de Sant Miquel. És lògic, d'altra banda, qu del convent franciscà de Sant Salvi de Cladells no en dig res perquè havia estat saquejat pels francesos el 1811 posteriorment desamortitzat el 1822. Diu com segueix:

AYUNTAMIENTO DE SAN MIGUEL DE CLADELLS
Nº 3
Registro de Entrada/Núm. 29/ 11 de Enero 1941.

Con referencia a la comunicación de fecha 7 d pasado Diciembre, que hace referencia a que todos l ayuntamientos remitan a esa jefatura de servicios cultura les de esa Diputación Provincial, una relación d Monumentos y Objetos Artísticos que existan en las loc lidades y que han sido sustraídos o destruidos por l Revolución Marxista a partir del 18 de julio de 1936, como de objetos y construcciones de carácter histórico religioso, que integraban nuestro tesoro artístico, con Imágenes, Pinturas, Ornamentos y Objetos Sagrados en etc., cúmpleme notificar la relación interesada debido que este pueblo es completamente diseminado, en el qu solo existía en la Iglesia Parroquial y la capilla particular d la casa manso Huix, que fueron quemados los altares, lo mas indispensable para la celebración de la Misa

Dios salve a España y guarde a V. muchos años.

San Miguel de Cladells, 7 de enero de 1941
El Alcalde
Adjutorio Junic [?]

Sr. Jefe de la sección de gobernación de la Diputación Provincial (Sección Cultura)/ Cerona

Santa Margarida de Vallors, malgrat no tenir jurisdicció civil pròpia, emeté informe, potser per la relativa importància del nucli, que aplegava l'ermita del Padró. Ja he explicat més a munt la vehemència del rector, que no dubta de referir-se als assaltants com a "fieras marxistas" o "servidores de Lucifer". Pel que fa al patrimoni moble, el rector posa l'èmfasi en l'argenteria i en la vestimenta, a banda de citar de passada les pintures del retaule del Roser –no en diu res dels probables de santa Margarida, santa Magdalena, sant Isidre o sant Crist, si fem cas de la descripció d'Antoni Pladevall–[8] del qual no en conec cap dada històrica sobre la seva construcció. Trobo estrany, potser perquè el capellà Josep Pujol era un nouvingut, que no esmenti els béns de l'ermita del Padró.

Exma. Diputación Provincial de Gerona.
Sr. Jefe de Sección
Sr. Xifra Riera

Santa Margarida

Registro de Entrada/Núm. 34/ 14 de Enero 1941

Muy amable Sr. En contestación a su atento comunicado del siete de Diciembre... Tengo el honor de contestarle y comunicarle que en esta parroquia de mi cargo, si bien no hay monumentos de tipo arquitectónico, pero si varios objetos artísticos que fueron robados (y destruidos algunos) por los bándalos [sic] fieras marxistas.

Fue quemado todo lo de la iglesia parroquial, filiales del Padró (que cuenta la prematura 400 años), de casa Huix y Oratorio de Montalt.

En la iglesia parroquial, estilo románica, consagrada a 18 de julio de 1183 (cual pergamino casualmente se conserva) había en el altar del Smo. Rosario (pintado sobre madera) cuatro cuadros de algún valor, como también una bandeja antigua.

Entre lo robado por la horda infernal figuran tres cálices, uno de plata, una custodia plata, otra de latón dorada, dos cruces procesionales, una de metal dorado y otra de plata estilo gótico de 0'65 m. longitud y los brazos de 0'35 m. En ambos centros había gravadas las imágenes de Jesús Crucificado y María Virgen con Jesús, en los brazos de la cruz. Incensarios, palmatorias, botellas, SS. Oleos, etc. Etc.

Como que la Iglesia era muy rica, lo que fue quemado y destruido es de un valor extraordinario, tanto en ropas como en alhajas, casi todas de plata de todo lo cual no poseemos ninguna fotografía.

También se llevaron dos campanas muy antiguas.

Supongo no bajará de cuarenta mil pesetas los daños materiales causados por los viles servidores de Lucifer en esta parroquia.

Benedicció de les noves campanes (1941).

8. Antoni Pladevall, "La parròquia de Santa Margarida de Vallors", a *Revista Ausa*, III, Núm. 26 (1958), p. 128-129.

Gracias al celo y cuidado del digno Sr. Secretario de S. Hilari Sacalm D. Hilario Casabosca se pudieron conservar varios libros y documentos desde el año 1500.

Casullas quemadas buenas y sencillas 20
Capas 7
Ternos 7
Ropa Blanca (piezas) 7
[Robado] 8
Custodia plata
Incensarios plata
Copón pequeño plata
Palmatoria plata
Seis crismeras plata
Una concha plata
Cáliz plata muy rico

El haberse extraviado su atento comunicado ha sido la causa de mi tardanza y al redactar este escrito muy aprisa, resulta un poco sin orden ni concierto: espero me perdonaran, dispensando en todo; y siempre puedan disponer con toda libertad de nuestro seguro servidor ex prisionero que B.S.M.

Josep Pujol Pbro.
Sta. Margarita de Vallors, 1 de enero de 1941
Dios guarde a V. V. muchos años

Exmo. Diputación Provincial de Gerona.
Viva Franco

Finalment, la sumària descripció de l'alcalde de Susqueda és interessant de subratllar-la, a banda de la pròpia rellevància que pugui tenir el text, per dos aspectes: un té a veure amb la consideració de l'art d'època moderna –del Renaixement i del Barroc, per entendre'ns–, que tot just en aquells anys començava a ser valorat com un dels períodes més fèrtils des d'una òptica de l'encàrrec artístic religiós. En altres paraules, encara pesaven –i més després del Noucentisme– la imatge d'un període decadent de la nostra història que no valia la pena recordar massa i, en el cas de l'art, apreciar en excés davant el gran moment fundacional de Catalunya –romànic–, d'expansió nacional –gòtic–, i de recuperació del país –modernisme. De ben segur que avui tindríem una altra visió del nostre Barroc si tan sols conservéssim la meitat de la retaulística que emplenava les nostres esglésies. Ara que, no ho he dit i potser ho hauria d'haver assenyalat de bon començament: allò que majoritàriament hi havia als temples l'any 1936 era l'art produït entre els segles XVI i XVIII.

No deixen de ser explícits, doncs, els comentaris de l'alcalde i el rector de Susqueda en considerar que els altars de l'església de Susqueda eren de poc valor artístic. El segon aspecte que vull comentar, en canvi, apunta en sentit contrari: el retaule del Santuari de Nostra Senyora del Coll, un antic cenobi benedictí sufragani del monestir d'Amer convertit en santuari, que divideix els termes d'Osor i Susqueda i senyoreja el pantà des del capdamunt de la serralada, és considerat digne de record. El mateix rector diu que n'enviarà una fotografia, que no apareix en el lligall de documentació. No anaven errats: el retaule del Coll, en part conservat, data de 1688 i és obra de Miquel Llavina, un dels escultors més importants a cavall dels segles XVII i XVIII, autor de la primera traça de la façana de la catedral de Girona, deixeble de l'escultor ganxó Domènec Rovira, un dels grans de l'escultura catalana del sis-cents (Il·lustració 8).[9]

Il·lustració 8: Restes de l'antic retaule major del Santuari de Nostra Senyora del Coll, de Miquel Llavina (1688).

9. Cèsar Martinell, *Arquitectura y escultura barroques a Catalunya*, vol. II, *El Barroc Salomònic 1671-1730*, Monumenta Cataloniae, 1961, p. 138.

Transcric, per acabar, les cartes de Susqueda:

Registro de Entrada/Núm. 375/ 21 de Diciembre 1940

Ayuntamiento Nacional de Susqueda
Nº 199.

Contestando Circular de esa Excellentísima Diputación Provincial de fecha 7 del actual. Acerca de la relación de Monumentos y Objetos Artísticos desaparecidos de los diferentes Edificios religiosos de este con motivo de la pasada revolución, tengo a bien manifestarle que como dignos de interés por su valor artístico ó arquitectónico si exceptuamos al altar barroco de la Iglesia de Nta Srª del Coll, se cree fue incendiado por el populacho degenerado no se sabe haya desaparecido ó destruido objeto alguno más, pues los objetos de culto de la Parroquia de Susqueda se conservan en casa-rectoral y están faltados de valor artístico, como así también manifiesta el Rdo. Cura Regente de la misma. Del altar de Ntra. Sra. del Coll, dice el mismo mandará fotografía.
Dios guarde a Vd., muchos años. Susqueda 21 diciembre de 1940.
El Alcalde.
Francisco Corbera.

Sr. Delegado de la Sección de Cultura (Gobernación) de la Exma. Diputación Provincial de Gerona.

Registro de Entrada/Núm. 2/ 3 de Enero 1941

Contestando circular de fecha 7 del ppdo. De Diciembre en la que se interesa relación de monumentos arquitectónicos y objetos religiosos desaparecidos de la Parroquia de Susqueda, tengo a bien manifestar que en la Iglesia de Ntra. Sra. del Coll, fue incendiado el altar cuya fotografía se acompaña, al parecer del estilo barroco desapareciendo todos los objetos de culto que en dicha iglesia existían.
De la iglesia parroquial de Susqueda, si bien desgraciadamente fueron incendiados todos los altares, ninguno de ellos era digno de mérito arqueológico, salvándose todos los objetos de culto.
Dios guarde a Vd. Muchos años. Susqueda 3 de enero de 1941.
El párroco-regente. Eudaldo Sola Pbro.

Exma. Diputación Provincial de Gerona (Sección Cultura)

Registro de Entrada/Núm. 4/ 4 de Enero 1941

Referente a la circular recibida en esta Jefatura local acerca de los monumentos y objetos religiosos desaparecidos con motivo de la revolución pasada, me remito al escrito enviado a esa alcaldía con fecha 21 del pasado diciembre, nº 199 y al del Rdo. cura párroco con fecha de ayer.

Por Dios, España y su revolución Nacional-Sindicalista.
Susqueda 4 de enero de 1941
El Jefe Local

Francisco Corbera
Exma. Diputación Provincial de Gerona (Sección de Cultura).

Annex Documental

Pactes per l'obra del retaule major de l'església de Sant Hilari Sacalm entre els comissaris elegits pels parroquians i Francesc Rubió, fuster, i Jaume Rubió, imaginaire. (ACF [Arxiu de la Cúria Fumada], Notari Onofre Calvet, Concòrdies de 1568-1609, s.f., 30 de setembre de 1598). Document localitzat per J. Bosch.

"Die mercurii trigessima mensis septembris anno a nativitate domini 1598 in civitate Vici.

En nom de Deu Jesuchrist sia y de la Gloriosa e humil Verge Maria mare sua y del beneventurat Sant Ilari Sacalm. Amen.

Sobre lo fer y fabricar del retaula novament fahedor y fabricador en lo altar maior de la Iglesia parrochial de Sant Ilari Sacalm bisbat de Vich per y entre lo Reverent senyor Joan Salvador Vernedas balle y Joan Saleta del Mas pagesos de dita parrochia commissaris y tenint expres poder y facultat per les coses devall scrites de tota la dita parrochia, parrochians y en ella habitants de la qual constar assercha ab rebut en poder de dit senyor rector Rovira y any en aquell contenguts de una part e mestre Francesch Rovió fuster de la vila de Moià bisbat de Vich y Jaume Rovió imaginaire fill seu de la part altra son estats fets Instituits, pactats y jurats e fermats los capitols de concordia pactes y avinensa seguents.

E primerament los dits mestre Francesch Robió y Jaume Robió fill seu convenen y en bona fe prometen a tota la vila y parrochia de Sant Ilari Sacalm habitans y parrochians en aquella y a tota la dita Universitat y per ells als dits Reverent senyor Joan Rovira y los honorables Salvador Vernedas y Joan Saleta presents que dins quatre anys primer vinents y del dia present en avant continuament comptadors fabricaran faran y acabar a tots llurs gastos y despesas axi de fusta, mans, clavor, despesa y altra manobra necessaries á son lloch posat lliuraran un retaula posat en lo altar maior de la dita parrochial Iglesia de Sant Ilari Sacalm ab lo modo y trassa que esta en la trassa que sels es donada dibuxada en una carta de pergami fet tot de fusta de alber ab les imatges dels quatre evangelistes y quatre doctors en dita trassa figurats y dos profetas sobre les portalades tots de mig relleu y sinch imatges de bulto en les sinch pasteras aquellas que per los dalt anomenats seran designades y en la pastera més alta un Christo Crucifficat ab Nostra Senyora y Sant Joan tot de bulto y ab tots los demes hornaments y personatges ls'ha perdut la resta de la línial E que demunt del sacrari en lo lloc del remato asentaran una Resurrectio de bulto e que en los portals asentaran llurs portas ab tal quels hagen de donar les farramentes necessaries per dita porta.

Item los dits reverent Senyor Joan Rovira, Salvador Vernedas y Joan Saleta fent estas cosas en nom y per part de la dita Universitat, vila y parrochia de Sant Ilari Sacalm y en virtut de la commissio y facultat a ells atribuida y donada per la dita parrochia y parrochians de aquella ab lo prechafendat acte convenen y en bona fe prometen al dit mestre Francesch Robió y mossèn Jaume Robió son fill presents que per la fabrica y lliuransa de dit retaula per ells en lo modo dalt specificat fahedor y lliurador los donaran y pagaran y ab effecte lliuraran en lo modo y termes de baix exprimidor quatre centes lliures moneda barcelonesa es a saber cent lliures de aqui a la festa de nadal primer vinent per comensament y preparo de dita obra y cent sinquanta lliures feta la meitat de dita obra y aparent y les restants cent sinquanta lliures acabada dita obra y posat dit retaula en son degut lloc e no menys que a gastos de dita parrochia los aportaran tot lo dit retaula y los feran lo gasto de despesa, guix, cals y arena y la fusta sera necessaria en lo asentar de dit retaula y tambe la ferramenta per les portes de dit retaule.

Item los dits mestre Francesch Robió y Jaume Robió pare y fill respectivament convenen y en bona fe prometen que dit retaula faran, fabricaran y lliuraran e asentaran dins lo terme, modo e forma dalt en lo primer capitol mentionats y designats si y segons que en dita trasa esta figurat y dalt exprimit sens llevar ni affigir ne mudar cosa ninguna y que feta dita obra si volran dits senyor Rector y los dalt anomenats per part de dita parochia que hagen de ser y sia dita obra y feyna arbitrada y judicada per persones abils y mestres en dita art experts y combinada y confeuda ab dita trasa y forma ab la present donada a qual arbitri y judici se obligan estar y prometen pagar lo que sera judicat si taras si judicaran e no menys fer dit retaula tot de fusta de alber blanch sens mescla de altra manera de fusta la qual trasa resta en poder dels dits mestre Francesch Robió y Jaume Robió son fill a effecte de fer dita feina firmada de ma propia o sotascrita de dit senyor Rector, balle de mossen Joan Saleta e per maior seguretat de dites coses los dits Robions pare y ful respectivament se donen per fermanses los honorables Miche Tayadella pages de parrochia de Sant Andreu de Castellcir, Pere Solà, parayre de la vila de Moiá bisbat de Vich y quiscun dells assoles qui ab ells y sens ells sian tinguts y obligats ab les coses per ells dalt promeses y de baix prometedores com mes llargament de baix se exprimira ab totes les obligations renuntiatuons y juraments devall expecificadors. Ita gament [...]".

Francesc Miralpeix Vilamal
Universitat de Gir

torna En Serrallonga!

Sant Hilari Sacalm
19, 20 i 21 de setembre de 2008

Benvolguts hilariencs,

Molt aviat tornarem a tenir en Joan de Serrallonga i la seva quadrilla pels carrers del nostre poble. Tot seguit, volem presentar-vos el programa d'enguany tot esperant que us resulti engrescador i pugueu anar pensant quin dels actes no voleu deixar-vos perdre. Us hi esperem!

Divendres, 19 de setembre

A 2/4 d'11 de la nit, pels carrers del poble
Amiben els bandolers!
Cercavila de benvinguda als bandolers d'en Serrallonga amb la Banda dels Guillables, trabucs, xanques i percussió.

Tot seguit, a la plaça Porxada
Concert amb el grup local **Salsa de Pastor** i música de la terra amb **DJ Marc Moya.**

Dissabte, 20 de setembre

Des de les 10 del matí fins a les 8 del vespre, al nucli de la vila
Mercat Barroc. Recreació d'un autèntic mercat d'artesans i comerciants del segle XVII.

A les 11 del matí, davant de la Casa de Cultura
Espectacle infantil. La figura del bandoler a través de la rondalla a càrrec de les **Vet Aquí,** narradores de contes infantils.

A les 12 del matí, davant de la Casa de Cultura
Busquem aprenents de bandoler per a la quadrilla d'en Serrallonga. Tallers i activitats per a nens de 4 a 8 anys.

De 2/4 de 12 del matí fins a 2/4 de 2 del migdia, a la Sala Noble de la Cooperativa
Taller de Cançons de lladres i bandolers, per **Ramon Manen!**

A les 2 del migdia, a l'Hostal Torras
Dinar de Cantadors.
Venda anticipada: 15 € adults i 10,50 € nens.
Venda el mateix dia: 18 € adults i 13,50 € nens.

De les 5 de la tarda a les 8 del vespre, pels carrers del poble
Cercavila de Colles de Balls de Serrallonga de Catalunya. Amibada de la quadrilla d'en Serrallonga acompanyada de bandolers vinguts de diferents contrades catalanes. (Proteccions per a l'oida a la parada de l'organització. Aparteu les criatures!

A partir de les 9 del vespre, a la plaça Gravalosa
Sopar popular amb música en viu, amb el grup **Troba 3.** Hi haurà instal·lada la **Taverna de les Guilleries.** Venda de tiquets fins dissabte al matí a l'Oficina de Turisme.

Diumenge 21, de setembre

De les 10 del matí fins a les 8 del vespre, al nucli de la vila
Mercat Barroc. Recepció d'un autèntic mercat d'artesans i comerciants del segle XVII.

A les 12 del migdia, a la plaça de l'Església
IX Trobada de **Gegants Bandolers.**

A 2/4 de 6 de la tarda, a la plaça Porxada
Balls tradicionals populars amb els Ministrils del Rosselló.

A les 7 de la tarda, a la plaça Porxada
Actuació del grup local de bastoners, els **Bastoners de les Guilleries.**

Durant tot el cap de setmana

Activitats turístiques

El Tresor d'en Serrallonga
Aventura ecològica a peu, amb llegendes i sorpreses per descobrir el tresor amagat del nostre bandoler.
Sortides: dissabte a les 11 del matí i a les 4 de la tarda i diumenge a les 11 del matí, davant de can Rovira (Oficina de Turisme).
Preu: 8 € (inclou bandolera-guia i bossa del tresor).

Les Gestes d'en Serrallonga
Llegendes i paisatges del nostre bandoler. Audiovisual de les Guilleries, visita al Museu i al jardí de plantes remeieres de Joana la Massissa.
Dissabte, de les 11 del matí fins a les 2 del migdia, al Museu Guilleries i a Can Rovira (Oficina de Turisme). Preu: 2,50 €.

Excursió bandolera en 4x4
Ruta en vehicle tot terreny, més o menys d'una hora de durada, repassant la història i els paratges on va viure el mític bandoler de les Guilleries. Preu: 6 € per persona. Es faran grups de mínim 8 persones. Reserves a Can Rovira o als telèfons 616 802 934 / 972 869 686.

Visca la terra! Muïren los traïdors!

Venda d'entrades per a tots els actes i les activitats: Can Rovira, Oficina de Turisme Municipal. Descomptes per venda anticipada.
Informació: 972 86 96 86 • http://www.santhilari.net/serrallonga
c/e:serrallonga@santhilari.net

SANT HILARI SACALM

Festa Major 2008 - Del 24 al 31 d'agost

Parròquia de Sant Hilari Sacalm · Festa Major en honor de Sant Joan

DIJOUS, 28 ***Tarda, a les 6:*** REPIC DE CAMPANES. A 3/4 de 8: Missa.

DIVENDRES, 29 ***Migdia, a les 12:*** **MISSA SOLEMNE**, concelebrada. Dirà l'homilia Mn. Josep Parés Bigas, exvicari de la parròquia, actualment capellà de l'Hospital General de Vic. Cantarà la Coral Mixta **"ELS NOIS ALEGRES"**. Al vespre, no hi haurà missa.

DISSABTE, 30 ***Vespre, a 2/4 de 8:*** **MISSA SOLEMNITZADA** per als difunts de la Parròquia.

DIUMENGE, 31 ***Matí, a les 11 i vespre, a 2/4 de 8:*** **MISSES.**

DIUMENGE, 24

Nit, a 2/4 d'11: Actuació del grup de percussió xinès **AN ZHISHUN** (programes a part).

DIMARTS, 26

Nit, a 2/4 d'11: **Teatre** al Cinema Catalunya amb l'obra **"LEILA ON VAS"** a càrrec del Grup local de teatre (programes a part).

DIMECRES, 27

Nit, a les 10: **CINEMA A LA FRESCA**, a la plaça Mn. Jacint Verdaguer.

DIJOUS, 28

Tarda, a les 5: A la plaça Dr. Robert **espectacle amb música en directe i balls brasilers** amb **BRASILEIROS DO RIO.**

Tarda, a 2/4 de 7: Al balcó de la Cooperativa, **pregó de Festa Major** a càrrec d'**ALFONS GASULL.**

Tarda, a les 8: **Futbol** de Festa Major, amb el partit entre **C.E. SANT HILARI–FONT VELLA i el MI APUESTA VILAJUÏGA.**

Nit, a les 10: **Correfoc** amb els grups GUI**LLABLES i DIABLES DE L'ONYAR.** Sortida d la plaça Guilleries. Patrocina Font Vella.

Nota: Preguem que no deixin els cotxes aparcats i que tapin les finestres dels habitatges amb cartrons, als carrers següents: St. Benet, Vic, Valls, pl. J. Verdaguer, pl. Església, Josep Ximeno, pl. Gravalosa, i pl. Josep Moragues.

Seguidament ball popular a la plaça Moragues amb l'orquestra Gramola.

Nit, a partir de les 11: A la zona Jove de Pavelló, actuació dels grups locals, **BARRICA DA i Dj locals** (programes a part). També hi haurà Zona de Barraques de les entitats.

DIVENDRES, 29

Matí, a les 10: **Tir al Plat.** (programes a part)

Matí a 2/4 de 12: **Cercavila amb els** gegants **i capgrossos,** acompanyats per la **BANDA VATU**

Tarda, a les 4: A la plaça Gravalosa Campiona **de botifarra** (programes a part).

Tarda, a les 5: Als jardins de Can Rovira titelles amb el grup **EXCÈNTRICA.** Patrocina Font Vella

Tarda, a les 5: **Concert de Festa Major** al pave amb les Orquestres **LA PRINCIPAL DE LA BISBAL MARAVELLA.**

Tarda, a 2/4 de 8: A la plaça J. Verdaguer, **sardanes** a càrrec de la cobla-orquestra **SELVAMAR.** A la mitja part **BALL DE GEGANTS.** Patrocina Transports R. Moragues i Fills.

Tarda a les 8: **Concentració i jocs de cucanya** per a les COLLES a la plaça Guilleries i seguidament **rua-Batukada.**

Nit, a les 10: **Botifarrada popular** per a les colles al passeig de la font del Ferro. Patrocina Font Vella.

Nit, a les 12: **Gran Ball de Festa Major** al Pavelló, amb les orquestres **MARAVELLA i LA PRINCIPAL DE** LA BISBAL.

Nit, a 2/4 d'1: A la Zona Jove del Pavelló **actuació dels grups DIJOUS PAELLA i FUNDACIÓN NO HAY MANERA.** Per acabar, **DISCOMÒBIL.** També hi haurà **la Zona de Barraques** de les entitats.

DISSABTE, 30

Matí a 2/4 de 12: **Cercavila amb els gegants i capgrossos** i seguidament **espectacle i joc infantil** per avis i néts amb el grup **LA XERINGADA** a la plaça Moragues (Cal anar degudament vestit).

Tarda, a les 4: **Carregada de carretons** a la plaça de cal Ros i carrer Dr. Morales.

Tarda, a les 6: Inici de la **XXVII Baixada de** Carretons des del Pla de les Arenes. (Programes a part).

Tarda, a les 7: A la plaça Moragues, **CERVESA** amb ESCUMA (ball amb escuma de colors).

Tarda, a les 7: A la plaça J. Verdaguer, **sardanes** per la cobla **ORQUESTRA EMPORIUM.** Patrocina Bon Preu.

Nit, a 2/4 d'11: A la plaça J. Verdaguer, **Serenata al "SON CUBANO".**

Nit, a les 12: Al pavelló, **Gran Ball de Festa Major,** amb l'**ORQUESTRA EMPORIUM.** A la mitja part, actuació de l'**espectacle de parelles de ball** del ***MIRA QUIÉN BAILA,*** **DE TVE.**

Nit, a les 12: A la Zona Jove del pavelló, **actuació dels grups RAUXA, K-MELOT i DJ's LOCALS.** També hi haurà la **Zona de Barraques** de les entitats.

DIUMENGE, 31

Matí, a partir de 2/4 de 10: **Xarangues** pels carrers de la vila.

Matí de 10 a 1: A la plaça J. Verdaguer, **exhibició de puntaires.** Patrocina Pastisseria Masó.

Matí, a les 12: A la plaça Moragues, **Ball de l'escuma** (infantil) amb **ELS CORSARIS DE L'ESCUMA.** Patrocina Font Vella.

Tarda i vespre: A la plaça Moragues **astronomia educativa IO PLANETES** (tallers, cinema 3d, planetari, etc.).

Tarda, a les 6: **Concert de Festa Major** al Pavelló, a càrrec de l'orquestra **METROPOL.**

Rua pels carrers del poble amb de la FALERA GIRONINA.

Nit, a les 11: **Ball** de fi de Festa Major al Pavelló, amb l'orquestra METROPOL, i més tard i per acabar **Disco mòbil.** Patrocina Font d'Or.

Notes:
De FTS al 19 d'agost (ambdós inclosos), de 9 del matí a 2/4 de 3 de la tarda es podran reservar les taules per les sessions de ball del pavelló a les oficines municipals, que es farà per sorteig públic el dijous 21 d'agost a les 10 del vespre al saló de sessions de l'Ajuntament.
Durant els dies 30 i 31, hi haurà una Fira de Mostres de tradicions populars catalanes, a la plaça Gravalosa.
Durant els dies 29, 30 i 31 hi haurà un tren turístic que passejarà pels carrers del poble.

VENDA D'ENTRADES
Ball: 6 € (tant al pavelló com a l'Oficina de Turisme). Teatre: 8 € anticipada a Can Rovira i 10 € a la taquilla.
Els organitzadors es reserven el dret de modificar el programa si causes imprevistes ho motiven.
Organitza: LA REGIDORIA I LA COMISSIÓ DE FESTES.
Patrocina: AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM.
Amb la col·laboració de: FONT VELLA, FONT D'OR, FONT SELVA, TRANSPORTS RICARD MORAGAS I FILLS, PASTISSERIA MASÓ, VILAR RURAL, ELECTRO-STOCK, JOVENT DE SANT HILARI, GRUP SARDANISTA, RECUPERACIONS NAVARRO, ADROHER GERMANS, CAIXA PENEDÈS, PASTISSERIA MALET TORRENT.

ACTIVITATS REALITZADES
durant 2007-2008

AGOST 2007

- ✓ Jordi Saurina guanya el concurs per la portada del programa de la Festa Major. S'exposen les fotografies presentades al concurs.
- ✓ 7a bicicletada popular nocturna pels carrers de la vila.
- ✓ Festes populars als carrers Joan Serras i A. Gaudí.
- ✓ Teatre de Guerrilla al Pavelló d'Esports i Ràdio Sant Hilari en directe a la Placeta.
- ✓ Concert amb el grup String Time. Amics de la Música.
- ✓ XXI Festa de l'Estiuejant: visita turística a la Font Vella, Ermita del Nen Jesús de Praga, al Museu Guilleries i proclamació de l'estiuejant 2007.
- ✓ Els dijous, audició de sardanes amb la cobla Flama de Farners.
- ✓ Cinema a la Fresca al barri del Nen Jesús de Praga amb la pel·lícula *El desastre tiene Pasaporte, las vacaciones de Mr. Bean* i al barri del Serrat amb *Vengador*.
- ✓ Presentació del nou disc del grup local Encarahisom *Vine a caçar bolets*.
- ✓ 1a moguda Punk-Rock a la pista coberta del Pavelló d'Esports.
- ✓ Revetlla de Sta. Maria amb el grup Latino i el Showman Sam, a la plaça Verdaguer.
- ✓ Festa del Kintus "SOS Kintus".
- ✓ Ball cada diumenge al Casal de Gent Gran "Can Blat".
- ✓ Recapta de 3.000 euros en la col·lecta de l'Associació Espanyola contra el Càncer.
- ✓ Mercat d'Art a la plaça Jacint Verdaguer. Excèntrica.
- ✓ Festa Major de Sta. Maria a la font Picant amb l'actuació del grup Salsa de Pastor.
- ✓ 8a Festa de la Cervesa, a la pista exterior del Pavelló. Organitzat per Isards de la cervesa.
- ✓ 13a edició del 3x3 de bàsquet a la plaça Moragues.
- ✓ Concert extraordinari Ass Trio. Amics de la Música.
- ✓ XX Aplec de la Sardana Sant Hilari-Font Vella a la plaça Gravalosa amb les cobles Ciutat de Girona, Flama de Farners i Sant Jordi-Ciutat de Barcelona.
- ✓ Exposició de testos de flors dels jardins de Sant Hilari i de fotografies de guarniment de façanes. A la terrassa del Museu i allà mateix exposició "Ermites dels boscos de les Guilleries" de Damià Masó.
- ✓ Exposició de pintura d'Esther Polo i d'Antoni Horns a Can Rovira.
- ✓ Exposició "Sant Hilari, fonts i aigua", al Vestíbul del Museu Guilleries.
- ✓ Exposició "5 anys cremant" de la Colla de Diables Guillables, a la Sala Noble.
- ✓ Espectacle de música i dansa del grup japonès Akutagawa Taiko Club, al Catalunya.
- ✓ Cinema a la fresca a la plaça Jacint Verdaguer.
- ✓ Teatre amb l'obra *Una maleta, dues maletes, tres maletes* a càrrec del grup local de teatre al pavelló.
- ✓ Espectacle amb música en directe i balls celtes, a càrrec de Stompers & Celtic Caos.
- ✓ Festa Major. Piegó de les Festes d'Amadeu Abril. Lliurament de premis del Concurs de Fotografia per a la portada del programa de Festa Major i del concurs de guarniment de façanes amb flors.
- ✓ Correfoc, amb els Diables de l'Onyar, Guillables i Diables de Sant Pere Pescador. Ball a la plaça Moragues amb l'Orquestra Gramola. A la zona jove del Pavelló, actuació dels grups i Dj locals. Campionat de Botifarra.
- ✓ Tir al plat. Cercavila amb gegants i capgrossos. Espectacle infantil.
- ✓ Concert de Festa Major amb l'Orquestra Montgrins i sardanes amb la cobla-orquestra Emporium, i el tradicional ball de Gegants. Sardanes amb la Principal de la Bisbal.
- ✓ Concentració de colles a la plaça Dr. Robert, Rua-Batukada i bobfartada popular al passeig F. Vella.
- ✓ Ball de Festa Major al Pavelló amb les orquestres Montgrins, Emporium i Principal de la Bisbal.
- ✓ Actuació de Luis Agulé i de parelles del *Mira Quién Baila*.
- ✓ A la Zona jove del Pavelló actuació del grup Strombes i de l'orquestra La Mitjanit. Discomòbil. Xarangues pels carrers i gresca infantil amb "Les tres bessones". Cercavila dels gegants i caparruts.
- ✓ XXVI Baixada de Canetons. Trobada de puntaires.
- ✓ Nit de Dixie amb la vella Dixieland, a la plaça Jacint Verdaguer. A la Zona jove del pavelló, actuació del conjunt K-Melot, el grup Pastorets Rock i Dj's locals i al matí esmorzar amb Mariachis.
- ✓ Jocs de cucanya per a la mainada a càrrec del grup Sac i la pupa espectacle. Berenar per tothom.
- ✓ Castell de Focs d'artifici i cloenda de la Festa amb ball al pavelló, amb l'orquestra Denis Band.

Plantació de colza al pla de les Arenes

Paisatge del futur?

Paisatge des de la Miranda

SETEMBRE 2007

- ✓ III Campionat de Bàsquet Júnior Països Catalans, al pavelló d'esports. Club Bàsquet Sant Hilari.
- ✓ Mercat d'Art a la plaça Jacint Verdaguer. Excèntrica.
- ✓ Ball al Casal de Gent Gran cada diumenge.
- ✓ Reunió informativa per a formar una colla bastonera local, a la Casa de Cultura.
- ✓ Nit d'oci alternatiu a casabjoveshs.
- ✓ Marató de Pàdel. Organitzat pel Club Tennis.
- ✓ Projecció de la pel·lícula *El Coronel Macià*.
- ✓ V Campionat de Bàsquet Transversal.
- ✓ Diada Nacional de Catalunya. Ofrena floral d'homenatge a la figura de Josep Moragues. Parlaments i diferents actes al llarg del dia.
- ✓ Presentació de l'Agenda 21 a la Sala Noble.
- ✓ Festa del poble Sahraui: projecció de la pel·lícula *Los Bailes del retorno* a la Sala Noble, xerrada sobre la situació actual del poble Sahraui i fideuada popular a la plaça Gravalosa.
- ✓ Festa "Torna en Serrallonga", amb molts i diversos actes. Ball d'en Serrallonga, trabucaires, fira barroca de productes i altres.
- ✓ Es comença a disputar el XX open de tennis. Club Tennis Sant Hilari.
- ✓ Presentació dels cursos de formació d'adults a la Casa de Cultura.
- ✓ 4Rè concurs de tallada de troncs.
- ✓ "Passarel·la solidària", a benefici de l'Associació Contra el Càncer, al Pavelló d'Esports.
- ✓ Exposició de fotos de façanes al Museu Guilleries.
- ✓ Exposició "Les gentes d'en Serrallonga" al Museu.
- ✓ Festa Major del Pla de les Arenes i de Santa Margarida de Vellors.

OCTUBRE 2007

- ✓ Mercat d'Art. Excèntrica.
- ✓ Ball cada diumenge al Casal de Can Blat amenitzat per diferents músics.
- ✓ Inici dels cursos de l'Escola d'Adults.
- ✓ 134 donants de sang, a la Germandat de Donadors de Sang de Girona.
- ✓ 36a Trobada de Pessebristes de Catalunya i Balears, amb molta participació. Visita del conseller de Cultura, J.M. Tresserras. Més de 300 participants.
- ✓ VI Fira del Bolet i la Micologia. Setmana del Bolet amb activitats diverses com rutes, taller de cuina (Cuineres de Sils), exposicions de bolets i xerrades amb especialistes. Museu Guilleries.
- ✓ Exposició de dibuixos de bolets dels escolars, a la Sala Noble.
- ✓ Contes del bolet per a nens i grans a la plaça J. Verdaguer. Àrea de Medi Ambient.
- ✓ Concert íntim *El meu Serrat*, amb veu de M. Fàbregas i guitarra de Carles Serra, i sopar d'aniversari dels 30 anys dels Amics de la Música.
- ✓ IV Cantole Barcelona 2007, concert d'amistat a Sant Hilari.
- ✓ Xerrada informativa sobre "Curs de massatge infantil", a la Casa de Cultura.
- ✓ Teatre social a càrrec del grup de teatre "Nuestra Cara", del Colectivo de mujeres de Matagalpa-Nicaragua, amb la representació de *La Payasita*, a la Sala Noble. Organitzat per Sant Hilari Solidari.
- ✓ Exposició "Miniatures dins d'ampolles i diorames" d'Antoni Barcelona, a Can Rovira.
- ✓ Exposició "Papallones d'arreu del món", de Joan Condal, al Museu. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- ✓ Presentació dels vuit equips que el C.E. Sant Hilari-Font Vella té federats.
- ✓ Els Guillables actuen a l'obertura de les fires de Girona.
- ✓ Una coral italiana, una francesa i l'Amethysta ofereixen un concert a la Sala Noble.
- ✓ Poc vent però èxit de la XXIII Volta d'estels a la zona de la Bòbila.
- ✓ Servei de traducció gratuït per facilitar l'acollida i la integració dels immigrants.
- ✓ Gran èxit de la Passarel·la solidària per recaptar diners contra el càncer. Associació contra el Càncer.
- ✓ 18a edició de la Tallada de Troncs i altres oficis forestals.

NOVEMBRE 2007

- ✓ Campanya de Vacunació contra la grip 2007. Institut Català de la Salut.
- ✓ "Fira Fusta", organitzada pel Gremi d'Empresaris de la Fusta i l'Ajuntament de Sant Hilari.
- ✓ Mercat d'Art a la plaça Jacint Verdaguer. Excèntrica.
- ✓ XV Ral·li Clàssic de Tardor. Prova puntuable per a la Copa de "Catalunya Clàssic Regularitat". Penya Automobilista Sant Hilari.
- ✓ XIX Marxa Excursionista "Camins de les Guilleries". Ça-Calm Express.
- ✓ XXV Cros de Sant Hilari al Pla de les Arenes, amb 500 atletes. En Nil Soler primer i bon nivell dels corredors locals. Mollera en homes i Masnou en dones guanyen en sèniors.
- ✓ Inspeccionen els terrenys per on ha de passar la MAT. Concentració i actuacions en contra.
- ✓ Cine-fòrum amb la pel·lícula *Solas* a la Sala Noble. Àrea de Cultura.
- ✓ 4a Assemblea general i pública del PIG. A la nit festa a Villaret.

En "Teneira" a la Miranda.

St. Jordi, ninflles.

Cametoltes infantil.

Colla geganera.

Fira Fusta. La baldufa gegant.

ACTIVITATS REALITZADES
durant 2007-2008

✓ Ball al Casal de Can Blat, com cada diumenge.
✓ I Jornada del Fòrum Agenda 21 a la Sala Noble. Àrea de Medi Ambient.
✓ Dia Internacional contra la Violència de Gènere. Xerrada sobre "Depressions, ansietat i angoixa" a càrrec de la Dra. Fages i la infermera E. Taberner. Taula informativa i recollida d'expressions contra la violència de gènere. Organitzat per l'Associació de Dones La Violeta.
✓ L'agrupació de Penyes Girona-Sud fa un viatge a Lió. Organitzat per la Penya Barcelonista.
✓ Campionat d'hivern de pàdel. Club Tennis Sant Hilari i Àrea d'Esports.
✓ Mélies-Youkalis "Música i Cinema" a la Sala Noble. Amics de la Música.
✓ Taller de compostatge casolà a la Sala Noble. Àrea de Medi Ambient.
✓ Exposició "El món de les Papallones", de Joan Condal. Àrea de Medi Ambient.
✓ Homenatge en memòria de la persona de l'Amat Romaní.
✓ El local musical "El líquid" celebra el novè aniversari, amb dos dies de celebracions.
✓ Uns 300 participants a la marxa excursionista "Camins de les Guilleries". Ça-calm Exprés.
✓ La publicació *El portaveu* acomplex 6 anys de sortida setmanal local.
✓ *La reina del hogar* teatre social d'un col·lectiu de dones de Nicaragua en lluita per la defensa els drets de les dones.
✓ Castanyades a les escoles i a diferents entitats, amb motiu de Tots Sants.
✓ Sortida al musical *Mamma mia* al teatre a Barcelona.
✓ La colla senglanera dels "Rics" ocupa la primera pàgina del Punt de Festa, del diari *El Punt*.

DESEMBRE 2007

✓ Mercat d'Art a la plaça Jacint Verdaguer. Excèntrica.
✓ II Road Boak de les Guilleries (curses per camins de bosc). Bons resultats dels locals A. Moya, Jordi Solà i Pedro Alves. Ça-Calm Exprés.
✓ Ball al Casal de Gent Gran Can Blat, cada diumenge.
✓ Cicle de Concerts de Música, amb la Cobla Amoga.
✓ Taller de Cisteller·ia. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
✓ Campionat de botifarra amb 114 parelles al Pavelló. Isards per la Marató de TV3.
✓ El PIG presenta els seus objectius en les seves diferents regidories.
✓ Les escoles del poble celebren de diverses a maneres les festes de Nadal. El Sant Josep i la Llar celebren el tradicional festival de Nadal al cinema Catalunya.
✓ Sortida Cultural a Barcelona. Associació de Gent Gran "Can Blat".
✓ XI Concurs de Pessebres. Associació de Pessebristes de Sant Hilari.
✓ Celebració del 60è Aniversari del grup "Forces, Forts i Ferms". Projecció d'uns audiovisuals.
✓ Concert Nadalenc de corals locals a la Sala Noble.
✓ Els viveristes de plantes van a Itàlia per conèixer el funcionament i les tècniques de grans vivers.
✓ Oriol Casas i Roser Fogueras premiats al Concurs de Contes a la vora del foc. Consell Comarcal.
✓ Els llums de Nadal s'encenen amb la primera nevada de l'hivern, dintre un pla d'estalvi energètic.
✓ Espectacle infantil a la Sala Noble. Organitza Associació de Comerç de Sant Hilari.
✓ Fem cagar el tió i Esplai de Nadal. Àrea de Festes.
✓ Exposicions: "L'Art i la Cisteller·ia" i "Avets de les Guilleries" al Museu. Organitza Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
✓ Nova junta del Grup Sardanista i reconeixement al seu expresident Ramon Rosquellas, a qui dedicaren la sardana "Somnis".
✓ L'Ajuntament presenta el projecte d'una llar municipal per a 74 places que s'ubicarà allà on hi havia els barracons de l'IES. Es preveu que entri en funcionament el curs 2009-10.
✓ La panera més gran de la història del poble la rifa Ràdio Sant Hilari.

GENER 2008

✓ El Carter Reial recull les peticions dels nens i les nenes de Sant Hilari. Cavalcada de Reis i baixada de regals des del campanar de l'església parroquial. Àrea de Festes.
✓ Ball cada diumenge al Casal de Gent Gran Can Blat.
✓ Esplai de Nadal, amb activitats, tallers i inflables al Pavelló d'Esports. Esplai "La Pinya".
✓ Actuació de titelles i pallassos "fransko'kos" a la Sala Noble. Associació de Comerç de Sant Hilari.

Cros a Sant Hilari.

Fira Fusta, 2007.

Taller de tir cistells.

Punt infantil de Nadal.

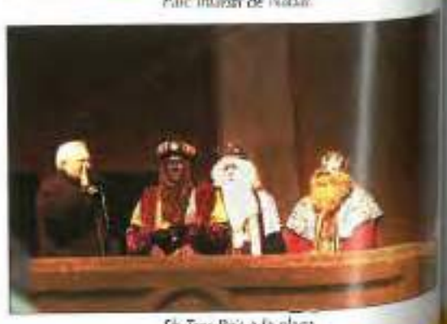
Els Tres Reis a la plaça.

✓ Fira de Sant Hilari. Espectacle Mànpodot, dels Guillables i cercavila amb els gegants i capgrossos acompanyats per "La Simfonosa".
✓ Lliurament de Premis de l'XI Concurs de Pessebres a Can Rovira. Associació de Pessebristes de Sant Hilari.
✓ Recollida de pins i altres arbres amb motius nadalencs. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
✓ Presentació de l'Agenda Llatino-Americana, a la Sala Noble. Organitzat per l'Associació Cultural Col·lectiu Guilleries.
✓ Exposició "Avets de les Guilleries", a la terrassa del Museu Guilleries.
✓ XI Exposició de Pessebres a l'Església Parroquial i exposició de diorames a Can Rovira.
✓ Exposició "L'Art i la cisteller·ia" al Museu. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
✓ Inici del Carnestoltes: "Traurem l'home de la pluja i farem el tiòtil", a la plaça Jacint Verdaguer. Organitzat per l'Aula d'Art.
✓ Durant tot el mes de gener només cauen tres litres pel que fa a pluviositat.
✓ Sant Hilari se suma a un pla de qualitat turística per millorar el sector i l'entorn.
✓ Concert de Nadal de la coral "Els Nois Alegres" al Casal de Gent Gran.
✓ Xerrada sobre "Seguretat ciutadana i drogodependència", per Montserrat Tura, consellera de Justícia.

FEBRER 2008

✓ Celebració del Carnestoltes amb diferents actes. Carnestoltes infantil, cercavila amb "La Gran Família" fins al pavelló Municipal i espectacle infantil amb el grup d'animació Rataplam. Concurs de disfresses a Villaret. Àrea de Festes.
✓ Enterrament de la Sardina, ball i botifarrada popular al carrer Rocosa. Casal Popular el Trabuc.
✓ Mercat d'Art a la plaça Jacint Verdaguer. Excèntrica.
✓ II sessada per a pares i mares d'adolescents "Afectivitat i emocions en l'adolescència". Organitzen l'Ajuntament i el Col·legi Sant Josep i l'IES Anton Busquets i Punset.
✓ L'hora del conte amb Contes molt animals a càrrec de la Minúscula. Àrea de Cultura.
✓ I 4a Caravana Solidària amb el poble Sahraui, recollida de gel, sabó i xampú a la Casa de Cultura. Sant Hilari Solidari.
✓ Màgia de "Howards" amb el Gran Mag Gerard, a la Llibreria Fauria.
✓ Jornades sobre la manipulació dels mitjans de comunicació. Casal Popular El Trabuc.
✓ Presentació del llibre *El més calent al front de Madrid* a la Sala Noble. Organitza ERC.
✓ Campionat de PS II: Gran Turisme IV al casalxoveshs. Organitza Àrea de Joventut.
✓ Sortida al bosc per conèixer "les Vimeteres", amb els cisellers Joan Farré i Martí Mirabeix. Organitza Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
✓ Tots els diumenges ball al Casal de Gent Gran Can Blat, amb música en viu.
✓ Exposició "L'art i la cisteller·ia" al Museu. Àrea de Medi Ambient
✓ Nil Soler es proclama campió de Catalunya benjamí de cros a Vic. Molta participació local.
✓ Ball cada diumenge al Casal de Gent Gran Can Blat. Matança del porc.
✓ El setmanari local *El portaveu* introdueix el color en les seves edicions.
✓ 7è Sopar de la Colla de la Barretina.

MARÇ 2008

✓ Concert de Feliu Ventura i Anje Duhalde al cinema Catalunya. Casal Popular El Trabuc.
✓ Tots els diumenges ball al Casal de Gent Gran "Can Blat".
✓ Cinefòrum amb la pel·lícula *Promises* a la Sala Noble. Àrea de Cultura.
✓ Concert amb els grups Nivaira (Sant Hilari) i Thaurdrod (Finlàndia). Àrea de Festes.
✓ Mercat d'Art a la plaça Jacint Verdaguer. Excèntrica.
✓ Cursa BTT "Guilleries Exprés" sortida del Pavelló d'Esports. Ça-Calm Expés.
✓ II Fòrum Agenda 21. Organitzat per l'Àrea de Medi Ambient.
✓ Troben un home a casa seva que feia tres o quatre mesos que era mort.
✓ Jornada de portes obertes a la Llar infantil "Les Cent Fonts".
✓ Xerrada "Com ser una súper dona i no morir en l'intent" a càrrec d'Isabel Bujalance a la Sala Noble.
✓ Dia Internacional de la Dona Treballadora. Lectura del Manifest i Homenatge a la Veïnança de l'any 2008, que va ser la Sra. Josefa Porta. Espectacle humorístic sobre la guerra de sexes a càrrec de "Stand Up Monòlegs". 7è Sopar de Dones. Àrea de Benestar Social i Associació de Dones La Violeta.
✓ IV Calçotada popular. Casal Popular El Trabuc.
✓ Concert trimestral de l'escola de Música a la Sala Noble.
✓ Presentació del curs de fotografia digital i analògica. Àrea de Cultura.
✓ Xerrada informativa "La donació i transfusió sanguínia" a càrrec dels doctors Joan Castells i Joan Prats. Ajuntament de Sant Hilari i Germandat de Donadors de Sang.
✓ II Taller de Cisteller·s al Museu Guilleries. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
✓ Dimecres Sant: Via Crucis Vivent a les 9 del vespre. Rutes d'interpretació del Via Crucis amb Segway i a peu i fira de productes artesanals durant tot el dia. Molta gent per a veure i viure una intensa representació del Via Crucis.
✓ XIII Concurs de Pintura Ràpida i lliurament de premis. Guanyadors: Oli, Antoni Sabaté (Premi Ajuntament); aquarel·la, Sebastià Mauri, i Carme Creixans Girarné, premi local. Àrea de Cultura.

Trobada de pessebristes.

Recepció del C.E. Sant Hilari a l'Ajuntament.

Pobre exposició de boles...

Trobada de minibàsquet.

El C.E. Sant Hilari, campió!

ACTIVITATS REALITZADES
durant 2007-2008

- ✓ XXXII Setmana Esportivocultural del Col·legi Sant Josep. Concurs literari escolar.
- ✓ Cantada de Caramelles amb les corals locals Petits Cantaires i Nois Alegres.
- ✓ Autocar per anar a la manifestació de No a la Mat a Girona.
- ✓ L'Hora del conte amb *Un peu a dins del conte* a la Sala Noble. Àrea de Cultura.
- ✓ Taller de compostatge casolà al Museu Guilleries. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- ✓ I Marató de Donació de Sang al Pavelló d'Esports.
- ✓ Exposició del Via Crucis Vivent a Can Rovira.
- ✓ Exposició i projecció audiovisual "Imatges de Natura de les Guilleries" de Salvador Bosch i exposició "L'Art i la Cisteller̈a", de Joan Farre i cistellers locals al Museu Guilleries. Organitza Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- ✓ La llibreria Fauria celebra l'arribada de *Harry Potter i les relíquies de la mort*. Actua el Mag Gerard.
- ✓ Presentació de la remodelació del Museu Guilleries.
- ✓ Definitivament es fa la concessió del servei municipal d'aigües a l'empresa Sorea.
- ✓ Prohibeixen agafar aigua de la riera de Mas Quintà per afavorir la reproducció de la fauna piscícola.
- ✓ Es projecta un Eix Transversal ferroviari, que tindria una estació a Santa Coloma de Farners.

ABRIL 2008

- ✓ Presentació de l'associació "Dinàmica 17403" i del llibre d'en D. Madí, *Democràcia a sang freda*.
- ✓ Xerrada sobre el poble Sahrauí a la Casa de Cultura i concert solidari al pavelló municipal d'esports. Sant Hilari Solidari. En un altre acte es recullen 800 euros per a la causa.
- ✓ Ball cada diumenge al Casal de Can Blat amb diferents grups.
- ✓ Mercat d'Art a la plaça Verdaguer. Excèntrica.
- ✓ Lliurament de premis del 1r Concurs de Punts de Llibre a la Sala Noble. Àrea de Cultura. Guanyadors: Laia Fauria, Marc Clarasó, Carla Ferranti i Marta Catasús.
- ✓ VI Rallye Guilleries. Organitzat per 4 rodes, guanyat per Josep M. Membrado i J. Vilamala.
- ✓ Concert de Ramon Pastor a la Sala Noble. Àrea de Cultura.
- ✓ Final provincial "Fem matemàtiques". Organitzat per l'IES Busquets i Punset, CEP Guilleries i Ass. d'Ensenyants de Matemàtiques de les comarques gironines "Adergi".
- ✓ Campionat de patinatge "Fase comarcal" al Pavelló d'Esports. Club de Patinatge St. Josep-La Selva.
- ✓ Concurs de Cant d'ocells a la plaça Moragues, amb prop de 800 gàbies. Organitzat per Sed'osh.
- ✓ Xerrada sobre "Drogodependències" per la Fundació Teresa Ferrer. Ho organitza l'Ajuntament, el Col·legi Sant Josep i l'IES Busquets i Punset.
- ✓ Sant Jordi. II Fira del carrer Vic. Parades de roses i llibres a la Placeta. Inauguració de la nova Biblioteca Municipal, amb diferents actes i parlaments. Presència del conseller de Cultura, Sr. Tresserras. Presentació del grup local de Bastoners de les Guilleries. Diferents actes entre els escolars de la població.
- ✓ Jornades de portes obertes a la biblioteca i activitats de Sant Jordi durant tot el dia.
- ✓ Concurs de composició dels alumnes de les Escoles de Música.
- ✓ Sortida al musical *Boscos Endins*. Àrea de Cultura.
- ✓ Exposició Mercè Rodoreda a Can Rovira. Associació de Dones La Violeta.
- ✓ Exposició fotogràfica "Imatges de Natura" d'en Salvador Bosch, al vestíbul del Museu. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- ✓ Concert del Sacalm Sona'08, amb Salsa de pastor, Anònims, Nivaira i Wishful Thinking.
- ✓ Les mares dels alumnes del Col·legi Sant Josep fan "Les mares desmadrades. 11".
- ✓ Es recullen 381 donacions en la Marató de donació de sang.
- ✓ 287 persones fan la Marxa Nocturna organitzada per Ça-calm Expés.

MAIG 2008

- ✓ Ball cada diumenge al Casal de Gent Gran Can Blat, amb música en viu.
- ✓ Concert amb Big Band i Neveregain a Villaret.
- ✓ Mercat d'art a la plaça J. Verdaguer. Excèntrica.
- ✓ Concert dels alumnes de l'Escola de Música "Pas de Grau"a la Sala Noble.
- ✓ Entrega de premis del Concurs de Recerca Josep Moragues a la Sala de Plens. Àrea de Cultura. Guanyadors: 1r i 2n d'ESO, Pau Miralpeix, del Col·legi Sant Josep i Adrià Crous de l'IES. 3r i 4t d'ESO, Elisabet Moner del Sant Josep i Núria Iglésies de l'IES. Els premis de batxillerat foren declarats deserts.
- ✓ Concert amb Rubén Masnou i Magí Stevland a Villaret. Àrea de Joventut.
- ✓ Xerrada "Colònies Sahrauís" Vacances en Pau, a la Casa de Cultura. Àrea d'Acció Social.

L'Hora del conte.

Inauguració de la biblioteca municipal.

Concurs de cant d'ocells.

Bastoners de les Guilleries.

Patinatge.

- ✓ Veredicte i Lliurament de premis del XXXII Concurs Literari de Narració Curta amb l'escriptora Glòria Llobet. Organitza Àrea de Cultura. Guanyadors de les diferents categories: Anna Serra, Liza Don, Silvia Serra i Josep M. Massanés.
- ✓ Dia Internacional dels Museus, jornada de portes obertes. "Busca la joia del Museu Guilleries".
- ✓ Ruta del camí de Sant Jaume, "De Girona a Montserrat a peu" 3a etapa St. Hilari-Folgueroles. F.E.E.
- ✓ Trobada d'escoles de bàsquet al Pavelló. Club Bàsquet Sant Hilari.
- ✓ 3r Fòrum Agenda 21 a la Sala Noble. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- ✓ II Marató de Pàdel al Pavelló d'Esports. Club Tennis Sant Hilari.
- ✓ L'hora del conte amb *Contes a cops d'escombra* a càrrec de Borinotgroc a la Biblioteca.
- ✓ Balls Country amb Friends of Country, a la plaça General Moragues.
- ✓ Torneig Open Sant Hilari de Tennis Taula al Pavelló d'Esports. Club Tennis Taula.
- ✓ Concert dels Nois Alegres amb la presentació de *Nova Caroç* a la Sala Noble.
- ✓ Bus de les professions a la plaça General Moragues per alumnes d'ESO del poble.
- ✓ Exposició fotogràfica "Imatges de natura", d'en Salvador Bosch. Àrea de Medi Ambient.
- ✓ El C.E. Sant Hilari queda campió i aconsegueix l'ascens a la territorial preferent. Reconeixement als expresidents i moltes celebracions. També l'equip juvenil ha quedat campió de la lliga i puja a primera divisió juvenil.
- ✓ Els Petits Cantaires interpreten *El Timbaler del Bruc* a l'Auditori de Barcelona.
- ✓ El C. Bàsquet Sant Hilari sènior femení és campió de grup. També guanyen les femenines infantil.
- ✓ Els patinadors del C. Patí St. Josep-La Selva van a la final territorial a Camprodon. El millor resultat el va fer la Rocso Panas, primera en infantil nivell II i també l'Anna Casas, 4a a nivell II aleví.
- ✓ Marta Fàbregas obté el primer premi del 7è Concurs de la Carta Manuscrita, de Roda de Bara.
- ✓ L'Eric Donadeu disputa la final del campionat de Catalunya de tennis. Queda subcampió de Catalunya de tennis aleví.
- ✓ L'IES Busquets i Punset participa a la Mostra de Teatre de Blanes amb l'obra *Semen Up*.

JUNY 2008

- ✓ Autocar a l'Assemblea general de Donants de sang a l'auditori de la Mercè de Girona.
- ✓ Audiovisual "Expedició Cocnarques de Girona-Karakorum 2007" a la Sala Noble. Àrea d'Esports.
- ✓ Aplec l'ermita del Pedró, missa, dinar de germanor, pregària Mariana i audició de sardanes.
- ✓ Ball cada diumenge a la Sala de la Font del Casal de Can Blat.
- ✓ Dia Mundial del Medi Ambient amb diferents activitats, principalment als centres escolars.
- ✓ Fi de curs de l'Aula d'Art. Exposicions "Resums artístics del curs", plantada d'instal·lacions a diferents places del centre. Fem-la Grossa, foto de grup de gent de Sant Hilari, a càrrec de S. Bosch i audivisual i conferència "Un món dirs d'una ampolla", amb Antoni Barcelona.
- ✓ Ir projecte Rius "Anem a netejar la riera" sortida del Museu Guilleries. Àrea de Medi Ambient, la Gorga i Casal El Trabuc. Es netegen diferents rieres de la zona.
- ✓ Inauguració del Punt d'Informació Verd al Museu Guilleries.
- ✓ Final del campionat de Pàdel al pavelló d'Esports. Club Tennis Sant Hilari.
- ✓ Mercat d'Art a la plaça Jacint Verdaguer. Excèntrica.
- ✓ Lliurament de premis Locals del XXXIIè Concurs Literari de Narració Curta a la Sala Noble.
- ✓ Fira Tapa a la plaça Dr. Robert. Àrea de Promoció Econòmica, Cultura i Festes i bars de Sant Hilari.
- ✓ Xerrada Col·loqui "Tabaquisme passiu" a càrrec del Dr. Joan Castells, a la Sala Noble.
- ✓ Sortida a buscar plantes remeieres. Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- ✓ Concert de fi de curs dels alumnes de l'Escola de Música a la Sala Noble.
- ✓ Representació de l'obra de teatre *Semen Up* pel grup de teatre de l'IES.
- ✓ Festa de fi de curs dels alumnes de l'IES Anton Busquets i Punset, del Col·legi Sant Josep i de la Llar Infantil Les Cent Fonts
- ✓ Es riera el Club de Lectura a la Biblioteca.
- ✓ Final de temporada del C.B. Sant Hilari. Partit contra veterans del Joventut de Badalona i altres partits. Sopar i distincions.
- ✓ Un centenar de corredors a l'onzena Milla Urbana de Sant Hilari.
- ✓ El C.E. Sant Hilari tanca la brillant temporada amb la participació a la Copa Catalana. Ho fa contra el Premià, de Tercera, i perd 0-4.
- ✓ Festa Major de Sant Joan. Taller de ratafia i unguents, exhibició de puntaires. Titelles i ball d'en Serrallonga. Concert a la Sala Noble de la coral Alzeida. Bastoners de les Guilleries.
- ✓ Revetlla: correfoc amb els Guillables i gresca amb el Quartet Symbols-Llegendes a la Placeta.

Concert d'en Ramon Pastor.

Via Crucis Vivent.

Xerrada per a pares i mares.

Exposició del concurs de pintura ràpida.

Caramelles de Pasqua.

ACTIVITATS REALITZADES
durant 2007-2008

- ✓ Diumenge: xocolatada, titelles i balls d'en Serallonga, a la tarda concert amb la coral Cor Alzeida a la Sala Noble i en acabar, sucs mulla per a tothom, pa vi i sucre. A continuació actuació dels Bastoners de les Guilleries a la plaça Jacint Verdaguer.
- ✓ Dia de Sant Joan, 62è Homenatge a la Vellesa. Cercavila amb els gegants de Sant Hilari i el grup Valua l'Olla. Missa cantada per la Coral "Els Nois Alegres", dinar al Pavelló i homenatge a les persones que enguany fan 90 anys. Ball amb Los Legendarios i audició de sardanes amb la Genisenca a la Placeta.
- ✓ Concert amb l'Orquestra Jove de la Selva i les corals infantils Petits Cantaires i Clau de Sol amb motiu del 30è aniversari de l'Escola de Música, al Catalunya. A la nit, sopar popular i balls tradicionals amb el grup Sans&Fot i concert amb els grups La Tropa i Le Pim Pam Pum.
- ✓ Homenatge a la Dra. M. Rosa Gorgot pels 25 anys de servei professional al poble.
- ✓ I Jornada de portes obertes al Club Patí Sant Josep-La Selva, al pavelló.
- ✓ Campus de bàsquet Akaswayu-Girona, amb nens i nenes de molts pobles.
- ✓ Exposició del 1r segle de motociclisme a Catalunya. Fundació La Caixa i Ajuntament de Sant Hilari.
- ✓ Exposició de Medi Ambient i Sostenibilitat al Museu Guilleries.
- ✓ Exposició Aula d'Art a Can Rovira i a la Sala Polivalent de la Biblioteca.
- ✓ Al PIG, en Francesc Fauria substitueix en Jordi Valls a la Regidoria de Medi Ambient.
- ✓ Els Nois Alegres ofereixen un brillant concert a la Sala Noble sobre *La Nova Cançó*.
- ✓ Sisme sense conseqüències (3,1 escala de Richter) entre la zona de St. Hilari, Sta. Coloma i Arbúcies.
- ✓ S'aprova el pressupost municipal per a l'any 2009, que és de 8,2 milions d'euros. CiU s'hi oposa.
- ✓ La propietària dels arbres de la zona de la Miranda demana permís per a tallar-los, per a plantar-n'hi de nous. El paisatge que es recupera és espectacular i valdria la pena fer els passos necessaris per a mantenir-lo des de l'Ajuntament.

JULIOL 2008

- ✓ Concurs de fotografia per a la portada del programa de la Festa Major.
- ✓ Inici del curs de loga. Àrea de Cultura.
- ✓ Jornada de tècnics i regidors de Joventut. Organitzen el Departament de Joventut de la Generalitat i Àrees de Joventut i Promoció Econòmica. Fòrum d'empreses.
- ✓ 155 donants de sang, a la Germandat de donadors de Sang de Girona.
- ✓ Festa dels veïns dels carrers 2 de Maig, del Petrinxo i de la Piscina.
- ✓ Sessions de ball al Casal de Gent Gran Can Blat, amb diferents músics.
- ✓ Curs d'edició de so digital. Àrea de Joventut.
- ✓ Cada dijous audició de sardanes a diferents places del poble, amb la Flama de Farners o la Genisenca.
- ✓ Xerrada de la Llei de la Dependència a la Sala Noble. Organitzat per l'Àrea d'Acció Social.
- ✓ Festa de St. Cristòfol: missa, benedicció de vehicles, sardanes amb la cobla Canigó, teatre amb *Evidències*, de Teatre El Detall a la Sala Noble i ball amb el grup Trex Musical a Villaret.
- ✓ Cada dijous audicions de sardanes a la plaça Jacint Verdaguer o a la Placeta.
- ✓ IV Placeta Expres. Actuacions i celebracions en diferents caps de setmana del mes.
- ✓ 15a jornada de bàsquet al carrer 3x3. Club Bàsquet Sant Hilari.
- ✓ Cinefòrum amb el documental *Apaga y vámonos* a la Sala Noble.
- ✓ Concert amb el grup Escorxador Hardrock a la Pista exterior del Pavelló.
- ✓ Trobada de motos antigues a la Placeta. Amics de les Motos Històriques de St. Hilari.
- ✓ Exposició de tapissos de Raquel Masó a Can Rovira.
- ✓ Exposició de fotos de plantes i flors del bosc "L'encant de la senzillesa" de Martí Gallego al vestíbul del Museu Guilleries.
- ✓ Inauguració del Balneari Font Vella, propietat de l'Ajuntament i gestionat per la societat Termes Orion. Assistència de Caroi Rovira i altres autoritats.
- ✓ Estrena d'una sardana del compositor local Miquel Tudela dedicada als Mossos d'Esquadra.
- ✓ Ensorrament i posterior enderrocament de can Lari Ferrer.
- ✓ Al llarg del mes, a ple juliol, s'han collit força rossinyols, ciurenys...
- ✓ Xavi Colon presenta un interessant treball sobre la didàctica de la sardana al castell de Montesquiu. També el presentà a Sant Hilari.
- ✓ II Trobada de Bandes a la Placeta, amb els Guillables i cinc bandes més. Tallers infantils. Sopar popular. Batucada general i concerts.
- ✓ Primer campus de futbol del C.E. Sant Hilari per a petits. L'equip de "Can Camas guanya el futbol-7".
- ✓ Es tornen a posar 150 bitllets amb premis repartits entre les rutes de les fonts de la Formiga i la d'en Gurb per iniciativa de l'Associació de Comerç.
- ✓ Nou terratrèmol d'intensitat 3,8 amb epicentre a St. Feliu de Buixalleu. Sobresalt nocturn.

Marató de donació de sang

Agenda 21.

Tallada de troncs.

Ofrena floral a Josep Moragues

Poti Poti Poti: TRIPOTI!

ESO
Educació per a la
ciutadania

Desgavell polític, social, religiós... Violències... Eleccions general al març de 2008, manifestacions i protestes contra el govern de Zapatero encapçalades per: PP, prelats de la CEE, ultres i afins. Que cadascú s'ubiqui on li pertoca.

Nou govern: més dones que homes. De ministra de Defensa Carme Chacón: som-hi. Protestes per: dona, catalana, roja i embarassada. Que man...d'una col?!

Al Sr. Dom. de Montserrat, nenes a l'Escolania¡

Eleccions a la Presidència de la Conferencia Episcopal Española, Mns. Antonio Rouco Varela. Ara que és el "Jefe", apa! A tancar i obrir i a construir "Valles de los Caídos"...

Però compte... cal omplir-los.

Què? No veieu que cada dia són més buits!

I per més Inri "demanadissa per esborrar-se del llibre de baptismes! M'hi apunto... Si us plau, un xic de senderi.

Si l'Església no és democràtica dissortadament, cal respectar la nostra democràcia. Però surt la reboda del Monsenyor recordant-li que es desempallegui de tot el que l'enganyava, de la hipocresia. Noia, li poses molt difícil al Sr. Oncle! Nena, tu ho tens fàcil, però ell no.

Del tripijoc de l'aigua què? Aigua de l'Ebre, del Segre, del Roine, del Ter... Amb vaixell, amb tren... Dilluns sí, dimarts no, dimecres sí, dijous no, Narinant. Transvase, sí transvase no, canonades sí, canon...

Pura paranoia esquizoide. Potser patim una sequera (secada) de principis i de valors ètics i morals en tots els estaments, social, polític i religiós.

No seran els monstres que ens visiten com és ara el del llac Ness. O el d'Amstetten; el carcellere Fritzi... Quines barbaritats!

Memòria històrica. A Roma pelegrinatge pels màrtirs de la Guerra Civil: inoportuna i injusta perquè solament els d'un bàndol. No s'hi val... I els del franquisme, què? Cal ser assenyat i just.

Canviem noi!

Celebracions a desdir. Aniversaris:

60è de la Declaració dels Drets Humans (ONU).

60è de la fundació de l'Estat d'Israel

40è del Maig francès (68). Prohibit prohibir...

40è Paris, Raimon, *Al vent.*

40è Assassinat de Martin Luther King

Tenia un somni? Què?

Recordar i celebrar quelcom és alliçonador.

Tornem-hi.

Aigua ara sí, ara no, vaixell no, etc.

Abril: estalvi d'aigua, ni jardins, ni piscines, ni fonts públiques, ni camps de golf, ni golfs de camps... Tant se val!

Hom procura tenir civilitat. Obeir és més fàcil que manar. Neteja personal, dutxa un cop al mes; peus, cada quinzena....Put! Colònia Lavanda Puig...

Juny: la natura es fot dels pallussos humans: aigua a samalades... Apa, ara tot ple, rius, i pantans. Ara res d'aigua, ni de l'Ebre ni del Segre, ni del Roine... ni vaixell ni tren.

Ban nou: ho podeu omplir tot!

Quin sainet més mal representat! Qui paga les despeses?

Secada i sequera a can Barça: dues anyades. Terratrèmol! Demanen caps: president, míster, càrrecs, jugadors... Venda, compra, traspàs... Dos galls en un galliner s'esbatussen. Amb tots aquests jocs, peles a la butxaca. Una ullada a l'economia de les lligues europees fa esgarrifar.

Narinant

Ara per rebatre i desmuntar una calúmnia contra els catalans garrepes i la pela és la pela... Voleu dir que no s'hauria de muntar un negociet... molt rendible, com és ara: Agència La Pela, www.pela.com . Viatges la Pela, ofertes:

Pullmans: Súper-luxe. Cinturons de seguretat per peques...

Visites: 1a Marsella: vaixells.

2a Tren Ave: Cisternes d'aigua.

3a Ebre-Segre-Roine.

4a Pantà de Sau. Sant Romà.

5a L'Exposició Universal i fluvial que hi dedica la ciutat de Saragossa, carísssima, inútil i en temps de crisi.

Com que el català és assenyat no ha fet aquest negociet tan rodó. Recordem que enguany dos esdeveniments reclamen la nostra atenció: Jocs Olímpics a Xina i la recent acabada Eurocopa 2008, Campiona Espanya...!

A tothom li manca potser una mica d'educació per a la ciutadania amb respecte verbal, mental i conductual per a la convivència. Aigua, polítics, ciutadans, urbanitzacions bàrbares. Ací cap polític dels partits més grossos no serà mai capaç de dir, de mullar-se i manifestar que amb l'aigua passa que en gastem massa. I no hi ha dret que es justifiqui l'abús. Per l'empresari, el negoci és el negoci i de continuar així ni amb l'aigua del riu Amazones n'hi haurà prou! Alguna vegada s'hauria d'acabar aquesta immensa bestiesa... Però tothom diu que no!

Qui és l'amo de l'aigua que cau? Aquest és el problema que sembla que no té solució. Saber si l'aigua dels núvols quan ja ha caigut sobre la Terra és propietat només dels habitants d'aquelles valls beneïdes per la pluja o, de qui?

Davant d'aquest Tri-poti-poti-poti... m'envaeix un sentiment de vergonya, de tristesa com a persona... Com a...!

Mn. Joan Coma i Colomé
Rector d'Espinelves, agost 2008

Cor Alzeïda

Un cop més hem arribat a la Festa Major i el Cor Alzeida us convidem a recordar les nostres actuacions del llarg de la temporada.

Com ja vam anunciar al concert de final de curs, aquest ha estat un any amb alts i baixos i, en definitiva, de grans canvis. Primerament, la marxa de l'Eva Codmach, que havia estat una de les dues directores, juntament amb l'Elisabet Guhern, que iniciaren el projecte d'aquesta coral l'any 2002.

Llavors, algunes de les components que hi eren presents des dels inicis també van deixar la coral a causa d'altres compromisos. Però la incorporació a mitja temporada de *nous aires juvenils* va fer que la coral gaudís de noves veus amb les quals experimentar en nous projectes.

Al mes de desembre, vàrem participar al tradicional Concert de Nadal, juntament amb altres corals del poble. Durant els mesos de primavera, vam aprofitar per millorar la nostra qualitat vocal com a grup treballant peces espirituals i alhora tradicionals. Per això, l'últim cap de setmana de maig, férem una sortida a una casa de colònies, "Can Freu" de Vilalbi d'Onyar. Durant l'estada, a més a més de gaudir de les instal·lacions de la casa, s'aprofità per fer un assaig intensiu de les peces que presentaríem a final de curs i també vam comptar amb la col·laboració d'Irene Llogariu, especialista en tècnica vocal, per dur a terme exercicis de respiració i de com escalfar correctament la veu.

S'acostava el final de curs i, amb això, el concert de cloenda de la temporada.

Es va celebrar la calorosa tarda del diumenge 22 de juny a la Sala Noble de Sant Hilari amb una gran assistència d'amics i familiars. El repertori que vam oferir va ser d'allò més variat, des de cançons tradicionals catalanes fins a espirituals negres.

Finalment, volem donar les gràcies a tothom i a totes les col·laboracions que hem anat rebent al llarg del curs i esperem que cada cop sigui més la gent que vingui a gaudir de les nostres veus. Molt bona Festa Major!

Cor Alzeïda

L'ESTACIÓ METEOROLÒGICA i Bojos pel temps

Bojos pel temps — Sant Hilari Sacalm

Ja són onze els anys que la que estem al capdavant de l'estació meteorològica de Sant Hilari, anotem cada dia les dades que es produeixen i informem a tothom qui estigui interessat en conèixer la meteorologia. Ens agradaria que l'equip de personal fos més ampli però, després d'insistir moltes vegades, creiem que el servei ja es coneix i que si algú s'hi vol alegir ja sap on som i serà molt benvingut, com el nou component que s'hi ha integrat fa pocs dies, en Joaquim Valls, a qui des d'aquí li donem una bona rebuda.

Si repassem l'any passat meteorològicament, hem de dir que, tret de la gran sequera que ens afectà els darrers mesos de l'any passat i els inicials d'aquest, va ser un any ben normal, amb altes temperatures a l'estiu i, com ja hem esmentat, poca pluja a la tardor i a l'hivern.

Hem de comunicar també que des del mes de maig tenim una estació nova, perquè la que teníem va resultar afectada en la línia que ens donava la informació quan es feien les obres de la biblioteca. Sembla ser que era millor posar-ne una de nova que no pas intentar reparar la vella estació. Estudiada la situació va semblar que era millor una nova estació sense fils. Així ho va entendre el nostre Ajuntament i és la que tenim ara, molt més moderna i completa que l'anterior.

Tots els components de l'equip de Bojos pel Temps volem expressar el nostre agraïment per la magnífica estació de què ara disposem. Moltes gràcies.

Recordem novament que tot el personal de l'equip de Bojos pel Temps, així com tot el personal de la Casa de Cultura, estem a la disposició de tothom pel tot el que es necessiti meteorològicament parlant.

Us convidem que passeu per la Casa de Cultura per veure com funciona la nova estació, ja que és molt curiós i divertit. Es veu com canvia en cada moment la temperatura, la humitat, el vent i altres elements, també com en cas de pluja es veu la quantitat d'aigua que cau així com la intensitat, que ens dóna la informació dels litres que cauen si la pluja durés una hora.

Res més, amics, volem desitjar-vos que passeu una molt bona Festa Major i recordar-vos que estem al vostre servei.

Bojos pel Temps
Agost 2008

Càritas Diocesana de Vic

Càritas
P. Sant Hilari Sacalm

Benvolguts tot el poble de Sant Hilari, un any més tenim aquí la Festa Major, dies de disbauxa, alegria i un no parar d'activitats.

Des de Càritas Parroquial volem aprofitar aquestes quatre línies, per desmentir molts dels comentaris que sovint se senten pel poble, sobre si només tenim cura dels immigrants o de gent que no ens necessita....

Càritas som tots, cada un de nosaltres, i la nostra prioritat sempre ha estat i serà l'altra persona com a ésser humà, sigui de la condició que sigui, ja que hi ha molts focus de pobresa, i a voltes només ens fixem en l'econòmica, però segur que tots en coneixem d'altres tipus com ara la solitud, la marginació....

Com us deia al principi, volem aprofitar l'avinentesa per demanar al poble de Sant Hilari voluntaris. No fa falta tenir estudis, ni diners, ni una edat concreta, simplement tenir ganes de donar una mica de temps per als altres, temps per compartir un somriure, una carícia, una mirada.... Els dons que tenim els hem rebut gratuïtament i així els hem de donar, això sí, amb alegria.

Des d'aquí, doncs, us volem desitjar a tothom una molt bona Festa Major, però sense oblidar-nos dels que en aquests dies, sigui pel motiu que sigui, no la podran compartir. Festa.

Mila Guàrdia

Encarahisom

El nostre grup, ENCARAHISOM, encara hi som. Aquest passat mes de juny ha fet sis anys del nostre "naixement". Fórem batejats a la Sala Noble de la Cooperativa, sense padrins, però igual que nens petits de més de 60 anys, amb moltes ganes de tocar i de cantar, per a nosaltres i per a tothom. Procurem, en alguns moments de la vida, alegrar-nos conjuntament, que és una teràpia bona i saludable per a tots.

Aquest darrer any ha estat un xic atípic. No hem deixat de fer concerts i actuacions a Sant Hilari i a altres pobles. Tenim tres CD al mercat i no n'hem gravat cap, ho pensem fer quan siguem més grans.

El que sí hem fet ha estat incorporar noves cançons al nostre repertori que ja les estem cantant i n'assagem d'altres que presentarem més endavant.

Com podeu veure, malgrat que tots tinguem un grapat d'anys, disposem d'un cor jove i de moltes ganes de cantar fins que puguem, i esperem que sigui fins pels volts dels anys ...

Cal dir que el nostre director va tenir un petit accident i s'està recuperant satisfactòriament d'una senzilla intervenció quirúrgica del lligament del braç i podrà continuar tocant l'acordió fins que vulgui. És el que tots volem i li desitgem.

En aquestes altures d'edat en què ens movem, que oscil·la entre els cinquanta i escaig i els setanta i escaig, comencem a adonar-nos que és un xic "miraculós" que puguen anar sumant anys a la nostra "carrera musical".

Jardins Can Rovira.

Nosaltres, forts i ferms i amb molta il·lusió per anar seguint, tot i que a vegades tinguem mal d'esquena, tortícoli, mal de cap o tots els mals que vulgueu, però ENCARAHISOM.

Amb esperit de superació i moltes ganes, les noves cançons incorporades són molt boniques i alegres, de diferents estils, amb lletres "picantones" en algunes, per escoltar i riure al mateix temps. Desitgem que us agradin

Durant aquest any férem actuacions al nostre poble durant l'estiu i a fora anàrem a Calella de la costa, a S'Agaró, a Breda i a Osor recentment. A tot arreu fórem molt ben rebuts i obtinguérem bona crítica.

Teatre Catalunya.

Breda, vuit de març.

A causa de la indisposició del nostre director, potser aquest estiu no podrem fer cap concert ni aquí ni a fora, ja que en té per uns quants dies i no podrem complir els compromisos adquirits. Ho farem tot una mica més endavant i amb renovada il·lusió.

A la cançó "Que bonic és Sant Hilari!" li canviem la lletra i us volem desitjar a tots una bona Festa Major dient-vos:

Si algú els nostres cants enyora
i fa temps que no ens ha escoltat.
tornarem quan la "bateria"
de nou hàgim carregat.

Amb joia i moltes ganes
i un repertori renovat
cantarem per tots vosaltres
com si res no hagués passat.

Els companys d'ENCARAHISOM
amb algun un xic "xacrat"
desitgem a tot el poble
salut i felicitat
i que la Festa Major
ens uneixi a tots plegats.

ENCARAHISOM, agost 2008

FORCES, FORTS I FERMS

Una vegada més, per la Festa Major, ens retrobem amb aquestes quatre ratlles per saludar-vos i explicar-vos quatre coses dels Forces, Forts i Ferms.

Vam acabar l'any celebrant els 60 anys de l'entitat, i l'hem començat amb moltes ganes de fer coses i amb més energia que mai.

Actualment som una setantena de socis, que ens continuem trobant els dilluns al local dels Jardins de Can Rovira. Tenim en projecte moltes activitats i la principal que volem comentar és la construcció d'un nou rocòdrom al pavelló d'esports de 10 m d'alçada x 12 m d'amplada. És un projecte que ens fa especial il·lusió i creiem que serà una infraestructura important dins l'àmbit esportiu de Sant Hilari.

A part d'això, també volem destacar que uns membres de l'entitat estan equipant unes noves vies d'escalada al castell de Fogueres (als voltants de Vallclara). Hi han treballat força i els resultats són molt bons.

Cada mes s'han anat realitzant sortides i hi ha diferents projectes en camí, com pot ser l'ascensió al Makalu (8.091 m, situat entre el Nepal i el Tibet), i l'ascensió al Signalkuppe (4.554 m, situat als Alps).

També hem col·laborat en la ruta del Camí de Sant Jaume, que consisteix en un itinerari entre Girona i Montserrat. De moment se n'han realitzat tres parts: el primer dia va ser de Girona a Santa Coloma, el segon de Santa Coloma a Sant Hilari, i el tercer de Sant Hilari a Folgueroles.

I el dia 8 d'octubre d'enguany es realitzarà una sortida a Sant Miquel de les Formigues que forma part de les rutes organitzades pel Palau Robert de Barcelona.

Com veieu, no parem, i ens movem en diferents àmbits, gràcies als diferents gustos i interessos dels membres de l'entitat. Esperem continuar creixent, i poder arribar a molta més gent.

Sense res més a dir, aprofitem l'avinentesa per desitjar-vos molt bona Festa Major, i no deixeu cap oportunitat de conèixer el món amb els peus!

La Junta

EL GRAN JOC DEL CEIP GUILLERIES

Projecte d'innovació d'Educació Ambiental

"De recol·lectors a agricultors"

Fem germinar les llavors.

L'any 1997 la nostra escola, juntament amb cinc centres més de Catalunya, va estar seleccionada com Escola Verda pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. Aquest fet ens comprometia a incloure en el currículum temes d'educació ambiental i a treballar d'una manera seriosa i sistemàtica els hàbits i les actituds de respecte cap al nostre entorn natural i social.

De les moltes actuacions que com a Escola Verda hem portat a terme des d'aleshores, us volem donar a conèixer el Projecte d'Innovació d'Educació Ambiental, "De recol·lectors a agricultors" dels últims tres cursos.

En aquest projecte hem aplicat una metodologia innovadora, activa i participativa, amb l'objectiu d'implicar l'alumne en el seu propi procés d'aprenentatge, perquè creiem que:

Cabana dels nens i nenes de sisè.

Aprenem a fer foc.

Donem menjar a les gallines i recollim els ous.

"Allò que escoltes ho oblides,
allò que veus ho recordes,
allò que fas ho aprens i,
allò que saps fer i ho expliques, ho comprens."

Amb aquest projecte volíem que els alumnes, durant la seva escolaritat, experimentessin la descoberta de l'entorn de manera similar a com ho va fer la humanitat al llarg de la seva evolució tecnològica i cultural.

Volíem generar un context d'aprenentatge que s'acostés a com l'espècie humana va dominar el seu hàbitat fins adaptar-lo a les seves necessitats. Per això ho vam plantejar com un GRAN JOC DE DESCOBERTA.

Volíem que fos una experiència significativa que ofereís la possibilitat d'un treball integrat.

Volíem generar un espai de diàleg clar entre el coneixement del medi natural i el del medi social.

Volíem que els alumnes sentissin que el que tenim ara és fruit de la investigació i l'esforç dels nostres avantpassats transmesa de generació en generació.

Volíem que els nens i les nenes tinguessin ganes de compartir les descobertes i comprenguessin la importància de la transmissió de coneixement.

... que aprenguessin a valorar i aprofitar els recursos (naturals i residuals) que ens ofereix l'entorn fomentant el pensament divergent.

Triturem els cereals amb pedres.

Replantem el que hem trobat al bosc.

... que es plantegessin bones preguntes.
... que treballessin de manera cooperativa.
... que expressessin oralment i per escrit les seves observacions i descobertes.
... que resolguessin els problemes que sorgirien.
... que observessin processos.
... que busquessin informació.
... que dibuixessin i representessin el que anaven aprenent...

Volíem ser alumnes per a poder-ne gaudir!

Aquest treball, plantejat com un joc cooperatiu, s'ha desenvolupat setmanalment a totes les classes d'educació infantil i primària. En cada grup, però, ha pres vida pròpia i els interessos dels nens i les nenes i les preguntes que ells mateixos es fan, han estat el fil conductor del treball.

En aquests darrers tres cursos hem recorregut, doncs, el llarg camí realitzat pels homes i les dones (nens i nenes) des de caçadors i recol·lectors del paleolític fins als agricultors i ramaders del neolític. De les moltes activitats dutes a terme volem destacar les següents: sortir pels boscos de Sant Hilari per recollir fruits en diferents èpoques de l'any, descoberta i aprenentatge de fer foc, pintar les parets amb carbonet i argila, constituir-nos en tribus i fer cabanes, construir eines i estris, conrear cereals, convertir-los en farina i fer-ne pa i galetes, construir un forn, experimentar amb la germinació de les plantes, conservar els aliments, treballar el fang i, finalment, començar a ser ramaders i agricultors, o sigui: ocupar-nos del nostre galliner, recollir els ous i tenir cura de la incubadora i del pollet nascut i conrear l'hort de l'escola.

Ens agradaria acabar amb aquesta reflexió:

"L'ésser humà, gràcies a la seva intel·ligència, ha estat capaç d'adaptar l'entorn als seus desitjos, de domesticar la terra i els animals per cobrir les seves necessitats... ara l'ésser humà, gràcies a la seva intel·ligència, ha de controlar els seus desitjos i domesticar les seves necessitats per preservar la Terra".

Bona Festa Major!

El Claustre de Professors

AMPA del CEIP GUILLERIES

Tot el grup.

Preparació per a córrer.

Un any més tenim l'oportunitat d'explicar-vos algunes de les activitats que hem portat a terme durant aquest curs 2007-08.

Aquest curs s'ha continuat amb les activitats complementàries que es fan de 5 a 6 de la tarda. Les activitats han estat molt variades, algunes ja fa anys que es fan, com el teatre, l'aeròbic, les manualitats, la pintura, els esports, taller de natura i moltes altres, i algunes són noves com l'anglès i el tenis taula. Durant les tardes del mes de juny també s'ha pogut gaudir de diferents activitats com piscina, excursions, gimcanes, pintura, taller de màscares, etc.

Com cada any, l'AMPA també ha organitzat una sortida de fi de curs que fem en família. Aquest any hem anat a visitar el camp i el museu del Barça, i a la tarda tothom va tenir temps lliure a la zona del Maremàgnum, on es va repartir el temps entre l'Aquàrium, l'Imax, visitar el port amb vaixell, etc.

També hem organitzat la festa de fi de curs amb xocolatada i inflables al matí, festival de teatre i aeròbic a la tarda i sopar i ball a la nit on també va haver-hi una gran exhibició de la colla de bastoners del nostre poble. Cal dir que cada any s'anima més gent a participar de la festa i això engresca la junta de l'AMPA.

Quant a les inversions de l'AMPA a l'escola, aquest any s'ha comprat un bon equip de so amb micròfons d'ambient perquè les obres de teatre puguin lluir molt més. Una altra inversió ha estat comprar cadires noves per a l'aula d'informàtica. També s'ha col·laborat en algunes activitats que es fan des de l'escola.

No podem acabar aquestes línies sense felicitar l'equip d'atletisme de l'escola que ha aconseguit uns excel·lents resultats tant a escala individual com per equips. També felicitem els jugadors de tenis taula que han fet molt bon paper a les competicions en les que han participat.

Teatre.

Festa de fi de curs.

Donem les gràcies a totes les entitats del poble que han volgut col·laborar amb nosaltres en les diferents activitats que hem organitzat durant aquest curs, així com també a tots els monitors i les monitores que han fet possibles totes les activitats. També volem agrair a en Miquel Cullell que ens cedís una taula de tenis taula.

Volem recordar que l'AMPA està oberta a tothom que vulgui formar-ne part i continuarem treballant per als nostres fills i la nostra escola.

Ens retrobem el curs que ve i MOLT BONA FESTA MAJOR A TOTHOM.

AMPA del CEIP GUILLERIES

Moto Club Sant Hilari

Un any més aprofitem el programa de Festa Major per saludar-vos i donar-vos a conèixer la situació del Moto Club Sant Hilari en aquests moments.

Sabeu que hem tingut un temps d'inactivitat per problemes amb un procés judicial, del qual la nostra entitat n'ha sortit de manera satisfactòria. Hem format una nova junta, amb membres renovats, amb il·lusió per tornar a engegar i això no hagués estat possible sense l'esforç del que ha estat el nostre president durant més de trenta anys, en Ramon Valls.

El circuit dels Cortals, on realitzem els entrenaments i les curses, ha estat renovat completament. S'ha fet un traçat més atractiu totalment tancat i s'ha instal·lat reg automàtic. Disposem de nous horaris d'accés, que són tots els diumenges al matí i els dimecres a la tarda. Tota la informació del circuit i del Motoclub en general, la podeu trobar a la nova pàgina web: *www.mcsanthilari.com*

Aquesta primavera, hem tornat a començar cursos d'iniciació en motocròs infantil i el campionat social Osona-Guilleries, només per a pilots federats, juntament amb els amics del Motoclub Tona. L'última cursa que queda per disputar-se al circuit dels Cortals serà el diumenge 19 d'octubre, on hi podreu veure els pilots locals Jordi Puig, Antoni Juvanteny, Nèlia de Pallejà, a més a més d'en Gerard Salavedra que actualment participa també als campionats de Catalunya i d'Espanya de motocròs i al campionat d'Espanya de supercròs, on es troba entre els cinc primers classificats. Si voleu gaudir d'espectacle, hi esteu tots convidats.

També us informem que estem preparant una nova secció del Motoclub dedicada als aficionats de les motos de carretera, a causa de la gran quantitat de persones del nostre poble que gaudeixen de la moto. Estem oberts a qualsevol idea, ajuda o suggerència. No dubteu a posar-vos en contacte amb nosaltres a través del nostre correu electrònic: *mcsanthilari@mcsanthilari.com*

Finalment, volem donar les gràcies a tots aquells socis i amics els quals no han perdut mai la confiança en la nostra entitat i ens han donat suport en moments difícils.

Junta Motoclub Sant Hilari

Gerard Salavedra.

Toni Juvanteny, Ramon Valls i Josep M. Roixach.

Del 5 de juliol del 1998 fins ara: 10 anys!

MUSEU GUILLERIES

Patrimoni, Medi Ambient i Sostenibilitat

Del 5 de juliol de 1998 al juliol de 2008 ha plogut molt, i des de llavors han passat deu anys des que el Museu Guilleries va obrir les seves portes.

Com a museu d'un poble petit, treballem molts i diversos temes relacionats amb patrimoni, medi ambient i sostenibilitat. Per això aquest any s'ha fet una nova reestructuració de la museografia del museu i també s'ha presentat un nou espai relacionat amb el medi ambient i la sostenibilitat, el Punt d'Informació Verd de Sant Hilari Sacalm (**PIVSHS**). Aquest ocupa la zona del vestíbul del museu i vol donar a conèixer, difondre i informar sobre aquests temes invitant-vos a participar-hi.

El punt d'informació es va donar a conèixer el 5 de juny, tot coincidint amb el dia Mundial del Medi Ambient. Durant aquest mes **del Medi Ambient i la Sostenibilitat** es van fer diferents activitats. Vam comptar amb la participació d'escoles, associacions (Associació de Dones la Violeta, els Bastoners, Forces Forts i Ferms, Projecte Rius, Ràdio Sant Hilari, Societat de Pesca la Gorga, El Trabuc,...) i també amb la Pepeta Estraguès, en Joan Torras i en Jaume Roset. Vam fer la inauguració del PIVSHS el 7 de juny tot coincidint també amb el Fem dissabte! (neteja de les rieres d'Osor, d'Arbúcies i la de la font d'en Gurb) dins el projecte Rius. La **ruta de les plantes medicinals** amb en Joan Torras es va fer el 14 de juny i el **X Taller de ratafia i ungüents** amb la Pepeta i en Roger el 21 de juny. Amb les escoles i amb diferents cursos vam anar a **netejar la font del Pic, la font Vella i la font del Sastre.** Vam visitar la **depuradora, vam fer enquestes mediambientals** a la gent de Sant Hilari, vam fer **una demostració de roders i explicàrem el conte de *La gota d'aigua, la guilla Mugui i en Jaumet.*** Durant tot aquest mes, al PIVSHS, hi va haver una exposició de diferents materials i projectes mediambientals en la qual hi van participar les escoles i l'Institut de Sant Hilari. En aquesta es van exposar materials relacionats amb: estalvi energètic, reciclatge, joc de l'oca del medi ambient, DVD amb anuncis sostenibles, muntatge audiovisual del nostre paisatge i la sequera, resultats de les enquestes mediambientals de la gent de Sant Hilari, estudi de cabals de fonts, presentació del comitè mediambiental. També es van repartir pacs d'estalvi d'aigua gràcies al patrocini de SOREA (si voleu encara en podeu venir a buscar...).

LA VANGUARDIA — VIVIR EN GIRONA | 2

PULSO CIUDADANO

Salvador Bosch

Fotógrafo y alma del Museu Guilleries

Retall de diari del fundador del Museu, Salvador Bosch, any 1999, La Vanguardia.

Estem treballant amb el disseny de l'**Agenda 21** mancomunada amb els pobles d'Espinelves, Osor i Viladrau, de la qual es pot demanar més informació. És temps d'informació, també de **reciclatge i de recollida de residus**.

Ara estem recollint signatures per col·laborar en la **campanya d'estalvi de bosses de plàstic –Catalunya lliure de bosses–** que va començar el 3 de juliol –dia català sense bosses de plàstic– fins al 30 d'agost. Per tot això, si hi esteu interessats en algun d'aquests punts, veniu al **PIVSHS** i omplir la fitxa d'informació i suggeriments, i us donarem també el vostre pac d'estalvi d'aigua i l'imant del reciclatge.

El PUNT / Dissabte, 4 de juliol de 1998 — CULTURA-ESPECTACLES

PATRIMONI

Inauguren demà la primera fase del Museu de les Guilleries de Sant Hilari

Està situat als locals de l'antiga cooperativa La Unió Obrera

EMMA BOSCH

■ **Sant Hilari.**— L'Ajuntament de Sant Hilari inaugura demà la primera fase del Museu de les Guilleries, situat a la planta baixa dels locals de l'antiga cooperativa La Unió Obrera. El museu vol donar a conèixer el medi físic i natural de la zona mitjançant la interpretació dels seus ecosistemes dominants a través de diorames, esquemes, fotografies i audiovisuals. A més, el museu també ofereix guies per a visites personalitzades i visites didàctiques per a grups escolars per les Guilleries.

Retall de diari de la inauguració del museu, El Punt.

Veniu al PIVSHS!

Del 18 de juliol al 24 d'agost podreu gaudir de l'exposició de fotografies de Martin Gallego **–Joanet l'Encant de la Senzillesa–** complementada amb un DVD de fotografies amb música de Ramon Pastor. Potser molts de vosaltres coneixereu els personatges senzills i entrenyables de les fotos

7 de juny.

Escola.

fies i gaudireu d'una bona estona contemplant aquests paisatges de llum i colors.

Com cada any per la Festa Major obrirem l'exposició de fotografies de façanes del VII concurs d'Engalanament de Façanes amb la projecció d'un DVD.

Veniu al museu!

Veureu que aquest any hi ha hagut una **nova remodelació** dividint tots els espais que donem a conèixer del nostre patrimoni natural amb diferents colors, separats per cortines amb imatges d'en Salvador Bosch. **Us invitem a** seguir les petjades de la guilla Mugui que us acompanyarà pel medi físic, el medi aquàtic, el bosc humit, els arbres de les Guilleries, el bosc mediterrani i la terrassa de plantes remeieres. A la sortida ens invitarà a fer una ruta de bosc i aigua per endinsar-nos als nostres boscos. El museu, com a museu del territori, vol anar més lluny de l'espai que ocupa, és l'espai de les Guilleries.

Voldria també dir-vos que com a museu tenim **diferents col·leccions** que exposem i altres que són al magatzem. Les peces de la nostra col·lecció estan enregistrades i inventariades. Aquestes són molt importants perquè formen part del nostre territori i a través d'elles podem conèixer la nostra història i arrels. **Aquest patrimoni del nostre territori** és el que dóna vida al museu.

Referent a aquest material, s'hi troben unes peces molt antigues que tenim aquí gràcies a la donació d'en Jaume Roset. Aquest any, estem fent revisió del material enregistrat i treballem amb dues peces, la 195 i la 196. Són dues destrals del neolític, que es van verificar des del Museu Etnològic del Montseny i també des de Patrimoni de la Generalitat. El mateix que va fer la troballa, en Jaume Roset, ens indicà l'indret on les va trobar per marcar les coordenades i ubicar-les en un mapa. Aquesta informació l'hem enviada a Patrimoni de la Generalitat, i des d'allà s'està estudiant si el lloc on es van trobar pogués ser un antic assentament humà. D'aquestes destrals, també se'n diuen pedres de llamp. Fins al segle XIX hi havia el costum de posar-les a les teulades de les cases de pagès, ja que es creia que tenien poder per evitar els llamps. Bé, potser l'any vinent podrem donar més informació sobre aquest tema, així com també fer una exposició del material.

Destral del neolític.

Nova remodelació.

L'any passat, 2007, ens van visitar 16.992 persones i durant aquests deu anys, del 5 de juliol de 1998 al 30 de desembre de 2007... **82.718.**

En aquest temps hem fet moltes activitats, tallers, Fires del bolet i Setmana de la micologia, rutes guiades, rutes senyalitzades, educació ambiental amb escoles... i, de mica en mica, anem avançant, sempre segons les nostres possibilitats, recursos, intentant fer-ho tan bé com podem. Us donem gràcies a tots/es per la vostra col·laboració i participació, hi som gràcies a vosaltres. Entre tots/es hem de fer la nostra història, descobrir-la, conservar-la i mantenir les nostres arrels.

Un petó de bosc i una abraçada d'aigua!

Anna Agulló i Callicó
Museu Guilleries
Tècnica de Medi Ambient i Sostenibilitat

Enquestes entre la població.

Forum agenda 21.

Recepta de pomada per a les morenes,
de Joan Torras

Material:

Mantega: 450 g.
Mentol (refrescant): una culleradeta.

Herbes:

Avellaner (vasoconstrictor)
Milfulla (antiespasmòdica)
Pètals de gallarets o roselles (calmant)

Elaboració:

– S'agafen 150 g de mantega, es desfan i es barregen amb 25 g de fulles seques d'avellaner (assecades en lloc fosc i airejat). Es remena durant uns 4 o 5 minuts. Es deixa refredar i reposar i es guarda.

– S'agafen 150 g de mantega, es desfan i es barregen amb 25 g de fulles seques de milfulla (assecades en lloc fosc i airejat). Es remena uns 4 o 5 minuts, es deixa refredar i reposar i es guarda.

– S'agafen 150 g de mantega, es desfan i es barregen amb 10 g de fulles seques de gallarets (assecades en lloc fosc i airejat). Es remena durant uns 4 o 5 minuts, es deixa refredar i reposar i es guarda.

– Finalment barregem els tres preparats, els colem amb un drap fi i quan ja està quasi feta la pomada hi afegim una culleradeta de mentol. Es guarda en lloc fresc i tenim una bona pomada per a les morenes.

Hola!

Em dic Jordi, tinc 33 anys i vaig entrar a Ràdio Sant Hilari quan en tenia 16 i, per tant, fa 17 anys que formo part d'aquesta emissora. O sigui que, entre altres coses, és clar, he dedicat la meitat de la meva vida a la ràdio.

Durant aquests anys han passat moltes coses en general al món, a Sant Hilari i, per descomptat, també a la ràdio. Tanmateix, l'any vinent tindrà una connotació especial per a nosaltres, per a tots els membres de la ràdio, perquè l'emissora complirà els seus primers 25 anys de vida.

Ja des d'ara estem recopilant i recollint tot el material, sonor, fotogràfic i de tot tipus que pugui resumir aquests 25 anys de vida i és per això que demanem la vostra col·laboració. Si teniu qualsevol tipus de material que tingui a veure amb aquest període que citem de Ràdio Sant Hilari ens ho feu saber al correu electrònic de l'emissora: *radiosanthilari@santhilari.cat* i ens posarem en contacte amb vosaltres.

Ens agradaria poder fer una megafesta per celebrar aquesta fita tan important i estem mirant diverses possibilitats que encara no us podem anunciar i que dependrà de la situació econòmica que tingui la ràdio en el seu moment i de l'ajut de les arques municipals, tant se val.

Per un resum com fem cada any de la ràdio, us podem dir que aquest 2008 queda marcat per la monumental panera que es va fer pels voltants de Nadal i que fou tot un èxit en diferents aspectes.

El que també ho ha estat en el sentit de l'audiència és la retransmissió en directe dels plens municipals que us anem oferint habitualment des d'aquest 2008.

També hem de manifestar-vos que hem donat una mica la volta a la web de la ràdio (www.radiosanthilari.com) i que des del març passat l'emissió en línia de Ràdio Sant Hilari ha augmentat la seva qualitat en passar de 20 kps per connexió a 128 kps. O sigui que ara la nostra emissora s'escolta des de qualsevol lloc del món, gràcies a Internet i amb una qualitat semblant a com si s'escoltés un CD des de casa.

Enguany també ens hem donat d'alta com a membres de la Federació Catalana d'Emissores Municipals.

I, per últim, volem encoratjar-vos que tots els que estigueu interessats per aquest món de la ràdio i que tingueu més de 18 anys us animeu a fer o proposar un programa de ràdio. Qualsevol alternativa o iniciativa que tingueu ens la podeu fer saber a través del correu de la ràdio.

Bona Festa Major!

La Junta (Agost 2008)

Biblioteca Municipal SANT HILARI

Sala de lectura.

L'hora del conte: contes a cop d'escombra.

Aquest ha sigut un any de canvis en el servei bibliotecari. Per una banda, la inauguració de la nova seu de la biblioteca, edifici de nova construcció, amb més de 700 m², dividit en dues plantes. Els espais estan adequats segons el tipus de públic (infantil i/o adult) a qui van adreçats. La biblioteca també disposa d'una sala polivalent que resta a disposició d'associacions i entitats sense ànim de lucre i amb finalitats culturals. Per fer-ne ús, adreceu-vos a la biblioteca.

D'altra banda, també hi ha hagut altres canvis que han suposat millores quantitatives i qualitatives, a tall d'exemple: ampliació de l'equip bibliotecari, ampliació d'horari d'obertura, la implantació de nous serveis, etc.

A més, la biblioteca municipal Sant Hilari Sacalm forma part del Sistema de Lectura Pública, fet que suposa un munt d'avantatges, entre d'altres el carnet únic per la xarxa de biblioteques.

D'ençà que la biblioteca es va inaugurar fins l'actualitat (dades a 30 de juny de 2008) la biblioteca té més de 800 usuaris amb carnet. Si encara no el teniu, no espereu més!, només cal que vingueu amb el DNI i us el farem en el moment.

Us encoratgem a visitar la biblioteca i a fer-ne ús. Bona Festa Major!

Resum d'activitats

Febrer

- L'Hora del conte *Contes molt animals* a càrrec de la Minúscula

Març

- L'Hora del conte *Un peu a dins del conte* a càrrec de l'Albert Quintana

Abril

- 1r Concurs de Punts de llibre
- Inauguració (20 d'abril a les 13h.)
- Jornades de portes obertes (dia de Sant Jordi)
- Dues sessions seguides d'Hora del conte *Va de princeps, princeses i altres reialeses* a càrrec de Va de contes
- Activitat musical *Contes de Dorothy Parker amb música de jazz*

Maig

- L'Hora del conte *Contes a cop d'escombra* a càrrec del Borinot groc

Juny

- 1a trobada del Club de lectura

Visita dels alumnes de l'escola d'adults.

L'hora del conte: un peu dins del conte.

Coral "Els Nois Alegres"

Any rere any, la coral "Els Nois Alegres" omple el poble de música amb les seves col·laboracions i actuacions.

Enguany no ha estat menys. Hem sortit d'una entranyable estada a Roma amb l'oportunitat única de poder cantar a la basílica de Santa Maria Maggiore, tot just l'estiu passat, i ja hem viscut una nova experiència que ens ha fet créixer musicalment parlant.

El 31 de maig passat, la coral va omplir la Sala Noble de públic, d'imatge i, sobretot, de cançons. La coral va fer una passejada pel moment històric musical de la Nova Cançó, a través de les cançons més representatives de l'època, acompanyats per un quartet de corda, un pianista i amb la col·laboració de Lluís Puigdemont com a narrador. La combinació de solos oferts pels mateixos cantaires i la directora, la participació dels fills i filles dels cantaires, juntament amb aquelles cançons que per molts de nosaltres són autèntics himnes, van fer vibrar d'emoció el públic i a la mateixa coral durant gairebé dues hores.

Us deixem que feu una ullada i si voleu repetir l'emoció ho tornarem a presentar el proper mes de desembre.

Noves fites ja omplen les nostres agendes. Començarem el proper diumenge 28 de setembre amb un espectacle solidari en el qual, com a organitzadors, omplirem el Cinema Catalunya amb la música d'actuacions locals i d'altra gent de la comarca.

L'espectacle que tindrà el lema: "DONEM LA CARA PER LA RAQUEL", vol ser un acte solidari per recaptar fons per l'*Associació Espanyola de la Síndrome de l'Hemiplegia Alternant*, una malaltia desconeguda que per falta de recursos no ha pogut avançar en investigació. Desconeguda per molta gent, però per desgràcia ben propera per un cantaire de la coral. Sant Hilari sempre ha estat un poble solidari i aquest cop us demanem que tothom hi posi el seu granet de sorra.

I sense gairebé poder respirar, Santiago de Compostel·la ens espera el cap de setmana del 18 i 19 d'octubre. Oferirem una cantada a la mateixa catedral en la missa del "peregrino", un repte molt important i interessant per tots nosaltres.

Gràcies a tothom per la confiança i us esperem el pròxim 28 de setembre.

NOSALTRES HI SEREM, I TU?
COMPTEM AMB LA TEVA AJUDA!
Hilariencs i hilarienques,
MOLT BONA FESTA MAJOR!

"Els Nois Alegres"
Sant Hilari Sacalm, juliol de 2008

Ressacà

Concert a la pista exterior del pavelló
Festa Major 2006

Com els soldats que tornen de la batalla amb el cos moribund, les mans adolorides pel fusell, els timpans mig rebentats pel soroll de la metralla, arrossegant els peus inflats que es mouen per inèrcia i el cervell en un estat catatònic, però amb el cor esperançat d'arribar a casa.

Per fi, a descansar, a retrobar-me amb la família, abraçar-los, escoltar-los, sentir la seva presència permanent després de molt de temps absent, i prendre'm un bon bany i una bona tassa de caldo d'aquells que fa ma mare, o uns canelons, o meló amb pernil, m'és igual, i l'aigua fresca amb abundància, i potser un got de vi per fer sang i refer les ferides de la batalla, que ha estat dura, l'última. Hores i hores de fervor guerrer, de cossos atapeïts que brollen suor i sang, de fantasmes que t'empaiten entre els records de batalles passades, de trons, de follia col·lectiva, d'orgia descontrolada que a moments pareix una bacanal luxuriosa i a voltes un immens mar d'ànimes mortes, i un soroll estrepitós, però ara només vull aigua fresca i arribar a casa, i oblidar-me de tot i de començar de nou amb la tardor de fulles caigudes, de marró i groc, o esperar la pròxima guerra assegut al porxo mentre veig passar les nuvolades tot recordant la nimfa que em venia a veure cada matí llavors al camp de batalla entre ressaca i ressaca, o assegut al costat de la llar de foc conversant amb l'hivern, ell a fora, fred i neu, jo a dins, somiant amb les Venus que rondaven fotetes pel campament fent-se desitjar, i beure molta aigua fresca per fer-me passar la set, la boca pastosa de pols i fum, i tornar a engalanar-me de flors amb la primavera i oblidar-te, sí, et vull oblidar, i així quan tornis el pròxim estiu no recordar res i com un soldat novell prendre de nou el fusell i innocentment joliu enfrontar-me a tu, i envestir-te ferotge, i sé que m'aplacaràs altre cop, i em derrotaràs, i retornaràs més valenta que mai sabent-te posseïdora d'un munt d'ànimes encegades del teu poder i mai podré destronar-te del teu feu ni foragitar el teu alè, i jo faré cap a casa amb molta set d'aigua, com ara, amb ganes d'asseure'm a taula amb tots i brindar la meva tornada amb cava, si cal, i el caldo, i el meló i em preguntaran com estic, bé, ara molt bé, i ho voldran saber tot de mi, però estic cansat, encara que bé, no vull parlar de política ara, tinc ressaca i només vull beure aigua fresca, la Festa Major ha estat molt dura.

Que tingueu una àrdua batalla

PIG
PARTIT INDEPENDENT DE LES GUILLERIES

esquerra

ERC Sant Hilari

Bé, un any més, hilariencs i hilarienques, s'acosta la nostra Festa Major, on tothom es retroba amb la gent que estima. Naturalment, un moment per passar-ho bé i esvair-se de la rutina diària. Des d'ERC de Sant Hilari aprofitem aquestes línies per reflexionar una mica i fer balanç. El mes de maig passat es va complir un any del canvi de govern, un any del pacte ERC-PIG, un any de la legislatura del canvi, la legislatura de l'aire fresc i una nova cultura de poble.

Ha estat un any difícil després de tants anys de govern d'un sol color. El poble s'havia acostumat a una sèrie de persones i a una manera de fer política que ha estat present a Sant Hilari durant 28 anys. Però, com tot en aquesta vida, tot té un final. L'hegemonia de CiU es va acabar perquè el poble va decidir que ja n'hi havia prou. I així va ser. No ha estat gens fàcil, ja que sempre quan entres a governar cal un temps d'adaptació; però superat aquest temps, el nostre equip de govern ha sabut prendre el timó amb força i ha anat superant tots els entrebancs que se li han presentat malgrat les crítiques. La immensa majoria d'elles poc constructives per part de l'oposició. Bé, sens dubte, el poble és testimoni d'aquests fets gràcies a la incorporació de la ràdio als plens. Amb la ràdio hem aconseguit que arribi la informació del dia a dia d'aquest Ajuntament una mica més a les nostres llars.

Entre les dificultats, de la que més ens en sentim i ens en sentirem durant un temps és de la mala situació econòmica del nostre Ajuntament, fruit de la política especuladora de l'antic govern, basada en el lluïment immediat. Com tots ja sabem, s'ha presentat l'auditoria gràcies a la qual ara coneixem de primera mà quin és el punt de partida. I no hi ha dubte que aquest equip d'esquerra treballa per tirar endavant.

El nostre equip també ha resolt un tema important per al futur de Sant Hilari, com és el de l'aigua. Ha aprovat la construcció de la nova llar d'infants, ha posat en funcionament el nou Balneari Font Vella, etc.

En definitiva, és un any de balanç positiu on en Joan, en Tei, l'Andreu, la Joana, i la Nuri s'hi han esforçat de valent i continuaran fent-ho. I com en totes les coses, es millorarà tot allò que no s'hagi fet bé en aquest primer any.

D'altra banda, aquest 2008, pel que fa a l'àmbit nacional d'ERC, el nostre partit ha celebrat el Congrés d'on ha sorgit una nova direcció. Es van presentar quatre candidatures i va guanyar la dels Joans: en Joan Puigcercós i en Joan Ridao. Escollits per la militància, tenen el repte de fer créixer ERC i recuperar tot allò que hem perdut en aquests darrers anys, on el desgast de l'Estatut i els dos tripartits, és evident que han passat factura, electoralment parlant, al nostre partit. La nova direcció també té el repte d'anar obrint i creant nous espais de sobirania i d'autogovern i fer sentir la seva veu, en el si del govern del qual forma part. I si el Tribunal Constitucional tomba l'Estatut i el nou sistema de finançament no és una realitat, llavors serà potser l'hora de plantar-se i apostar d'una vegada per totes pel dret a decidir.

Per últim, cal destacar que aquest any les obres de la MAT ja han començat. Però la lluita continua. I si la batalla de l'Ebre es va poder guanyar, amb paciència i determinació, la partida de la MAT també es pot guanyar.

Així que feles aquestes reflexions, hilariencs i hilarienques, el grup d'ERC us desitja a tots i totes que gaudiu d'una **Molt bona Festa Major.**

ERC Sant Hilari Sacalm

ciu

Benvolguts hilariencs,

Ja ha passat un altre any i tornem a tenir a sobre l'estiu i, amb l'estiu, la nostra Festa Major. Són unes dates que ens permeten fer un petit parèntesi en la nostra rutina quotidiana per retrobar-nos amb els nostres amics i amb els nostres familiars per tal de gaudir d'una bona taula i de tots i cadascun dels actes que hi ha programats. Uns actes que han d'anar dirigits a tots els públics i a totes les edats per tal que cadascú pugui trobar, enmig de la varietat, aquells que siguin del seu interès i, sobretot, el seu espai per participar i per gaudir. Esperem i desitgem que sigui d'aquesta manera i, per aquesta raó, ens hem posat a disposició de l'equip de govern per tal de col·laborar en tot allò que faci falta.

En l'aspecte purament polític, o ciutadà, si voleu, que també toca, no podem deixar de remarcar l'estat de deixadesa en què es troba el nostre poble: el deteriorament progressiu de la plaça Jacint Verdaguer i els seus voltants, la plaça del darrere del barri de l'Hospital, els espais públics municipals amb herba de més de dos pams... per esmentar només quatre coses. Tenim el dret, i també l'obligació, de demanar que es tingui cura de tots els espais públics. És un dret que s'han guanyat a pols tots els habitants de Sant Hilari i, per què no, totes les persones que ens visiten que, sobretot als mesos d'estiu, són moltes i la majoria fidels estiuejants de la nostra vila.

Si parlem dels projectes executats, podem esmentar per damunt de tot la nova Biblioteca, un espai que servirà per ampliar la participació dels nostres convilatans en l'àmbit cultural i formatiu. Una obra dirigida a totes les edats on cadascú trobarà el seu racó i podrà utilitzar el material que més li convingui o que més l'atregui. També hem de fer esment al nou hotel balneari Font Vella, un projecte que atraurà nous visitants i nou turisme al nostre poble, un poble emmarcat des de sempre per l'aigua i per la salut. No en va Sant Hilari és la "Vila de les cent fonts" i aquesta instal·lació contribuirà, sens dubte, a consolidar el prestigi i la consideració que arreu tenen del nostre poble. **No volem deixar de recordar que tant un projecte com l'altre són iniciatives de l'anterior equip de govern de Convergència i Unió.** Celebrem també que, finalment, l'equip de govern s'hagi decidit a tirar endavant un altre dels nostres projectes (només cal revisar els programes electorals). Ens referim al Centre Tecnològic, rebutjat d'entrada (només cal repassar la premsa de fa un any). Esperem que l'equip de govern el tiri endavant i, per descomptat, els oferim la nostra col·laboració i el nostre punt de vista.

A escala de partit, tal com molts ja deveu conèixer, volem recordar-vos que recentment ha tingut lloc a Barcelona el **XVè Congrés de Convergència Democràtica de Catalunya**, en el que Sant Hilari va tenir una bona representació. En el marc d'aquest congrés, Artur Mas va ser reelegit Secretari General de CDC i es va fer palès el bon moment que viu el partit, la il·lusió que hi ha en tots i cadascun del militants per tirar endavant un projecte integrador que comporta el model de "La Casa Gran del Catalanisme", una casa gran oberta a totes les persones que estimen Catalunya, sigui quina sigui la seva manera de pensar, una casa gran que reafirma la necessitat de sumar esforços "per evitar que Catalunya se'ns faci petita".

Per acabar, només ens resta desitjar-vos que tingueu una magnífica Festa Major i que la gaudiu acompanyats de les persones que més estimeu.

Bona Festa Major 2008!

Convergència i Unió (Sant Hilari Sacalm)

Coses del Col·legi Sant Josep

Fa unes setmanes, parlàvem amb alumnes sobre les notes dels exàmens de la selectivitat d'aquest juny passat. Estaven contents perquè tots els que s'hi presentaren havien aprovat, un bon detall per a l'institut. Però, ens alegrà veure que, dels quinze examinats, vuit procedien del Col·legi Sant Josep, la qual cosa és un motiu de satisfacció.

Aquests bons resultats els podem explicar dient que tenim els avantatges de ser un centre petit, d'una sola línia i amb una bona manera de treballar i de fer les coses per atendre adequadament els alumnes.

Fa més d'una dècada que funciona l'Ensenyament Secundari Obligatori i tenim un projecte d'escola consolidat, amb un bon i efectiu lligam entre la primària i la secundària. Els pares que ens encomanen i confien els seus fills poden estar contents perquè s'intenta fer les coses bé. Els resultats esmentats així ens ho demostren i ens fan entendre que cal seguir en aquesta línia.

Evidentment, no tot s'acaba amb els estudis universitaris i estem contents dels molts que opten pel camí de la formació professional, perquè dóna opcions al món del treball qualificat, cada vegada més necessari en la nostra societat. També s'ha aconseguit que gairebé la totalitat dels alumnes acabi l'ESO, o sigui, que no abandoni els estudis a mig fer, que és un tema important. Altra cosa és que es tregui el graduat.

Estem treballant amb cursos relativament poc nombrosos i això permet millorar la feina. En aquest curs hi ha una demanda de places d'alumnes d'Arbúcies, i ens encanta el que argumenten els seus pares. Diuen que al Sant Josep s'atenen molt bé els alumnes i que s'està molt per ells. Per a tota l'escola, més que una satisfacció, és un reconeixement a una tasca i a un tarannà.

Disposem d'un cos docent escollit per l'equip directiu d'acord amb els seus estudis realitzats i les necessitats del centre, la qual cosa suposa que cadascú fa classes

Sardana a l'escola.

sobre el que millor sap. Ser tutor és complicat i exigeix molt de temps per part del professor, però és una de les coses a què donem més importància, ja que és on millor pots ajudar els alumnes. Com que som pocs professors, els tutors tenen molta feina i se'ls ha d'agrair l'esforç i l'interès amb què la fan. L'aspecte positiu per als alumnes és que tenen cura de les tutories professionals amb un bon bagatge i experiència per a fer bé aquesta labor.

També disposem de personal que no és de pagament delegat, que no el paga la Generalitat, i que cobra de l'APFSHS, amb la finalitat d'atendre aquells alumnes que tenen més dificultats. És un cost per a l'escola però també és la millor manera de potenciar els aprenentatges d'acord amb les possibilitats de l'alumnat.

Al butlletí de juny parlàvem de projectes de cara al curs vinent: Pla Català de l'Esport per a fomentar-lo encara més entre els alumnes, potenciar el coneixement de l'anglès i les noves tecnologies, seguir amb la lectura com a base per a aprendre...

Començarem el dia 15 de setembre el nou curs escolar, amb els aires de treball i de renovació que ens han caracteritzat fins ara i mirarem si el proper juny tenim una bona colla de representants en els alumnes que han aprovat la selectivitat i tots dos centres n'estarem contents.

Equip directiu del Col·legi Sant Josep

Les "bruixes" a primer curs.

L'escriptora Dolors Garcia Cornellà, amb els de 6è.

Associació de pares de família de Sant Hilari

Aquest ha estat un curs molt especial per a l'Associació de Pares de Família de Sant Hilari (APFSH), titular dels centres Col·legi Sant Josep i Llar infantil Les Cent Fonts. Ja aviat farà dos anys que amb les Germanes Carmelites férem el canvi de titularitat de la llar i que hem assumit plenament la responsabilitat d'atendre i tenir amb nosaltres els més petits del poble, amb tot el que això comporta. Creiem que ens n'hem sortit bé. Primer per haver atès totes les demandes dels pares i les mares que volien portar els seus fills a llar i, segona, per haver canviat una sèrie de coses que han permès una millor atenció dels infants, com és l'augment de personal docent i millores materials en diferents aspectes.

Actualment l'ASPFSH, a través de les dues escoles, té alumnes de 0 a 16 anys, des que són ben petits fins a la plena adolescència, unes franges d'edat importants i transcendents per a la formació i l'educació de la mainada. El fet i la situació ens dóna la possibilitat de fer un retall i un seguiment acurat i exhaustiu dels alumnes en l'assoliment de la seva formació.

A través d'una bona coordinació entre cicles i etapes, els alumnes van passant curs a curs i adquireixen els coneixements pertinents, es potencien les seves habilitats i s'atén i es procura la seva formació com a persona i futur ciutadà. L'equip de professors es planteja sempre potenciar els aspectes citats anteriorment per aconseguir formar joves que s'integrin plenament en la nostra societat adulta.

Des de l'ASPFSH fem tot el que està al nostre abast per aconseguir-ho i tenim plena confiança en l'equip de professionals que tenen cura de la docència. Moltes d'elles de dedicació avalen el seu treball.

Els de 4t d'ESO, els que pleguen.

Inici del curs, amb Mn. Carles.

En la tasca global de l'educació dels nostres fills, els pares hi tenim el paper de més responsabilitat, perquè els fills són nostres i ens toca ser els primers educadors. Davant d'aquesta realitat, mestres i pares hem de parlar el mateix llenguatge i la unitat de criteris i d'actuacions ens facilitaran l'avui més difícil feina d'educar els nostres fills. No hi estalviem esforços ni temps, que són la millor inversió que podem fer per a ells. El que no es fa quan és el moment, difícilment es pot recuperar més tard.

Per altra banda, m'agradaria explicar-vos que tenim en projecte algunes millores en les nostres escoles. S'està acabant la nova cuina a la llar i es remodela el menjador, una necessitat per atendre un servei que cada dia ens demanen més els pares. Les instal·lacions s'havien fet petites i amb els canvis actuals podran ser millor ateses les demandes corresponents. L'actual menjador se seguirà utilitzant per als més petits i es procurarà canviar el dels més grans.

En aquests moments, el pati del Sant Josep està potes enlaire pel canvi de la caldera i de les instal·lacions de la calefacció. Una sola caldera atendrà les necessitats de l'escola i del Cinema Catalunya.

També tenim previst, un cop desestimada l'adquisició dels locals de can Culí, per diferents raons, tirar endavant el projecte de fer un nou edifici en una part del pati de la rectoria. S'estan fent passos per aconseguir-ho i van per bon camí.

Em podeu dir que només parlo d'obres. Bé, el proper trimestre disposarem d'una pissarra digital per aprofitar les possibilitats que ofereixen per als nostres alumnes les noves tecnologies en el món de l'ensenyament. Formem

part del Pla Català de l'Esport a l'Escola, per a potenciar encara més la pràctica de l'esport a l'escola en hores no lectives; seguim tenint aula d'acollida per aquells alumnes nouvinguts i posarem tots els recursos que calguin per atendre la diversitat d'alumnes que vénen a les escoles.

Sortida a Tortadès.

Deixo per al final un tema que sovint es comenta i que no té cap fonament. Aprofito un exemple per a dir-ho. No fa massa dies una mare em va comentar que li havien dit que si no tenia recursos econòmics, per què portava els fills al Sant Josep. Li vaig comentar que si no tenia recursos ella no havia de pagar res per ensenyament, ni al segon cicle d'educació infantil ni a primària o secundària, perquè l'administració preveu uns ajuts a l'entitat que fan que els pares no hagin de pagar res per a l'escolarització dels seus fills. També es tenen beques de menjador i per a llibres i, si no es pot pagar res, l'APFSH es fa càrrec del que calgui per poder atendre l'escolarització dels alumnes. Aquesta és la nostra filosofia i la pura realitat.

Només em falta desitjar-vos que tingueu tots una Bona Festa Major!

Rosa Berga Tena
Presidenta de l'Associació de Pares de Família de Sant Hilari

Llar infantil Les Cent Fonts

Ara fa un any ens preguntàvem com aniria la llar infantil Les Cent Fonts sense les Germanes Vedruna, que durant tants anys havien vetllat per donar la millor educació als infants més petits de Sant Hilari. Ha passat el primer any i el curs s'ha desenvolupat amb total normalitat i, com sempre, amb alguns avenços didàctics.

Per a la llar, el curs 2007-08 encara no ha acabat perquè no tanca les seves portes durant l'estiu. Sempre s'ha fet així, amb la voluntat d'atendre la demanda de les famílies del poble que han de treballar i, al mateix temps, estar per als seus fills. D'aquesta manera es dóna un bon servei a les famílies del poble que ho necessiten.

Al setembre també tenim una papereta difícil, ja que hem de mirar d'atendre la demanda de tots els alumnes que han demanat plaça. Hi posarem, com enguany, tot el personal que calgui, disposarem d'una cuina totalment nova i equipada i de nous espais per a millorar el treball dels nens. Mantindrem els preus semblants al d'aquest curs i continuarem essent una de les llars infantils més econòmiques de la comarca.

Disposem d'uns espais exteriors molt grans, totalment orientats al sud, amb llum natural durant tot el dia i aquest és un element a tenir en compte. També la llar queda ubicada en un lloc molt cèntric i de fàcil arribada per als molts avis i àvies que porten els seus néts.

L'Associació de Pares mantindrà la llar perquè considera que sempre hi haurà pares i mares que confiïn en

Activitats dels petits.

escoles que han tingut una manera de fer i un tarannà que les distingeix de les altres.

L'Ajuntament ens ha dit que ens traurà l'ajut econòmic de 15.000 euros anuals, que ens ha donat fins ara, perquè hi haurà la llar municipal. No sabem fins a quin punt és justa i correcta la decisió. Seria una manera d'ajudar totes les famílies del poble amb fills d'aquesta edat i una forma elegant de reconèixer una feina de molts anys que s'ha fet envers els nens i les nenes més petits i que es continuarà fent. El cost de la llar municipal, que és molt elevat, es finançarà amb diners de tots els ciutadans del poble i no estaria de més que se seguís ajudant la llar Les Cent Fonts, on també s'atendran fills d'aquests mateixos hilariencs.

Si fem una ullada al passat curs 07-08, podem dir que a la llar s'ha consolidat un projecte amb gent nova i noves actuacions. Va ser bonic el festival de Nadal al Cinema Catalunya, la sortida a l'Auditori de Barcelona i l'excursió a la platja. També són importants les atencions individuals a alumnes amb dificultats, l'acollida matinal, els treballs que han portat a casa, la psicomotricitat, l'anglès, la relació amb els pares, els informes i altres atencions que es presten i que, de vegades, passen desapercebudes.

Des de l'Associació donem les gràcies a tot el personal, docent i no docent, que fa possible aquesta bona atenció a aquells nens i nenes que van a l'escola en els primers anys de la seva vida.

Si ens posem en la situació que es pot donar d'aquí a un any, és evident que, en haver-hi dos centres, les famílies hauran d'escollir. Tindran dubtes i l'elecció no serà fàcil perquè hi haurà diferents aspectes a valorar.

Som conscients que hi haurà una reducció d'alumnat, però estem segurs que podrem mantenir una molt bona atenció als nens i les nenes dels pares que decideixin confiar-nos la seva formació i educació. La nostra experiència i el nostre treball continuen essent una garantia per als nostres infants.

De moment hem de preparar i treballar el curs vinent, que iniciarem el proper dia 8 de setembre, amb les ganes de seguir fent bé les coses i posar-nos nous objectius en benefici dels infants de Sant Hilari. Com hem fet sempre.

Comissió de Pares de la Llar

Castanyada.

Aula de racons.

Festival de Nadal dels més petits.

Dos estiuejants-hilariencs ens han deixat:
en Miquel Gisbert i en Jaume Pla

En el programa de 2007 parlàvem de la mort d'en Josep Ximeno Planas, nét de l'il·lustre Josep Ximeno Planas, que molt treballà per Sant Hilari a través de diferents facetes i a qui Sant Hilari deu un més que merescut reconeixement, malgrat que se li hagi dedicat el nom d'un carrer de la població.

Enguany hem de recordar dues persones, de la colònia estiuenca de tota la vida, que fa pocs mesos ens han deixat: en Miquel Gisbert, en Miquel de can Blat, i el Sr. Jaume Pla. Ja venien a Sant Hilari amb els seus pares i no van deixar de fer-ho mai.

En Miquel Gisbert i Vidal

En Miquel Gisbert i Vidal, en Miquel de can Blat, va néixer el 1924 i es maridà amb Rosa M. Margarit Bayer, descendenta d'Elisa Bayer Palomer, filla de Sant Hilari, amb residència a can Blat, casa del carrer Montsolís on ara hi ha el casal de la Gent Gran.

Ell va venir a Sant Hilari com a refugiat durant la guerra, com molts homes i dones de Barcelona ho feren, impulsats per amistats o per parentiu.

El seu pare, Joan Gisbert i Padró, musicòleg, era l'apoderat de músics de gran prestigi com Manuel de Falla o el mestre Pedrell, encara que tenia una indústria tèxtil de corbates i mocadors, activitat que el fill seguirà en la manufactura que tenien al carrerr Bruc de Barcelona. Com que el seu pare viatjava molt i coneixia gent i països, s'afeccionà al món dels segells i de les monedes, i amb temps li entrà la dèria del col·leccionisme. Ell tenia dos nuclis de població predilectes, Alcanar, terra del seu pare, i Sant Hilari, poble d'acollida. Tots dos llocs no deixà mai de visitar-los durant els estius i sempre que podia.

Formà part d'aquella colònia estiuenca que es feia seu el poble a l'estiu perquè, com que ells volien divertir-se, s'organitzaven els saraus i els actes que podien engrescar la gent de la colònia i també del poble. És llarga la llista d'activitats que feien: curses, gimcanes, festivals de música, festes benèfiques, festa de la colònia estiuenca, partits de futbol, revetlles i moltes coses més.

Es trobà amb un grup de gent enamorada de Sant Hilari que ja tenien contactes a la mateixa Barcelona. Era normal que portessin la veu cantant la seva esposa Rosa, en J. Pla, la V. Clarasó, la Santasusana, els Carner i molts altres, per dir-ne uns quants. Es pot dir que la Comissió de Festes local tenia competència i col·laboració a l'estiu. Com que venia molta gent, era fàcil organitzar activitats, com és el cas de cantants o de futbolistes. Per la cara i l'amistat d'uns, en venien d'altres. El Solterra, i en especial la piscina Villaret, aplegaven la majoria d'actes d'aquesta gent.

En Miquel, ja jubilat, continuava venint amb la família a Sant Hilari i sempre la fèiem petar i sempre ens "canviàvem" petites coses. La mort de la seva dona fou un cop dur, perquè se l'estimava, com és de suposar, i li canvià la vida. Es tancà més en el seu món de lletres, imatges, música i papers. Li costava emplenar els seus moments i la inèrcia dominava força la seva vida.

No venia tan sovint i la seva dèbil salut per culpa del cor li començava a passar factura, malgrat que era un home caut en tot. Els anys passaven i hi havia un deteriorament físic i mental. Ja em portava els papers repetits i la conversa no era tan fluida i ja no acudia "a la recerca", a vegades, de causes perdudes. No era en Miquel que havia conegut i l'ajudava a viure una ja decaiguda il·lusió. El seu fill Miquel i la Carme, l'assistenta de tota la vida, l'ajudaven a compartir. Una darrera sotragada al cor el deixà malament i indefens. La cara ho denotava i el cor ho patia, però necessitava l'alè de Sant Hilari. Eren admirables les ganes que tenia d'anar al "seu" racó de muntanya.

La Rosa M, esposa d'en Miquel, amb un dels germans Carner i un Buick americà. Era una colònia estiuenca distingida.

Finalment deixà aquest món. Espero que allà hi hagi trobat els amics i també la música i els papers que l'ajudaven a viure. Així és com me l'imagino.

Com que era una rata de biblioteca i de tendes d'antic i de subhastes, aconseguí tenir documents gràfics i escrits sobre els seus pobles estimats: Alcanar i Sant Hilari. Al final ja ho guardava tot, tot li feia peça.

El seu fill Miquel, que ja viu entre nosaltres, ha fet donació al poble de Sant Hilari d'alguns d'aquests "papers" i d'una col·lecció de 745 fotografies antigues del poble, amb la voluntat i el desig que siguin de tots i estiguin a l'abast dels hilariencs, per estudiar-les i gaudir-ne. S'ha inventariat el material i aviat el podran consultar els amants dels records i de "les històries". En Miquel Gisbert, en Miquel de can Blat, el recordarem per la seva estima al poble, per haver-ne divulgat les seves virtuts i qualitats i per la seva recopilació d'informació que formarà part de la història local.

Persona agradable, educada i enamorada dels seus pobles d'acollida, la trobarem a faltar. Que valguin aquestes ratlles com a reconeixement en nom del poble de Sant Hilari. Gràcies, família Gisbert.

En Miquel i la seva muller Rosa M., en una gimcana.

L'amistat d'en Miquel amb en Casaus feia que vinguessin jugadors com en Kubala...

El matrimoni a Sant Miquel de les Formigues. 1958.

Una celebració estiuenca a Villaret.

Fotos cedides per la família.

En Jaume Pla i Elias

El Sr. Jaume Pla, enginyer industrial, casat amb la Maria Roser, home estudiós i treballador, seria l'altra cara de la moneda. Ell ideava, creava, animava i dinamitzava part de la vida de l'estiu hilarienc. La seva família el defineix com un barceloní molt enamorat de Sant Hilari. N'era estiuejant des del naixement, ja que mai deixarà de visitar-nos si exceptuem els anys de la guerra civil. Ja venien els seus pares i vénen els seus descendents, però de ben segur que no ho fan amb la il·lusió d'ell.

Sant Hilari era per a ell el deixar de ser. Es transformava i oblidava els problemes diaris i quotidians. Aquí aconseguia desconnectar i mantenia unes relacions amistoses amb gran part de la colònia estiuenca, de la qual n'era un dels caps més visibles. Festa que hi havia o acte que es programava, allà hi havia la idea, l'esforç i el treball d'en Jaume Pla.

Amb els anys, els temps i les situacions familiars i locals van canviant, Sant Hilari no és el que era i els anys no perdonen a ningú.

Ja no hi ha la colònia d'estiuejants d'abans, ja el poble no és acollidor com fa anys, moltes coses han canviat i algunes no pas per massa bé envers la gent que ens visita de fora.

D'acord que la situació no és la mateixa en molts aspectes, però no hi ha, ni de bon tros, el *glamour* d'abans.

En els darrers anys, el Sr. Pla venia sol i la seva mobilitat no era bona. Home de tradicions, tenia can Bruguès com a residència d'estiu. En tancar aquella fonda anà a dos o tres hostals més. Seguia, però, mantenint les velles amistats que s'havien fonamentat en l'abans. Era una persona molt agradable, que gaudia explicant aquelles coses que el rebost de la memòria li permetia reservar. Va ser fidel a Sant Hilari fins al darrer moment.

La seva família, amb fills i néts, continua fent cap a Sant Hilari a l'estiu per a gaudir d'aquests boscos i racons tan bonics que formen els entorns de la població i que els transporta a aquella infància carregada de records.

Finalment, el mes de maig passat ens deixà i amb ell se n'anava una part del Sant Hilari del passat, d'aquell poble que durant molts anys va ser un centre d'estiueig de muntanya dels més importants de Catalunya. I ell hi tingué un paper destacat, perquè hi posà quelcom més que un gra de sorra per aconseguir-ho, i com a hilariencs li diem: Gràcies, Sr. Jaume Pla i Elias!

Seria llarg enumerar i recollir les moltes coses que ell com a persona i com a grup realitzà a Sant Hilari entre les dècades de la meitat de segle. Potser la més espectacular va ser la cursa de braus "corrida de toros" que va organitzar l'any 1949, junt amb la colla. Va ser espectacular. Deixarem que siguin uns escrits seus, publicats en altres programes de festes, que n'expliquin algunes.

En Jaume Pla dirigint la festa de la "Miss estiuenca" a Villaret.

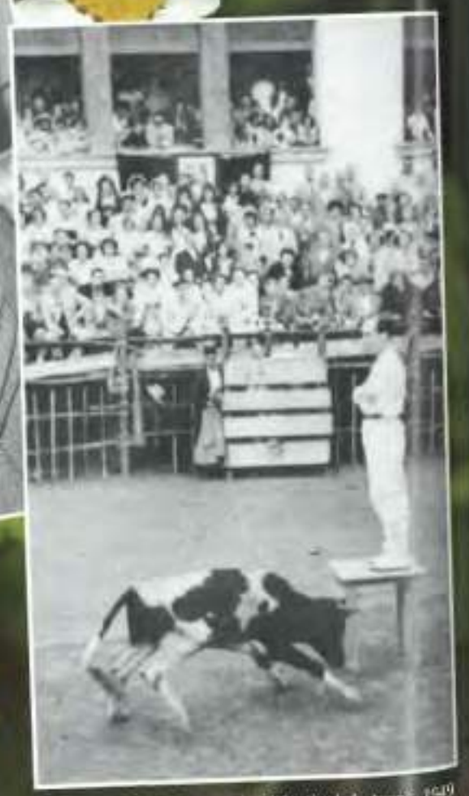

J. Pla fent de D. Tancredo al festival de toros, 1949

Les "Festes Benèfiques"

Les "Festes Benèfiques" van començar d'una manera molt senzilla; es recitaven poesies, es feien jocs de mans, es tocaven unes peces de piano...

Progressivament van agafar impuls. Sempre hi prenguè part el "Quintet Padró" que actuava diàriament a "L'Unió"; a mitjan segle també hi prenguè part el "Conjunto Goya" que actuava al "Solterra", etc.

En els 25 Festivals que aproximadament es feren, sempre al "Teatre Tivoli" i ple, hi prengueren part nombrosos hilariencs i estiuejants.

La festa va anar agafant cos i de la interpretació de petites obres teatrals es va passar a una cosa arrevistada en la qual s'intercalaven acudits esconificats, alguns sketchs fent referència a temes d'actualitat, adaptacions dels números musicals més en boga, etc.

Durant alguns anys hi prenguè part també el chor "Els Nois Alegres" que a més d'alguna cançó adient acostumava interpretar el "popurri" de l'any.

Recordo amb nostàlgia els maldecaps que la seva organització representava: refondre textos, coordinar els assaigs, escollir i portar els vestits, adequar els decorats al tema... i a l'embocadura de l'escenari, buscar mobles, portar flors, pintures, maquillatge, partitures, etc., etc., en un temps en que parlar per telefon amb Barcelona representava 2, 3, 4, 8... hores d'espera. Quines malèsties donàvem a la Ximeno que estava de telefonista! Més d'una vegada vaig haver de sortir a la carretera d'Arbúcies, parar algun cotxe que anés a Barcelona, encara que fos desconegut, i demanar-li que fes tal o qual gestió i que ho portés a n'en Xandri ja que ho necessitàvem aquella nit i... mai no van fallar!

En el transcurs dels anys s'aconseguí la col·laboració de diverses personalitats de l'Art; entre altres recordo a Carme Segarra, que era la primera tiple del Gran Teatre del Liceu, però mereix una menció especial el gran barítton Marcos Redondo que estiuejava a Sant Hilari. L'anàvem a buscar a Viladrau; sempre l'acompanyava la seva muller que el cuidava amb extrema sol·licitud; algun any venien també les seves filles. Encara em sembla veure'l entre les bambolines; te'n recordes Marlet?

Vinguè molts anys; sempre de bon grat; somrient i alegre; molts de vosaltres encara el recordareu cantant "Luisa Fernanda" o el "Cantar del Arriero".

Ara que res podem esperar d'ell em plau fer un suggeriment per què no posar el seu nom a un carrer d'aquest poble? Sempre vinguè desinteressadament, amb aquest motiu sortí moltes vegades el nom de Sant Hilari en els diaris; ajudà amb la seva col·laboració a recollir fondos. Quant li parlaven de nosaltres, el seu somriure aparaixia en el seu semblant, content.

Jaume Pla
1981

Toros en San Hilario Sacalm.

Domingo 28 agosto 1949, a las 5,30 de la tarde

Per a molts aquesta pàgina serà una sorpresa, doncs els més joves de 25 anys no hauran sentit a parlar del que va ser un gran esdeveniment a Sant Hilari.

El 28 d'agost de l'any 1949, en l'esplanada de darrera "Els Estudis", es va celebrar una "corrida de toros" a càrrec de toreros del poble, juntament amb algun "novillero" de veritat, organitzada pels estiuejants amb finalitat benèfica. Es va instal·lar una plaça que tenia uns 400 m² amb totes les de la llei i en la qual hi cabien 1.155 persones sentades.

La idea que en un principi fou espontània anà prosperant de mica en mica fins a ser realitat. Les peripècies que els organitzadors varen haver de passar foren moltes, des de demanar els permisos corresponents fins a trobar el bestiar, passant per la instal·lació del "ruedo", la busca de "voluntaris", i un llarg etc. El fet d'arribar a organitzar una cosa així ens dóna una idea de la capacitat d'organització que en aquella època tenia la colònia estiuenca. En el mateix any a Sant Hilari hi havia una companyia que actuava cada dia en el Tivoli, dues orquestres, una a l'Hotel Solterra i l'altra en el Café Unió, distresses, etc.

La "corrida" en sí va ser d'allò més divertit i espectacular i no hi faltà res. Semblava ben bé un festival de toros de qualsevol poble del sud d'Espanya. Els llampants cartells, el sorteig dels toros, les quadrilles, les senyores amb "peinetas" i mantons, tot va donar un gran ambient i animació a la festa.

Recollim aquí algunes impressions d'un dels organitzadors de la festa, que no poden ser més expressives:

"Sortosament no passà res greu, solament algunes patacades i esgarinxades; quan penso que en clavar les banderilles una la vaig col·locar "impecable" i l'altra em va anar a dos centímetres del peu...! Encara m'esgarrifo i sembla que veig els ganxos de la banderilla!

"I arribà el 28 d'agost. Aquell diumenge tots vàrem anar a combregar... i la processó anava per dintre. Vàrem menjar a la una perquè fessin les hores reglamentàries...".

"Celebrada ja la "corrida" sorgí un altre problema greu amb la venda de la carn. Per sort es va resoldre a la una de la nit gràcies a la intervenció personal de l'alcalde que era en "Vadó Manyà". Al cap de pogues hores, a les carnisseries del poble es venia carn de toro, que per cert era molt bona".

"Han passat ja 25 anys i alguns dels organitzadors han mort. A tots els qui ens animaren i també a aquells que ens varen criticar, moltes gràcies. Un consell a tots: no us emboliqueu mai amb toros!!!".

"Els comentaristes i crítics taurins varen fer acte de presència i comentaren molt favorablement el festival de Sant Hilari en les diverses revistes especialitzades, la qual cosa dóna més importància a la iniciativa d'aquells joves estiuejants, i gent de la localitat.

La qüestió és que, gràcies a l'empenta i valentia dels components de la colònia estiuenca, Sant Hilari va tenir una "comida de toros" que encara és gratament recordada.

Jaume Pla
1989

La festa de la colònia estiuenca. "Streaptease" l'any 59

L'any 1959 vàrem organitzar una festa a la Piscina en la qual el número bomba era un "streptease"; com que la cosa era molt forta per a aquell temps, vàrem veure que el primer que calia fer era demanar permís a l'Alcalde perquè no tinguéssim problemes; aleshores ho era l'Enric Rosell i recordo que ens va dir... "ajo", no uns passeu!

Tot el donàvem per descomptat però per nosaltres el problema més gran era trobar l'artista. Amb la Rosa M. Margarit, la Gasol, en Miquel Albert..., vàrem anar una nit a la sala des festes "Novedades". Després d'observar el personal veiérem una noia que semblava molt esbojarrada; vàrem explicar tan bé com poguérem de què es tractava i per tota explicació ens va donar una bofetada; en tornar a la taula vàrem comentar: ...mal començament!

Aleshores ens parlàrem amb una parella que havia guanyat molts concursos de "rock and roll" i que l'havien portada l'any anterior a Sant Hilari per a fer una exhibició. Al cap de poca estona van venir a la nostra taula i quina no seria la nostra sorpresa... en veure, ni més ni menys, que era la noia de la bofetada! Vàrem començar a parlar de la qüestió com si no hagués passat res i arribàrem molt aviat a un acord.

La festa fou una vertadera sensació: tot s'omplenà... i la guàrdia civil vigilant que no ens passéssim!!!

Va anà molt bé i l'èxit fou absolut.

Cal dir que la "Gasoleta" cuidà fins al més petit detall tot el que es referia al vestuari, que era fastuós. Recordo que l'artista portava barret amb plomes d'estruç, abric de pells i molts abaloris... i pels malintencionats, recordo que l'artista acabà en banyador complet d'aquell temps, entre la [illegible] i els aplaudiments de tots els assistents.

Jaume Pla
1983

A. Serradesanferm i Valls

IES

Anton Busquets
i Punset
Sant Hilari Sacalm

IES ANTON BUSQUETS I PUNSET:

El curs en imatges

EQUIP DIRECTIU

El 14 de setembre vam fer una sortida de tutoria amb tots els cursos d'ESO. Els alumnes de 3r van anar caminant al Balneari de la font Picant, on van esmorzar i van fer una gimcana.

El 30 d'octubre a la tarda vam celebrar la festa de la Castanyada. Els alumnes de 1r de batxillerat van organitzar una gimcana per als alumnes d'ESO i els de 2n van torrar les castanyes.

El 21 de desembre vam celebrar la festa de Nadal amb una cantada de Nadales a càrrec de totes les classes i també del professorat.

Del 30 de gener a l'1 de febrer els alumnes de 3r d'ESO van anar de viatge a Londres. A la foto apareixen junt al monument a la Reina Victòria que hi ha davant del Palau de Buckingham.

El 13 de març va venir Pere Bigas, representant de l'Associació Fotoperiodistes Kevlar a parlar-nos de Kosovo.

El 14 de març vam celebrar l'acabament del segon trimestre amb una gimcana de contingut ecològic. La imatge recull un moment d'una de les proves que consistia a posar cada residu en el seu contenidor corresponent.

El 23 d'abril es va fer el lliurament de premis del 8è Concurs de Literatura, Fotografia i Dibuix de l'IES. A la foto hi apareixen els guanyadors.

El 23 de maig els alumnes de 4t d'ESO van visitar el Bus de les Professions, on se'ls informà de les sortides educatives i professionals existents després de l'ESO.

El 12 de juny es va realitzar una sortida a Marineland.

Del 17 al 19 de juny els alumnes de 4t d'ESO van fer el crèdit de síntesi a l'Estartit.

Per Sant Jordi també es van fer tallers per als alumnes, repartits per tot el poble i de caire molt divers. A la foto hi apareix una instantània del taller de dansa del ventre.

El 30 de maig es celebrà la graduació dels alumnes de 2n de batxillerat. Ho van celebrar amb un dinar i el posterior viatge durant una setmana a Amsterdam.

Del 12 al 19 de juny els alumnes de 1r de batxillerat van realitzar un nou tram del Camino de Santiago (des de Sahagún a Astorga).

El 20 de juny es celebrà la festa de final de curs organitzada per l'AMPA. Es representà l'obra de teatre Semen Up (moment que recull la foto), es féu un sopar popular i ball a càrrec de la DJ Adriana.

El 26 de juny tingué lloc l'acte de Graduació dels alumnes de 4t d'ESO.

Els Petits Cantaires canten a l'Auditori de Barcelona

De les actuacions d'aquest any, podríem destacar la del dia 17 de maig a l'Auditori de Barcelona. No és la primera vegada que hi participen, però sempre esperen amb entusiasme poder actuar en un lloc en què l'acústica és immillorable i la trobada amb la participació d'uns 900 cantaires resulta del tot engrescadora.

El concert va constar de dues parts: en la primera els nens van cantar cançons tradicionals catalanes com la cançó d'*En Pere Gallart, Els traginers, La gata i el belitre, Muntanyes del Canigó, Els funerals del porc,* i *Ball rodó.* En la segona interpretaren la cantata d'***El timbaler del Bruc*** amb música de Manuel Oltra, homenatjat en el mateix acte per la seva tasca com a músic i compositor en el nostre país. Els cantaires van estar acompanyats de la cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona. Junts van fer un concert molt emotiu. Durant la tarda, tant els nens com els seus respectius acompanyants, van poder gaudir d'una visita al Museu de la Música, situat en el mateix Auditori, on van poder conèixer diferents instruments d'arreu del món.

L'altra participació extraordinària que van fer enguany va ser la del dia 21 de juny en el Cinema Catalunya, coincidint amb la Diada Universal de la Música. La celebració va ser amb motiu del 30è Aniversari de l'Escola de Música de Sant Hilari, i hi van col·laborar juntament amb els tres grups de l'Orquestra Jove de la Selva (la secció de corda, la de vent i la d'iniciació), la coral Clau de Sol i el cor Alzeïda. Part del concert va estar sota la direcció de Montserrat Cufí, directora de la coral Petits Cantaires. Per finalitzar, totes les orquestres i les corals ens van oferir dues cançons d'autor, la primera musicada per l'Antoni Miralpeix Bosch. Des d'aquí, volem felicitar i encoratjar l'Escola de Música per la tasca feta durant aquests anys, i desitjar-vos un bon estiu i una bona Festa Major.

La Junta

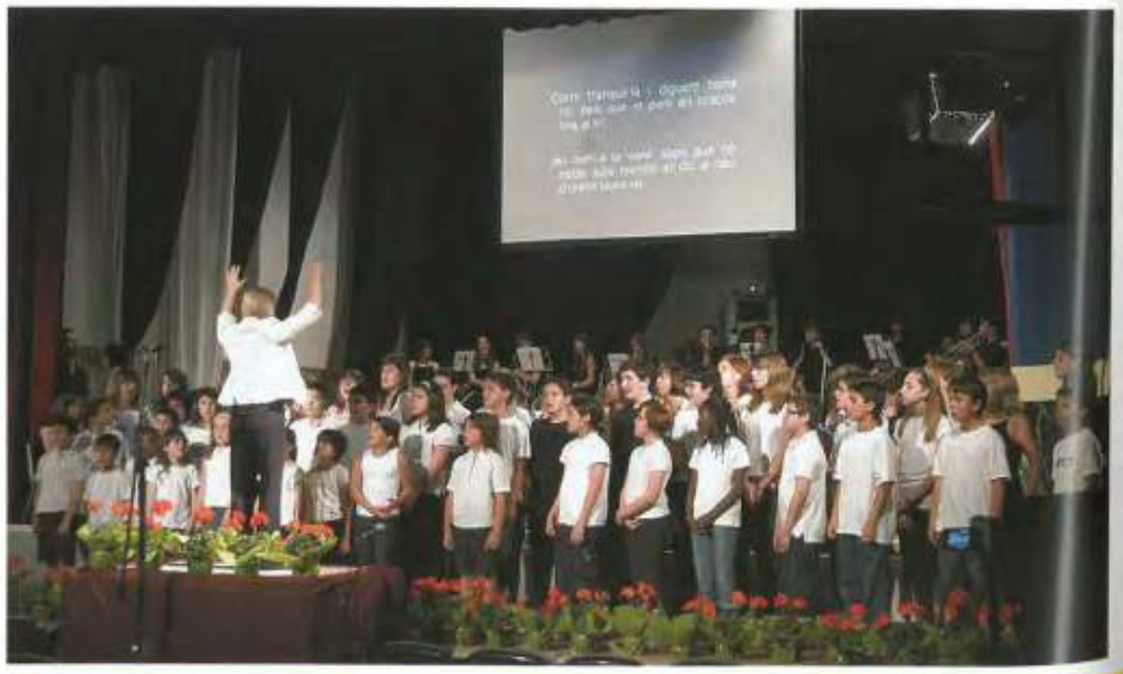

Associació de Dones La Violeta

L'Associació de Dones "La Violeta" de Sant Hilari, amb motiu de la commemoració del Dia Internacional de les Dones, vam voler retre un petit homenatge a la Sra. Josefa Porta de Ribot.

La Josefa és una dona que ha donat i dóna el seu temps i la seva dedicació a ajudar i a tenir cura dels altres. La seva tasca al capdavant de diferents organismes, com l'Associació contra el Càncer, és més que coneguda per tothom al poble. És per això que la vam nomenar "Hilarienca de l'any 2008".

L'Associació de Dones La Violeta, en el Dia Internacional de la Dona 2008, vam voler manifestar que:

La cura, la dependència i les necessitats formen part de la vida, de totes les persones i del conjunt de les relacions humanes i socials. La cura té a veure amb la sostenibilitat de la vida, el benestar de les persones i amb la manera com cobrim les necessitats bàsiques quotidianes: subsistència, protecció, afecte, coneixement, participació, descans, creativitat, identitat, llibertat... Entenem la dependència com aquella situació en la qual no podem, o no volem, atendre les nostres pròpies necessitats o no establim relacions de cura recíproca amb altres persones.

La cura i la dependència tenen cos sexual, perquè, malgrat la seva universalitat, dones i homes ens situem de manera diferent davant d'elles. les dones, més enllà de la nostra diversitat econòmica, ètnica, laboral, a la nostra pràctica quotidiana participem de forma molt activa i decisiva en la sostenibilitat de la vida, del planeta i de l'economia. Aquest treball de cura de les dones, malgrat la importància personal i social que té, ha estat invisible, infravalorat i devaluat.

En la necessitat social de cura ha estat i és decisiva la participació de les dones migrades amb la seva feina desenvolupada moltes vegades en condicions de precarietat extrema. les dones immigrades fan el treball de cura de les persones perquè la nostra societat no ha sabut, o no ha volgut, donar resposta a aquest tipus de dedicació des de les seves pròpies possibilitats. Moltes dones immigrants, per fer aquest treball, deixeguen la cura dels seus fills i filles i de les seves persones més properes a xarxes socials dels seus països d'origen, formades també per dones. Així cal fer visible la globalització de la cura, al mateix nivell que la globalització política i econòmica. La ferma posició de les dones per la cura i la sostenibilitat de la vida també ha estat i és present en els conflictes bèl·lics, tot afirmant que la pèrdua de vides humanes és un element de destrucció del nostre futur i treballant per la recuperació del diàleg entre les parts enfrontades i entre les dones que seguien tenint cura de la vida als dos bàndols.

Els desitjos de les dones, per una banda, i la precarietat a l'ocupació, les diferents formes d'estructuració de les xarxes socials familiars i la manca de recursos de suport per part de les administracions públiques, per una altra, han desequilibrat l'anomenada divisió sexual del treball i la falsa divisió entre el que és públic i el que és privat. Per a nosaltres, això és una crisi social que requereix repensar la societat per posar en el centre la vida de les persones.

Proposem al conjunt de la societat reflexionar sobre els drets de cura i la ciutadania. Volem cercar i recuperar les diverses experiències de les dones, per tal de fer camí i avançar cap a la transformació de la societat i aconseguir que l'atenció de les necessitats de les persones i la sostenibilitat de la vida estiguin situades al centre. I per aconseguir-ho cal el repartiment dels treballs entre homes i dones.

Exigim de les polítiques públiques que, a partir del reconeixement i la valoració de les experiències de sostenibilitat de la vida portades a terme per les dones de forma quotidiana, posin els recursos socials al servei de les necessitats de les persones i no en funció del benefici o de la rendibilitat econòmica del mercat.

Associació de Dones "La Violeta"

Via Crucis Vivent

Permeteu-nos, en primer lloc, donar les gràcies a totes les persones, entitats, institucions, empreses i particulars per la seva col·laboració en el fet d'haver pogut realitzar un any més la processó de Divendres Sant, el "VIA CRUCIS VIVENT" i mantenir aquesta llarga tradició.

Evidentment, sense la participació de tota aquesta gent seria impossible portar a terme un esdeveniment d'aquesta importància i magnitud.

Aconseguir que un poble arribi cada any, a celebrar un acte com el que fem a Sant Hilari requereix un gran esforç en molts aspectes, (assaigs, reunions, muntatges, etc.) durant un període de temps més o menys llarg.

Em sembla no equivocar-me al dir que quan veiem els primers assaigs dels armats pels carrers del poble, els divendres a la nit quan falten gairebé 6 o 7 setmanes per la representació i encara ningú se'n recorda, a la majoria de gent els entra un pessigolleig d'il·lusió i potser també d'emoció.

I no és per menys, són molts anys sense faltar a la cita anual, tant si fa fred com si no, gràcies a la voluntat d'una bona colla de gent desinteressada però il·lusionada.

Hi han hagut molts canvis al llarg de tots aquests anys, però sempre sense perdre el motiu principal d'intentar fer una representació digna, respectuosa i també espectacular.

Els que formem part de la junta, durant la resta de l'any tampoc no estem parats, ja que estem treballant per fer millores. Aquest any estem en contacte amb els nostres companys de Sant Climent Sescebes i de Verges per intentar fer un anunci nou per a la TV. També hem tornat a insistir en l'intent de poder aconseguir la Creu de Sant Jordi per l'esforç de tot un poble en un acte d'enorme treball col·lectiu.

Per altra banda, estem intentant fer factible poder anar a fer una desfilada a Roma.

Tanmateix, s'està estudiant la possibilitat de fer un final espectacular en l'escena de la crucifixió en el mateix calvari. És per això, i per tot el que s'ha arribat a aconseguir al llarg dels anys, amb la col·laboració de tantes persones, que els qui ara tenim la responsabilitat de tirar-ho endavant pensem que no podem parar, perquè encara no hem tocat sostre.

En ser un acte totalment fet per gent amateur fa que no puguem abaixar la guàrdia, si volem mantenir el prestigi i la popularitat que aquest acte ens dóna a la població i als seus convilatans.

No cal dir que la junta del Via Crucis sempre està oberta a tota mena de suggerències, crítiques i aportacions, ja que en definitiva el Via Crucis és de tots.

Res més, que passeu una molt feliç Festa Major i l'any vinent amb l'ajuda de tots tornarem a celebrar un altre Via Crucis, si Déu vol.

Bona Festa Major!

Junta del Via Crucis Vivent

C.E. Sant Hilari

Campions! Campions! Campions

Benvolguts hilariencs,

Aquesta temporada hem fet història. L'any passat, en aquestes mateixes pàgines, deiem que havia estat un dels millors anys del C.E. Sant Hilari. Ningú no es podia imaginar que avui podríem escriure que el nostre club ha estat campió de la primera territorial gironina aconseguint l'ascens a la preferent catalana. Un èxit sense precedents al nostre club del qual estem plens d'orgull, ja que demostra que el treball de tots aquests anys ha estat ben aprofitat i que els somnis es poden fer realitat.

És un bon moment per donar les gràcies a tots els que d'una manera o altra han dedicat el seu temps o han aportat la seva col·laboració. Gràcies sinceres, especialment al que durant aquests últims vuit anys ha estat el president, en Jordi Puig, sense ell al capdavant res de tot això hauria estat possible.

No voldríem passar per alt el campionat i ascens a la primera divisió del nostre equip juvenil que indica que anem en la direcció correcta i que uns jugadors amb edat difícil i amb moltes opcions per distreure's, si estan ben dirigits i motivats, poden assolir el que es proposin. Enhorabona!

També volem remarcar la tasca que han fet tota la resta d'equips del futbol base i el nostre equip filial, que milita a tercera regional, s'ha distingit per la seriositat i educació que han tingut els jugadors durant tota la temporada. En tots els camps que hem estat hem portat el nom del nostre poble amb una gran dignitat.

Com anècdota, volem comentar que, gràcies a la iniciativa d'uns joves del poble, el nostre club estarà representat al Senegal i un equip del país lluirà la nostra equipació per aquelles terres africanes. Moltes gràcies als promotors de la iniciativa.

I res més, volem dir-vos que estem molt il·lusionats en la propera temporada i que si les expectatives es compleixen serà un any per gaudir de les dues noves categories i del futbol dels nostres jugadors. Però ara el que toca és la nostra Festa Major; gaudim-la tots tant com puguem, que de futbol ja tindrem temps de parlar-ne.

Visca el Sant Hilari!

Primer equip.

Equip groc...

Els juvenils.

Equip blau...

Escola d'Adults

Com cada any, el ritme i el dinamisme de l'Escola d'Adults ha estat intens i gratificant: un munt d'hilariencs i hilarienques heu participat activament en els diversos cursos oferts durant el curs 2007-2008.

Us volem agrair molt sinceralment a tots els alumnes per fer que els nostres esforços, a l'hora d'organitzar els cursos, es vegin recompensats amb l'elevat grau de participació. Som un poble dinàmic i amb ganes de fer activitats.

També us animem a continuar estudiant al llarg de la vida, ja que la formació no diferencia ni entre gèneres ni edats. Una ment desperta és aquella que manté l'anhel d'aprendre constantment i a tota hora.

Restem oberts perquè ens feu arribar les propostes i els suggeriments: la suma de tot plegat és el que ens fa un poble viu i amb ganes de millorar.

L'Escola d'Adults ha continuat amb la majoria de cursos que habitualment es feien: formació bàsica, català, anglès, francès, ioga, tai-xí, moviment corporal...

Destaquem algunes de les novetats que hem portat a terme aquest any:

- Graduat en Educació Secundària obligatòria a distància.
- Cursos de català nivells B, C i D a distància.
- Curs de basc 1r i 2n nivell.

Presentació de l'Escola d'Adults.

- Dansa del ventre.
- Curs de socorrisme bàsic: primers auxilis.
- Cinefòrum amb les pel·lícules ***Solas*** i ***Promises***, entre d'altres.

Un conjunt d'esforços, els vostres i els nostres, que sumats donen com a resultat un poble amb ganes de fer coses i de progressar en el camp de la cultura.

Club tennis taula Sant Hilari

Un any més aprofitem l'oportunitat que ens dóna el programa de la Festa Major per informar a tot el poble de les novetats del club. De nou hem representat Sant Hilari en la lliga intercomarcal amb uns resultats més que acceptables. Aquesta lliga cada any puja de nivell i també de nombre de participants; aquest any hem arribat als quinze equips. Es pot dir que amb tres anys s'ha doblat el nombre d'equips, la qual cosa és una mostra de la gran afició que hi ha. Tot i així som conscients del caràcter minoritari d'aquest esport, però això no ens treu les ganes de jugar-hi i passar-ho bé.

També hem anat participant en els campionats que se celebren als pobles del voltant. A l'igual que les partides de la lliga, els campionats es fan els dissabtes a la tarda i són la millor manera de veure una bona colla de jugadors de tots els nivells i edats. Fins i tot a Sant Quirze es fa un campionat de dobles i a Torelló un de jugadors veterans. També a Torelló es fan les 12 hores de Tennis Taula on per cert aquest any hem tingut uns molt bons resultats.

Aquí al poble organitzem un campionat que no té res d'envejar a la resta de campionats que s'organitzen als pobles veïns. L'Open de Sant Hilari, que així es diu tècnicament, ja té uns quants anys de vida i es pot dir sense reserves que cada any anem a més. Una cinquantena de participants van venir a passar-ho bé en les vuit taules muntades al poliesportiu. Podem dir que l'Open de Sant Hilari s'ha consolidat com el campionat de referència que es fa al final de la lliga, això és la primera setmana de juny. Sabem que tothom va quedar content de tot, tant de l'organització com de les instal·lacions del poliesportiu. Des d'aquí animem a tot el poble que s'acosti al poli quan organitzem l'Open. La continuïtat de qualsevol de les activitats que es fan neixen d'un grup, entitat, club esportiu, però es necessita el suport de la gent del poble, si no és difícil tirar endavant.

Ja sabeu que al poliesportiu hi ha una sala on sempre hi ha una taula de ping pong a punt per passar-hi una bona estona. No dubteu d'anar-hi. No la tenim per lluir, sinó que cal fer-la servir. Seria allò que com més serem més riurem! També animem totes aquelles persones que tinguin ganes de jugar a la lliga que ho facin saber. És bo que arribi gent nova per fer més nombrós i fort el club.

Us desitgem una molt Bona Festa Major!

Club de Bàsquet SANT HILARI

La temporada 2007-2008 ha estat molt intensa, com totes les d'un club com el nostre, que treballa per la transmissió de valors d'amistat entre infants i joves del nostre poble, mitjançant la pràctica del bàsquet.

Han estat 13 els equips de categories des de minis fins a sèniors, que han participat en les respectives lligues de la Federació Catalana de Bàsquet gràcies a una tasca d'esforç constant per part de jugadors, entrenadors, junta i de col·laboració de les famílies. El resultat d'aquest treball ha estat globalment positiu, sempre en funció dels objectius i possibilitats de cada equip.

Hem de felicitar especialment: l'equip *Sènior A Femení* pel primer lloc del seu grup, per la qual cosa la propera temporada competirà en el grup A. Així com l'equip *Infantil Femení* per ser les sub-campiones de Girona de la seva categoria.

L'escola de bàsquet va fent camí

Des de fa 5 anys la nostra escola de bàsquet està en funcionament. Des del començament hem participat en les trobades d'escoles de bàsquet que s'han fet en diverses poblacions de Catalunya: Figueres, Begur, Olot, entre altres. Els nostres petits començaven a fer els seus primers partits, gaudint del bàsquet i dels jocs que les diferents seus els havien preparat. Aquesta temporada ho han pogut fer a casa perquè el nostre club ha organitzat LA PRIMERA TROBADA D'ESCOLES DE BÀSQUET A SANT HILARI SACALM. Es va celebrar el dissabte 17 de maig. Podem dir que va ser un èxit de participació i de col·laboració.

Des de la junta volem agrair la col·laboració de jugadors i jugadores del club, que en aquesta matinal van actuar com a entrenadors, àrbitres i monitors d'activitats de lleure. Felicitats a tots per la vostra participació!

Properes activitats:

- 13 i 14 de setembre : 3r Torneig Júnior Països Catalans.
- Setembre: Trobada d'equips Minis a Sant Hilari Sacalm
- Setembre: Partit ACB
- 20 de setembre: inici de la temporada 2008-2009

Tots els que formem part del club de bàsquet us desitgem una bona Festa Major i us convidem en les activitats de futur que us hem anunciat.

CasalxJoves

PLA LOCAL DE JOVENTUT 2008-2011

Quina és la situació actual del jove hilarienc i què hi podem fer?

El Pla Local de Joventut de Sant Hilari 2008-2011 és l'eina directriu que marcarà les polítiques de joventut en l'esmentat període.

Aquest s'ha realitzat de forma participativa i interdepartamental i consta d'una part d'anàlisi de la realitat juvenil dividida en dues parts: una de quantitativa, en què es fa la diagnosi del jove hilarienc en la seva integritat i condició pel fet de pertànyer a un estrat d'edat concret (dels 15 als 29 anys) on es tenen en compte diferents dades com són: nivell d'estudis, on treballa i en quines condicions, com viu (no emancipat/emancipat), la salut, quines són les seves aficions, inquietuds, si participa de la vida social i associativa del poble. En definitiva, una anàlisi, basada en dades estadístiques que reflecteix –en la mesura que ho fan les dades estadístiques– la realitat del dia a dia del jove hilarienc. Per altra banda, i com que amb dades estadístiques creiem que no n'hi havia prou, s'ha complementat aquesta anàlisi quantitativa amb una de qualitativa, en forma de taules rodones, que han tingut lloc entre els mesos de gener i febrer de 2008, on s'han entrevistat un nombre significatiu de joves, per tal que exposessin quines mancances hi havia al municipi i quines possibles solucions hi hauria. Alhora s'ha entrevistat diferents professionals i membres d'entitats que, d'una manera directa, desenvolupaven la seva tasca en contacte amb els joves, per tal que també es pronunciessin sobre aquestes mancances i possibles solucions.

Una vegada recopilades totes aquestes dades i efectuada la diagnosi, s'ha obtingut el següent: a Sant Hilari, i a grans trets, hi ha aquestes principals problemàtiques:

- Una manca d'oferta d'oci i de cultura atractiva i alternativa a les activitats esportives.
- La manca de transport amb els principals pols d'atracció dels joves: Vic i Girona, fet que, si es resolgués, molts joves podrien accedir a un ampli ventall d'oferta a tots els nivells (acadèmic, formatiu, d'oci, cultura....), que per les característiques del municipi no hi són presents.
- Un entorn laboral hostil per a tots aquells que han realitzat estudis superiors i volen professionalitzar-se d'acord amb el seu nivell acadèmic, fet que fa que molts d'aquests marxin del poble, tot generant un problema de "fuga de cervells".
- Poques possibilitats d'emancipació si es té en compte el sou al qual pot aspirar un jove i el preu de l'habitatge.

Es posa de relleu que a Sant Hilari hi faria falta un equipament cultural municipal interdisciplinar amb suficients recursos per tal que els col·lectius juvenils amb iniciatives culturals diverses puguin desenvolupar-les, i alhora, que aquest esdevingui un espai de trobada i promoció d'aquests col·lectius.

És per això que les actuacions de les polítiques municipals de joventut prenen aquesta orientació: oferir espais, recursos, activitats i equipaments per a tots aquells que tinguin iniciatives diverses de l'àmbit cultural.

La primera de les iniciatives ha estat l'organització d'un cicle de concerts de músics emergents hilariencs "SacalmSona'08" per tal que els joves creadors de música poguessin exposar la seva obra i alhora s'enregistrava el directe, el resultat del qual serà el CD *SacalmSona'08* que es distribuirà per la Festa Major d'enguany, amb la intenció de promocionar els grups locals hilariencs que van participar al festival: Salsa de Pastor, Wishful Thinking, Magí Stevland, Rubèn Masnou, Big Band de l'Orquestra Jove de la Selva, Never Again, Nivaira i Anònims.

Una altra de les iniciatives és el foment de l'educació no formal mitjançant l'oci. En aquest apartat, l'entitat jove hilarienca La Pinya ha elaborat un projecte, conjuntament amb l'àrea de Joventut, per tal de crear un grup d'escoltes al municipi. L'objectiu: organitzar activitats educatives en el temps de lleure dels nostres joves.

Davant la necessitat que els diferents col·lectius i entitats es promocionessin i establissin sinergies entre ells, creiem que també fa falta dotar-los d'un espai virtual a la xarxa d'Internet. En aquest punt, l'àrea de Joventut està treballant en la creació d'una pàgina web on hi hagi un èmfasi especial en els col·lectius generadors d'iniciatives.

Alhora hi ha moltes altres actuacions previstes en l'esmentat Pla Local que pretenen actuar sobre mancances detectades que afecten altres àmbits de la vida dels joves com poden ser la mobilitat, l'educació, l'àmbit laboral i la salut. No cal dir que el Pla Local de Joventut 2008-2011 és públic i el podeu consultar al casalxjoves.

Guillables

"Atenció, us demanem que durant la representació apagueu els mòbils, resteu en silenci, que el flaix de la vostra càmera no pari de disparar, que aneu amb una vestimenta adequada i que gaudiu d'aquesta actuació que aneu a presenciar."

Amb tots vosaltres... Guillables presenta... La recopilació d'actes des de la Festa Major de 2007 fins a dia d'avui

L'any passat, amb motiu dels cinc anys dels Guillables, vam fer un correfoc de Festa Major una mica especial amb una representació teatral inicial al balcó de l'Ajuntament presentant un nou personatge, el Dimoni Estramoni. El transcurs del correfoc va ser molt agraït, ja que hi va haver molta assistència de gent a sota dels diables de foc, amb la col·laboració dels Diables de l'Onyar i de Castelló d'Empúries. Es va crear un espectacle de plaça final molt elaborat que va durar al voltant de 45 minuts, potser el més complet que hem fet al llarg d'aquests cinc anys.

Com ja és tradició, per Sant Narcís vàrem retornar aquesta benentesa als Diables de l'Onyar i vam participar al seu gran correfoc de Fires de Girona. Tot seguit ens vam posar a enginyar quin seria l'espectacle del dia de St. Hilari, que aquest any va caure en 12 de gener. Com alguns vàreu poder apreciar i gaudir va ser tot una innovació, un pas endavant per una colla de diables, ja que la creació del documental anomenat **"MónPodrit"** crític amb la societat, les incoherències del món en el que vivim, de la contraposició de vides, de la misèria i l'ostentació i, sobretot, remarcant aquesta prepotència que ens fa ser tan inhumans.

Uns mesos més tard, vam anar a fer el correfoc de final de temporada de les pistes d'esquí d'Andorra Vallnord. El dissabte 5 d'abril, vam col·laborar amb l'entitat "Sant Hilari Solidari" actuant la banda enmig dels concerts benèfics que feien per recollir diners per comprar medicaments per al poble Sahrauí.

Arribada la primavera, començaren a sorgir més actuacions i per deixar els diables ben informats vam fer un sopar-assemblea extraordinari. La setmana següent, la banda de percussió va actuar a l'ArrelCat, una mostra de cultura popular catalana a Sant Celoni, organitzada des del Casal Quico Sabaté. El 31 de maig vam participar al desè aniversari de les Gàrgoles de Banyoles i al 7 d'aquest mateix mes a una batucada a Hostalric i una col·laboració amb els Diables de la Jonquera amb motiu del seu vintè aniversari.

Al mes de juny, hem fet una activitat extraescolar al col·legi Guilleries tallers de Guillables als quals hi van participar molta mainada emocionats amb la idea de ser un guillable de gran.

Tot seguit ens vam posar a treballar en els preparatius del correfoc de Sant Joan. Aprofitem per dir que l'assistència de públic és sempre inferior a la de la Festa Major i aquest fet no ens fa sentir gaire orgullosos, ja que l'arrel dels correfocs surt d'aquesta nit màgica, al costat dels foguerons. **Ens sembla que perdent tradicions de la nostra cultura estem perdent identitat com a poble.**

Per contra, estem molt contents i cofois de l'acceptació que ha tingut al nostre poble la **segona trobada de bandes**. Ens atrevim a qualificar-la com un èxit, atès que tant els tallers per a nens al matí, com l'assistència de gent a la tarda per gaudir dels ritmes de les diferents bandes de percussió (Gàrgoles de Banyoles, Diables de l'Onyar, la Bisbal d'Empordà, Diables de Sant Celoni i Guillables) i amb la desbordant assistència al sopar i el final de festa amb l'actuació d'en Miquel del Roig, Furgo Party i Dj Adri i Dj Guilla es van superar les nostres expectatives.

Per acabar, encoratgem a joves actius i responsables del poble a formar part dels Guillables, ja que volem ampliar la colla amb més camaflargs, malabaristes i diables de foc.

Així doncs, cada dimarts a les 10 del vespre, al local, hi ha reunió per planificar noves actuacions.

Us esperem ben guarnits per a la Festa Major!

Foc a la feixa!

Societat de pesca la Gorga

Ha passat un altre any i la nostra societat, que és la vostra, continua lluitant i treballant pel bon estat de les rieres i els entorns de Sant Hilari Sacalm. Al llarg d'aquest darrer any, com ja sabreu, la gestió de l'aigua del poble ha passat a mans de l'empresa Sorea. Això ha comportat que per part de l'Ajuntament i Sorea, s'ambés a l'acord de no agafar l'aigua de la riera de Mas Quintà. Des de la societat, fa molts anys que es lluita perquè s'acabin les captacions a les rieres i especialment a la de Mas Quintà (que és la que té més captacions). Suprimir-les significa un gran avanç per a la vida del riu. Continuarem lluitant perquè les captacions de regants agafin la mínima quantitat d'aigua i també perquè, en èpoques de sequera, s'eviti el funcionament dels pous que hi ha a la llera de les rieres.

Una altra actuació d'enguany ha estat el buidat de les basses del viver (Font de l'Arç) i del llac de la Font Picant. La finalitat d'aquestes preses és retenir la sorra per evitar que aquesta es dipositi al llarg del riu, ja que en perjudica molt greument la vida. Aquests buidats valen molts diners que la societat no disposa i per això donem les gràcies a l'Ajuntament i al Departament de Medi Ambient per ajudar-nos econòmicament a fi de millorar els nostres espais fluvials. També voldríem conscienciar la gent, que fa moviment de sorra per obres, que evitin que aquesta, a causa de la pluja, pugui anar al riu.

Com ja venim dient els darrers anys, el funcionament de la depuradora no és massa correcte, així com l'estat del clavegueram, que continua abocant aigües brutes a la riera. Des de l'Ajuntament se'ns ha dit que properament començaran a actuar perquè de mica en mica es pugui solucionar. Esperem que el proper any se'n puguin veure les millores i no haver d' escriure el mateix.

El 7 de juny passat, l'Associació Projecte Rius, de la qual la Gorga en forma part, va organitzar una neteja als rius de Catalunya. Aquí a Sant Hilari, diverses entitats i el Museu Guilleries van fer neteja a tres punts del terme municipal. Nosaltres vam anar a la riera d'Osor, on vam treure diversos camions d'electrodomèstics, garrafes de plàstic i altres deixalles. La Societat de Pesca també va participar a la neteja del pantà que va organitzar la Plataforma per Susqueda.

Com cada any s'han seguit organitzant els concursos de cipríinids al riu Ter i al pantà de Susqueda, amb una gran participació. Com a anècdota, en un concurs amb 23 participants, es van pescar més de 5.000 peixos, que sempre es retornen a l'aigua.

Riera de Mas Quintà a l'hivern.

Buidat de la presa del viver.

Recollida de deixalles a la riera d'Osor.

Recollida de deixalles al pantà de Susqueda.

Ramon Garriga. Campió de la temporada 2007.

Participants del concurs infantil.

CLASSIFICACIÓ PROVISIONAL DEL CAMPIONAT 2008 (10-7-08)

NOM	PUNTS
1. Ramon Garriga	26.560
2. Isidre Obiols	19.980
3. Miquel Carreras	18.860
4. Hilari Miralpeix	16.740
5. Àngel Colom	16.280
6. Carles Elies	13.360
7. Manel Roura	13.000
8. Jaume Feliu	12.270
9. Josep Masó	9.840
10. Marc Danés	8.600

De la mateixa manera es va organitzar el concurs infantil. Es va fer al pantà de Susqueda i allà mateix es donaren els premis amb un piscolabis per a tothom. Al 19 d'agost del 2007, es va celebrar el tradicional concurs de Festa Major amb molts bons premis. Que es lliuraren a la plaça Jacint Verdaguer (Porxada) on en Joan Garriga (alcalde de Sant Hilari) va lliurar el trofeu de primer classificat, a en Josep Masó i el de la peça més grossa a l'Hilari Miralpeix.

Bona festa i bona pesca!

Dia 24 d'agost
CONCURS DE FESTA MAJOR
al pantà de Susqueda

sant hilari SOLIDARI amb el CONGO

Un projecte acabat

Quatre ratlles a manera de recordatori.

Als anys 79-80, quan el poble de Sant Hilari patia greus problemes derivats de la manca d'una guarderia infantil, una Germana jove i entusiasta, la Núria Juvanteny, juntament amb un grup de pares i mestres, va tirar endavant un projecte que semblava inviable, la creació de la **Llar Infantil les 100 Fonts,** de la qual ella en fou directora. Tots sabem la tasca que ha portat i està portant a terme aquesta llar, fruit dels esforços de gent que ha vetllat dia rere dia pel seu bon funcionament, conscients del que suposa el fet que els més petits del poble puguin ser atesos mentre pares i mares estan en els seus llocs de treball.

La Núria, però, tenia altres projectes i, amb permís de les seves superiores i amb la recança de familiars i amics, anà a servir els més pobres dels pobres en un país africà llunyà deixat de la mà de Déu: Gabon. D'això ja

farà 28 anys i, ara continua el seu treball amb els més desfavorits en una regió llunyana del Congo.

L' estiu del 2005 ens visità i aprofitàrem l'avinentesa per trobar-nos tots una altra vegada: la Núria i aquells pares i companys que ja no som tan joves. I les seves paraules ens van entendrir, sobretot perquè la seva feina es veu constantment frenada per la manca de recursos econòmics i de voluntats polítiques. Les Germanes que atenen la missió, prop de Kinsasa, han de compartir el poc que tenen amb els nadius i refugiats de països veïns, que fugen empesos per les guerres endèmiques que assolen Àfrica. També han d'atendre un munt de necessitats que se'ls escapen de les mans i per a les quals no compten amb més ajuda que alguns donatius que esporàdicament els arriben.

Moguts per tot això que us expliquem, un grup d'aquells pares i alguns mestres que treballàrem amb ella, ens proposàrem d'endegar la campanya, **Sant Hilari Solidari amb el Congo**, que comptà, de moment, amb la realització d'un **festival benèfic** (el dia 5 de juny del 2005 al cinema **Catalunya**) i **un concert de rock** (al Pavelló el 23 de juliol del mateix any). Els diners recollits anaren directament a mans de la Germana Núria i serviren per cobrir una necessitat de primer ordre: la construcció d'un petit hospital a Kolokoso (Kimwenze, Congo).

Grup de col·laboradors amb la germana Núria.

També vam comptar amb la col·laboració de les institucions públiques, indústries, comerços, grups i entitats. No cal dir que el festival i el concert foren un èxit de gent.

Fins aquí la història del projecte, però a l'hospital li mancava quelcom essencial: **l'aigua.**

L'exalcalde de Sant Hilari, en Robert Fauria, ens va assegurar que, des de la Diputació, faria el que estigués a les seves mans per tal d'aconseguir el somni de les Germanes de Kolokoso: disposar d'unes instal·lacions que permetessin l'arribada de l'aigua a l'hospital i a dos barris més de la població. A principis d'aquest juny, per fi, ha estat possible l'arribada de diners per acabar el projecte.

Aquestes eren les paraules de la germana Núria, en un e-mail del 3 de juliol de 2008 des de Kolokoso: *"Avui hem tingut una gran alegria. A les tres de la tarda hem pogut escoltar els crits de joia de les Germanes i de la gent de l'hospital per dir-nos que acabava d'arribar l'aigua a l'hospital i a dos barris del poblat. M'ha entrat pell de gallina. Quina emoció! La gent estava contentíssima, deien: "Gràcies, moltes gràcies a la gent de Sant Hilari". Doncs bé, ja sabeu que finalment han pogut acabar la instal·lació gràcies a l'última transferència que ens vàreu fer arribar".*

Avui ha estat el gran dia!

Gràcies, moltes gràcies a tots els amics i coneguts de Sant Hilari.

Us recordarem sempre!

El poble de Kolokoso.

I això és tot. El grup que vam endegar aquesta campanya ens ha semblat que teníem el deure d'informar de la fi del projecte i felicitar-nos tots plegats perquè **Sant Hilari és un poble solidari.**

Bona Festa Major!

"Sant Hilari solidari amb el Congo"

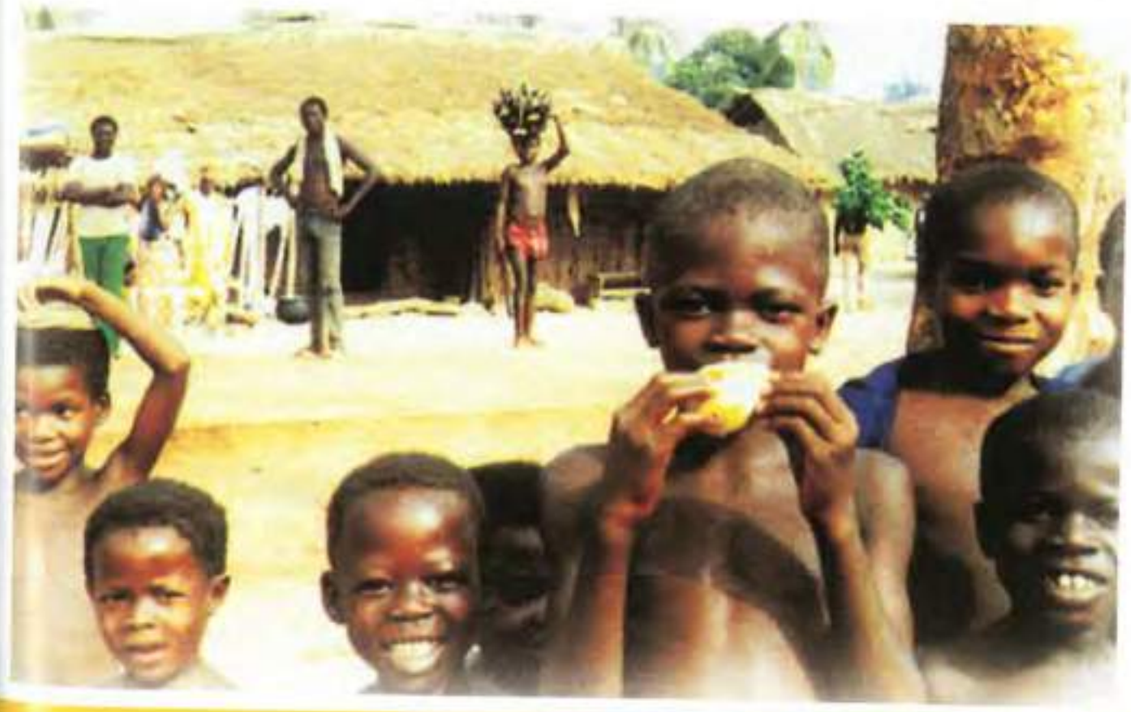

Escola de Música de SANT HILARI

Actuacions al Cinema de Catalunya per a celebrar els 30 anys de l'Escola de Música.

El dia 21 de juny, al Cinema Catalunya vàrem celebrar amb un concert el nostre XXXè aniversari.

Va ser un dia molt feliç per a nosaltres. Representava la culminació de 30 anys d'esforços, amb alegries i entrebancs. Per a una entitat com la nostra, però, arribar a 30 anys ja és en si mateix un èxit, sobretot tenint en compte els canvis que s'han produït a la nostra societat, on l'esforç, la constància, la interrelació personal, que són aspectes que treballem amb la música, no són valors que predominin.

En aquest concert hi van participar: l'Orquestra Jove de la Selva amb les tres seccions (iniciació, corda i vent), la coral Alzeïda, la coral Petits Cantaires i la coral Clau de Sol d' Arbúcies; en total uns 120 músics repartits en tres nivells d'escenari. Interpretaren música clàssica, d'arreu del món, popular catalana i tots junts ens oferiren "Bona Nit", de Lluís Gavaldà i Matinal, lletra d'Anton Busquets i Punset i música d'Antoni Miralpeix.

Agraïments

• Voldríem agrair a tots els professors, pares i familiars que durant aquests anys han donat suport i han fet possible que aquí a Sant Hilari hi hagués Escola de Música.

• A tots els alumnes que han esdevingut professionals i ara dirigeixen corals com Els Nois Alegres, l'Alzeïda, o música d'orquestra i grups de rock, professors d'escoles de música, etc. A través de la música han trobat el seu camí professional, però també volem recordar els molts alumnes de la nostra escola que han esdevingut simplement melòmans, gent que gaudeix o practica la música sense pretensions professionals, aquest és un dels nostre grans objectius que crec que ha estat assolit. Al nostre poble qui vol cantar o tocar ho pot fer sense importar l'edat.

• Volem agrair també a l'Ajuntament de la legislatura anterior i la present per:

– Haver assentat les bases per a crear a partir d'ara una escola de música renovada i pública, recolzada institucionalment. Durant aquests trenta anys hem estat una entitat privada a causa de les circumstàncies, però sempre hem tingut una vocació pública i hem fet un servei al nostre poble creant tot un teixit d'entitats i activitats culturals i artístiques que han anat molt més enllà de St. Hilari.

– També volem agrair que aquest suport hagi passat per damunt d'ideologies o partits polítics, que és tal com ha de ser.

– Gràcies per permetre poder encarar el futur amb il·lusió creant el servei municipal de música i una aula associada al Conservatori de Vic. Ha estat una fita llargament esperada.

– Agraïm al Consell Comarcal per haver creat i reforçat aquesta magnífica eina d'integració social i musical que és l'Orquestra Jove de la Selva. És un autèntic plaer.

Cronologia destacada:

- 1976. Neix la coral infantil Petits Cantaires de Sant Hilari.
- 1977. Neix l'associació "Els Amics de la Musica".
- 1978. Neix l'Escola de Música de St. Hilari.
- 1983. Neix la "Coral Jove", llavor de la futura Amethysta.
- 1988. Neix l'Escola de Música d' Arbúcies.
- 1991-1993. Es consolida la coral Amethysta.
- 1993. Neix la coral infantil Clau de Sol a Arbúcies.
- 1995. Neix la coral de veus blanques Lutiana (Arbúcies).
- 1996. Sortida a Brussel·les (Bèlgica).
- 1999. Sorgeix l' Orquestra Jove de la Selva.
- 2002. Intercanvi d'orquestres a Lituània.
- 2002. Centre de recursos virtual "Calaix de música".
- 2002. Curs a Salzburg (Àustria), mètode Orff.
- 2003. Neix la coral de veus blanques Alzeïda.
- 2003. Remodelació de l'Escola de Música i adequació a normatives.
- 2007. Curs a Ginebra (Suïssa) mètode Dalcroze.
- 2007. Neix la secció d'iniciació de l'Orquestra Jove.
- 2008. Escola municipal. Conveni d'aula associada al Conservatori de Vic.

Estem convençuts que la Música Educa i ens ajuda a formar-nos com a persones en una activitat creativa i artística.

Montserrat Cufí
Toni Miralpeix

Bastoners DE LES GUILLERIES

A la foto hi falten l'Anna Juanhuix i l'Andreu Vidal.

Salut, hilarienques i hilariencs,

Tothom sap que Catalunya és un país de cultura popular i de tradicions. El "ball de bastons" n'és un clar exemple. Les primeres referències escrites provenen del segle XII quan, en el banquet de noces del comte Ramon Berenguer IV amb la princesa Peronella d'Aragó, es va fer un ball de bastons. També hi ha historiadors que diuen que prové d'un ritus agrari de la prehistòria, però la falta de testimonis gràfics d'aquella època fa que aquesta teoria sigui menys sostenible. Sant Hilari, com a poble català que som, no podia ser menys i des de finals del 2007 compta amb una de les poques colles bastoneres d'arreu de la província de Girona.

Gràcies a l'ajuda de la "Colla bastonera Quico Sabaté" de Sant Celoni, un grup d'amics vam aprendre a fer diversos balls amb bastons. Un cop ja teníem la base, vam començar a gestionar tota la paperassa per consolidar-nos com a entitat. Des del mes de febrer podem dir que els "Bastoners de les Guilleries" som una associació més del poble.

La primera actuació va ser a Sant Hilari, per la inauguració de la nova Biblioteca, des d'aquest dia no hem deixat de voltar per la nostra terra. Des de la Cellera, passant per Maià de Montcal, Arbúcies i Vic, fins al dissabte 26 de juliol que vam assistir a la trobada Nacional de Catalunya de Bastoners a Vila-seca.

No cal dir-vos que esteu convidats a formar part de l'entitat, ja sigui ballant o tocant la gralla a la nostra banda.

Per finalitzar, com a bons seguidors de la festa que som, volem desitjar-vos que passeu una bona Festa Major i que gaudiu al màxim d'aquests dies.

Salut i bastons!
Bona Festa Major!

Pessebristes
CATALUNYA I BALEARS

La 38a Trobada de Pessebristes de Catalunya i Balears es va celebrar a Sant Hilari Sacalm el 7 d'octubre de 2007.

De les 52 associacions de pessebristes de Catalunya van assistir a la trobada 30 i també hi havia dues associacions de les illes Balears. Hi van participar 325 persones de les associacions de Maó, Parets del Vallès, Montblanc, Sant Andreu de la Barca, Granollers, Castellterçol, Manresa, Baix Empordà, Castellar del Vallès, Sant Pere de Torelló, Sant Feliu de Llobregat, Ripollet, Terrassa, Arenys de Munt, Banyoles, Palau Solità i Plegamans, Esparreguera, Mallorca, Mataró, Barcelona, Sant Joan Despí, Sabadell, Premià de Mar, Girona, Vilanova i la Geltrú, Vilafranca del Penedès, Vic, Tarragona, Sant Pere de Ribas i Sant Hilari Sacalm.

Els assistents van visitar l'exposició de pessebres de Can Rovira. A la planta baixa hi havia pessebres muntats dintre d'ampolles de vidre fets per Antoni Barcelona, alguns en garrafes, altres en ampolles més petites. Van poder veure les eines amb les quals introdueix les diferents peces que després s'encolen dins les ampolles. Als altres pisos de l'edifici hi havia diorames d'escenes de pessebres, alguns dedicats a la figura de mossèn Cinto Verdaguer. A l'edifici annex es presentaven uns pessebres de més gran format, destacant un retaule amb dotze motius de pessebre que encerclen la figura de Sant Francesc d'Assís, patró d'afeccionats a aquestes representacions del naixement de Jesús. El retaule, fet per l'associació local, té unes dimensions de 244x160 cm.

També van poder visitar el Museu de les Guilleries i l'exposició de bolets. A l'església Parroquial es podien veure els diorames del Calvari, el retaule fet per Joaquim Planas i Antoni Barcelona, amb els passos del Via Crucis.

La recepció oficial, presidida pel conseller de Cultura, es va fer a l'Ajuntament, oberta només als presidents de les entitats, atesa la cabuda de la sala de plens. L'alcalde va parlar de la població, de la seva artesania de la fusta i digué que Sant Hilari és un poble fidel a les seves tradicions, com la del Via Crucis Vivent del Divendres Sant, els armats i també el pessebre. Va desitjar una bona diada i va convidar a tornar a visitar la població i els seus voltants.

El president dels pessebristes de Sant Hilari, en la seva intervenció, va expressar la il·lusió amb què havien treballat per aquest dia i va agrair la nombrosa assistència.

El president de la Federació va parlar del contingut religiós i històric del pessebre, del contingut popular, del caràcter artesà (va fer esment de la concessió del Diploma de Mestre Artesà a quatre pessebristes). Comentà el contrasentit que en algunes escoles s'hagi prohibit cantar cançons nadalenques o fer el pessebre per no tenir la sensibilitat d'alguns immigrants, quan les escenes del pessebre, el buscar allotjament, el naixement en una cova, l'haver d'emigrar a Egipte, tenen molt més a veure amb la problemàtica dels immigrants que no pas amb la de les nostres societats benestants. Va agrair els esforços de l'Associació de Sant Hilari i la col·laboració de l'Ajuntament, de Caixa Terrassa i dels altres patrocinadors. Al final de la seva intervenció, va oferir al conseller el primer pin de la Federació, tot just acabat de fer.

Va cloure l'acte el conseller de Cultura, Joan Manuel Tresserres, que va parlar de la tradició del pessebre, de la seva arrel històrica i de la representació escenogràfica. Va dir que el pessebre evoca el passat però porta al futur. Va exhortar a mantenir viva la tradició, a no tenir por d'utilitzar noves tècniques i va fer un elogi a l'esperit associatiu.

A l'església parroquial es va celebrar l'Eucaristia, concelebrada pel rector i el vicari episcopal de la demarcació. La coral mixta Els Nois Alegres va interpretar diversos cants i al final es van cantar els goigs del Pessebre, amb lletra i música de Mn. Camil Geis. Es va fer una edició dels goigs d'aquesta trobada. Al sortir, els Armats feren una desfilada en honor dels pessebristes.

En un dinar al poliesportiu, es va lliurar el "fanalet" als pessebristes de Tarragona, que organitzaran la trobada del 2008 i a les entitats assistents, un gerro de vidre gravat, amb dedicatòria a cada entitat.

L'Associació de Pessebristes de Sant Hilari vol agrair la col·laboració de les entitats que han fet possible aquesta trobada: Ajuntament de Sant Hilari, Federació Catalana de Pessebristes, Generalitat de Catalunya, Consell Comarcal de la Selva, "La Caixa", Caixa de Girona, Caixa de Terrassa, Parròquia de Sant Hilari, Associació de la gent gran Can Blat, Via Crucis Vivent, Coral Els Nois Alegres, Font Vella i Vivers Tortadès.

Club tennis
Sant Hilari

Enguany fa 100 anys que ja es començava a parlar del tennis a Sant Hilari. El 26 de juny del 1908, al núm. 1 del periòdic local *L'Estiuada*, a l'apartat de "Noves" referents al poble es publicava que: "En dos camps situats al peu mateix del passeig de la Font Vella, s'hi acaban d'instal·lar tots els útils necessaris pera verificarshi bon nombre de jochs esportius, figuranthi el foot-bal, law-tenis, botees, tir, etc. Es una bona millora que diu molt a favor de nostra població".

Sabeu on es el Revolt del tennis? És un punt que hi ha un cop passada l'església de Mansolí Vell gairebé davant l'aparcament d'autocars, abans d'arribar a la font Picant. Abans de la guerra s'hi va construir una pista de tennis que va permetre practicar una activitat lúdica exclusiva per als estiuejants que prenien les aigües i residien al Balneari de la font Picant.

El tennis a Sant Hilari té una història arrelada i cimentada en diferents indrets del poble on anys enrere s'hi construïren pistes de tennis. Una podria ser la ja esmentada de la font Picant, la que hi havia en un solar situat prop de l'actual plaça de Cal Ros, la de la piscina Villaret, les pistes de Cal Sastre, la de Can Pere i altres de particulars que van ajudar a introduir el tennis en el ventall d'activitats esportives del nostre poble.

El Club Tennis Sant Hilari, amb una trajectòria a l'esquena de 25 anys de torneigs, sopars i cursos per a la mainada, va homenatjar el desembre passat el que havia estat el seu president fins fa poc, en Josep Masó Plenacosta. En aquest acte es va dir que l'Open que se celebra anualment portaria, des d'aquell moment, el nom d'Open Josep Masó en reconeixement a l'esforç que durant molts anys ha realitzat pel Club Tennis Sant Hilari.

El relleu generacional del club ha simbolitzat unes ganes, per part de la nova junta, de continuar treballant pel seu creixement i per mantenir l'esperit de companyonia que es respira entre els socis d'aquesta entitat. Les persones que s'han posat al davant de l'entitat, en gran part gent jove, ha assumit amb il·lusió la responsabilitat de seguir vetllant perquè el Club Tennis Sant Hilari continuï sent un referent dins el grup d'entitats esportives del nostre poble.

Campionat de Pàdel-Primavera 2008

Tennis als anys vint. C/ Dr. Morales.

En els últims dos anys hi ha hagut un canvi important que hem de citar: la incorporació, dins les activitats del club, d'un esport que ha tingut bona acollida entre el jovent i no tan jovent de Sant Hilari. Ens estem referint al pàdel. Una raqueta compacta i sense cordatge, una pista més petita que la de tennis i més facilitat per tocar la pilota són els ingredients bàsics perquè molts hilarienes l'escullin com a esbarjo per fugir de les cabòries de la rutina laboral. El pàdel ha engrescat persones que ja havien descartat el fet d'agafar una raqueta i passar-se estones a ple sol intentant guanyar un punt al rival.

Des del Club Tennis Sant Hilari creiem que és important marcar-se objectius per seguir treballant per als socis. Enguany, les fites a aconseguir són: federar el club i participar en campionats federats, organitzar campionats locals de tennis i de pàdel, consolidar l'escola de tennis i aconseguir el major nombre possible de socis. Això voldrà dir que la gent està contenta amb el que se li ofereix i amb el tracte que rep per part dels qui tiren endavant el Club. Els socis han de veure que el club intenta millorar dia rere dia i que prioritza el respecte de tots els socis com a valor fonamental.

Un any més, doncs, el Club Tennis Sant Hilari aprofita l'ocasió per donar les gràcies a tots els qui fan possible l'existència del Club, anima tothom a fer esport i us desitja una molt bona Festa Major.

Reconeixement a Josep Masó

ASSOCIACIÓ DE COMERÇ I TURISME de Sant Hilari Sacalm

ASSOCIACIÓ SANT HILARI SACALM de COMERÇ I TURISME

Com cada any, aprofitem aquest programa per desitjar-vos una Bona Festa Major i per fer una mica de resum del que portem a terme des de l'Associació de Comerç i Turisme de SHS.

Som una associació amb 12 anys de vida, actualment amb 62 associats, i portem 7 anys amb plans de dinamització comercial, el que ha fet que planifiquem les nostres accions, a curt termini, a un any, i, a llarg termini, un pla estratègic a quatre anys.

La primera fase va permetre organitzar-nos amb una nova estructura, senyalitzar tots els nostres establiments associats, posar tòtems de senyalització, crear una marca de *comerç SHS* i posicionar la targeta de fidelització, entre altres objectius.

La segona fase ha portat a federar-nos amb d'altres 12 associacions de comerç de la comarca de la Selva Interior i formar la Federació de Comerç de la Selva.

El pla estratègic és molt més agosarat. El fet de formar una Federació de Comerç de la Selva Interior, ens ha permès comptar amb més personal tècnic i amb l'aportació de 13 juntes; el que us volem dir és que som rics en personal, som un viver de propostes tant en l'àmbit tècnic com directiu. Això ens permet afrontar reptes més grans.

Ara tenim, des de fa uns anys, les campanyes de promoció i comunicació estructurades: *Sant Jordi, Dia de la Mare, Solstici d'estiu, Festa Major, Campanya de tardor i Campanya de Nadal.*

I anem més enllà amb projectes socials, mediambientals, adreçats a la infància, projectes turístics i de noves tecnologies. Voldriem transmetre-us totes les nostres il·lusions i de ganes de fer poble. Així volem compartir la campanya que us trobareu el tercer trimestre d'engany i us en fem cinc cèntims.

Comerç natural, Comerç la Selva

Els comerços de la Selva redueixen els residus

L'impacte de les bosses de plàstic de nansa d'un sol ús repercuteixen tant en el medi natural com en el medi urbà, sobretot, a través de la generació de brutícia i els efectes en els processos de gestió de residus. La població és el consumidor final de les bosses de plàstic, però també en són responsables altres sectors, com el comerç, que han contribuït a generar-ne l'hàbit de la seva utilització i, per tant, han de fer esforços per desincentivar els seus clients a utilitzar-les desmesuradament. La Federació de Comerç de la Selva inicia una campanya mediambiental de sensibilització i prevenció de residus domèstics encaminada a la reducció de l'ús de les bosses de plàstic.

A partir del segon semestre, i amb l'objectiu principal d'incentivar i premiar l'ús de bosses reciclables, la campanya **Comerç natural, Comerç la Selva** pretén introduir mesures de prevenció que aportin solucions a la problemàtica de l'excés d'envasos i embolcalls de la nostra societat i introduir entre els establiments associats el factor mediambiental com un valor afegit de qualitat del comerç de proximitat de la Selva Interior tot promovent i difonent entre els consumidors i les consumidores nous hàbits de consum més responsables des dels punts de vista social i econòmic.

Aprofitant l'extensa xarxa del teixit comercial de la comarca, els establiments adherits disposaran de bosses reutilitzables per regalar als seus clients.

A partir del segon semestre d'engany, i amb el nou conveni signat el 9 de juliol passat amb "la Caixa", disposarem de nous mecanismes, per gaudir d'avantatges com a clients dels nostres establiments així com d'una informació més personal adreçada als hilariencs.

Enguany realitzarem el primer concurs de logotips i us animem a participar-hi.

Al llarg del nostre inici comerç ja us anirem assabentant de les accions que portarem a terme.

Ara la Junta de l'Associació de Comerç i Turisme us desitja que passeu unes **grates vetllades de Festa Major 08.**

Montserrat Pujolràs
Presidenta

Atletes de Sant Hilari

El grup d'atletes de Sant Hilari es va consolidant i enguany ha organitzat o ha col·laborat en les següents activitats del poble:

- Dimarts, 11 de setembre de 2007: portar la flama des del Mas Moragues fins a la plaça General Moragues, per la posterior encesa del pebeter.
- Diumenge, 23 de setembre de 2007: XXIV Cursa popular de Sant Hilari Sacalm. Recorregut aproximat de 10 km pels boscos de Les Guilleries. Es pot fer caminant o corrent.
- Dissabte, 27 d'octubre de 2007. Al pla de les Arenes (a la Casota d'en Comas). Els atletes de Sant Hilari van organitzar un entrenament amb atletes de diferents poblacions de la comarca de la Selva i membres del Club d'Atletisme Lloret La Selva.
- Diumenge, 11 de novembre de 2007: XXV Cros de Sant Hilari Sacalm.
- Dissabte, 31 de maig de 2008. XI Milla Urbana de Sant Hilari Sacalm.
- Dilluns, 23 de juny de 2008. Encesa dels fogarons de la revetlla de Sant Joan.

S'ha participat en el Circuit de Cros Gran Premi de La Selva i en el Campionat Territorial de Girona. A escala individual cal destacar en Nil Soler (benjamí) que es va proclamar campió de Girona; en Sergi Molist, sots-campió (infantil); la Meritxell Serrano, sotscampiona de Girona (júnior); la Nuri Soler, segona veterana gironina, i l'Antolí Fauria, tercer gironí promesa.

També es va participar en els campionats de Catalunya de Cros.

L'atleta hilarienc Nil Soler es va proclamar Campió de Catalunya de cros.

La Nuri Soler, la Meritxell Serrano, la Gemma Brugué i l'Antolí Fauria van classificar-se per anar als Campionats d'Espanya de cros per equips, que es van fer a Madrid el 2 de març de 2008.

El 9 de març es va anar a passar el cap de setmana a Andorra per córrer el Cros Internacional de les Valls d'Andorra.

Pel que fa a la pista, cal destacar l'atleta Arnau Parareda que ha estat tota la temporada estudiant i entrenant a la Residència Blume de Barcelona. Ha participat en els campionats de Catalunya i d'Espanya de 400 i 800 metres llisos.

Grup d'atletes de Sant Hilari

Competició de cros i cap de setmana a Andorra.

Moviment demogràfic 2007

ASPECTES DEMOGRÀFICS DE L'ANY 2007

El 31 de desembre de 2007, el total de població de Sant Hilari era de 5.841 habitants, 3.043 homes i 2.748 dones, la qual cosa suposa un increment de 77 habitants. És normal que dominin les dones, però, com que en aquests moments hi ha un fort moviment migratori, és lògic que primer arribin els homes per a trobar feina i allotjament, i que després demanin de fer el reagrupament familiar.

NAIXEMENTS

Ahmed Azzauchi El Idrissi	04/01
Bakr El Asri Mohsine	28/01
Pol Bové Romaní	19/02
Achraf Hassadi Luis	05/02
Berta Fernández González	02/03
Xènia Lara Ripoll	01/03
Marc Pacheco Rojas	13/03
Jana Cullell Masó	16/03
Mohamed Aiman Khadraoui	25/03
José Manuel López Jiménez	05/04
Roger Duran Brugués	26/04
May El Mardi El Houari	24/04
Marc Molas García	02/05
Naira Jiménez Jodar	06/05
Marta Estroi Ferreira	03/05
Mickaela Estroi Ferreira	03/05
Fatima Estroi Ferreira	03/05
Siham Ailich El Kandoussi	22/04
Judith Carreras Tomés	10/05
Kaoutar Marouan Ouriaghli	04/05
Maria Massana Arnaus	19/05
Marc Rovira Masó	30/05
Aitana González Ballesteros	03/06
Paula Pulido Pérez	13/06
Martí Pidemunt Segura	20/06
Nil Carreras Buenavida	20/06
Helga García Pacheco	22/06
Adam Roktouti Chahboun	27/06
Hajar Maoukil Outghoemine	15/07
Ecaterina Dumitru	24/07
Oriol Blanco Crous	23/07
Lara Pérez Fàbregas	16/07
Aaron Villalón Pérez	10/08
Marta Sousa de Jesús	09/08
Annia Santaugini Bonvehí	08/08
Paula Linares Aguilà	20/08
Naim Salhi El Hassadi	30/08
Asha Gallifa Macián	27/08
Ayoub Sumar El Hadouti	08/09
Biel Recasens Corominas	17/09
Érika Olivera Ramírez	20/09
Berta Vinyes Montasell	22/09
Narjis Hjaoui Jatti	16/09
Margot Soler Jaume	27/09
Jan Obiols Moragas	01/10
Carles Villalva Ibarra	09/10
David Miclea	09/10
Júlia Macías Cobo	20/10
Abril Delgado Moner	31/10
Ona Garriga Miralpeix	02/11
Pau Berlanga Testart	14/11
Iria Obiols Serrano	13/12
Oumaïma Akif El Asri	12/12
Lina Hinojosa Rojas	19/12
Luis Ávila Galán	20/12
Aina Roura Hernández	24/12
Nuria García García	29/12

Hi hagué un total de 57 naixements, amb 35 nenes i només 22 nens.

MATRIMONIS

Modesto Jiménez Delgado i Anisoara Vasilica Dima	27/02
Raül Herranz Maideu i Maria Teresa de Ribot Porta	17/03
Josep Cardona Tarrés i Ester Codina Alarcón	30/03
Joan Sampera Rosell i Maria Teresa Turon Cullell	28/04
Eduard Bové Navarro i Gemma Romaní Moner	28/04
Jordi Puig Boada i Àngela Bosch Cornellà	28/04
Òscar Riu Savall i Marta Manuel López	04/05
Marc García Mayorgas i Marta Pineda Comas	12/05
Juan Palazón Morilla i Claudia Martínez Fiedrahita	25/05
Juan Ruiz Gómez i Estefanía Redondo Villalón	02/06
Carlos Javier Mascareña Hernández i Olga Bonvehí Deza	17/06
Joan Manuel March Condal i Sandra Cazorla Fernández	30/06
Sergio Ramírez Ávalos i Sara Serrano Toro	30/06
Marc Masó Collbatallé i Raquel Aguilà Fosch	07/07
Manuel Reina Jurado i Rosa María Xaubet Ferrer	29/07
Francisco Villalón Rodríguez i Sara María Pérez Molina	07/08
Carles Pla Busquets i Rosa Maria Bonvehí Deza	12/08
Daniel Ruiz Bassó i Eva Sastre Molfulleda	11/08
Antoni Mimó Duran i Svetlana Leonova	12/09
Antoni Planas Massaneda i Sònia Miquel Pintu	11/11
Albert Tornés Manzano i María del Mar Ramon Basela	16/09
David Montoro Martínez i Ana Isabel Ibáñez Lata	29/09
Francisco Javier Moreno Pérez i María Clara Costa Pérez	30/09
Joan Maria de Ribot Porta i Patricia María Sánchez Martín	20/10
Luis García Sánchez i Ona Llopart Capdevila	03/11
Francisco Javier García Adrián i Laura Mariana Barbu	10/11
Juan Pablo Olivera Méndez i Ana Ramírez Navarro	11/11
Gheorghe Neacsu i Ileana Viviana Toma	04/12

En total hi hagueren 28 matrimonis entre civils i eclesiàstics.

DEFUNCIONS

Dolors Fontané Plenacosta	16-01
Antonio Castillo Ruiz	12-02
Herminio Vicente Jabardo	17-02
Carme Masó Rovira	19-02
Raimond Brugarola Roura	27-02
Rita Carós Basset	05-03
Fc. Xavier Clos Serrat	05-03
Maria Pallarols Moragas	16-03
Víctor Daniel Escurra Reategui	18-03
Joan Ribas Bosch	22-03
Ramona Vidal Guillem	22-03
Mercè Bayés Serradesanferm	05-05
Mercedes González García	11-05
Albert de Martín Lobete	01-07
Àngeles Enguita Penacho	21-08
Carme Guell Fradera	14-10
Dolores Ortiz Arévalo	15-11
Maria Ripoll Vidal	30-11
Maria Serra Vila	14-12
Jeroni Serra Funollet	17-12
Manela Clos Serrat	07-02
Enric Pagès Torrent	07-02
Pere Sastre Font	01-02
Josefa Feliu Aymerich	11-03
Juan López Cubero	26-03
Dolors Fuguet Camprodon	31-03
Teresa Pagespetit Masó	28-04
Agustí Sallent Bosch	04-04
Àngel Bover Solà	04-06
Josep Torrent Verdolet	11-06
Antònia Codinach Carbonés	12-06
Olga Adela Deza Piedra	04-07
Ramon Coll Rosquellas	07-07
Montserrat Rotllan Rovira	02-08
Acensión Salvador Bordonaba	17-08
Ramon Rosquellas Ramon	23-09
Jaume Prat Bayés	27-09
Joan Masnou Gallifa	09-11
Maria Brugués Corbera	24-11
Joseta Busquets Bayés	13-11
Ramon Puig Timoneda	31-12

Un total de 41 defuncions al llarg de l'any, 19 homes i 22 dones. És una xifra força reduïda, en comparació de les 63 de 2006.

CARACTERÍSTIQUES DEMOGRÀFIQUES BÀSIQUES

- La natalitat és del 9,7 per mil.
- La mortalitat és d'un 7,01 per mil.
- Això ens indica que el creixement natural (diferència entre natalitat i mortalitat) és positiu en 2,69 per mil. Ha augmentat molt el nombre de naixements en famílies immigrades, un 31 per cent, que gairebé duplica la de 2006.

Telèfons d'interès

AJUNTAMENT

Oficines	972 86 81 01
Fax	972 86 89 76
Pavelló Municipal d'Esports	972 86 89 89
Piscina Municipal coberta	972 86 97 62
CasalxJoves	972 86 88 79
Casa de Cultura	972 86 86 56
Biblioteca	972 86 80 08
Oficina de Turisme	972 86 96 86
Museu Guilleries	972 86 94 47
Ràdio Sant Hilari	972 87 23 00
Can Rovira	972 86 96 86
Residència de Gent Gran Sant Hilari	972 87 28 00
Telecalm Tel. i Fax	972 86 84 44
Deixalleria	667 16 59 62
Tanatori de Sant Hilari	972 21 03 58

SERVEIS DIVERSOS

Llar Infantil "Les Cent Fonts"	972 86 80 61
Col·legi Guilleries	972 86 87 29
Col·legi Sant Josep	972 86 94 83 / 972 86 81 46
IES Anton Busquets i Punset	972 86 93 58
Casal de Gent Gran "Can Blat"	972 86 87 32
Correus	972 86 94 00
Parròquia de Sant Hilari	972 86 82 22

SANITAT

Àrea Bàsica de Salut de Sant Hilari (CAP)	902 111 444
Farmàcia Muntalt	972 86 90 49
Farmàcia Broto	972 86 80 96
Ambulàncies Guilleries	972 86 84 57
Ambulància Creu Roja	972 86 04 04
Assistència Social	972 87 20 37

SEGURETAT CIUTADANA

Policia Municipal	972 86 81 23
Mossos d'Esquadra	972 84 27 57
Mossos d'Esquadra (urgències)	088
Bombers	085
Incendis forestals	112

ADRECES INTERNET

ajuntament@santhilari.cat	
Casalxjoves - PIJ	casalxjoves@santhilari.cat
Casa de Cultura	casadecultura@santhilari.cat
Telecalm	telecalm@santhilari.cat
Museu Guilleries	museuguilleries@santhilari.cat
Oficina de Turisme	turisme@santhilari.cat

AGRAÏM LA COL·LABORACIÓ DE TOTES AQUELLES FIRMES COMERCIALS I PROFESSIONALS QUE AJUDEN A FER POSSIBLE L'EDICIÓ D'AQUEST PROGRAMA

Pasa't Sant Hilari a la butxaca!

LA TEVA TARGETA DE CRÈDIT/DÈBIT AMB DENOMINACIÓ D'ORIGEN PER OPERAR ARREU DEL MÓN

C/ J. Jumeno, 6 - Tel. 972 868 023 / 972 868 487 - Fax 972 869 563

Caixa Girona

Caixa Penedès
Persones al servei de persones
www.caixapenedes.com

FINQUES VALLS
Xarxa a La Selva
www.finques-valls.com
SERVEIS IMMOBILIARIS
C/ Dr. Morales, 2 Tel. 972 86 96 92
BONA FESTA MAJOR!
17403 - SANT HILARI SACALM (Gi)

FINQUES
molins
reixach
Que passeu una molt bona Festa Major !!
972 86 81 15
SANT HILARI SACALM

ESPECIALISTES AMB MOBLES A MIDA
Mobles avet blau
c/ piscina, 117 - tel 972 86 97 23
17403 Sant Hilari Sacalm
mobleslavetblau@hotmail.com
avinguda Països Catalans, 5-7
tel. 93 883 63 10 - 08500 Vic
mlavetblau_vic@hotmail.com

C2 ARQ S.L.P.

Rubèn Masnou
SERVEIS IMMOBILIARIS I ASSEGURANCES

AGÈNCIES DE VIATGES

Rossell (Vacances Marsans) . . . 972 86 80 79
Viatges Noves Rutes (Sta. Coloma de Farners) 972 87 74 85

ARQUITECTES I ARQUITECTES TÈCNICS

Isabel Font (arquitecta) . . . 972 87 20 41
Josep M. Labara (arquitecte tècnic) . . . 972 86 93 06
Maria Cerver (arquitecta tècnica) 972 86 93 06
C2 ARQ SC (gestió integral de projectes) 635 59 96 61

ASSEGURANCES - CORREDORIA - ASSESSORIES

Agència Suy. . . . 972 86 88 33
Gestoria A.C.A. J. González . . . 972 87 21 75
Vilabella, Assessoria i Gestió, SL . . . 972 86 81 82
Mapfre – G. Assegurador . . . 972 86 90 50
Assessorament Sacalm XXI Converting, SL 972 87 39 22

BARS

Bar Aquari . . . 972 86 93 69
El Cau . . . 972 86 91 76
Bar Club . . . 972 86 80 43
Bar Chapete . . . 615 51 55 86 / 636 70 67 17
Bar Churry . . . 600 42 19 00
Bar el Groc
Bar Félix . . . 972 86 88 18
Bar Florida . . . 972 87 21 48
Bar Granja Tívoli . . . 972 86 80 42
Bar Juani . . . 972 86 83 69
Bar Les Voltes . . . 619 10 71 55
Bar Liquid . . . 972 86 92 41
Bar Montseny . . . 972 86 98 21
La Selva . . . 972 87 28 67
Bar Ca la Fina . . . 972 86 86 48
El Racó de la Jenni . . . 972 86 98 17
Toc Bar . . . 972 86 81 87

CAIXES DE CARTRÓ

Embalatges Salvador . . . 972 86 87 75
Manipulats La Selva . . . 972 86 80 51

CARNISSERIES I CANSALADERIES

Àngels Horns Valls . . . 972 86 82 92
Can Barnet . . . 972 86 87 47
Cansaladeria Porta . . . 972 86 80 29
Carnisseria Pagespetit . . . 972 86 94 76
Jaume Masó Rosquellas . . . 972 86 82 41
Ca l'Amàlia (Cal Cabré) . . . 972 86 82 11

CLÍNICA DENTAL

Clínica Dental Sant Hilari . . . 670 27 45 42

CLÍNICA VETERINÀRIA

Clínica Veterinària
Albert Díez García-Olalla 972 87 73 76 / 670 27 65 58

COMERCIALS

Comercial Màiquez . . . fax 972 86 95 79 / 972 86 91 28
Comercial Sarrats, S.L.
(productes per a fleques i pastisseria) . . . 972 87 23 23

COMESTIBLES

Àngels Horns Valls . . . 972 86 82 92
Can Molas . . . 972 86 83 12
Casa Mimó . . . 972 86 80 52
Congelats i pesca salada Alcira Llana . . . 972 86 80 64
Majorista J. Valls Juvanteny (patates i cereals) 972 86 86 05
Ca la Nuri . . . 972 86 87 89
Queviures i pollastres a l'ast Rotllant . . . 972 86 82 47
Queviures Joan Valls Juvanteny . . . 972 86 86 05
Supermercat Suma (celler) . . . 972 86 87 10
Supermercat Condis . . . 972 86 85 61
Bonpreu . . . 972 86 97 46
Aliments Es-Pla . . . 667 75 67 60
Supermercat Charter Consum . . . 972 86 92 87
Fruits de la terra (fruita i verdura) . . . 655 70 60 40

CONFITERIES

Pastisseria Fornés . . . 972 86 80 85
Pastisseria Duran . . . 972 86 81 14
Pastisseria Malet-Torrent . . . 972 86 93 08
Pastisseria Masó . . . 972 86 94 85
Pastisseria Torrent (Ca l'Enric) . . . 972 86 80 04

CONSTRUCCIONS METÀL·LIQUES

Cayo . . . 972 86 82 66
Taller Moca . . . 972 86 80 81
Taller Nou Sant Hilari, S.L. . . . 972 86 91 88
Moca Madinpack, S.L. . . . 972 86 15 16

CONSTRUCTORS D'OBRES I PROMOTORS

Constructors
Antoni Brugué . . . 972 87 21 25
Construccions Casas (Albert Casas) . . . 660 00 16 71
Construccions Àngel Toro . . . 972 86 92 43
Construccions Germans Miralpeix, S.L. . . . 972 87 20 75
Construccions Joan Carrillo . . . 972 86 92 93
Construccions, Obres i Reparacions Vilà, S. L. 972 86 92 56
Germans Prat . . . 972 86 85 50 / 972 86 92 25
Jordi Lahoz (Cèsar) . . . 972 86 92 58
Lluis Verdaguer Tarrats . . . 972 86 91 18
Obres "La Selva", S.L. . . . 972 86 83 52
Obres Molist, S. L. . . . 639 39 41 03 / 972 86 87 18
Obres Montseny, S.L. . . . 972 86 93 83 / 972 87 22 07
Roura Construcció (Joan Roura Font) . . . 972 87 20 92
Obres Josep Siles . . . 972 86 96 00 / 655 86 60 29
Hilari Miralpeix Pujol construccions . . . 652 97 38 92
Obres Jordi Marco . . . 972 86 95 52 / 650 32 69 73
Revestiments de façanes
Antoni Garriga, S.L. . . . 972 86 92 50 / 696 41 67 98

CONSTRUCTORS D'OBRES I PROMOTORS (cont.)

Promotors
Disseny de Llars 5 L. . . . 972 86 80 41
Promotora Hilarienca, S.L. . . . 972 86 92 07
Rubèn Masnou (Serveis Immobiliaris, API 516) . . . 972 86 96 11 / 626 13 44 36
Finques Molins Reixach . . . 972 86 81 15
Finques Valls . . . 972 86 96 92

CENTRES DE BELLESA

Àngels Suy (Estètica i salut) 972 87 23 56 / 619 18 33 71
Estètica Ester Elias 972 86 92 85 / 649 59 12 37
Estètica Carme . . . 972 86 84 70
Rosa Crous . . . 972 86 88 37 / 607 31 86 58
Matilde Soler Tarrats . . . 972 86 82 65
Estètica Fina 4-76 . . . 972 86 82 94
Estètica Styl . . . 972 86 82 70

ELECTRODOMÈSTICS

Botigues Rossell-Expert . . . 972 86 96 95
Lampisteria Can Vilarnau . . . 972 86 93 14
Joan Porcel - venda i reparació . . . 972 86 87 42
R. Fauria Miralpeix (Watt's) . . . 972 86 81 24

ENSENYAMENT

Centre Formació Permanent d'Adults . . . 972 86 86 56
CEIP Guilleries . . . 972 87 87 29
Col·legi Sant Josep . . . 972 86 81 46
Escola de Música de St. Hilari . . . 972 87 22 22
IES Anton Busquets i Punset . . . 972 86 93 58
Llar Infantil "Les Cent Fonts" . . . 972 86 80 61
@bc idiomes i repàs . . . 639 06 91 21

ENTITATS BANCÀRIES

Banco Popular Español . . . 972 86 81 75
Banesto . . . 972 86 82 25
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona . . . 972 86 80 23
Caixa de Girona . . . 972 86 89 00
Caixa Penedès . . . 972 86 93 50

ESPECTACLES

Cinema Catalunya . . . 972 86 81 46 / 972 86 94 83

ESPORTS

Botiga Esport-7 . . . 972 86 95 94
Papereria i esports Raül . . . 972 86 97 27
Piscines municipals . . . 972 86 97 62

FARMÀCIES

Farmàcia Broto C.B. . . . 972 86 80 98
Xavier Muntalt Brugués . . . 972 86 90 49

FERRETERIES

Camó-Ridorsa, Can Jombo . fax 972 86 95 33 / 972 86 83 08
Ferreteria Anna . . . 972 86 91 45

FERROS FORJATS I CARROSSERIES

Art Català . . . 972 86 82 91
Serralleria d'alumini Sacalm . . . 605 80 01 48 / 972 86 96 18
Serralleria Solà, S.L. . . . 972 87 21 57
Serralleria Toni Juvanteny . . . 972 86 97 71
Taller Nou Sant Hilari, S.L. . fax 972 86 91 96 / 972 86 91 88
Simtres les Guilleries, S.L. . . . 972 87 38 36
Bonjoch, S.L. carrosseries . . . 972 87 39 00

FLEQUES

Antiga Casa Forner Nou S.L. . . . 972 86 80 39
Can Castellà . . . 972 86 80 05
Forn de pa Solà . . . 972 87 21 07
La Dama d'Ayma . . . 972 86 94 12

FLORS, PLANTES, JARDINERIA I CULTIUS FORESTALS

Cultius Miralpeix Bosch . . . 972 86 89 26
Floristeria Sant Hilari . . . 972 87 38 90
J. Valls Juvanteny (Productes fitosanitaris) 972 86 86 05
Jardineria i Vivers Masferrer, S.L. . . . 972 86 90 98
Vivers Tortadès . . . 972 86 87 30
Cultius Sacalm . . . 606 10 08 77
Plantes Masó . . . 670 09 63 38
Jardineria Macias . . . 972 87 38 77 / 669 05 94 70
Garden i jardineria Can Jover . . . 670 09 78 42

FOTÒGRAFS

Irene Fotògraf . . . 972 86 85 01

FUSTERIES I MOBLES

IMJ (fusteria i decoració) . . . 972 86 97 70
Bellmoble . . . 972 86 81 86
Pep Molist . . . 659 19 23 09
Joan Masó Pla . . . 972 86 86 75
Joan Jumbert Solé . . . 616 43 60 32 / 972 86 87 66
Miquel Rovira, S.L. . . . 630 67 94 44 / 972 86 82 48
Fusteria Tècnica Àngel Andreu i Fills . . . 972 87 21 21
Ramon Llopis, S.L. . . . 972 86 87 14
Fusteria Viladelbosch . . . 972 86 91 09
Joan Muntalt . . . 972 86 90 99
FIAM . . . 972 86 81 72
Avet Blau . . . Fax 972 86 97 22 / 972 86 97 21
Rodamón . . . 972 87 28 81

FUSTES

Fustes Sant Hilari, S.A. . . . fax 972 87 21 81 / 972 87 21 80

GRÀFIQUES I PUBLICACIONS

Editorial Guilleries, S.L. . . . 972 86 97 24
Gràfiques Montseny . . . 972 86 84 06
Gràfiques Anna . . . 972 87 21 82

GUIATGE PER LA NATURA

Guies de Natura Guilleries-Montseny ... 616 80 29 34

HOTELS, HOSTALS, FONDES, CASES RURALS I RESTAURANTS

Cases rurals

Casa rural "Les Clotas" ... 972 87 20 87 / 669 50 03 21
Mas Cal Sastre (turisme rural) 972 87 22 41 / 625 99 01 02
Riudecós (turisme rural) ... 972 86 04 53

Hotels, hostals i fondes

Vilar Rural de Sant Hilari ... 972 87 28 20
Fonda Rita ... 972 86 80 09
Hostal París ... 972 86 80 19
Hostal Torras ... 972 86 80 96
Hotel Ripoll Restaurant ... 972 86 80 25
Hostal Ma Verdolet Restaurant ... 972 86 81 06
Hotel Balneari Font Vella ... 972 86 83 05

Restaurants

La Pedra Llarga ... 972 86 86 77
L'Isard ... 972 86 96 09
La Bàscula (brasa argentina) ... 972 86 85 38
La Rovira (Espinelves) ... 630 37 83 78 / 93 743 01 81
Ca la Marta ... 972 86 89 18
Villavecchia, pizza i pasta ... 972 86 95 64
Els Cortals ... 972 86 87 95
La Taverna del Sobirà ... 972 19 04 64
S'Traguès ... 972 87 39 60
Can Carnes "La Brasa" ... 972 86 80 46 / 972 86 91 39
Pizzeria La Teca (per emportar) ... 972 86 89 08

INFORMÀTICA I ELECTRÒNICA

Infocopi - Informàtica i equips d'oficina ... 972 86 97 53 / 972 86 06 86
Electrònica i informàtica Sant Hilari ... 972 87 22 82
Portucum Informàtica (Acadèmia) ... 972 86 97 95
Electrònica Vivet (digital -), Vic ... 93 889 05 59

JOIERIES I RELLOTGERIES

Joieria i Rellotgeria J. Breix ... 972 86 80 57
Joieria Fortuna-Fina Font ... 972 86 93 54

LAMPISTES I MANYANS

Instal·lacions J. Pallarols, S.L. ... 972 86 81 64
Joan Campeny ... 670 287 336 / 972 86 88 65
Joan Moner (Calefacció i electricitat) ... 972 86 81 93
Lampisteria "Can Vilamala" ... 972 86 93 14
Lampisteria Insteny, S.L. ... 972 86 81 04

LOTERIES

Masvo ... 972 86 80 10

LLENYA

Germans Pagès, S.L. ... 669 70 13 37 / 972 87 21 94
Llenyes i productes forestals Riudecós ... 972 86 04 53

LLIBRERIES, COPISTERIES I PREMSA

Can Joan Ridaura ... 972 86 87 52
Llibreria i papereria Casa Faurla ... 972 86 82 57
Papereria i llibreria Raül ... 972 86 97 27

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ

Fontdor ... 972 86 90 26
Font Selva ... 972 17 80 15
Font Vella ... 972 86 82 50
Font del Sobirà ... 972 86 82 40

MECÀNICS I COMPRA-VENDA DE COTXES

Antoni Fauria - Renault ... 972 86 82 35
Autoreparacions TGB (Mecànica de cotxes) 972 86 95 06
Garatge Trima, S.L. Seat (Grup Volkswagen) (servei de grua) ... 972 86 83 28
Garatge Guilleries - Citroën ... 972 86 88 73
Motos Malet, S.L. ... 972 86 90 38
Motos Villegas ... 972 87 22 12
Planxisteria i pintura Toni Masó, S.L. ... 972 86 94 23
Taller Casas-Güell - Opel - Suzuki ... 972 86 80 95
Taller Montseny - Peugeot - Nissan ... 972 86 84 64
Autoreparacions Viladelbosch ... 972 86 94 70
Trima Motor (Arbúcies) ... 972 16 25 99

MERCERIES I CONFECCIÓ

Can Joan Ridaura ... 972 86 87 52
Confeccions Montse ... 972 86 94 72
La Maneta ... 972 87 22 36
Mercenia Nova ... 972 87 21 91
Teresa Ripoll, S.L. ... 972 86 82 08
Pell i Complements Venezia ... 972 86 95 73
Mitik ... 972 87 39 77
Tot Moda ... 972 86 93 71
Roba i complements Maria ... 972 86 84 14

MEDICINA, MEDICINA ALTERNATIVA I ALTRES

Joan Torras, medicina i dietètica ... 972 86 89 42
Jordi Vila, osteòpata ... 669 17 59 29 / 972 86 81 81
Centre de fisioteràpia Teresa de Ribot ... 972 86 92 08
Centre Sadhana, medicina alternativa ... 972 87 29 63

OBJECTES DE REGAL

Ca la Quimeta ... 972 86 96 21
Rodamón ... 972 87 28 81

ÒPTIQUES

Estrada Centre Òptic (aparells auditius) ... 972 86 95 42
Òptica Sant Hilari ... 972 87 20 57

PEIXATERIES

Peixateria Dolors ... 972 86 81 47
Peixos Pere ... 972 86 83 21

PERRUQUERIES

Carme Cullell ... 972 86 89 11
Carme Garriga ... 972 86 80 20
Carme Ramon (home i dona) ... 972 86 89 51
Rovira Perruquers ... 972 86 85 08
Louan ... 972 87 21 50
Maria Roquet ... 972 86 84 14
Perruqueria Montse i Silvia (home i dona) ... 972 86 89 97
Perruqueria Elvira (home i dona) ... 972 86 94 58
Perruqueria Josmay ... 972 86 93 48
Perruqueria Styl (home i dona) - Solàrium ... 972 86 82 70
Rosa Maria ... 972 86 89 49
Estilisme Fina, 4-76 ... 972 86 82 94
Perruqueria Elias ... 649 59 12 37 / 972 86 92 85
Matilde Soler Tarrats ... 972 86 82 65
Perruqueria Imatge (home i dona) ... 972 86 97 82

PINTORS

J. Jiménez ... 972 86 91 82
Miquel Cullell (Pintura i decoració) ... 972 86 83 73
Teodoro Arteaga, S.L. ... 972 86 82 32 / 972 86 88 04
Pintures i revestiments Guilleries ... 669 07 72 42 / 652 81 49 12
Joan Cuell (Pintor i restaurador de mobles) ... 670 55 50 99

PSICOLOGIA

Centre d'Atenció Psicològica Ona Llopart ... 615 67 36 19
Estímul (logopèdia, pedagogia, psicologia) 972 87 38 18

SABATERIES

Calçats Comas ... 972 86 95 26
Calçats Masó ... 972 86 87 93
Tot Moda ... 972 86 93 71

Reparació de calçat

Boutique 4 elements ... 619 06 46 18

TORNERIES

Àngel Ripoll, S.A. ... 972 86 82 75
Antoni Moner ... 972 86 94 25
Artesania Danés, S.L. ... 972 86 87 97
Artesania i mobles J. Texeira ... 972 87 23 03
Artesania Artidecoració, S.L. ... 972 86 82 14
B.R. Producció Can Brugarola ... 972 86 87 25
Manufactures Sacalm ... 972 86 90 41
Fusteria i Torneria Solà, S.L. - Jordi Pulg ... 972 86 88 55
Francesc Col Busquets ... 972 86 88 39
Artonisa, S.L. ... 972 87 23 27
Indústries Joaquim Ripoll, S.A. ... 972 87 23 04
Linden art, S.L. ... 972 86 81 00
M.D.C., S.A. ... 972 87 22 26

TRANSPORTISTES

La Hispano Hilarienca, S.A. ... 972 24 50 12
Transports Arboreda, S.L. ... 972 86 90 83
Agència Transports Sacalm, S.L. ... 972 86 94 39
Transports Floriach ... 972 86 81 44
Transports J. Valls ... 699 57 33 82 / 972 87 20 52
Transports Jordi Comas ... 605 24 71 03 / 972 87 39 04
Transports Josep Canaleta ... 699 97 83 14 / 972 86 92 01
Transports Josep Elias ... 636 01 57 22 / 972 86 83 75
Transp. Maria Moragas (Ponet) 659 90 95 83 / 972 86 90 58
Transports Ruiz-Ruano ... 972 86 91 01
Transports Ricard Moragas i Fills ... 972 86 86 07
Transports Soler ... 972 86 83 74
Transports Miralpeix ... 972 86 85 77
Fontmarapit ... 972 87 21 26
Transports Trans-Guilleries ... 972 87 21 94

VARIS

Ganiveteria i objectes de regal "La Forja Vila" ... 972 86 83 44
Aporta ... 972 87 23 51
Autoescola Vial-2 ... 972 86 88 38
Benzinera Sant Hilari, S.L. ... 972 87 20 30
Estanc Duran ... 972 86 80 05
Fedor, S.A. Fax 972 86 90 00 / 972 86 82 00
Germans Pagès, S.L. (Excavacions) ... 972 87 21 94
Jaume Pallarols Canaleta (enginyer tècnic industrial) ... 972 86 81 64
"Eureka" joguines, loteries i llamins ... 972 86 80 10
INSAHIL ... 972 86 87 00
M. Carme Saurina Porta (dissenyadora d'interiors) ... 972 86 81 65
Vernissats i lacats "Quim Busquets" ... 972 86 94 11
Estació Servei Guilleries ... 972 86 88 73
Tapisseria Cuberta ... 972 86 83 33
Tintoreria Destaca ... 607 70 11 13
Material Construcció Guilleries, grup Gamma 972 87 21 05
Magatzems Sant Hilari ... 972 86 80 11
Hidroserveis Guilleries, S.L. (Bombes d'aigua i instal·lacions) ... 659 43 08 64
Editorial Guilleries, SL Publicacions ... 972 86 97 24
Ca la Quimeta (roba de la llar) ... 972 86 96 21
Video Oca, S.L. ... 972 86 96 76
Lloguer de maquinària La Garosa ... 972 87 21 94

VINS I BEGUDES

Bernabé Hernández ... 972 86 84 71
Joan Valls Juvanteny ... 972 86 86 05

NOTA: Aquesta llista de COL·LABORADORS està feta amb tota la bona voluntat. Acceptem que hi pugui haver algun error, però és totalment involuntari i demanaríem que es comuniqués a l'Oficina de Turisme, per tal d'esmenar-ho en propers programes de festes. S'entén per col·laborador aquell que té ganes de sortir al programa i pagar una petita quota.

Contingut

Pàg.		Pàg.	
3	Salutació de l'alcalde. *Joan Camps i Cros*	83	Moto Club Sant Hilari
4	Pregó de la Festa Major de 2007	84	Museu Guilleries. Del 5 de juliol del 1998 fins ara: 10 anys! *Anna Agulló i Callicó*
5	Aspectes de la Festa del 2007	86	Ràdio Sant Hilari
6	XXXIIè Concurs literari de narració curta	87	Biblioteca Municipal
11	L'Amethysta: de la poesia a l'havanera. *Anna Felipe*	88	Coral "Els Nois Alegres"
12	Fotos que fan història	90	Ressaca. PIG (Partit Independent de les Guilleries)
13	Racó poètic	91	ERC Sant Hilari
17	1950. Fa cinquanta anys. *Àngel Serradesanferm i Valls*	92	CiU
24	El mapa municipal a la segona meitat del segle XIX. *Narcís Figueras*	93	Coses del Col·legi Sant Josep
26	Dos grans oblits! *Lluís Puigdevall i Reverter*	95	Associació de pares de família de Sant Hilari
28	L'aigua a la Bíblia. *Mn. Carles M. Ciol*	96	Llar infantil Les Cent Fonts
30	Associació de Donants de Sang. *Josep Llopis i Núria Navarro*	98	Dos estudiants-hilariencs ens han deixat: en Miquel Gisbert i en Jaume Pla. *A. Serradesanferm i Valls*
31	Els conflictes entre liberals i carlins a les Guilleries. *Àngel Serradesanferm i Valls*	102	IES Anton Busquets i Punset: el curs en imatges
34	Sant Hilari contra el Càncer	104	Els Petits Cantaires canten a l'Auditori de Barcelona
35	Passarel·la Solidària contra el Càncer	105	Associació de Dones "La Violeta"
	JNC. Joventut Nacionalista de Catalunya	106	Via Crucis Vivent
36	Casal de la gent gran Can Blat.	107	C.E. Sant Hilari. Campions!
37	La Placeta en els seus orígens. *Àngel Serradesanferm i Valls*	108	Escola d'Adults
42	Tres dosos, un tres i... visca. *Xavier Cotos i Auguet*		Club tennis taula Sant Hilari
43	L'Esquiada. *Àngel Serradesanferm i Valls*	109	Club de bàsquet Sant Hilari
52	Fotos que fan història	110	Casal x Joves
55	Els informes dels ajuntaments per a la Diputació de Girona sobre els béns destruïts durant la Guerra Civil espanyola. *Francesc Miralpeix Vilamala*	111	Guillables
		112	Societat de pesca la Corga
		114	Sant Hilari Solidari amb el Congo. Un projecte acabat
65	Torna en Serrallonga!	116	Escola de Música de Sant Hilari. *Montserrat Cuñi i Toni Miralpeix*
66	Programa d'actes de la Festa Major	117	Bastoners de les Guilleries
68	Activitats realitzades durant 2007-2008	118	Pessebristes Catalunya i Balears
75	Poti Poti Poti: Tripoti! *Mn. Joan Costa i Colomé*	119	Club tennis Sant Hilari
76	Cor Alzeïda	120	Associació de Comerç i Turisme Sant Hilari. *Montserrat Puyoltàs*
77	L'estació meteorològica i Bojos pel temps	121	Atletes de Sant Hilari
	Càritas Diocesana de Vic. *Mila Guàrdia*	122	Moviment demogràfic 2007
78	Encarahisom	124	Telèfons d'interès
79	Forces, Forts i Ferms	125	Agraïments i col·laboradors
80	El gran joc del CEIP Guilleries.		
82	AMPA del CEIP Guilleries		

L'ENERGIA QUE T'AJUDA A VIURE MÉS BÉ

REPSOL

Contractant ara **Gas Canalitzat de Repsol** a Sant Hilari de Sacalm

alta gratis
estalvia't fins a 212*€

I, a més, aprofita la nostra oferta especial de **caldera Férroli** model DIVAtop LOW NOx amb un **descompte del 40%****

PER A MÉS INFORMACIÓ **901 100 125**

REPSOLGAS
repsolgas.es

A la darrera pàgina les obres que han obtingut el segon premi de Jordi Sourina i el tercer de Joan Juvanteny. ▶

Ajuntament
de
Sant Hilari Sacalm